

HİLKAT-I EVVELİN ÇEKİRDEĞİ VE KÂİNÂT AĞACININ EN KÂMİL MEYVESİ

EFENDİLER EFENDİSİ

hazreti
Muhammed
sallallahu aleyhi ve sellem

محمد رسول الله

MEHMET ALİ ŞENGÜL

Hilkat-1 Evvelin ekirdeği ve
Kâinât Ağacının En Kâmil Meyvesi

EFENDİLER EFENDİSİ
HZ. MUHAMMED

(sallallahu aleyhi ve sellem)

Mehmet Ali Őengöl

Hilkat-1 Evvelin Çekirdeği ve Kâinât Ağacının En Kâmil Meyvesi

EFENDİLER EFENDİSİ HZ. MUHAMMED
(sallallahu aleyhi ve sellem)

Copyright © Süreyya Yayınları, 2020

Bu eserin tüm yayın hakları Süreyya Yayınları'na aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin, Süreyya Yayınları'nın önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt

sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

DİJİTAL ISBN

978-1-68236-840-4

Süreyya Yayınları

-

<http://www.sureyyayayinlari.com>

TAKDİM

Mehmet Ali Şengül hocamız ve ağabeyimiz, âlemlere rahmet Mi'râc Şehsüvarımız Hz. Muhammed (aleyhisselam) hakkında “Hilkat-i Evvelin Çekirdeği ve Kâinât Ağacının En Kâmil Meyvesi Efendiler Efendisi Hz. Muhammed (s.a.s.)” isimli bir çalışma yaptı. Herkesin ve bilhassa gençlerin rahatça okuyup anlayacağı ve istifade edeceği bu eser, bir taraftan Efendimiz’i (sallallahu aleyhi ve sellem) anlatırken, diğer taraftan siyerden nasıl ibret almamız gerekiyor, onu nasıl değerlendirmemiz icap ediyor buna dair işaretler veriyor. Bilhassa “Acı Çeken Hayatı Daha İyi Öğrenir” başlığı okunurken bu husus daha net fark ediliyor. Peygamber Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem) savaşlardaki tutumundan, esir ve çocuklara muamelelerine kadar pek çok güzel ahlâk örneğini bu eserde açık şekilde görüyoruz. Bu arada Müslümanlara tuzak kurup gadreden zalim ve hainlere karşı tutumlarını da öğrenmiş oluyoruz. Ayrıca bu eser bize olaylara bir açıdan bakmayı değil de baştan sona değerlendirip neticelerdeki hikmetleri görmeyi öğütüyor. Hudeybiye Anlaşması’nda olduğu gibi zahiren Müslümanların aleyhlerine görünen olayların zamanla Cenab-ı Hakk’ın inayetiyle lehlerine döndüğüne şahit oluyor ve Allah’ın hikmetine hayran oluyoruz. Bu yüzden olaylar, her zaman için öncesi ve sonrasıyla ele alınarak değerlendirilmelidir.

İnsanları tekfir etmenin neticelerinin ve imanın ne kadar önemli olduğunun anlaşılması için Üsâme ibn Zeyd’in (radiyallahu anh) bir savaşta başından geçen olay ve Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem) bunun üzerine söylediği, “Yarım kalbine mi baktın?” sözü kulaklarda küpe olmalıdır. Yeri gelmişken bu hususta bir hatıramı nakletmek istiyorum: Türkiye’de diyalogların başladığı ve gazeteleri ziyaret ettiğimiz dönemde, Doğan Grubu’na ait gazete binasında, patron ve köşe yazarlarıyla sohbet ediyorduk. Orada bulunan bir kişi Hocaefendi’ye, “Bazıları bize mürted diyor, hâlbuki biz Müslümanız.” deyince Hocaefendi, Hz. Üsâme’nin başından geçen olayı anlattı. Ben de onlara şu hatırlatmada bulundum: “Hoceefendi bunu 20 sene önce Bornova’da bir camide sorulan soruya cevap olarak anlatmıştı. O dönemde iki siyasi gruptan biri diğerine, ‘Siz mürtedsiniz.’ diğeri de, ‘Siz de karpuz gibisiniz. Dışınız yeşil içiniz kıpkızıl’ (yani münafıksınız) diyorlardı.” dedim.

Bu ve benzeri pek çok mesele bu kitapta geçmektedir. Onun için eserden dikkatlice istifade etmeye çalışalım...

Abdullah Aymaz

GİRİŞ

Allah (celle celâluhu) kâinâtı bilerek ve dileyerek yaratmış, varlık ve eşya ile Kendinin tanınıp bilinmesini arzu etmiştir. Bunun yanında vahyin lisânı, tekvînî ve tenzîlî emirleri, kalbe ve ruha akan manalar ve zât, sıfat ve esma yoluyla kullarına ulûhiyet ve rubûbiyet sırlarını tanıtmayı murat buyurmuştur. Böylesine mükemmel yarattığı varlıkların husûsiyle insanın, niçin yaratıldığını ve sorumluluklarının neler olduğunu bildirmek için özel donanımda, hayatlarını kalp ve ruh seviyesinde yaşayan elçiler göndermiştir. Cenâb-ı Hak, ötelerin mâhiyetini vicdanlara duyurmak, insanları yalnızlık, gayesizlik ve hedefsizlikten kurtarmak, bu dünyanın ötelere âit bir bekleme salonu ve asıl hayatın âhîret hayatı olduğunu kullarına anlatmak üzere bu üstün fitratları Hakk'ın dili ve tercümanı yapmıştır.

Allah'ın seçtiği ve Peygamberlikle şerefleştirdiği bu üstün karakterler, toplumda temsil ettikleri ciddi tavırları, güven vaat eden halleri, vefa ve metânetleri, derin kulluk şuurları, Hakk'ı hatırlatan sîret ve sûretleri, üstün istidat ve kabiliyetleri, basîretli ve dengeli söz ve davranışlarıyla Hakk'a ayna olmuşlardır. Onlar sayesinde insanoğlu, "ahsen-i takvim" mertebesine ulaşmıştır.

Peygamberlerin asıl vazifesi, insanların Allah'a ulaşmalarına mâni olan bütün engelleri ortadan kaldırmak, Allah'ın hoşnut ve râzı olacağı bütün güzelliklere insanları uyarmak, Hakk'a ermenin fazîletini, küfür ve dalâletin çirkinliğini, kullukla mükellef varlıklara duyurmaktır. Nebîler (aleyhimüsselam), sadece Allah'ın vahyine tâbidirler. Aldıkları emirleri en iyi şekilde temsil ve tebliğle mükellef olmuşlardır. Faaliyetlerinde Hakk'ın hoşnutluğunu aramış, temsil ettikleri davayı hiçbir şeye âlet etmemişlerdir.

Allah (celle celâluhu), her bir Peygamber'i insan fitratına yerleştirilen kabiliyetleri inkişaf ettirmek, onları yaratılış gayelerine yönlendirmek için rehber kılmıştır. Bu rehberler olmasaydı, meyvedar ağaç olmaya müsâit tohumun bakımsızlıktan çürümesi gibi insanlardaki hârika kabiliyetler de zâyi olacak ve verimsiz hâle gelecekti.

Peygamberler, insanlar arasındaki muâmeleleri hak ve adâlet temelleri üzerine oturtmak, insan-kâinât-Allah arasındaki münâsebetleri izah etmek, insanları dünya ve âhiret saâdetine ulaştırmak adına, yanılmayan en doğru rehberlerdir.

İnsanoğlu, yaratılışındaki gaye ve hikmeti, nereden gelip nereye gideceğini, görünmez âlemlerdeki pencereleri, o pencereler aracılığıyla hayatını âhirete göre yönlendireceğini peygambersiz bilemezdi.

Allah'ın yarattığı ve onların vesile olduğu mucizelerle medeniyetler kurulmuş, ilimlerin gelişmesine zemin hazırlanmıştır. Peygamberlerin rehberliği olmasaydı ne insanların kabiliyetleri inkişaf eder ne de meşrû dairede dünya nimetlerinden istifade etmek mümkün olurdu.

Diğer taraftan peygamberler de insandır ama Allah (celle celâluhu) peygamberleri, beşer üstü bir zekâ ve fetânet ruhuyla yaratmıştır. Onlar peygamberliğe liyâkatlı kâbiliyetlerle donatılmış ve bu makâma, Allah'ın özel inâyetiyle ulaşmışlardır. Fakat yine de onlar, irâdî olarak vazifeli ve sorumlu kılınmışlardır. Kur'ân'dan bu hakîkate vurgu yapan birkaç âyet:

“Meryem oğlu İsa Mesîh sadece bir resûldür. Nitekim ondan önce de birçok elçi gelip geçmiştir. Onun annesi de çok dürüst, son derece iffetli bir hanımdı. Her ikisi de diğer insanlar gibi yemek yerlerdi..”(Mâide sûresi, 75)

“Senden önce birçok peygamber göndermiş, onlara da eşler ve evlatlar vermiştik. Bunlar peygamberliğe aykırı değil ki? Mucize iddialarına gelince Allah'ın izni olmadıkça, hiçbir resûl mucize gösteremezdi. Her işin bir vadesi vardır.” (Ra'd sûresi,38)

“De ki: Ben sadece sizin gibi bir insanım. Ancak şu farkla ki bana ‘Sizin ilâhınız tek ilâhtır.’ diye vahyediliyor. Artık kim Rabbine âhirette kavuşacağını umuyorsa, makbul ve güzel işler işlesin ve Rabbine ibadetinde hiçbir şeyi O'na kesinlikle ortak koşmasın.” (Kehf sûresi, 110)

“Biz senden önce de ancak kendilerine vahiy gönderdiğimiz birtakım erkekleri peygamber gönderdik. Şayet bilmiyorsanız, bunu bilenlere sorunuz. Biz onları yeyip içmeyen bedenden ibaret kıldık; hem onlar dünyada ebedî olarak da kalmadılar.” (Enbiya sûresi, 7-8)

“Ne oluyor bu Peygambere, böyle Peygamber mi olur? Yemek yiyor, çarşı pazarda dolaşiyor! Bari yanında heybetli bir melek olsaydı da etrafındaki insanları korkutup uyarıda bulunsaydı, dediler.” (Furkan sûresi, 7)

“Hiç şüphe yok ki sen de öleceksin, onlar da ölecekler. Sonra da büyük duruşmanın olacağı kıyamet gününde, Rabbinizin huzurunda birbirinizle davalasacaksınız.” (Zümer sûresi, 30-31)

“Evet, Biz seni gerçeğin ta kendisine malik olarak, rahmetle müjdeleyen ve kâfirleri azapla uyaran bir elçi olarak gönderdik. Zaten uyarıcı bir peygamber gelmeyen hiçbir ümmet yoktur.” (Fâtır sûresi, 24)

“Firavun hanedanından olup o zamana kadar iman ettiğini saklayan biri çıkıp şöyle hitap etti: “Ne o, siz bir insan “Rabbim Allah’tır.” dedi diye kalkıp onu öldürecek misiniz? Hâlbuki o, Rabbiniz tarafından açık belgeler ve mucizeler de getirdi.” (Mü’min sûresi, 28)

Kalplere imanı sadece Allah’ın koyduğunu, Peygamberlere bile bu yetkinin verilmediğini, onların ve bütün mürşitlerin vazifesinin temsil ve tebliğ olduğunu, Rum sûresi 52. âyette Hz. Allah (celle celâluhu) şöyle dile getirir: “(Habibim) Şunu bil ki sen ne ölümlere sesini duyurabilirsin ne de arkasını dönüp uzaklaşan sağırlara bu daveti işittirebilirsin.”

Kasas sûresi 56. âyette ise şöyle buyrulur: “Sen dilediğin kimseyi doğru yola eriştiremezsin lakin ancak Allah dilediğini doğruya ulaştırır. O hidayete gelecek olanları pek iyi bilir.”

Mâide sûresi 99. âyette de “Peygamberlere düşen sorumluluk sadece tebliğ etmektir...” beyanıyla Peygamberler ve mürşitlerin aslî vazifesinin tebliğ olduğuna dikkat çekilmektedir.

Efendiler Efendisi (sallallahu aleyhi ve sellem), hakkın ve hakikatin gür sesi, kıyâmete kadar hükmü bâkî olan Kur’ân-ı Azîmüşşân’ın mübelliğidir. O olmasaydı, hepimiz ruhen ve kalben ölü idik. Mutlu ve huzurlu olmayı, dünyaya niçin geldiğimizi, vazifemizin ne olduğunu, sorumluluklarımızı, nereye gideceğimizi ve nelerle karşılaşacağımızı hep O’ndan öğrendik. Binâenaleyh O’nun rehberliğinde, yaratılan varlıkların en şerefli olan olduğumuzun farkına vararak, hayatımızı tanzim etmeye gayret etmeliyiz.

Bununla beraber Allah (celle celâluhu) O'nun hakkında, Fetih sûresi 8. âyette: "Muhakkak ki Biz seni bir şahit, müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik." ve Bakara sûresi 119. âyette de "Biz seni sırf Kur'an'la müjdelemen ve uyarman için gerçeğin ta kendisi olarak gönderdik." buyurmaktadır. Haşır suresi 7. âyette "... Peygamber size ne verirse onu alın, neden men ederse onu terk edin!" beyanı ile de O'na itaat edilmesi gerektiğini öğrenmekteyiz.

Yaratılan varlıkların en şereflişi insandır ve insanlar içinde gerçek manada iman eden ve hak yolunu tutan kulların son durağı rızâ makâmıdır. Merhameti sonsuz Rabbü'l-Âlemîn (celle celâluhu), Nebiler Sultanı'nı, liyâkati olan kullarını o makâma yüceltmek ve yükseltmek için göndermiş ve vazifelendirmiştir.

Şuarâ sûresi 3. âyette Cenab-ı Hakk "(Habîbim) Onlar iman etmiyor diye üzüntüden neredeyse kendini yiyip tüketeceksin.", Kehf sûresi 6. âyette de "Şimdi bu söze inanmazlarsa, demek sen onların ardına düşüp neredeyse kendi kendini yiyip tüketeceksin!" buyurmaktadır.

Değişik vesilelerle Efendimiz (aleyhissâlâtü vesselâm) hakkında yazılan makâleleri bir araya getirmiş olduk. Bu çalışmamız, o yüce şahsiyet hakkında bir kaynak eser değildir. Dolayısıyla bu hususta derinleşmek isteyenler, özellikle başta Kütüb-i Sitte olmak üzere Fethullah Gülen Hocaefendi'nin "Sonsuz Nur" adlı eserini ve Reşit Haylamaz hocamızın "Efendimiz" adlı eserini esas almalıdırlar.

Allah'ın (celle celâluhu) Enbiya sûresi 107. âyette, "(Habîbim) Biz Seni âlemlere rahmet olarak gönderdik." buyurduğu Efendiler Efendisini (aleyhisselâtu vesselam), bu davanın müstakbel sahipleri olan nesl-i âtiye tanıtip sevdirebilme adına, haddimizi aşarak, O'nunla alakâlı bu kısa ve özet çalışmayı eksik ve kusurlarımızla beraber cür'et edip kaleme almış olduk. Bu vesileyle Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ne kadar yakından tanınabilirse, o kadar mutlu ve huzurlu olma imkân ve fırsatı yakalanmış olacaktır. Allah, liyâkati olan insanların gerçek manada O'nu tanıma ve sevme şerefine ermelerini nasip etsin.

Bu takdim ile neslimizin duygu ve düşüncesini, O'nu anlatan asıl kaynaklara yönlendirebilirsek kendimizi bahtiyar hissederiz. İstifade

etmeye vesile olması dua ve dileğiyle...

Mehmet Ali Őengöl

İNSANLIĞIN İFTİHAR TABLOSU (sallallahu aleyhi ve sellem)

İnsanlığın rehberi, kâinatın yaratılış vesilesi ve dünya gemisinin kaptanı Hz. Ahmed-i Mahmud-u Muhammed Mustafa'dır (sallallahu aleyhi ve sellem). Gemi sahile O'nunla ulaşacak, huzur, güven ve emniyet O'nunla sağlanacaktır. Beşer kafilesinde hak yolunu tutanların en son durağı ise rızâ makâmıdır.

Efendimiz “Allah’ı kullarına sevdiren ki Allah da sizi sevsin.”¹ buyurmaktadır. Kalplere îmanı sadece Allah kor, Allah sevdiren. Allah’ın (celle celâluhu) imanı kimin kalbine koyacağı meçhul olduğundan dolayı bizler gücümüzün yettiği ölçüde O’nun verdiği fırsatları değerlendirip bir tek Allah kulu küfür ve dalâlette kalmayacak şekilde çırpınmalı, sebeplere tevessül etmeliyiz. Nitekim Nahl sûresi 82. âyette Hz. Allah; “Habîbim, senin vazifen Hakk’ı tebliğdir. Sen sevdiklerine hidayet edemezsin.” buyurmuştur.

Nebiler Sultanı, düşmanlık yapan müşriklere karşı kendisine siper olan amcası Ebû Tâlib’in iman etmesini ne kadar arzu etmişti. Onun için Hz. Allah (celle celâluhu), mezkûr âyetiyle Habîb-i Edîb’ini teselli buyurmuş, “Hâdî” yani hidâyet verenin sadece kendisi olduğunu, O dilemeden hiç kimsenin, -sevdiği, anası, babası, evladı, kardeşi, akraba ve arkadaşı- kim olursa olsun kalbine iman koyamayacağını Kur’ân-ı Mu’cizü’l-Beyân’da hatırlatmıştır.

Bugün tebliğ sorumluluğu, Nebîler Sultânı’na gönül vermiş, Hakk’ı tutup kaldırma noktasında büyük mesuliyet yüklenmiş ehl-i iman olarak bizlere aittir. Bu vebâli vicdanımızda duyarak yarın Allah’ın huzurunda kendimizi ve Resûlullah’ı mahçup duruma düşürmemek için sulhun temsilcileri, emniyetin bekçileri ve ümit kahramanları olarak yaşatma idealiyle, hak bildiğimiz yolda dik durarak, fitne-fesat çıkarmadan ıslahçı bir rol ile ihlâs, samimiyet, vefa ve sadâkatle peygamberâne bir duruş sergilemek zorundayız. Diğer taraftan bunları yaparken, düşman dahî olsa herkese adâlet, hak, hakkâniyet ve ahlâk-ı âliye-i İslâmiye düsturlarıyla davranmak şîârımız olmalıdır.

Âl-i İmrân sûresi 110. âyette Hz. Allah (celle celâluhu), “(Ey ümmet-i Muhammed) Siz insanların iyiliği için meydana çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyilikleri yayar, kötülükleri önlersiniz çünkü Allah’a inanırsınız...” buyurmaktadır. Demek ki ümmet-i Muhammed’in vazifesi başta tevhidî, Allah’ın varlığı ve birliğini anlatmak sonra da iyiliği yayıp kötülüğü önlemektir. Onlar bu vazifeyi deruhte etmekle, “hayırlı ümmet” vasfını kazanmış olacaklardır. Bu şerefe mazhar olup da kaybetmek ne büyük bir talihsizliktir.

İmanda esas olan kalbin tasdikidir. Onda kemâl ise sâlih amel, emr-i bi’l-mar’uf ve nehy-i ani’l-münker ile olur. Hz. Üstad “Vicdanın ziyası, ulûm-u dîniyedir. Aklın nuru, fûnûn-u medeniye dir. İkisinin imtizâcıyla hakikat tecelli eder. O iki cenah ile talebenin himmeti pervaz eder. İftirak ettikleri vakit, birincisinde taassup, ikincisinde hile ve şüphe tevellüd eder.”² demektedir.

İnsanın aklı fennî ilimlerle, vicdanı da dinî ilimlerle mücehhez olmalıdır. Böyle bir nesil yetiştirmek ehl-i îman için esastır. Allah’ın gözetimi altında yaşadığına, her hareket ve sözünün bir gün hesabının sorulacağına inanarak hayatını tanzim eden bu nesiller, saâdet-i dâreyi elde etmiş olacaklardır. Kafalar ilimsiz, vicdanlar imansız ve paslı ise dünyanın her türlü zîneti, saltanatı ve maddî refahı, insanları mutlu ve huzurlu edemeyecektir.

Cenâbı Hak, her şeye bir kemâl noktası belirlemiş ve o nihâî noktayı peygamberlerin şahsında yarattığı mucizelerle tayin etmiştir. Kullarının o zirvelere çıkmaları için de onları teşvik buyurmuştur. Peygamberlerin mucizelerinde dünya adına beşerin ulaşabileceği en nihâî noktalara dikkat çekilmiş, telâhuk-u efkâr ile insanların o noktaya ulaşabilmeleri için akla kapı açılmış fakat iradeleri ellerinden alınmamıştır. Üzerinde durduğumuz hakikate bir örnek “Allah’ın izniyle, anadan doğma körleri ve alaca hastalığına tutulanları iyileştirir ve ölüleri diriltirim.” (Âl-i İmrân sûresi, 49) âyetidir.

Hazreti Üstad, bu âyeti şöyle tefsir eder: “Ey insanlar! Benim için dünyayı terk eden bir kuluma iki hediye verdim. Biri manevî dertlerin dermanı, diğeri de maddî dertlerin ilacı. İşte ölmüş kalbler, nur-u hidayetle diriliyor. Ölmüş gibi hastalar dahi onun nefesiyle ve ilacıyla şifa buluyor. Sen de

benim eczahâne-i hikmetimde, her derdine deva bulabilirsin. Çalış, bul! Elbette ararsan bulursun”³

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Kur’ân-ı Mu’cizü’l-Beyan sayesinde, bütün peygamberlere ait malûmat ve bilgilerin en doğrusunu öğrenmekteyiz. Salât ve selâm Allah’ın Resûlü’ne, ailesine ve ashâbına olsun.

Kişi Sevdiğiyle Beraber Olacaktır!

Bugün Allah rızası için paha biçilmez kıymet ve değerde yapılması gereken bir iş var ki o da insanlığın iftihar tablosu Hz. Muhammed’in (sallallahu aleyhi ve sellem) muhtaç gönüllere duyurulması ve sevdirmesidir. Zira dinin doğru anlaşılması ve yaşanması, beşerin halledemediği ve içinden çıkamadığı her türlü dünyevî problemin çözümü buna bağlıdır.

Hepimiz, Allah’ın bütün insanlığa lütfettiği bu cevher ve kıymeti, çocuğuyla-genciyle, kadınıyla-erkeğiyle, bütün dünyaya nasıl duyurur ve sevdirebiliriz derdiyle dertlenmeliyiz. Yeniden dinî şuurun uyanması, beşerin ebedî saâdetinin öne alınarak değerlendirilmesi, dünyanın âhîret pazarı olarak ölümsüz ve sonsuz hayata yatırım yapacak hale getirilmesi, Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem) tanınması, tanıtılması ve sevdirmesine bağlıdır.

Hayat, Allah’ın rızasına bağlı olarak, O’nunla (sallallahu aleyhi ve sellem) irtibatlı hâle getirilirse değerlidir. Bunu kazandıracak ve gönülümüzde bu ruhu uyaracak “Muhammedî Ruh”tur. Bu ruhu hissetmeyen canlar ölü gibidir. Neml sûresi 80. âyette, “Habibim! Sen ölümlere duyuramazsın.” buyrulur. Dolayısıyla Efendimiz’i duymayan gönüller ölüden farksızdır. Allah (celle celâluhu), Enbiyâ sûresi 107. âyette, “Habibim! Ben seni âlemlere rahmet olarak gönderdim.” buyurmaktadır.

Baştan beri Hz. Muhammed’i (sallallahu aleyhi ve sellem) tanıyan nice filozof, mütefekkir ve ilim adamı, O’nun fevkalâde mütevâziliği karşısında el pençe divan durmuş ve “Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah- Ey Muhammed! Şehâdet ediyoruz ki Sen, Allah’ın elçisisin.” demişlerdir.

Evet, zaman yaşılanıyor, her şey değerini kaybediyor fakat inananların gönlünde O (sallallahu aleyhi ve sellem) her zaman ter ü taze ve dipdiridir. O (aleyhissâlâtü vesselâm) ceyyid ve cedîd olarak ruhlarda kendini hissettirmektedir. Her geçen gün tomurcuk bir gül gibi sinelerde açmaya devam etmektedir ve kıyâmete kadar da açmaya devam edecektir.

Kâmet ve kıymeti ölçüsünde O’nu ne ölçüde tanıdık ve ne ölçüde tanıtılabildik? Eğer beşeriyet, O’nu gerçek hüviyetiyle tanıyabilseydi, mecnun olur yollara düşer ve gözleri yaşlarla dolardı. İnsanlar sevdiğini, tanıdığı ve bildiği ölçüde sevmiş, bilmediğine de hep düşman nazarı ile bakmışlardır.

Enes ibn Mâlik’ten (radiyallahu anh) rivâyet edildiğine göre bir adam Resûlullah’a gelerek: “Ey Allah’ın Resûlü! Kıyamet ne zaman kopacaktır?” diye sordu. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), namaza kalktı ve namazını bitirince; “Kıyametin kopmasını soran kimse nerededir?” buyurdu. Adam: “Benim ey Allah’ın Resûlü!” dedi. Bunun üzerine Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem): “Kıyamet için ne hazırladın?” buyurdu. Adam: “Bunun için fazla namaz ve oruç hazırlayamadım fakat ben Allah’ı ve Resûlü’nü seviyorum.” dedi. Bunun üzerine Resûlullah: “Kişi sevdiğiyle beraberdir. Sen de sevdiğinle beraber olacaksın.” buyurdu.

Olayı rivâyet eden sahâbi der ki: “Müslümanların, İslâm ile şereflenmeleri dışında bu söze sevindikleri kadar başka bir şeye sevindiklerini görmedim.”⁴

O’nu Sevmek, İnsaniyet Gereğidir.

Diğer taraftan hadis olarak meşhur olmuş bir sözde “Eğer sen olmasaydın varlığı yaratmayacaktım.”⁵ buyurulmaktadır. Evet O (sallallahu aleyhi ve sellem), Allah’ın en büyük delillerinden olan ve gerçek manada anlaşılamayan kâinât kitabını izah etmek için gelmiştir. Efendimiz, Hz. Mesîh’in (aleyhisselâm) “Ben gidiyorum tâ size Faraklit yani Ahmed gelsin.” ve “Zîrâ bu âlemin reisinin gelmesinin hükmü gelmiştir.” diye müjdelediği insandır.

İnsanın kemâlâta ulaşması, ailenin sağlam temeller üzerine kurulması, nesillerin fazilet ve ahlâk ile mücehhez kılınması, ancak O’nun getirdiği

yüce ahlâk ile gerçekleşebilir. Binâenaleyh O'nun (sallallahu aleyhi ve sellem) ilimlere kaynaklık etmesi, mükemmel bir erkân-ı harp olması, hayatın bütün birimlerinde örnek duruşu, yetiştirdiği her seviyede insanın kendisini canından aziz sevmesi gösteriyor ki O Allah'ın Resûlü'dür. Nitekim Âl-i İmrân sûresi 31. âyette, “(Habîbim, yâ Muhammed!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, o hâlde bana tâbi olun ki Allah (da) sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın! Çünkü Allah, Gafûr (çok bağışlayan)dır, Rahîm (çok merhamet eden)dir.” buyurulmaktadır.

Bediüzzaman Hazretleri bu âyeti şu şekilde tefsir etmiştir: “Muhabbetullah (Allah'ı sevmek), ittibâ-ı Sünnet-i Muhammediye'yi (aleyhissalâtü vesselâm) istilzâm eder (gerekir). Çünkü Allah'ı sevmek, O'nun marziyâtını (razı olduklarını) yapmaktır. Marziyâtı ise en mükemmel bir surette zât-ı Muhammediye'de (aleyhissalâtü vesselâm) tezahür ediyor. Zât-ı Ahmediye'ye harekât ve ef'âlde (fiillerde) benzemek iki cihettedir:

Birisi: Cenâbı Hakk'ı sevmek cihetinde, emrine itaat ve marziyâtı dairesinde hareket etmek, o ittibâı iktiza ediyor (gerekir). Çünkü bu işte en mükemmel imam, zât-ı Muhammediye'dir (aleyhissalâtü vesselâm).

İkincisi: Madem zât-ı Ahmediye (aleyhissalâtü vesselâm) insanlara olan hadsiz ihsânât-ı İlâhiyenin en mühim bir vesilesidir; elbette Cenâb-ı Hak hesabına hadsiz bir muhabbete lâyıktır. İnsan, sevdiği zâta eğer benzemek kâbilse fitraten benzemek ister. İşte Habîbullah'ı sevenlerin, sünnet-i seniyyesine ittibâ ile ona benzemeye çalışmaları katiyen iktiza eder.[6](#)

Âlemlerin yüzü suyu hürmetine yaratıldığı ve Cenâb-ı Hakk'ın kullarına olan ihsanlarının en büyük vesilesi olan zâtı sevmek, elbette insanîyet gereğidir. Meryem sûresi 96. âyetinde de “İman edip, makbul ve güzel işler yapanları Rahmân, (hem Allah hem de mahlûklar nezdinde) sevimli kılacaktır.” buyurulmaktadır.

Bu âyet indirildiğinde Mekke'de müminlere işkence ediliyordu. Âyet onlara müjde verip müminlerin yakında sıkıntılardan kurtulup sevinç ve huzura kavuşacaklarını, sevgiye mazhar olacaklarını bildirmektedir. Bu âyeti açıklayan bir hadis meâli de şöyledir:

“Yüce Allah bir kulunu sevince Cebrâil’e: ‘Ben falanı sevdim, sen de sev.’ der. Bunun üzerine Cebrail (aleyhisselâm) da onu sever ve gökte olan meleklerle: ‘Allah falanı sevmiştir, siz de seviniz!’ diye nidâ eder. Artık göklerdekilere de onu sever. Sonra yeryüzünde de onun için bir sevgi yerleşmiş olur.”⁷

Nisa sûresi 69. âyette ise “Kim Allah’a ve Resûlü’ne itaat ederse işte onlar, Allah’ın nimetlerine mazhar ettiği nebîler, sıddîkler, şehidler ve salih kişilerle beraber olacaklardır. Bunlar ne güzel arkadaşlar!” buyrulur.

Bu noktada Efendimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem) olan sevgi ve muhabbetlerini pratik hayatlarına taşıyıp, kaderin sevkiyle zirvede temsil etmiş sahâbe efendilerimizden birkaç numune arz etmek istiyorum:

Mekke yakınındaki Ten’îm mevkiinde, Hubeyb ibn Adiyy (radiyallahu anh) idam edilirken müşrikler, “Yerine Hz. Muhammed’in olmasını arzu eder miydin?” diye sormuşlardı. O da; “Hayır, vallâhi O’nun ayağına bir dikenin batmasına dahi razı olamam.” demişti. Ve yine Hubeyb idam sehpasında, “Yâ Rabbi! Buraya gelirken Efendim’e veda edemedim. Benim selâmımı O’na ulaştır.” demişti. Bu arada Medîne-i Münevvere’de mescidde arkadaşlarıyla konuşan Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) birden, “Ve aleyküm selâm ey Hubeyb!” karşılığını vermiş, sebebi sorulunca da gözyaşları içinde, “Hubeyb’i şehit ettiler.” buyurmuştur.

Uhud’da Hz. Sümeyra’ya (radiyallahu anhâ) “Baban, kocan, çocukların şehit oldu.” dediğinde O, “Resûlullah ne durumda?” diye sormuştu. Bu arada müşrikler moralleri bozmak için Efendimiz’in şehit olduğu haberini yayıyorlardı. Bir ara bu yalan haber kulağına geldiğinde, dayanamayıp sarsıntı geçirmişti. Daha sonra “Eyne (nerede) Resûlullah?” diye aramaya başladı. “İşte Resûlullah şurada!” diye cevap alınca, hemen O’na koşmuştu.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) babasını, kocasını ve evlatlarını kaybeden bu annemize, “Senin dayandığına kim dayanabilir yâ Sümeyra!” demiş, o da Resûlullah’a cevap olarak “Sen sağ olduktan sonra bütün musibetler hafif kalır yâ Resûlallah!” karşılığını vermişti. İşte O’nu sevenler böyleydi.

Hamdolsun bugün de kadın-erkek, çocuk-ihthiyar pek çok insan ve hele kaderini îman ve Kur'an hizmetine adanmış gençler içinde cinnet derecede Resûlullah'ı seven, Peygamber âşıklarını görüyoruz.

O'nun faziletini her kesimden insan ikrar eder. Nitekim kendisinden 13 asır sonra gelen Bernard Shaw, "Problemlerin üst üste yığıldığı asrımızda bütün müşkülleri bir kahve içme rahatlığı içinde çözen Hz. Muhammed'e beşer, ne kadar muhtaçtır." itirafında bulunur.

Prens Bismarck, O'na olan saygısını ve hayranlığını şöyle ifade eder: "Sana muâsır bir vücut olamadığımdan dolayı müteessirim ey Muhammed! Muallimi ve nâşiri olduğun bu kitap senin değıldir; o lâhûtîdir. Bu kitabın lâhûtî olduğunu inkâr etmek, mevzû ilimlerin butlanını ileri sürmek kadar gülünçtür. Bunun için beşeriyet senin gibi mümtaz bir kudreti bir defa görmüş, bundan sonra göremeyecektir. Ben, huzur-u mehâbetinde kemal-i hürmetle eğilirim."⁸

İnsanların Huzuru, O'nu Tanımalarına Bağlı!

Beşer O'na döndüğü, O'nu tanıyıp sevdiği zaman huzur ve itminana kavuşacak, aydınlık ufuklara ulaşacaktır. O (sallallahu aleyhi ve sellem), bir gün mutlaka kalplere girecek ve herkesin sevgilisi, mahbûbu ve mergûbu olacaktır. Bize düşen vazife ve sorumluluk O'nu ve O'nun getirdiği Kur'ân ve İslâm'ı tanıtmak ve sevdirmektir.

Bugün kapkaranlık bir dünyada boğulmakta olan insanlık, ufkunu O'nunla aydınlatacaktır. Her canlı Güneş'e ne kadar muhtaçsa, canı gırtlığına gelmiş beşer de Güneşler Güneşi olan Hz. Muhammed'e (sallallahu aleyhi ve sellem) o kadar muhtaçtır.

Geçmişte câhiliye ve putperestlik dönemi insanları ne kadar bunalttıysa, bugün içinde bulunduğumuz küfür ve dalâlet atmosferi de insanları öylesine bunaltmakta ve sıkmaktadır. O günün insanı Efendiler Efendisi'ne ne kadar muhtaç idiyse, bugünün insanları da Efendimiz'e o ölçüde muhtaçtır. O dönemde olduğu gibi bu dönemde de bütün insani değerler ters yüz edilmiş, faziletler ayıp, kusurlar ise birer fazilet gibi takdim edilir hâle gelmiştir.

Günümüzde değerlerin yer değiştirip altüst olduğu, meleklerin şeytan, şeytanların da melek olarak lanse edildiği, kurtların çoban olduğu, koyunların merhametsiz çobana teslim edildiği ve insanların inim inim inlediği ikinci bir fetret dönemi yaşamaktayız. Saadet asrından evvel kız çocukları diri diri gömülüyor ve dünya hayatları bitiriliyordu. Bugün de neslin ve gençliğin ebedi hayatları, küfür ve dalâlet içinde aynı şekilde karartılmaktadır.

Bir gün bir sahâbi, Allah Resûlü'nün huzuruna gelerek, câhiliyeye ait bir canavarlığı şöyle dile getirmişti: “Yâ Resûlallah! Biz câhiliye devrinde kız çocuklarımızı diri diri gömerdik. Benim de bir kız çocuğum vardı. Annesine, ‘Bunu giydir, dayısına götüreceğim.’ dedim.

Kadın bunun ne demek olduğunu bilirdi. Ciğerpâresi biraz sonra bir kuyuya atılacak ve orada çırpına çırpına can verecekti. Ne var ki kadının böyle bir canavarlığın önüne geçme hak ve salâhiyeti yoktu. Yapabileceği tek şey, için için ağlayıp gözyaşı dökmektir.

Ve devam ediyor: “Hanımım dediğimi yaptı. Çocuk, elbiselerini giymiş, hakikaten dayısına gideceğini zannediyor ve cıvıl cıvıl koşturuyordu. Elinden tutup onu daha önce kazdığım bir kuyunun yanına getirdim. Kuyuya bakmasını söyledim. Tam kuyuya baktığı esnada, sırtına bir tekme vurdum ve onu kuyuya yuvarladım. Fakat her nasılsa, eliyle kuyunun ağzına tutundu. Bir taraftan çırpınıyor, diğer taraftan da ‘Babacığım üzerin tozlandı.’ deyip elbisemi silmeye çalışıyordu. Buna rağmen bir tekme daha vurdum ve onu diri diri toprağa gömdüm.”

Adam bunu anlatırken Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ve yanındakiler hıçkırığa hıçkırığa ağlıyorlardı. Orada oturanlardan birisi: “Be adam, Resûlullah'ı hüzün içinde bıraktın!” deyince, Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) adama, “Bir daha anlat!” dedi. Adam hâdiseyi bir kere daha anlattı. İki Cihan Serveri'nin gözlerinden süzülen yaşlar mübârek sakalından aşağıya akıyordu.⁹

Allah Resûlü, vakayı tekrar anlattırarak imandan mahrum insanlığın ne korkunç bir vahşet içinde olduğunu, kendi evlâdına kıyacak kadar canavarlaşabileceğini göstermek istiyordu. İslâm'ın insanlığa, bilhassa

kadınlara ve çocuklara ne büyük fazîlet ve değer atfettiğini, bu ve benzeri hadiselerde açık ve net bir şekilde müşâhede etmekteyiz.

Efendimiz Emin ve Güvenilen Bir İnsandı

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), emniyet ve güven insanıydı. Hayatında bir kere bile yalan söylememişti. Öyle emindi ki câhiliye dönemi olmasına rağmen henüz peygamber olmamış olan Efendimiz'e insanlar namuslarını, eşlerini, kızlarını ve mallarını rahatça emanet edebiliyorlardı. O'nun babası Allah'ın kulu manasına gelen "Abdullah" idi. Annesi emin ve doğru manasına gelen "Âmine" idi. Evet O, emniyetin emanetçisi bir kadından dünyaya geliyordu. Yetimdi. Abdulmuttalib ve Ebû Tâlib yetişmesinde zâhiri birer sebeptiler. O'nu asıl himâye eden ve yetiştiren Cenâb-ı Rabbü'l-Âlemin idi. Nitekim Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), "Beni Rabbim terbiye etti ve ne güzel terbiye etti." [10](#) buyurmuşlardır.

İnsan, yaratılan varlıkların en mükemmelidir. O akıl, irâde ve şuurla donatılmış olmakla birlikte, ya dalâlet ve küfür içinde dünyayı kendisine zindan edecek veya Peygamber rehberliğinde îmanın erkânına gerçek manada inanacak ve inandığı gibi yaşayarak dünyasını aydınlatacak ve onu Cennet misal bir huzur ülkesi hâline getirecektir.

Allah (celle celâluhu), bu yol ayrımında son bir defa daha kullarının dünya ve âhiret saâdetini temin etme maksadına matuf, gönüller Sultanı Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) rehber olarak göndermiştir. Bu maksatla gönderilen Allah Resûlü, kendisine kılıç çekip en büyük kötülük yapan insanları bile uyarmak, hakîkatle vicdanlarını doyurmak, hayat bahşeden mesajlarını sunmak üzere her türlü sıkıntılara katlanmış, üzerine düşen tebliğ vazifesini hakkıyla yapmaya çalışmıştır. Bu mesaj, herkesi şefkatle kucaklayıp sînesine basmak içindir. Ağacın kökü ne kadar derinlere gitmiş ise dal ve yapraklar o ölçüde güçlü olacaktır.

İnsanlığın iftihar Tablosu (sallallahu aleyhi ve sellem), yirmi üç yıllık peygamberlik hayatının on beş yılını sürekli baskı, eziyet ve işkencelere maruz kalarak geçirmiş olmasına rağmen, hiçbir zaman kuvvete başvurmamıştır. Kimseye saldırmamış, sadece saldırılara mukâbelede bulunmuştur.

O (sallallahu aleyhi ve sellem), emniyet ve güveni sağlama ve insanların ebedî hayatının kurtulmasına vesile olmak için tebliğ ve temsil yoluyla îman erkânını esas almış ve İslâm'ın temel prensipleriyle insanları Hakk'a dâvet etmiştir. Bununla beraber kendisi tebliğ ettiği gerçekleri hayatında yaşamış, hiçbir kimseye karşı asla düşmanlık ve nefret yolunu tutmamıştır. Geriye kalan sekiz yılında istemediği halde ve kaçınılmaz hale gelen harplere, tahammülfersa ezâ ve cefâyâ katlanarak İslamiyet'i gönüllere sevdirmiş, Ebû Süfyan, İkrime, Vahşi ve Hint gibi İslâm ve Müslüman düşmanlarının dahi iman etmesine vesile olmuştur.

Ben İbrahim'in Duası, İsa'nın Müjdesiyim

Hz. İbrahim (aleyhisselâm), âhir zamanda son bir defa daha insanlığı küfür ve dalalet bataklığından kurtarma gayreti içinde çırpınacak Nebiler Sultanı'nın müjdesini vermiş, şöyle dua ve niyazda bulunmuştur: “Ey bizim Rabbimiz! Onların içinden öyle bir resûl gönder ki kendilerine Senin âyetlerini okusun, onlara Kitab'ı ve hikmeti öğretsin ve onları tertemiz kılsın. Muhakkak ki aziz Sensin, hakîm Sensin! (Üstün Kudret, tam hüküm ve hikmet sahibisin!)” (Bakara sûresi, 129)

İnsanlığın İftihar Tablosu da asırlar sonra bunu te'yid sadedinde, “Ben İbrahim'in duası, İsa'nın müjdesiyim.”[11](#) buyurmuşlardır.

Hz. İsa'nın (aleyhisselâm), “...Ey İsrail Oğulları! Ben size Allah'ın Resûlü'yüm. Benden önceki Tevrat'ı tasdik etmek, benden sonra gelip ismi 'Ahmed' olacak bir resûlü müjdelemek için gönderildim...” (Sâff sûresi, 6) dediğini bizzat Kur'ân anlatmaktadır. Efendimiz (aleyhisselâm) bir mübarek beyanında da “Benim Kur'an'daki ismim Muhammed, İncil'de Ahmed ve Tevrat'ta ise Ahyed'dir.”[12](#) buyurmuşlardır.

Hz. Âdem (aleyhisselâm) dâhil olmak üzere bütün peygamberler, O'nu müjdelemiştir. Vakti gelmeden iftar etmek üzere Allah'ın men ettiği bir şeye el uzatan atamız Hz. Âdem (aleyhisselâm), bu imtihandan sonra ellerini açıp Allah'a yalvarırken, “Adının yanına adını yazdığın Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) hürmetine” diyerek Allah'tan af dilemiştir.

Zira Efendimiz daha Hz. Âdem yaratılmadan evvel “Hâtemü'n-Nebiyîn” olduğunu şu hadis-i şerifte beyan buyurmuştur: “Daha Âdem çamurla

toprak arasında gidip gelirken, Allah katında ben peygamberdim.”[13](#)

Kıyâmete kadar tevhidi temsil edecek olan Allah Resûlü, nice bâtil yolda takılıp kalan ve dalâlette boğulmak üzere olan insanın elinden tutup onlara rehberlik yapmıştır. Böylece hidâyete eren, imana ve Kur’ân’a hayatını adayan ümmetine, Kelâm-ı Ezelî olan Kur’ân-ı Mu’cizü’l-Beyan’ı emanet etmiştir.

Efendimiz Vedâ Hutbesi’nin son bölümlerinde; “Ey müminler! “Size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşmazsınız. O emanetler Allah’ın kitabı Kur’an-ı Kerim ve Peygamberinin sünnetidir.”[14](#) buyurmaktadır.

Canlar Canı Efendim! (sallallahu aleyhi ve sellem)

Maddî varlığın itibarıyla bir fetret döneminde, bizden on dört küsur asır önce dünyaya teşrif ettin. O günler küfrün ruhları sardığı bir dönemdi. Hz. İsa (aleyhisselâm) ve havâriyelerinin sesi soluğu kesilmiş, artık onların rüzgârı esmiyordu. İnsanlık nefes almakta zorlanıyor, dağlar taşlar korkuyordu başlarına bir kıyâmetin gelmesinden. Böylesine küllî bir ifsat hareketine karşı bir ıslahçı ve bütün isyanlara, günahlara karşı bir paratoner gerekiyordu.

Efendim! Beşer dünyayı aydınlatacak, gönüllere huzur ve inşirah verecek, mazlumun, mağdurun gözyaşlarını silecek, yetimi şefkatle bağrına basacak, kimsesizlere el uzatacak, bütün yaraları saracak, sinesi şefkat dolu, Allah’ın semavî kitaplar ve suhurlarda işaret buyurduğu, husûsiyle Hz. İbrahim ve Hz. İsa’nın (aleyhimüsselâm) müjdesini verdiği Zât-ı âlinizi bekliyordu. Hz. Allah (celle celâluhu), İbrahim’e (aleyhisselâm): “Ey bizim Hakîm Rabbimiz! Onların içinden öyle bir resûl gönder ki kendilerine Senin âyetlerini okusun, onlara Kitab’ı ve hikmeti öğretsin ve onları tertemiz kılsın. Muhakkak ki Aziz Sensin, Hâkim Sensin! (Üstün kudret, tam hüküm ve hikmet sahibisin.” (Bakara sûresi, 129) duasını yaptırıyordu. Hz. İsa (aleyhisselâm): “Ey İsrail oğulları! Ben size Allah’ın resûlüyüm. Benden önceki Tevrat’ı tasdik etmek, benden sonra gelecek ismi ‘Ahmed’ olacak bir resûlü müjdelemek üzere gönderildim...” (Saf sûresi, 6) buyuruyordu. Allah (celle celâluhu) vermek isteyince, istemeyi de ilham eder.

Yâ Resûlallah! Bu iki büyük peygamberin dualarının kabul edildiğini görüyoruz. Asırlar sonra bunu te'yid sadedinde, "Ben İbrahim'in duası, İsa'nın müjdesiyim." [15](#) buyurmuşsun.

Efendim! Asırlar var ki sensizliğin hasretini yaşadık. Ecdâdımız Sensizliğin hep gecesi ve kışını yaşadılar. O korkunç dönem içinde seni tanıtabilmek ve sevdirebilmek için nice gönül erleri, bu yolda canlarını verdiler. Ne var ki seni tanıyanlar yılmadı, ye'se düşmedi. Canlarını, başlarını bu yola koydular. Gece gündüz demediler, kar-kış aldırış etmediler, hapishanelere, zulüm ve işkencelere "eyvallah" dediler. Yeter ki yaratılan varlıkların en şerefli insan kurtulsun, iman ve İslâm ile şereflesin, âhiretini kurtarsın, marziyât-ı ilâhiyeye mazhar olsun. Sahâbe efendilerimiz (radiyallahu anhum), malları ve canları ile kıyâmete kadar örnek ve numûne olmak sûretiyle, bu davaya sahip çıktılar. En ağır şartlarda onu temsil ettiler. Bedir, Uhud, Hendek, Mûte, Yermük gibi her meydanlarında öyle kahramanlıklar gösterdiler ki tarihte eşine rastlamak oldukça zordur.

Efendim! Sensiz yaşamının ne kadar zor olduğunu vicdanlarımızda duyuyoruz ama nefsimizden daha çok seni sevmemiz gerektiğinin ne kadar şuurundayız? Nefsim adına korkuyorum, "Seviyorum." cümlesi gırtlığımdan aşağı ne kadar iniyor? Liyâkati olan kullara seni ne kadar anlatabildik ve ne kadar sevdirebildik? Ne kadar davan yolunda koştuk, sancı, çile ve ızdırap çektik? Ve ne ölçüde bu yola baş koyabildik? Bu mevzuda ne kadar samimiyiz? Bilemiyorum... Tut elimizden yâ Resûlallah!

Efendim! Bir gün arkadaşlarının yanında iken "Kardeşlerime selâm olsun!" buyurunca, ashâb-ı kirâm "Kardeşlerin bizler değil miyiz yâ Resûlallah?" diye sormuşlar, sen de "Sizler, benim arkadaşlarımsınız... Kardeşlerim ise işin sonunda gelecek... Bayrağı düşüğü yerden kaldıracaklar." [16](#) buyurmuşsunuz. Ne olur yâ Resûlallah! Tut elimizden, Ümmü Mektûmlar, Mus'ab ibn Ümeyrler gibi düşen bayrağı biz de kaldıralım. Kardeşlerin olma liyakatını gösterip seni mahcup etmeyelim.

Efendim! Her sahada olduğu gibi Rabbimize nasıl dua edeceğimiz mevzuunda da bize örnek oldun. Dilinden hiç düşürmediğin "Allah'ım içimi haşyet, Allah korkusu ve hissiyle doldur ve beni Zât-ı Ulûhiyetine karşı hürmette kusur etmeyen bir kul eyle, tâ ki her an Seni görüyormuş gibi olayım." duasında ifade edilen o haşyet duygusunu Allah (celle

celâluhu) bize de duyursun (Âmîn). Zira O bizi her an görmekte ve duymaktadır. Büyük Mahkeme’de Hâkimler Hâkimi olan Rabbimiz bize niyetlerimize göre muamelede bulunacaktır.

Efendim! Biz senin yolunda olmalıyız ki Allah rahmet kapılarını açsın. Ebediyete uzanan yolun yolcuları olduğumuzun şuurunda olalım ki O’nun rahmetine kavuşalım. İç âlemimiz pırıl pırıl hâle gelsin ki dış âlemimiz başkaları üzerinde tesir bıraksın.

Efendim! Senin nurundan mahrum ve metrûk nice nesiller, nefislerinin esiri, zillet ve sefâlete mahkûm olmuş, perişan ve pejmürde insanlar var. Onların imanlarının kurtuluşunu sağlama yolunda Rabbimiz bize hizmet etme fırsat ve imkânı lütfetmiş. Bu ilâhi lütfun kıymetini anlamak, irâdemizin hakkını verebilmek için çırpınıyor, gayret göstermeye çalışıyoruz.

Efendim! Dünya sana muhtaç, bütün problemlerin çözümü Sendedir. Senin çeşmenden su içmeyenler hayat bulamayacağı gibi senin reçetelerini kullanmayanlar da dertlerine derman bulamazlar.

Efendim! Bizler, ümmetin ve insanlığın kurtuluşu için hayatını hep ızdıraplar içinde kıvranarak geçirdin. Hakkında Allah (celle celâluhu): “Onlar iman etmiyorlar diye neredeyse üzüntüden kendini yiyip tüketeceksin.” (Şuarâ sûresi, 3) ve “(Habîbim) Sen dilediğin kimseyi doğru yola eriştiremezsin ancak Allah dilediğini doğru yola ulaştırır. O hidayete gelecek olanları pek iyi bilir.” (Kasas sûresi, 56) buyurarak kalplere imanın ancak Allah tarafından yerleştirileceğini beyan etmektedir.

Efendim! “Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım.”[17](#) kutsî beyanında ifâde edildiği üzere âlemler senin yüzü suyu hürmetine yaratılmıştır. Varlığımızı sana borçluyuz. Vârislerin olarak bize düşen vazife emanet buyurduğun gerçeklere canımız pahasına sahip çıkmak, kıyâmete kadar davana omuz verecek nesiller yetiştirmek, sana lâyük ümmet olma yolunda var gücümüzle çalışmak olacaktır.

Ya Resûlallah! Senin âşıkların çoktur. Rabbimizden dua ve dileğimiz, o âşıklar gibi bizleri de hem Allah’a aşk derecesinde kul, hem de seni gönülden sahiplenenlerden eylemesidir. O âşıklardan bir tanesi de merhum şair Nâbî’dir. Kendisi hac yolculuğu esnasında Medîne-i Münevvere’ye

yaklaştıklarında bineğinin üzerinden bir paşanın ayaklarını mübarek Ravza'ya doğru uzattığını görünce heyecanla şöyle seslenmişti:

“Sakın terk-i edepten, kûy-i mahbûb-u Hûdâ'dır bu,

Nazargâh-ı ilâhîdir, makâm-ı Mustafâ'dır bu”

Yani edebi terk etmekten sakın! Zira burası Allah'ın sevgilisi Efendiler Efendisi'nin bulunduğu mübarek yerdir. Burası Hak Teâlâ'nın nazar ettiği Resûl-i Ekrem'in makâmıdır.

Yâ Resûlallah! Bu şiirle sana olan sevgisini, aşkını dile getiren bu zâtın edebine mukâbelede bulunmuştun. Sabah namazına müteâkip minarelerden bu şiiri müezzin kanalıyla tekrar ettirmiştin. Şair Nâbî, bu mısraların aynısının minarede tekrarlandığını duyunca, hemen müezzine koşup sormuştu: “Ben bu mısraları yolda söylemişim. Siz bu mısraları nereden duyup aynıyla tekrarladınız?”

Müezzin de: “Peygamberimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) rüyamda gördüm. Bana: 'Kalk âşıklarımın biri beni ziyarete geliyor. Onu, yolda söylediği ifâdelerle karşıla.' buyurdular. Ben de kalkıp bana öğrettiği o mısraları minârede okudum. Doğrusu bu âşık kimdir, diye merak ediyordum.” karşılığını vermiş ve Allah âşığı bir kul ile yüz yüze gelmenin heyecanı ile Nâbî'nin boynuna sarılmış ve birlikte ağlaşmışlardır.

Canlar Cânı Efendim! Bizlere de seslen, bizlere de gül, senden gelecek bir müjdenin, bizim aşk ve sevgimizi ateşleyeceğine inanıyorum. İhmallerimiz var, kusurlarımız çok ama yine de senin eteğine tutunmak zorundayız, sevgine ve şefâatine muhtacız yâ Resûlallah!

Her ne kadar bu ifâdelerle, zât-ı âlinize muhâtap olma liyâkatimiz olmasa da Senin bize karşı olan şefkatini ve sevgini, bunları söyleme cesaretini verdi. Salât ve selâm Senin, âl ve ashâbının üzerine olsun yâ Resûlallah!

Dünyada Cennetin Küçük Bir Köşesi

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), altmış üç yıllık ömrünün yirmi beş yılını, iffetiyle, haysiyet ve şerefiyle, müstakbel bir peygamber namzedi

olarak yaşamış, bu yaşa kadar hiç evlenmemiştir. Yirmi beş yaşında kendisinden on beş yaş büyük, iki evlilik geçirmiş dul ve aynı zamanda çocukları bulunan Hz. Hatice (radiyallahu anhâ) vâlidemiz ile ilk yuvasını kurmuştur. Annemiz vefat edene kadar da başkasıyla evlenmemiştir. Onun vefatından sonra kendisinden yaşlı olan beş çocuklu Sevde (radiyallahu anhâ) vâlidemizle evlenmiştir. Elli dört yaşında iken de Hz. Âişe-i Sıddîka (radiyallahu anhâ) vâlidemiz ile nikâhlanmıştır.

Efendimiz'in attığı her adım vahye dayalıdır. Binâenaleyh evliliklerini de kendi isteği üzere yapmamıştır. Necm sûresi 2. ve 3. âyetlerde “Arkadaşınız Muhammed yanılmadı, sapmadı, aldanmadı.” ve “O kendi heva ve hevesiyle konuşmuyor.” buyurulmaktadır. Nitekim kendisi “Her evlendiğim eşimi ve her evlendirdiğim kızımı, Cibril'in (aleyhisselâm) getirdiği emirle gerçekleştirdim.”¹⁸ buyurmaktadır.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) âlemşümul bir vazifeye görevlendirildiğinden yeryüzünde bütün insanlar O'nun muhâtabıdır. Yani ümmet-i davet ve ümmet-i icâbet (inananlar ve inanmaya namzet olanlar) olarak O'nun ümmetidir. Binâenaleyh Efendimiz bütün evliliklerini dava-ı İslâm'ı insanlara ulaştırmaya mâtuf olarak gerçekleştirmiştir. O günkü toplumda akrabalık, insanları birbirine kenetleyen bir bağdı. Bir evlilik vesilesiyle bütün kabile birbirine bağlanıyordu. Allah Resûlü, bu âdeti izdivaç yoluyla değerlendirip nice düşman kabileyi, dost hâline getirdi ve neticede İslam'la tanışma ve şereflenmelerine vesile oldu. Nitekim Mekke lideri Ebû Süfyân'ın kızı Ümmü Habîbe vâlidemiz ile izdivâcı, Mekke Fethi'nin kırılma noktası olmuştur.

Vahyin sağanak hâlinde yağdığı ve Cennet'in bir köşesi olma şerefine mazhar olan Efendimiz'in saâdet hanesi, âdetâ Cennet'in küçük bir numûnesi, güneş gibi imanın gönüllere yayılmasına vesile olan bir merkezi hâline gelmiştir. Başta Hz. Hatice annemiz, insanlığın dünya ve âhîret saâdeti adına bütün servetini fedâ etmiş, Hz. Âişe annemiz de iki bin küsur hadis rivâyetiyle İslâm'ın yayılmasında başı çekmiştir. Bunun yanında diğer validelerimizin her biri, yüzlerce hadis rivâyet ederek, ahlâk-ı Muhammediye'yi muhtaç gönüllere duyurmuşlar ve örnek bir âilenin temelini oluşturmuşlardır. Başta Hz. Âişe vâlidemiz olmak üzere bütün annelerimiz ümmetin muallimeleri olmuşlardır.

Rehberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)

İman ve aksiyonu hayata taşıma ve örnek olma itibariyle hiçbir beşer Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ile yarışamaz. O (aleyhi ekmelü't-tehâyâ), coşkun ve aşkın bir inançla Allah'a bağlanmış, ciddî bir sorumluluk duygusuyla hareket etmiş, kimseye zulmetmemiş, herkese sevgi ve şefkatle yaklaşmış, kendilerine yapılan kötülük ve zulme bile iyilikle mukâbelede bulunduğu için güven insanı olarak tanınmış ve Muhammedü'l-Emîn yani emin insanı olarak meşhur olmuştur. Bu şerefi kendisine lâıyk gören müşrikler, namuslarını, çocuklarını ve mallarını O'na emanet etmişlerdir. Buna rağmen O, insanların yalancı değerlerini, âciz putlarını sarstığı için türlü türlü tehditlere maruz kalmış, bu tehditlere rağmen kimseye boğun eğmemiştir. Efendimiz şekâvet düşüncesine kilitlenmiş hasımları tarafından sâdık arkadaşı Hz. Ebubekir (radiyallahu anh) ile beraber Sevr'de kuşatıldığında, Allah'a itimâdı ve güveni tam olduğundan, inâyet-i İlâhi imdâda yetişmiş ve sâdık arkadaşına, "Hiç tasalanma zira Allah bizimle beraberdir." (Tevbe sûresi, 40) buyurmuştur.

Nebîler Sultanı ve İnsanlığın İftihar Tablosu Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), vahiyle müeyyed ve aynı zamanda çok cesurdu ama tedbiri de hiçbir zaman elden bırakmıyordu. O'na göre îlây-ı kelimetullah ve Hakk'a hizmet yoksa, yaşamanın da manası yoktu. Çünkü bu hayat, ebedi âleme geçmek için bir köprü, yolda olanların yoluna kurulmuş bir pazar ve ayrıca talim ve terbiye için bir kışla idi. O (sallallahu aleyhi ve sellem), her zaman yaşatma duygusuyla insanlara yaklaşmış, garibin, yetimin, mağdurun imdâdına koşmuş, eline geçen her şeyi onlarla paylaşmış, bunun zevkini vicdanının derinliklerinde sürekli hissedip itminâna kavuşmuştur.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) yanılmaz ve yanılmaz bir rehberdi. O'nun ile insanlık gerçek değerlere uyanmış ve iki cihan saâdetini kazanmıştır. Beşer, O'nun sâyesinde iki cihanın anahtarları olan iman, sevgi, şefkat ve merhamet duygusuna nâil olmuş, O'nun vesilesiyle kendini ve kâinatı doğru okumasını öğrenmiş ve Kur'ân'ın manasını ruhlarına sindirmiştir.

O (sallallahu aleyhi vesellem), Mi'raç yoluyla ulaşılmazlara ulaşmış, oradan gönüllerimizi fetheden büyük hediyelerle dönmüş ve asırlık dertlerimize derman olmuştur. O'ndan mahrum olanlar canlı cenazeler

durumunda kalmıştır. Yâ Resûlallah! Senden mahrum kalmakla, anne ve baba hayatta iken yetim kalan çocuklar durumuna düştük. Her şeyimizi elimizden aldılar. İmanımızı, kalbimizi, tarih ve mefâhirimizi, maddî-mânevî her türlü değerimizi gasp ettiler. Bununla beraber sen varken nasıl sahipsiz ve yetim kalırız yâ Resûlallah? Arkadaşlarına sahip çıktığın gibi ne olur on dört asır uzakta olsak bile bize de sahip çık! Senin nefesin, ses ve soluğun bize âb-ı hayattır. Seninle kışlarımız bahara, gecelerimiz yeniden gündüze dönecektir.

Yâ Resûlallah! Senden başka kimse bizim belimizi doğrultamaz. Dünyayı aydınlatacak ışık kaynağının düğmesi senin elindedir. Dokunur musun kilitli kalplerimizin ve karanlık dünyamızın düğmesine? Bu vesile ile aydınlansın, nurlansın kalplerimiz ve cihanlar. Ne olur yâ Resûlallah! İsrâfil ol, ruh üfle gönüllerimize. Gel! Zillet ve sefâlete esir olmuş, nefsinin kölesi, şeytanın oyuncağı durumuna düşmüş insanlığa, varlığını bir kere daha duyur. İnanıyoruz ki o zaman bütün nifak, şikâk ve fitne ateşleri sönecektir.

Yâ Resûlallah! Seni anlamak, anlatmak haddimize mi? Kur'ân-ı Kerim "Size kendi aranızdan öyle bir peygamber geldi ki zahmete uğramanız O'na ağır gelir. Kalbi üstünüze titrer, mü'minlere karşı pek şefkatli ve merhametlidir." (Tevbe sûresi, 128) ve "Habîbim! Onlar iman etmiyor diye üzüntüden neredeyse kendini yiyip tüketeceksin." (Şuarâ sûresi, 3) beyanlarıyla Seni ne güzel anlatmaktadır. Nebîler Sultânı'na ümmet olma şerefine uygun hareket etmek, mahşerde O'nu (sallallahu aleyhi ve sellem) mahcup etmemek için bize yakışanı yapmak en uygun bir tavır ve davranış olacaktır. Rabbim şefâatine bütün ümmetini mazhar eylesin. (Âmîn)

Tebliğde Derinlik, Kullukta Samimiyet

Fetret devri, cehâletin insanlığı kasıp kavurduğu, ahlâkî zaafın emniyet ve güveni yok ettiği, zillet ve sefâletin, kin ve nefretin ufku sarıp kararttığı bir devirdi. O devir, çocukların sevgi ve şefkatten, ihtiyarların hürmet ve saygıdan, kadınların her türlü hak ve hukuktan mahrum kaldığı, kuvvetlinin zalim, zayıfın mazlum ve esir olarak yaşamaya mahkûm edildiği bir dönemdi. Cehâletin ruhları sardığı her dönemde, her şeyi yaratan, yaşatan, sevk ve idare eden kâinatın sahibi, mâliki ve hâkimi olan Rabbü'l-âlemîn, her devirde yolunu şaşırın, istikâmetini kaybeden kullarının ufkunu

aydınlatmak, onları sırât-ı müstakime yönlendirmek için peygamberler ve rehberler göndermiştir.

Cenâbı Hak, âhîrzamanda yolunu, yönünü yitirmiş, huzur ve güvenini, mal, can ve namus emniyetini kaybetmiş, bedenî arzularının altında ezilen kullarına, dünya ve âhîret mutluluğunu, ebedî saâdeti bir defa daha tattırmak için onları bedeviyet ve cehâletten kurtaracak, medeniyet ve gerçek insanlık ufkuna yükseltecek Nebîler Sultanı'nı (sallallahu aleyhi ve sellem) hükmü kıyâmete kadar geçerli Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ı tebliğ etmek üzere göndermiştir.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Hz. Âdem'le başlayan tevhid davasını sinelere yerleştirme adına, mükemmel bir alt yapı oluşturmuştur. "İkra'/Oku!" emr-i celîliyle omuzuna yüklenen sorumluluğun altında iki büklüm kıvranan Nebîler Sultanı, çile ve ızdırap içinde kıvranıyor, her türlü sıkıntı ve hakâretlere maruz kalıyordu.

Âlemlere rahmet olarak gönderilen Efendimiz'in vazifesi tebliğ ve temsildir. Bize gelince, O'nun tebliğ ettiği emirlere harfiyen riâyet etmeli, men ettiği şeylerden de yılandan ve akrepten kaçır gibi kaçmalıyız. Fânî ve geçici hiçbir şeye takılıp kalmamalı, dünya karşısında eğilmemeli ve arzuların esîri olmamalıyız. İnsanlığın battığı ve îmanın olmadığı yerde sırt üstü yatılmaz. Kalk ve uyar insanları! Sıcak döşeklerde yatmakla olmaz. Allah'ın sana gördüreceği vazifeleri hakkıyla yerine getir. "Ey örtüye bürünen! Ayağa kalk ve insanları uyar." (Müddessir sûresi, 1-2) -İnşâallah- Muhammedî ruha sahip olduğuna inandığımız gönül erlerinin ve ruh mîmarlarının, ikinci dirilişi gerçekleştireceklerini ümit ediyoruz. Allah'a ve Resûlullah'a vefa borcunu ödeyen yiğitlerden olma gayreti içinde hizmet vermek bugün bize düşmektedir. Tebliğde derinlik, kullukta samimiyet, davada vefa ve sadâkat, Allah'ın inâyetinin davetçisidir. Dünya ve âhîret mutluluğu da buna bağlıdır.

Efendimiz ve Sevdahları

Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) insanlığın onurudur. Kâinat, O'nun yüzü suyu hürmetine yaratılmıştır. O henüz dünyaya teşrif etmeden asırlar evvel müjdesi gelmiş en şerefli varlıktır.

Beşer, dünyaya niye geldiğini, vazifesinin ne olduğunu, nasıl yaşaması gerektiğini, hep O'ndan öğrenmiştir. Zerreden kürelere, semekten sistemlere, bütün varlıkların Allah'a itaat içinde hareket ettiklerini O'ndan öğrendik. Yer ve göklerin, gece ve gündüzlerin, ay, güneş ve yıldızların, bulut, şimşek ve yağmurların, dağ, taş ve toprakların, kuş, kurt ve aslanların, çay, ırmak, deniz ve okyanusların hâl diliyle Allah'ı tesbih ettiklerini yine O'ndan ve O'nun tebliğ ettiği Kur'ân'dan öğreniyoruz.

Efendimiz'e gerçekten inananlar, O'nu Allah'tan sonra her şeye tercih edecek kadar çok sevdiler. O'na inananlar ve sevenler, O'ndan hiçbir zaman ayrılmadılar ve inançlarında hiçbir zaman da yanılmadılar. Bilakis O'nunla geçmişi, bugünü ve geleceği öğrendiler. Geçmişin kocaman bir mezar, mezarların da birer taş yığını olmadığını, geleceğin dostlar zirvesinde buluşulacak ilâhi bir dâvet olduğunu O'ndan öğrendiler.

O (sallallahu aleyhi ve sellem), teşrif buyurmadan akın karadan, gecenin gündüzden, gülün dikenden, zalimin mazlumdan, iyinin kötünden farkı yoktu. Dünya âdeta bir matemhane, bir zulümhane idi. O'nun teşrifi ile her şey hakîki manasını ve gerçek değerini buldu. İnsan, kendi kıymetini anladı. Kâinâtın, okunması gereken bir kitap gibi önüne serildiğinin farkına vardı. Yüce Mevlâ O'nun hakkında şöyle buyurmuştur: “And olsun, içinizden size öyle bir peygamber geldi ki sıkıntıya uğramanız O'na ağır gelir. Size düşkün, mü'minlere şefkatli ve merhametlidir.” (Tevbe sûresi, 128) Bu rahmetin bir tecellisi olarak Efendiler Efendisi: “Kıyamet günü insanlar ümitlerini kestiği anda, Allah'ın rahmet ve merhametini onlara ben müjdeleyeceğim.”¹⁹ buyurmuştur.

O (sallallahu aleyhi ve sellem) vefalı ümmeti ile o kadar samimi, o kadar içli dışlıdır ki “Bana bir mümin selâm verdi mi Allah ruhumu bedenime iade eder. Ben de mutlaka selâma mukabele ederim.”²⁰ müjdesiyle bunu ifade buyurmuşlardır.

Allah (celle celâluhu), Nebîler Sultânı'nı bize örnek ve model bir insan olarak göndermiştir. Hayatımızın meyvedâr olması ve âhîret adına kazançlı geçmesi, O'nu iyi tanıyıp örnek almamıza bağlıdır. Bugün bizi rahatsız eden, canımızı yakan her hâdise; zaaf-ı îmandan, Efendimiz'i örnek alamayışımızdan ve ahlâk-ı Kur'ân'dan mahrûmiyetimizden kaynaklanmaktadır.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Hz. Âdem ile başlayan İslâm'ı, hükmü kıyâmete kadar devam edecek şekilde temel esaslara, prensiplere bağlayarak on beş asır evvel ortaya koymuş, bir güneş gibi dünyayı aydınlatmış, terâküm eden bütün problemleri çözmüş ve beşere mutluluk ve huzur dolu bir dünya bırakmıştır. O, doğumdan ölüme, yeme içmeden yatıp kalkmaya, inanç ve ibâdetten, âile ve içtimâî hayatın bütün inceliklerine, devlet idâresinden orduların sevk ve yönlendirilmesine, iktisâdî hayattan ruhların terbiyesine kadar meşrûiyet çizgisinde öyle düzenlemeler ortaya koymuş ve öyle bir toplum meydana getirmiştir ki O'nu model alan nesiller, böylece mutluluk ve huzuru elde etmişlerdir.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), yirmi üç sene gibi kısa bir zaman diliminde dünyada hiçbir beşere nasip olmayan bir muvaffakiyetle sahâbe efendilerimizi (radıyallahu anhum) yetiştirmiş, onları o günkü dünyanın muhtaç olan yerlerine birer muallim olarak göndermiştir. O günün zor şartları içinde yüz binlerce sahâbî evini, bağını, bahçesini, ana ve babasını, çoluk çocuğunu bırakıp Allah için hicret etmiş, gidip bir daha geri gelmemişlerdir.

Günümüzün hizmet sevdâlıları da Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve sahâbe-i kirâm efendilerimizin safında yerini almış, dünyanın neresi olursa olsun bir bayram neşesi içinde yollara dökülmüş, insanlığın yüzünü güldürebilmek için her türlü zahmete katlanarak hicret etmişlerdir.

Yabancı ve Hıristiyan olan bir yetkili, vazife gereği dünyanın birçok yerine gidiyor. İç harp olan bir ülkede şarapnel parçası ile kafasından yaralanan, hizmet sevdalısı bir öğretmenle tanışıyor. Bu öğretmende müthiş bir aksiyon ruhu görüyor. Belli bir zaman sonra Afrika'da başka bir ülkeye gittiğinde, yine bu öğretmenle karşılaşılıyor. “Sen o ülkede yara aldın, mağduriyet yaşadın. Niçin yine böyle mağdur bir ülkeye geldin?” deyince, öğretmen: “Hizmet olunca benim için dünyanın her yeri bir cennettir.” diye cevap veriyor. O zât bunun üzerine: “İşte insanlık bu ruha muhtaçtır! Siz bu davayı bizlere niçin anlatmadınız? Madem ki bu hizmetler böyle yürüyor. Biz de sizlere bu mevzuda yardımcı olalım.” diyerek yaşanan bir sahâbe ruhunu bizlere aktarmış oldu.

Efendimiz'in sevdalılarının ortaya koyduğu bu hizmet anlayışı “Biz dönmek için değil, ölmek üzere gidiyoruz.” diyenlerin destanıydı. Ne mutlu

bu sevdayı temsil eden güzel insanlara! Allah, yolunuzu açık etsin.
Umduklarınıza nâil, korktuklarınızdan emîn eylesin. (Âmîn)

Nurlanan Dünya

İlk insan ve ilk Peygamber Hz. Âdem (aleyhisselâm) ile aydınlanan dünya, sırr-ı teklifin gereği olarak zaman zaman yine kararmış, insanlar hedefini ve yaratılış gayesini unutmuştu. Bununla birlikte merhameti sonsuz olan Allah (celle celâluhu), belli aralıklarla tekrar insanlara gerçekleri hatırlatma adına peygamberler göndermiş ve bu elçiler zinciri İnsanlığın İftihar Tablosu'na (sallallahu aleyhi ve sellem) kadar devam edip gelmiştir.

Bütün peygamberler kendilerine ait vazifelerini bihakkın yapmış, haleflerine emâneti ve mesuliyetini devredip gitmişlerdir. En son Hz. İsa (aleyhissâm) ve kendisine gönül veren havârileri bütün çırpınışlarına rağmen ortalığı kasıp kavuran, dinin temel esaslarını unutturan küfür karanlığına karşı mücâdele vermişlerdir. Allah (celle celâluhu) onlardan sonra kâinat şiiirinin son kâfiyesini oluşturacak ve taşı tam gediğine koyacak, hakkı bâtıldan ayırıp, cihanı yeniden son bir defa daha nurlandırıp aydınlatmak, insanlığın yüzünü güldürmek, mutlu ve huzur dolu bir hayat tesis etmek için Hz. Muhammed'i (sallallahu aleyhi ve sellem) göndermiştir.

Asırlar sonra Efendimiz'in teşrifiyle, fecr-i sâdık zuhûr etmiş, canı gırtlığa gelmiş insanlığın yüzü yavaş yavaş gülmeye başlamış, gönlü huzur ve itminâna kavuşmuştur. Ne var ki güneşten rahatsız olan yarasalar gibi gözü dönmüş, zulümden zevk alır hâle gelmiş müşrikler, kendilerine saâdet vaat eden Nebîler Nebîsi'yle alay ve istihzâ etmek sûretiyle yoluna tuzak kurmuşlar ve hakârette bulunmuşlardır. Tıpkı bugün neseb-i gayri sahih saygısız haleflerin yaptığı gibi..

Yaptığı hizmet ve davetin insanlığın saâdet ve huzuru için olduğundan haberdar olmayan veya küfr-i inâdî ile araştırıp gerçeği öğrenmeden, peşin hükümlerle karar veriyorlar, Allah'ın emrini yerine getirmekle muvazzaf olan Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ehl-i imana muhalefet ediyorlardı. Bunu çok iyi bilen insanlığın yüz akı ve Sevgililer Sevgilisi, kendisine yapılanlara sabrediyor, kötülüklerine iyilik ve güzellikle karşılık veriyor, Rabbisi'nin vaat ettiği günleri ve mevsimleri sabırla bekliyordu.

Fırsatları değerlendirek evde, yolda, panayırda karşısına çıkan yakın-uzak herkese Allah'ı anlatıyordu. Yavaş yavaş olgunlaşan meyve gibi kâbiliyetleri geliştiriyor, liyâkatleri olanlar etrafında pervane dönüyorlardı. Nebîler Sertâcî Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) davetine icâbet eden bu talihliler, basîretlerini açan, iman ve dünyalarını aydınlatan İslâmiyet'le, dünya ve âhîret saâdetinin anahtarlarına kavuşuyorlardı.

Şefkat ve merhametiyle ümmetine kucak açan, kıyâmete kadar bütün insanlığa örnek ve numûne olan Allah Resûlü, Taif'te başı gözü yarılmış olduğu anda, Cibrîl (aleyhisselâm) gelerek "Yâ Muhammed! Allah'ın selâmı var. Habîbim dilerse başlarına şu dağları geçireyim" emr-i ilâhisine mukâbil "Ya Rab! Onlar senin kulların, bilmiyorlar. Şayet onları mahvedersen ben Seni kime anlatayım? Kusur bende, ben iyi temsil ve tebliğ edemedim." buyurmuş, sızlanış ve kıvranışlar içinde kanlarını silerken dahi beddua etmemiş, ellerini açıp "Bunların neslinden bir kişi bile iman edecekse Sen bunları kahretme Yâ Rab!" diye dua etmiştir.

O'nun böylesine mahzun ve mükedder olduğu bir anda uzaktan kendilerini gören bağ ve bahçelerdeki insanlar, köleleri Addâs'ı göndererek üzüm ikramında bulunurlar. Nebîler Sultânî'nin (sallallahu aleyhi ve sellem) "Bismillah" diyerek, üzümü aldığı görünce Addâs:

- Sen kimsin? Ben buralarda böyle bir söz işitmedim, diye sorar.

Efendimiz de:

- Sen kimsin, der.

Addâs:

- Ben Ninovalı Addâs'ım, diye cevap verir.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem):

- Benim Yunus kardeşimin memleketindensin deyince, Addâs hayret ve heyecanla:

- Sen Yunus'u nereden tanıyorsun, diye sorar.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem):

- Ben âhîrzaman Nebîsi Muhammed'im. O da benim gibi peygamberdi. Kavmi tarafından dövüldü, kovuldu ve hakaretlere maruz kaldı, buyurunca Addâs:

- Ben seni gökte arıyordum yâ Resûlallah ama Allah seni yanıma gönderdi, demiş ve Resûlullah'ın ellerine ve ayaklarına kapanıp îmanla müşerref olmuştur.

Evet, dünyada külfetsiz nimet yoktur. Gecesiz gündüz, kışsız bahar yoktur. Cenâb-ı Hak, kendisine en yakın ve en sevgili olan kâinatın varlık sebebi Habîbini bile imbiklerden, imtihanlardan geçiriyor ve bizlere örnek yapıyor. Evet, Üstad'ın dediği gibi "Cennet ucuz değil, Cehennem dahi lüzumsuz değil." Terlemeden, koşup yorulmadan, ağlayıp inlemeden, çile ve ızdırap çekmeden, mal ve canını Cennet karşılığı Allah'a (celle celâluhu) satmadan, engelleri aşır deryaları geçmeden, rızâsına ermek kolay olmayacaktır. Böylesine ızdıraplara katlanmadan, yapmamız gereken vazifelerin hakkını vermeden, Allah'ın emaneti olan gençliğimize, evlatlarımıza sahip çıkmadan beklenen nesil yetişmeyecek, insanlığın sancı ve ızdırabı dinmeyecek, ağlayan, inleyen âlem-i İslâm'ın yüzü gülmeyecek ve yaraları da sarılamayacaktır.

Allah (celle celâluhu) ve Resûlullah'ı sevdirmeye, yâd-ı cemîlini dünyaya duyurma adına Hz. Hamzalar, Habbâblar, Mus'ablar, Abdullah ibn Cahşlar, Abdurrahman ibn Avflar'ın, velhâsıl ashâb-ı Resûlullah'ın (radıyallahu anhum) ve asırlardır bu dava uğruna koşuranların katlandığına katlanmadan, çektiklerini çekmeden, fedakârlıklarını yapmadan, kalb ibresini Allah'ın rızâsına göre ayarlamadan bu iş olmayacaktır. Unutmamak lazımdır ki başkalarını Hakk'a uyarma ve dalâletten kurtarma düşüncesine kilitlenmeden, kendimizi kurtaramayız. Tarih boyunca olduğu gibi bugün de Müslümanları rahat, rehâvet, cehâlet, atâlet, sefâlet, şehvet, inhirâf ve ihtilâf gibi zaafı mahvetmiştir. Bugün çok basit denecek şeylere takılıp kalmak, hissî hareket etmek, ölümle sona erecek dünyaya kalben bağlanıp kalmak, kutsîlere ve yeryüzü mirasçılara ait bir sıfat olarak görünmüyor. İlâhî huzurda bizi mahcup edecek, yarın pişman olacağımız davranışlardan uzak durmak, sebeplerde kusur etmeden, olup biten hâdiseler karşısında sabredip, neticede hakkımızda Allah'ın takdirini beklemek en isabetli bir davranış

olacaktır. Âlemşümul bir peygamberin, âlemşümul davasının hâdimleri olarak, enerjimizi hayrî'l-halef nesiller yetiştirmeye sarf etmeliyiz.

Hak ve gerçeklerin yaşanarak temsil edilmediği ve hizmetin bulunmadığı yerlerde, etrafı batıl ruhlar sarar, fitne ve sıkıntıların önü alınmaz olur. İtibarımız, uhuvvetimiz, ihlâs, vefa ve sadâkat duygularımız birer ikrâm-ı ilâhîdir. Bunlar bize verilmiş birer sermayedir ve bizler misafirliğin her an bitebileceği bir dünyada bulunuyoruz. Aynı kaynaktan beslenen, aynı kaderi paylaşan, aynı gayeye koşan kardeşlerimizi sevmeli, karşılıklı fedakârlıkta bulunmalı, şefkat ve merhametle muamele etmeli, sevgi ve saygı ile kucaklamalı, hiçbir hayır ve bereketi olmayan ama çok zararı olan iftiraklardan, kin ve nefretten kaçınıp, vahdet-i rûhiye ve vahdet-i kulûba önem vermeliyiz. Allah'ın rahmet ve inâyetinin vifâk ve ittifakta olduğunu unutmamalıyız.

Efendimiz'i Anlamak

İnsanlığın İftihar Tablosu'nun (sallallahu aleyhi ve sellem) dünyaya teşrifleri, kurtuluşumuz için bir ümit ve yeniden dirilişimizin habercisi olmuştur. Kurumuş yeryüzünün canlılığı adına bir membâ, bir âb-ı hayattır. İlâhî mesajlara sırt dönmüş, hakiki membâdan suyunu alamamış yanık gönüller ve çatlamış dudaklar bir arayış içinde iken Allah (celle celâluhu), muzdar kalmış gönüllere bir defa daha rahmetini göstermiş ve Âlemlerin Fahrî'nı (sallallahu aleyhi ve sellem) göndermiştir. Böylece rahmet esintilerini hissetmiş gönüller, membânı bulunca yeniden bir dirilişe yönelmiş, kendilerince doğru dediklerinden sıyrılarak ilâhî mesaja kulak vermeye başlamışlardır.

Efendimiz'e inanıp kulak verenler aldıkları mesajları en yakın daireden en geniş dairelere kadar ulaştırmaya çalışmışlardır. O'na gönül verenler, çıktıkları bu yolda pasaport ve vizelerini sağlam esaslara bağlayarak, engellere takılmadan sahil-i selâmete ulaşacaklarını çok iyi belirlemişlerdir. Bunun için kurumuş gönüllerimizin de yeşermesine vesile olacak Nebîler Sultanı'nın, iyi tanınması ve iyi tanıtılması gerekiyordu. Bu güzel mesajı alanlar, O'nu insanlığa tanıtma ve ciğeri yananlara âb-ı hayat olacak hakikatleri ulaştırmayı kendileri için ciddi bir sorumluluk ve büyük bir şeref

olduğunu idrak etmişler, böylece kendilerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye çalışmışlar ve çalışmaktadırlar.

Beşerin böylesine zillet ve sefâlet yaşadığı ve nice inananların bile mesûliyet ve sorumluluktan uzak kaldığı bir dönemde bu büyük vazifeyi deruhte edecek, insanlık için her şeyini ortaya koyacak gönül erlerine ve hak dostlarına ihtiyaç vardır. İmanda kemâle ermiş olanların hedefi tevhîdi yozlaşmış gönüllere götürme, sevdirme ve muhtaç olan gönüllere bu hakîkatleri ulaştırma olmalıdır. Bazen şeytan ve nefsin desîsesiyle bu yolda koşturanlar küçük ve basit engellere takılıp kalabiliyorlar. Temsil ettikleri davanın kutsiyetine hiç uymadığı halde, hislerin tesiriyle benliklerini aşamayabiliyorlar. Hizmet yolunda yanlışlıklar olabilir ama bu yanlışların üzerine gıybetle, tenkitle gidilmemelidir. Usûlüne uygun olarak, Hakk'ın hatırı için makul yollarla, kimseyi rencide etmeden, doğrular hatırlatılmalı ve hatalar tashih edilmelidir. İnsanlık zıvanadan çıkmış, gençlik serkeş olmuş, inananlar birbirine düşmüş, âlem-i İslâm zillet ve sefâlete mahkûm hâle gelmişse, yangına benzin dökerek değil; sevgiyle, şefkat ve merhametle gidilmelidir. Kavgayla, kıskançlıkla, gayz, kin ve nefretle hiçbir yere varılamaz ve hiçbir şey elde edilemez. Nebîler Sultanı'nın (sallallahu aleyhi ve sellem) emanetini omuzuna alanlar, küçük ve basit şeylerden dolayı kalp kırmamalı, ideallerinden vazgeçmemelidirler. Milletlerin kendi çıkarları ve itibarlarını koruma adına birbirlerini yemeye çalıştığı bir zamanda inanan gönüller Allah (celle celâluhu) ve Resûlullah hatırına birbirini sevmeli, hasen-ahsen kavgası yapmamalıdır.

Dünya barışı ve huzuru adına rengi, dili, dini ne olursa olsun insanlara - inanasalar bile- insanca davranıp, tatlı dil ve güler yüzle muamelede bulunulmalıdır. Zira güven telkin edip sevilmeden, sevdiklerimizi sevdiremeyiz.

Efendimiz'den (sallallahu aleyhi ve sellem) sonra peygamber ve yeni bir din gelmeyeceğine göre İslâm ve Kur'ân, gerçek manada inanan, dinin diline vukûfiyeti bulunan, hakîkî vârislere emanettir. Bu emanetin hakkı Müslümanlar olarak, birlik ve beraberliği korumak sûretiyle verilmeli ve bereketinden istifade edilmelidir.

Öfke, insanın en zayıf damarlarından biridir. Aşırı öfke, aklın âfetidir. Kontrolsüz hiddet, insanı küçültüp değerini azaltır. Soğuk ve tipi, ilk önce

zirveleri vurur. İ̇sâr hasleti ile hareket etmeyenler, daima kaybederler.

İnsanları Allah huzurunda memnun ve mesrur edecek kıymet ve değeri kaybetmeden, Allah'ın bizlere lütfettiği imanın feyiz ve bereketinden istifade etmeli, kazanma imkânına sahipken bu fırsatı kaybedecek duruma düşmemeliyiz.

Diğer taraftan ilimde ve amelde derinleşenler ve bu davanın sorumluluğunu temsil edenler, daha dikkatli ve temkinli yaşamaladırlar. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) “Hûd sûresi beni ihtiyarlattı.”²¹ buyurmuştur. “Emrolunduğun gibi dosdoğru ol.” (Hûd suresi, 112) ilâhî beyanı bizi de derin derin düşünmeye sevk etmelidir.

İnsan, kerîm yaratılmıştır. Onun için hep iyinin, güzelin, hayrın peşinde olması gerektiğini unutmamalıdır. Mü'minlerin en büyük derdi karakterli ve hayırlı bir nesil yetiştirmek olmalıdır. Her nîmetin bir külfeti vardır. Binâenaleyh mü'minler, hep kolaya talip olmamalı, karşılarına çıkacak zorlukların külfetlerine de katlanmak sûretiyle, yeryüzünde muvâzene ve denge unsuru olmaya çalışmadırlar. Bu muvâzene ve denge, Allah ve Resûlullah'a sağlam bir îman ve itaatle, emir ve yasaklarına saygıda kusur etmemekle, en büyük rehberimiz Hazreti Muhammed'i (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ashâbını tanımak, anlamak ve onların hayatlarını hayatımıza uygulamakla gerçekleşecektir.

Varlık Âleminin En Güzeli

Âlemin en güzel ve en değerli varlığı insandır. O, eşref-i mahlûkat olarak yaratılmıştır. Her şey onun emrine verilmiştir. Hâl böyleyken o, bu inceliği unutmakta, kendisine verilen güzellikleri ekseriyet itibariyle istismar etmekte ve bundan dolayı da sefâlete, zillete mahkûm hâle gelmektedir. Hâlbuki arzın halîfesi olan, meleklerin secdesine kible hâline getirilen insanın, kıymet ve değeri ölçüsünde sorumlulukları ve kâinatı kucaklayan vazifeleri vardır. Onun bulunduğu konumun hakkını vermesi gerekmektedir. Zira hiçbir varlık yoktur ki kendine ait vazifenin hakkını vermiş olmasın. Arı, bal petekleri ile; çubuk, üzüm salkımlarıyla; kokusuz, renksiz toprak; binlerce konserve nimetlerle sofralarımızı süslemektedir. Bütün bunlar bize bizden daha şefkatli ve merhametli bir Zât'a işâret etmektedir.

İnsan öyle kabiliyetlerle donatılmıştır ki onları hayra kullandığı takdirde melekleri bile geride bırakabilir. İstismar edip şerre alet ettiği zaman da vahşîlerden daha büyük bir vahşet sergileyebilir. Hâlbuki insanın bu kabiliyetlerini şerde değil hayırda kullanması, yıkıcı değil tâmirci olması, hayır ve güzellikleri temsil etmesi gerekmektedir. Onun bunları yapabilmesi, meleklerden üstün bir varlık olduğunu fiilen ispat etmesi için de kendisini yönlendirecek rehberliğe her zaman ihtiyacı olmuştur. Cenâb-ı Hak kullarının bu ihtiyacını gidermek için ilk atamız Hz. Âdem ile başlayarak nice peygamberler göndermiştir. Bu altın zincirin son halkası da insanlığın iftihar vesilesi Hz. Muhammed'dir (sallallahu aleyhi ve sellem).

Söz konusu peygamberler çok ağır şartlar altında vazifelerini hakkıyla yapmışlardır. Hususiyle aleyhissalâtü vesselâm Efendimiz, kıyâmete kadar hükmü bâkî olacak Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'la gelmiş, saâdet-i beşer yoluna hayatını adamıştır. O kadar ki Cenâb-ı Hak, "Habîbim sözlerin en güzeli Kur'ân-ı Azîmüşşân'ı dinlemiyorlar diye kendini helak edeceksin." (Kehf sûresi, 6) buyurmuştur.

İman ve ubûdiyet gibi gayet lezzetli ve huzur kaynağı bir vazifeye mükellef kılınan ve bunun yanında paha biçilmez madalyalarla taltif edilen insan, tembellik edip bu ulvî ve şerefli vazifeye karşı nazlanmakta ve o huzurdan mahrum kalmaktadır. İman ve ubûdiyet gereği olarak sâlih amellerde bulunması, Hakk'a hizmet yolunda koşması, engelleri aşarak, deryaları geçmesi aslî vazifesi iken insan, maddî-manevî engellere takılmakta, gençliğini, ömrünü ve âhîretini fânî dünya için berbat etmektedir.

Evet, gençlik gidecek, ömür bitecektir. Bunlar Allah yolunda meşrû ve helâl dâîrede değerlendirilmez ise hem dünyada hem kabirde hem de âhîrette telâfisi mümkün olmayan belâlarla, elemelerle karşı karşıya gelinecektir. İşte o zaman eyvahlar ve pişmanlıklar bir işe yaramayacaktır. Öyleyse fırsatlar elde iken, zehirli bir bal hükmünde olan haram lezzetlerle, gençlik ve ömür çürütülmemeli, kalp balansının ayarını, onu anne karnında saat gibi kuran, çalıştıran Allah'ın rızasına göre yapmalı, şu kısa ve fani hayatı, ebedî ve ölümsüz hâle getirmelidir.

İnsan, sahip olduğu maddî-mânevî her şeyi inandığı ve hak bildiği davası adına kullanılmalı ki yola girmiş olsun. O zaman fânî bir ömür, bâkî

meyveler verecek, âdetler ibâdete, gaflet huzura, günahlar sevaba dönüşecek ve henüz dünyada iken Cennet'in sinyallerini basiretiyle görecektir. Öyleyse mü'min, fâni ve geçici lezzetlere takılıp kalmamalı, Allah ve Resûlullah sevgisiyle gönlünü doldurmalı, ruhunu doyurmalıdır ki Allah huzuruna iflas ederek gidip dilenci durumuna düşmesin. Fırsat elde iken sahip olduğu imkânları en iyi şekilde değerlendirmek, engelleri aşmak, başkalarını değil nefsinin bir teftişten geçirmek, insana yakışan en güzel bir tavır ve davranış olacaktır.

Gönülleri Kazanma Yolu

Her türlü musibet ve sıkıntı karşısında ehl-i îman için en büyük teselli kaynağı, Allah'a iman ve teslimiyettir. Bu mevzuda en güzel örnek şüphesiz Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ve O'nun sâdık, vefalı âl ve ashâbıdır.

Onlar başlarına gelen her türlü sıkıntıya karşı göğüs germişler, Allah'a olan tevekkül ve teslimiyetleri, istişâreye verdikleri önemle problemleri çözmeye ve sıkıntılardan kurtulmaya çalışmışlardır. Çünkü onların rehberi, yönlendiricisi Allah'tır, ahlâkları ise Kur'ân'dır. Âl-i İmrân sûresi 159. âyette Cenâbı Hak Efendimiz'e "Sen Allah'ın rahmeti ve inayeti sayesinde onlara karşı yumuşak davrandın. -Hâşâ ve kellâ- haşin, hırçın ve katı kalpli olsaydın -ki değilsin- onlar çevrenden dağılır giderlerdi. Öyleyse onların kusurlarını affet, onlar için mağfiret dile, yapacağın işleri onlara danış." buyurmaktadır.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Uhud'a çıkarken ashâbıyla istişâre etmiş ve Okçular Tepesi'nde bulunanlara yerlerini terk etmeme mevzuunda ısrarla tembîhatta bulunmuştur. Buna rağmen bazı sahâbe emre itaatteki inceliği o anda kavrayamamış, içtihatlarının neticesini zâhiren büyük bir felâketle ve kayıplarla karşılaşarak görmüşlerdi. Bununla beraber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) yukarıda zikredilen âyette ifâde edildiği üzere onların kusurlarını affetmiş, onlar için mağfiret dilemiş, yapacağı işlerde onlarla istişâre etmiştir.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ashâbı, Uhud'da muvakkat ama acı bir hezimete maruz kalmış ve başta Hz. Hamza olmak üzere ashâb-ı kirâmdan (radiyallahu anhum) yetmiş kişi şehit düşmüştür. Bununla birlikte

yaralı ve yürümeye bile tâkati olmayan sahâbe efendilerimiz, bir kişi bile geriye kalmadan arkadaşlarının omuzlarına tutunarak ve ayaklarını sürüyerek Hamrâu'l-Esed'e kadar Mekkelileri kovalamışlardır. Buna karşılık müşrikler zafer sarhoşluğuyla Mekke'ye dönerken Müslümanlar yeni bir orduyla geliyorlar endişe ve korkusuyla kaçmışlar ve böylece mü'minler muvakkat bir mağlubiyeti zafere çevirmişlerdir.

Bugün içinde bulunduğumuz süreçte, kendini dava-ı İslâm'a adayanlar, insanlığa hizmeti ibâdet kabul ederek, onlara dünya ve âhiret saâdeti ve mutluluğu kazandırabilme yolunda fedâkârca gayret göstermektedirler. Dünyada nice insan rehbersizlik ve kültürsüzlükten dolayı açlık ve susuzluk mücâdelesini vermektedir. Bu insanların din, dil, renk ve ırkı ne olursa olsun ayırmadan, hayata tutunmalarını sağlamak, kafalarını ilimle aydınlatmak, gönüllerini ahlâk ve fazîletle donatmak maksadıyla Anadolu'nun fedakâr insanları, ilim-irfan yuvaları ve yardım müesseseleri kurmuşlardır. Kalpleri Allah'ın rızâsına kilitlenmiş, insanlığa Allah'ı ve Resûlullah'ı sevdirmeyi, dünya ve âhiret mutluluğu kazandırmayı gaye edinmiş, cebinde bıçak dahi taşımayan, iman ve Kur'ân hizmetinden başka derdi, düşüncesi olmayan bu insanlara karşı sanki savaş kazanmış gibi mallarına çökmek, inanmış gönüllerin emekleriyle meydana gelmiş eğitim müesseselerine ve yardım kurumlarına ganimet deyip gasp etmek, hiçbir hukuk ilkesiyle telifi mümkün olmayacak insanlık dışı bir görüş ve büyük bir talihsizliktir.

Hizmet gönüllüleri, bu zâlimlere ve kimlik yanılması ile onları destekleyenlere bile izzet ve onurlarını koruyarak Hz. Mûsâ ve Hz. Hârûn'un (aleyhimesselâm) Firavun'a gidip kavî-i leyyin ile hakîkatleri anlatmaları gibi sabır ve metânetle İslâm'ı anlatmaya çalışmalıdırlar.

Yüce ve kutsî bir davaya karşı muhâlefet edenlere tavır almak, Hakk'ın hatırını âlî tutmanın bir ifâdesidir. Bundan dolayı Tebük seferine iştirak etmeyen üç kişiye Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) tavır almış ve elli gün onlarla görüşmemiştir. Aynı zamanda sahâbe-i kirâm efendilerimiz sefere katılmayan bu üç sahabeyle görüşmekten men edilmişlerdir. Zira onlar, Allah yolunda gerçekleşen bir sefere katılmamışlardı. Arkadaşlarından hiç kimse onlara selâm vermemiş, konuşmamışlardı. Tâ ki Allah'ın emri gelinceye kadar. Allah Resûlü'nün davet ettiği şerefli bir sefere kötü bir niyetleri olmamakla beraber katılmama zaafî gösterenlere,

buna karşılık samimâne ve gönülden nedâmet duyup özür dileyenlere Cenâb-ı Hak Tevbe sûresi 118. âyette, “Allah, savaştan geri kalan ve haklarındaki hüküm ertelenen o üç kişinin de tövbelerini kabul buyurdu. Çünkü onlar öylesine bunaldılar ki dünya bütün genişliğine rağmen başlarına dar geldi. Vicdanları da kendilerini sıktıkça sıktı. Nihayet Allah’ın cezasından yine Allah’ın kapısından başka sığınacak hiçbir yer olmadığını anladılar da bundan sonra önceki iyi hallerine dönsünler diye Allah onları tövbeye muvaffak kıldı. Çünkü Allah Tevvâbdır, Rahîmdir (tövbeleri çok kabul eder, tövbe edenleri sever ve pek merhametlidir).” buyurarak merhametle muâmele ettiğini ifâde etmiştir. Bu üç hâlis mü’min Kâ’b ibn Mâlik, Hilâl ibn Ümeyye ve Mürâre ibn Rebî (radiyallahu anhum) adlı sahabelerdi. Güçlü bir şâir olan Kâ’b’ın, başından geçen bu kıssayı kaynağından okumaya değer.

Bugün insanlığın en büyük ihtiyacı imandır. Şefkat ve merhametle muâmele görmektir. Mekke’de yıllarca Allah Resûlü ve ashâbına yapılan her türlü işkence ve kötülüğe karşı Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem) Mekke fethinde yapmış olduğu güzel ve affedici muâmeleler, onların gönüllerini fethetmiştir. O’nun bu insânî ve şefkatli alâkası müşriklerin kendi rızalarıyla îman etmelerine ve fevc fevc İslâm’a dâhil olmalarına vesile olmuştur. Yusuf sûresi 92. âyette, Hz. Yusuf’un kardeşlerine karşı olan tavrı beyan edildiği gibi Efendimiz de Mekkelilere, “Bugün sizi kınayıp serzenişte bulunacak değilim. Ben hakkımı helal ettim, Allah da ettiklerinizi bağışlasın. O merhametlilerin en merhametlisidir.”buyurmuş ve onları affetmiştir.

Bugün bizlere yapılan affedilmez derecedeki kötülöklere karşı şefkatle, merhamet ve mülâyemetle muamele etmeye nefsimizi zorlamak mecburiyetindeyiz. Allah bize bugün onlara verdiği böyle bir fırsatı verse, değil onların mallarını ellerinden almak, aile ve çocuklarını zindanlara hapsetmek belki elimizden geldiği kadar onlara yardım etmek sûretiyle, yuvalarının mutluluk ve huzurunu temin etmeye çalışırız. Çünkü biz mü’miniz ve kötülüğe kötölökle, zulme zulömlle mukâbelede bulunamayız.

Hayber fethi sırasında Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), sancağı teslim edip komutan tayin ettiği Hz. Ali’ye (radiyallahu anh), “Ey Ali! Bil ki senin elinle bir insanın hidayet bulması, güneşin üzerine doğduğu her

şeyden daha hayırlıdır.”[22](#) buyurmuştur. Nitekim On ikinci Şua’da Hz. Üstad, “Eğer mukâbele-i bilmisil kâide-i zâlimânesiyle o ehl-i hak dahi bir iki(kişi)nin hatasıyla yirmi otuz bîçareleri ezseler; o vakit hak namına dehşetli bir haksızlık ederler...Madem her şey geçici ve fânîdir. Ve ölüm ölmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor. Ve zahmet ise rahmete kalb oluyor. Elbette biz sabır ve şükürle tevekkül edip sükût ederiz.” tavsiyesinde bulunmuş, “Milletimin imanını selâmette görürsem Cehennem’in alevleri içinde yanmaya razıyım. Çünkü vücudum yanarken gönlüm, gül gülistan olur!”[23](#) demiştir.

Hız. Allah’ın (celle celâluhu) “Biz Seni bütün âlemlere ancak rahmet olarak gönderdik.” (Enbiya sûresi, 107) buyurduğu Nebîler Sultânı’nın ümmeti olarak O’nun davasını temsil etmek, O’nun yolunda ve O’nun gibi olmak zorundayız. Zira O (sallallahu aleyhi ve sellem), “İnsanlara merhamet etmeyene Allah da merhamet etmez.”[24](#) buyurmuş, diğer bir hadisinde de “Yerde olanlara merhametli olun ki, sema ehli de size merhamet etsin.”[25](#) demişlerdir. Resûlullah’ın hoşnutluğunu kazanacak ve mahşerde Efendimiz’i mahcup etmeyecek şekilde tavır ve davranışlarımızı, söz ve ifâdelerimizi, karakterimize uygun bir şekilde ayarlayıp ona göre davranmamız gerekir. İmanımız ve ahlâkımız bunu gerektirmektedir. Zira biz dünyaya kavga etmek, başkalarının malı, canı, haysiyet ve şerefiyle oynamak için değil, insanlığa hizmet etme yolunda Allah’ın rızâsını kazanmak için geldik! Liyâkati olanlara Allah’tan hidâyet diler, olmayanları da Rabbü’l-âlemîn olan Allah’a havâle ederiz.

İki Cihan Serveri’ni Sevmek

Peygamber sevgisinin insana kazandırdığı en önemli değer, sevilenle kurulan bağıdır. Canlı cansız bütün nesnelere, sevgi bağı ile Kâinatın Efendisi’ne (sallallahu aleyhi ve sellem) alaka duymuşlardır. Sevgi, karşılıksız kalmaz. Niyetlerimiz nasıl karşılıksız bırakılmıyorsa, sevgi de seven gönüllere, sevginin derecesine göre büyük lütuf ve feyiz kazandırır. Seven bağışlanır. Peygamber sevgisi, Cenâb-ı Hak’ın af ve mağfiretini kazandıran en önemli vesilelerden birisidir. Âl-i İmrân sûresi 31. âyet-i kerimesinde Cenâb-ı Hak, “Ey Resûlüm! De ki: Ey insanlar, eğer Allah’ı seviyorsanız gelin bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı

bağışlasın. Allah Gafûr ve Rahîmdir.” buyurmuş ve bağışlanmayı Peygamber sevgisine bağlamıştır.

Sevgi, sevilene yakınlık kazandırır ve küçük kusurları örter. Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisini candan seven bazı sahâbelerin yaptıkları küçük kusurların şikâyet edilmesi üzerine “O Allah’ı ve O’nun Resûlünü seven birisidir.” diye karşılık vermiş ve samimi, candan seven bir mü’minin küçük kusurlarına bakıp tenkit etmenin yersiz olduğuna işaret etmişlerdir.

Seven, sevdiğinin dertlerini paylaşır. Seven, her şeyiyle sevdiğine benzemek ister. Peygamber sevgisi, farzlarını yapan, büyük günahlardan kaçınan birisi için öte âlemlerde Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber bulunmayı netice verecektir. Zira “Kişi sevdiğiyle beraberdir.”[26](#)

Peygamber sevgisi, O’nun (sallallahu aleyhi ve sellem) şefaatine nâil olmayı sağlar. Büyük günah da işleseler ümmetinin her ferdine şefaate ederek, âhirette onların kurtuluşuna vesile olacağını Efendimiz “Her Peygamberin kabul olunacak bir duası vardır. Ben duamı âhîret gününde ümmetime şefaate etmek için sakladım.”[27](#) hadisiyle ifâde buyurmuşlardır.

Hiz. Enes’in rivâyet ettiği hadis-i şerifte Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuşlardır:

“Üç haslet var ki kimde varsa imanın tadını duyar:

- a. Allah ve Resûlü’nü bu ikisi dışında kalan her şeyden ve herkesten daha çok sevmek,
- b. Bir kulu sırf Allah rızası için sevmek,
- c. Allah, imansızlıktan kurtarıp İslâm’ı nasib ettikten sonra tekrar küfre, inançsızlığa düşmekten, ateşe atılmaktan korktuğu gibi korkmak.”[28](#)

Tevbe sûresi 24. âyette de “De ki: “Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım ve akrabalarınız, ter dökerek kazandığınız mallar, kesada uğramasından endişe ettiğiniz ticaret, hoşunuza giden konaklar, size Allah’tan ve Resûlü’nden ve O’nun yolunda cihad etmekten daha sevimli

ve önemli ise o halde Allah emrini gönderinceye kadar bekleyin! Allah öyle fâsiklar gürûhunu hidâyet etmez, umduklarına erişirmez.” buyrulmaktadır.

Görüldüğü gibi imanın tadını almayı netice veren üç husustan biri Allah ve Resûlü’nü her şeyden daha fazla sevmektir. Yani Allah ve Peygamber sevgisi imanın tadını almayı sağlayan bir husûsiyet arz etmektedir.

Allah Resûlü’nü sevmek, O’nunla beraber aynı sancıyı çekmek, aynı derdi paylaşmak, aynı hassasiyetleri hayata hayat kılmak, sohbet-i Cânân ile aynı kurbiyete talip olmak, aynı metodolojiyi uygulamak, aynı metânet ve sabrı ortaya koymak, yüreğini kanatsa bile herkese aynı muameleyi göstermek kısaca baştan sona Nebvî bir duruş sergilemek demektir.

Allah Resûlü’nü hakiki manada seven ve O’nun mesajlarını çok iyi kavrayan sahâbe efendilerimiz, dünyanın dört bir yanına dağılıp mesajları götürdüğü gibi bugün de Resûlullah’a ait bu emaneti devralan ve fedakârca davalarına sahip çıkan hasbîler, en ağır şartlara rağmen dünyanın her tarafında liyâkatı olan insanlara bu yüce mefkûreyi kadın- erkek götürmeye çalışmakta ve kahramanca hizmet etmektedirler. Allah’ın peygamberlerle temsil ettirdiği böylesine yüce ve kudsî bir davanın hizmetinde bulunma şerefini lütfeden Rabbü’l-âlemîn’e zerrât adedince hamd ediyor ve bir o kadar da Resûlullah’a salât ü selâm gönderiyoruz.

Bunun yanında yıldızlar kadar parlak ve nûrânî olan ehl-i beyt ve ashâbını da hayırla yâd ederek bu davayı kıyâmete kadar omuzunda taşıyacak hayru’l-halef olan nesl-i cedîde inâyet etmesini Cenâb-ı Hakk’tan diliyoruz.

Daha Güzel Bir Dünya İçin

Hayat, bir devr-i dâimden ibarettir. Her canlı doğar, yaşar ve ölür. Hiçbir varlık kendi iradesiyle, plan ve projesiyle bu dünyaya gelmemiş, gönderilmiştir. Baş döndürücü bir düzen ve sistem içerisinde hareket eden kâinat, tesadüflere yer verilmesi mümkün olmayacak kadar hikmetlerle, sırlarla doludur. Bu sırları ve hikmetleri, akıl ve irade sahibi insanlar çözecek, anlayacak ve anlatacaktır. Ne var ki akıl ve irade bu gerçekleri kavrama ve anlamada yetersiz kaldığından dolayı Cenâb-ı Hak kanunlar vaz etmiş, rehberler göndermiştir. Onun için Allah her peygamberi, sinesi şefkat ve merhametle dolu olarak, insanlığa yaralatılışın gayesini, varlık nedenini

anlatmak üzere “müjdeleyen ve ikaz eden” manasında beşîr ve nezîr olarak göndermiştir. Bundan dolayı her peygamber insanlığın dünya ve âhîret saâdetini temin etmeye matuf bu yolda rahatını terk ederek büyük fedâkarlıklar göstermişlerdir.

Bununla birlikte canlı cansız bütün varlıklar, insan merkezli ve insan menfaatine uygun yaratılmışlardır. Varlığımızın devamına vesile olan güneş, su, hava ve konserve edilmiş bütün meyvelerin kaynağı olan toprak, Rabbimizin karşılıksız bir hediyesi olarak bizlerin hizmetine verilmiştir.

İnsan yaratılanların en kabiliyetlisi, üstünü ve şerefli olmasına rağmen her ihtiyacını göremeyecek kadar âciz, zayıf bir varlıktır. Her uzuv diğer uzuvlara ihtiyaç duyduğu gibi toplumun da birbirine muhtaç olduğu muhakkaktır. Toplum ihtiyarlar, hastalar, çocuklar, yetimler, zenginler ve fakirler gibi muhtelif sınıflardan meydana gelmektedir. Bu farklı yapıyı oluşturan insanların, taleplerini karşılamada ve istirahatlerini teminde adâlete, sevgiye, şefkat ve merhamete ihtiyaçları vardır. Beşerin bu farklı yapısını mutlu ve huzurlu kılacak, emniyet ve güven içinde yaşamını sağlayacak, beşer üstü bir nizam gerekmektedir ki bunun adı da dindir. Din, kâinâtın yaratıcısı olan Allah (celle celâluhu) tarafından vaz edilir.

Allah dini, ilk defa ilk insan ve ilk peygamber olan Hz. Âdem’e 10, Hz. İdris’e 50, Hz. Şit’e 30 ve Hz. İbrahim’e (aleyhimüssselâm) 10 sayfa şeklinde iman erkânı esas olmak üzere o günün insanların ihtiyaçlarını, huzur ve güvenini temine matuf gönderirken; Hz. Mûsâ’ya Tevrat, Hz. Dâvud’a Zebûr, Hz. İsa’ya İncil ve Hz. Muhammed’e (aleyhimüsssalâtü vesselâm) Kur’ân-ı Azîmüşşân’ı kitap şeklinde göndermiştir. Bunların dışında beşere rehberlik yapmak üzere 124 bin peygamber gönderildiği de rivayetler arasındadır.

Bütün dinler beşerin saâdetini, dünya ve âhîret mutluluğunu temin etmek için merhameti Sonsuz Allah (celle celâluhu) tarafından Cibril (aleyhisselâm) vâsıtasıyla gönderilmiştir. Bu dinler ve peygamberler aracılığıyla Cenâb-ı Hak, kullarının bütün ihtiyaçlarını karşılamış, onların akıl, kalb ve tefekkürde terakki edip derinleşmelerini, adâlet, ahlâk ve fazîlette olgunlaşmalarını temin etmiştir.

Bütün bunlara ilâve olarak dinin siyaset ve ticaret mevzularında beşerin ifrat ve tefrite düşmemesi için bir rehber ve beslenme kaynağı haline getirildiğini de görüyoruz. Dünyada akıl ihmal edilir, kalb devre dışı bırakılır, hakikat ve ilim aşkı söner veya söndürülürse değerler alt üst olur. O zaman sevginin, şefkatin, merhametin, adâlet ve ahlâkın yerini gayz, kin, nefret ve düşmanlık alır. Bunun neticesinde menfaat ve çıkar çatışmaları meydana gelir ki bu da toplumu sarsar. Böylece kuvvet, zulüm aracı hâline gelir. Zulüm ise gerilimin meyvesidir. Yani aklın, kalbin ve irâdenin önüne hissiyatın geçmesidir. Gerilimden, zulümden sadece zâlimlerin istifâde ettiği muhakkaktır. Zira gerilim içinde olan insanların mantıkları, sürekli akıl ve muhakemelerinin önüne geçmekte ve onlar hep hissiyatlarıyla hareket etmektedirler.

Gerilim güveni sarsar, sevgiyi öldürür, şefkati yok eder, zalimi güldürür, mazlumu ağlatır ve inleter. Bugün birileri, dinler ve medeniyetler arası çatışmanın alt yapısını oluşturma adına dünyanın her yerinde toplumun huzurunu bozacak yangınlar çıkarmakta, fitne ve fesadı körüklemektedirler. Bu tablo karşısında her ferde, her din ve inanç mensubu kişiye önemli vazifeler düşüyor. Bu insanlar ne yapıp edip sözkonusu gerilimin havasını almak için gayret göstermeli, sâlim düşünceyi hâkim kılmaya gayret etmelidirler.

Dünyada olup biten hâdiselerin insanlara tek taraflı yansıtılması doğruyu ifâde etmez. Provoke edilmeye müsâit insanların mevcudiyeti, kendi menfaati ve çıkarları için ortalığı yakıp yıkan, dünyayı ateşe verecek kadar şefkat ve merhametten mahrum insanların varlığı bu gerçeği doğrulamaktadır.

Bütün krizlerin altında insan unsuru öne çıkmaktadır. Onun yeryüzündeki varoluş amacına yönelik en kapsamlı ve tatmin edici cevabı dinler vermiştir. Üstün meziyet ve kabiliyetlerle donatılan insanı mutlak hayra sevk etmek ancak onu yaratan Allah (celle celâluhu) tarafından konmuş prensiplerle mümkün olmuş ve olacaktır. Yoksa insan karada ve denizlerde kendi iradesiyle fesat çıkarmaya ve beşerin huzurunu bozmaya devam edecektir. Şu âyetin manası hiçbir zaman aklımızdan çıkmamalıdır: “Allah’ın buyruklarını umursamayan şu insanların kendi tercihleri ile yaptıkları işler yüzünden karada ve denizde (bütün dünyada) bozukluk ortaya çıktı, nizam

bozuldu. Doğru yola ve isabetli tutuma dönme fırsatı vermek için Allah, yaptıklarının bazı kötü neticelerini onlara tattırır.” (Rûm sûresi, 41)

Allah’a ve âhirete inanan bir insanın, elinden ve dilinden zarar gelmez. Herkesin emin olduğu, herkese güven vaat eden insan gerçekten inanmıştır. Bugün dünya huzuruna katkıda bulunma gayreti içinde var gücüyle çalışan, rengi, dini, dili farklı pek çok insan vardır. Dünyada gereksiz kavgaların yerine barışı savunan, herkesi kendi değerleri ile kabul eden, sevginin, huzur ve güvenin temsilcileri olan bu insanları ve gayretlerini şükranla yâd etmemiz gerekiyor.

Evet, insan, kendisine yakışanı yapmalıdır. Zira o, sadece bir bedenden ibaret değildir. Fiziğinin yanında bir de metafizik ve ruh yönü vardır. O her iki yönüyle ele alınırsa, ancak bir bütünü oluşturur. İnanç, insan tabiatının tabii bir yanıdır. Kalbî ve rûhî derinlik onunla gerçekleşir.

Bu durumda yapılacak en önemli iş, duygu ve düşünceleri peşin hükümlülükten sıyrarak üslûbu değiştirmek, sevgi ve saygıyla kucaklaşmak olmalıdır. Bu tür davranışların tarih boyu ve günümüzde çok faydalı olduğu görülmüş ve görülmektedir. Evet, önemli olan dini, ne dünyaya ne âhirete ne de maddî-manevî bir şeye âlet etmemektir. Dünyaya ait gelip geçici şeyler, katiyen dine alet edilmemelidir. Edildiği takdirde Müslümanlardaki eksiklikler, yanlışlıklar dine yansıtacak, bu ise insanları ye’se sevk ederek ondan uzaklaştırıp kaçıracaktır.

Ümitsizlik, bir bataklıktır. İnsanları bu bataklığa sevk etmemek için ümitle şahlandırıp moral verilmelidir. Dünya şimdiye kadar defalarca fırtına ve kaoslara maruz kalmış, insanlık korkunç buhranlar yaşamıştır. Netice itibari ile yollar yine düzelmiş, insanlık hedeflediği şeylere gecikmeli de olsa ulaşmıştır. Önemli olan ölümle sona erecek muvakkat hayatın, âhîret adına en iyi şekilde verimli hâle getirilmesidir.

İnsanlığı geleceğin güzellikleri bekliyor. Bugüne kadar menfi düşünen nice insan, inananların samimiyetleri karşısında yanıldıklarını kabullenerek, diyaloga ve hoşgörüyü kapılarını açmıştır. Gelin sevgiyle, hoşgörüyü kardeşçe yaşayacağımız bir dünya kurmaya çalışalım. Her insanın, kendi hakkında istediklerini başkalarına çok görmeyerek, hatta başkalarını kendi

nefsine tercih ederek yaşaması ve böylece gelecek nesillerin huzur, güven ve barış dolu bir dünya kurmalarına yardımcı olması gerekmektedir.

Bugün Allah ve Resûlullah'ı temsil edenler, gelecek nesillerin dünyasını aydınlatacak şekilde, aynı zamanda sevgi, huzur, güven ve hoşgörünün temsilcisi bir nesle dünyayı emânet ederek, Allah'ın rızâsına tâlip olarak, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) şefâatini umarak, iman ve şehâdetle âhirete gidebilme gayreti ve hazırlığı içinde olmalıdırlar.

Emin Zât'ın Yolunda

İslâm'ın yücelmesi, O'nu temsil edenlerin, Kur'ân ve Resûlullah'ın rehberliğinde istikâmet üzere olmalarına, istikâmet ise Allah ve Resûlullah'ı çok iyi tanıma ve bilmeye bağlıdır. Güç kaynağımız, imanın temel rükünlerine kâmilan inanmak ve hayatımızı İslam'ın beş temel esaslarına göre organize etmektir. Dünya ve âhîret mutluluğu, bu temel kaynaklardan beslenmemize bağlıdır. Bütün işlerin arkasındaki hakiki müessir, müsebbibü'l-esbâb olan Cenâb-ı Hak'tır.

İnsan, gaflete düşüp kendini fâil görmemeli; “Ben yaptım, biz yaptık.” dememelidir. Bu ifadeler kayma ve kaybetmeye nedendir. Zira Cenâb-ı Hak Sâffât sûresi 96. âyette, “Sizi de yaptığımız şeyleri de yaratan Yüce Allah'tır.” buyurmaktadır.

Mü'min, Rabbine karşı tevhidin temel esaslarına riayet ederek hareket etmeli, Cenâb-ı Hak'ın Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) İhlâs sûresinde vahyettiği, “De ki: O Allah'tır, gerçek İlahtır ve Birdir. Allah Samed'dir.”²⁹ Ne doğurdu ne de doğuruldu ne de herhangi bir şey O'na denk oldu.” beyanına göre itikadını tanzim etmelidir. Her vesileyi Allah'a ulaştıran bir yol haline getirmeli ve Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) “İmanınızı, 'lâ ilâhe illallah' ile yenileyiniz.”³⁰ beyanına kulak vermelidir. İmanın yenilenmesi ibâdet, zikir ve fikirle olur. Bunun yanında Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın ruhuna vukûfiyet sahibi olmak, âyât-ı tekviniyeyi yani kâinat kitâbını müşâhede ve mütâlaa etmek gerekir.

İnsan, Allah'ın lütfettiği maddî ve manevî bütün nimetleri gerçek değerinde kullanmalı ve infak etmelidir. Yoksa cismen yok olmaya namzet olan bu

varlık, manen de çürümeye, kokuşmaya mahkûm olacak ve yok olup gidecektir.

Kalp damarlarının daralması, vücûdun dengeli çalışmasına engel olmaktadır. Bu durumda ya baypas veya stentlerle rahatlatma sağlanmaktadır. Bizim de Rabbimiz'le münâsebetle geçerek, kalbî bağ kurmamıza engel olan günahlar ve haramlara karşı ibâdet, itaat, zikir ve fikir gibi tedavilere ihtiyacımız vardır. Mânevî sıhhatimize mani bu engelleri kaldırmak için evvelâ Rabbimizin kelâmı Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ı ve Nebiler Sultanı Efendimiz'in(sallallahu aleyhi ve sellem) Sünnet'ini çok iyi anlamalı sonra da O'nun şanlı ve şerefli ashâbının açtığı yolda ihlas ve samîmiyetle ilerlemeli ve engellere takılmadan her türlü sıkıntıya katlanmalıyız. Böylece Allah'ın izniyle ilklerle aynı çizgide buluşmayı ümit edebiliriz.

Birkaç asırdır kaynaklarımızdan mahrumiyet, ufkumuzun kararmasına, küfrün ve dalâletin ruhlarımızı sarmasına sebebiyet vermiştir. Bu ise insanımızı imana ve Kur'ân'a muhtaç, nurun aydınlığına hasret bir nesil hâline getirmiştir. Husûsiyle bizler, Cibril'in (aleyhisselam) ses ve soluğundan, vahyin bereketinden, kâinâtın varlık sebebi Efendiler Efendisi'nin nurundan, feyiz ve bereketinden mahrum kaldık. Hep kış yaşadık, bahar görmedik, ikinci fetretin boğucu atmosferinde dünyaya gözümüzü açtık. Birinci fetret döneminde din garipti. O, bir avuç garibin omuzunda ayağa kalkmaya çalıştı. İlkler, İslâm'ı ihyâ yolunda sıcak döşek ve çorba göremediler. Dünyanın fânî lezzetlerine esir olmadılar. Davanın derdi, çile ve ızdrabı ile kıvrandılar. Onlar, nimetlerden mahrumiyete sebep olan günahlara karşı imanlarını set yaptılar. Birileri gemiyi batırmaya çalışırken gülüp oynamadılar ve ıslahçı rol oynayarak, gemiyi batırmak isteyenlere fırsat vermediler. İnandıkları gibi yaşadılar. Küfür ve dalâlet ehline güzel ahlâkları, tatlı dil, güler yüzleriyle örnek ve model oldular. Herkese sevgiyle, şefkatle kucak açıp huzuru, güveni ve emniyeti tesis etmeye çalıştılar.

Bugün Allah'ın büyük lütuflarına mazhar olan inananlar, emânet edilen maddî ve manevî değerlere sahip çıkarak, asırlardır ezilen, rencide edilen ümmet-i Muhammed'in ayağa kalkmasına gayret etmelidirler.

Mü'minler, sırât-ı müstakim çizgisinde ye'se düşmeden Emin Zât'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yolunda, emin adımlarla yürümelidirler. Kaybedilen bütün değerleri yeniden kazanma gayreti içinde ve kimseyi korkutmadan, rencide etmeden, gönüllerde sevgiyle taht kurarak, üzerlerine düşen rolü oynamalıdır. Gayz, kin ve nefretten uzak, fani hayatımızı bâkîye tebdil edebilme yolunda, her imkân ve fırsatı değerlendirip seferber etmek ve birkaç asırdır içinde bulunduğumuz küfür ve dalâlet kuyusundan çıkabilmek için büyük fedakârlık gerekmektedir.

Bir dönem zâlim bir hükümdar, halkına kızarak susuz ve derin bir kuyuya onları hapseder. Hapiste bunalan ve sıkışan bu insanlar feryat ve figân etmeye başlarlar. İçlerinden birisi, "Bu feryatla buradan kurtulamayız. Buradan çıkabilmek için istişâre edelim." der. Bunun üzerine herkes bir fikir söyler. Neticede bu teklifi yapan zât der ki: 'Kuvvetli olanlar alta yatar. Altı geniş kâideli insandan bir kule yapmak sûretiyle en zayıfımızı yukarıya çıkartırsak, o dışarıdan yardım çağırabilir. Böylece hepimizin kurtulma şansı olabilir. Ama bunun bir şartı var. Alta yatanların kaburgaları kırılabilir, nefes alamamadan dolayı ölüm tehlikesi geçirebilirler. Binâenaleyh, kurtuluşumuz alta yatanların fedakârlığına bağlıdır.'" Bu durumda başka alternatif olmadığı için mecburen alta yatanlar râzı olur ve bu fikri uygulayarak hepsi necât bulurlar.

Bugün de âlem-i İslâm'ın içinde bulunduğu zillet ve sefâletten kurtulması, Kitap ve Sünnet'e dayalı İslâmî şuuru temsil eden rehberlerin ihlâs, vefa ve sadâkat ile dîni, dünyevî-uhrevî hiçbir şeye alet etmeden, davanın çile ve ızdırabını çekerek, geriye adım atmadan, gelecek nesillere birer merdiven basamağı olarak fedâkârlık yapmasına bağlıdır.

Hız. Muhammed'in Örnek Ahlâkı (sallallahu aleyhi ve sellem)

Hız. İsa'dan (aleyhisselâm) sonra ufku kararmış beşerin dünya ve âhiretini aydınlatmak üzere Allah'ın âlemlere rahmet olarak gönderdiği, insanlığın iftihar tablosu Hız. Muhammed'e salât ve selâm olsun.

O öyle örnek bir insandı ki henüz Peygamber değilken bile herkes O'nu seviyor, güvenip itimat ediyor, en kıymetli varlıklarını, mal ve namuslarını emanet ediyorlardı. Kendisinden bahsederken "Muhammedü'l-Emîn" diyorlardı.

O öyle bir Peygamberdi ki her hâli Allah'ı hatırlatıyordu. O'nu yakından tanıma fırsatına eren insaflı kişiler, -Yahudi âlimi Abdullah ibn Selâm gibi- yüzünü görür görmez “Vallâhi bu sîmâda yalan yok.” deyip iman ediyorlardı.

O'na ilk inanan, zevce-i muhteremeleri ve ümmet-i Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) ilk anası olma şerefine ermiş Hatîce-i Kübrâ (radıyallahu anhâ) vâlidemizdir. O, insanların iki cihan saâdeti uğruna dünyadan kefensiz gitmiş, bütün servetini Allah ve Resûlü'nün davasına sarf ederek ruhunun ufkuna yürümüştü.

Hız. Ebûbekir (radıyallahu anh) hiçbir tereddüdü olmadan ilk inanan hür insanlardandı. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) Kâbe'de tevhiidi ilan ettiği bir anda, müşrikler tarafından her ikisine birlikte saldırı olmuştu. Hız. Ebûbekir, Efendimiz'i koruma uğruna yirmi dört saat baygın kalacak kadar hırpalanmış ve ağır işkencelere maruz bırakılmıştı. Ayıldığında kendisinden daha çok Resûlullah'ın durumunu merak etmiş ve O'na bir şey olup olmadığını sormuştu. Yine Hicret yolculuğunda Efendimiz'in sağından, solundan, ön ve arkasından O'na herhangi bir zarar gelir endişesiyle telaşla yürümüş, kendisine gelecek zarar evvelâ bana gelsin niyetiyle böyle davranmıştı. Efendimiz: “Ya Ebûbekir! Rahat yürüsen, niçin sağıma soluma, önüme arkama geçerek beni rahatsız ediyorsun?” deyince o: “Ya Resûlallah! Seni koruyamazsam Allah, ‘Habîbimi niçin korumadın?’ diye beni hesaba çeker endişesiyle böyle yaptım.” cevabını verir.

Diğer taraftan, Zeyd ibn Hârise'yi (radıyallahu anh) babası ararken Efendimiz'in yanında buldu. Allah Resûlü Zeyd'e hitâben (ailesini göstererek): “İşte baban! Artık hürsün, onlarla gidebilirsin.” buyurduğu an Hız. Zeyd, Efendimiz'e derin ve hüznünlü bir bakışla baktı ve şöyle dedi: “Yâ Resûlallah! Benim anam da babam da sensin. Ben sensiz edemem.” Babası Hârise, “Ey Zeyd! Kavmin, kabilen ve ailen seni bekliyor.” diyerek ısrar etse de Hız. Zeyd ayrılmak istememişti. Babası ne kadar mahzun ve mükedder olsa da oğlunun kaldığı yer güvenilir ve emniyetli bir yer olmasından dolayı huzurla ayrıldı.

Sahâbe efendilerimiz (radıyallahu anhum) dava-ı İslâm'ın ihyâsı yolunda türlü türlü fedakârlıklarda bulunuyorlardı. Bu atmosferde evlâdının elinden

tutarak gelen bir kadın: “Yâ Resûlallah! Benim verecek hiçbir şeyim yok. Kabul buyurursanız ben de bu ciğerparemi size hizmet etmesi için bağışlamak istiyorum.” demiş ve Resûlullah’ı kendisine tercih etmişti.

Hiz. Enes (radiyallahu anh) diyor ki: “Yıllarca Efendimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem) hizmet verdim. Bir defacık olsun bana yüzünü ekşitmedi, kalbimi kırıcı bir ifâdede bulunmadı.”

İnsanların kendisini bu ölçüde sevmelerine neden olan bu güzel ve yüksek ahlâkı O’na (sallallahu aleyhi ve sellem) kim telkin etmiş, bu mükemmel terbiye ile O’nu kim yetiştirmişti? Anne ve babası değil zira babasını doğmadan, annesini de küçük yaşta kaybetmişti. Dede ve amcalarının da bu terbiyeyi vermeleri mümkün değildi. Toplum yapısı böyle bir ahlâka hiç mi hiç uygun görülüyordu. Şu halde bu yüce ve güzel ahlâkın kaynağını Efendimiz’in kendisinden dinleyelim: “Beni Rabbim terbiye etti ve ne güzel terbiye etti!”³¹ Kalem sûresi 4. âyette Cenâb-ı Hak, “Ve sen pek yüksek bir ahlâk üzerindesin!” buyurmuştur.

Evet, ilâhî rahmet olmasaydı, yağmursuzluktan toprağın şak şak olup bir damla suya hasret kalacağı gibi bizim de sinelerimiz kuruyacak, kararacak, nura hasret kalacaktı. O ilâhî rahmete, cihanşümül davete sinelerimizi açan Nebîler Nebîsi Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Peygamber varisleri bulunmasaydı, onlar küfür ve dalâlete karşı hayatlarını istihkâr ederek göğüs germeselerdi, Kur’an rehberliğinde etraflarına ışık tutmasalardı, asrın küfür karanlığı, insî ve cinnî şeytanların tuzakları, dünya ve âhiretimizi kirletecek, zillet ve sefâlet içinde, bedenî arzuların esiri olarak çürüyüp gidecektik.

Bir lütf-u ilâhî olarak kendimizi içinde bulduğumuz bu yüce ve kutsî mefkûrenin kıymetini bilemez, şükrünü eda edemez, içinde bulunduğumuz konumun hakkını veremezsek, o zaman manevî boşluklarımızdan kaynaklanan dünyevî engellere takılıp kalmaya ve kara delikler tarafından yutulmaya mahkûm hâle geliriz. Bu duruma düşmemek için bizleri îkâz ve irşâd eden, rehberlikte bulunan, Allah’ın velî ve sâlih kullarının ve büyüklerin nasihatlerine gönülden kulak vermemiz gerekmektedir. Böylece Allah’ın inâyeti ve Efendimiz’in de şefaati sayesinde, dünyada sefâlet ve zilletten, âhirette ise Cehennem ve azaptan kurtulmamız mümkün olacaktır.

Evet, Efendimiz'in gönderildiği toplum alabildiğine cahil, bedevî ve vahşî bir toplumdu. Böylesine vahşî bir toplumdan Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimiz, asırlar boyu insanlığı idare edecek ve kıyâmete kadar liyâkatlı nesillere rehberlikte bulunacak, meleklerle yarışacak hatta bâzı hususlarda onları geride bırakacak seviyede medenî ve zirve insanlar yetiştirmiştir. Kıyâmete kadar ahlâk-ı âliye-i İslâmiye ile insanlara model olan başta Hz. Ebûbekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali olmak üzere bütün sahâbe efendilerimiz (radiyallahu anhum) hazerâtı, peygamberlerden sonra insanlığın en seçkinleridirler. Zira onlar, bizzat Allah Resûlü'nün terbiyesinde yetişmişlerdir. Bunları takip eden ve bütün asırlara yayılmış inciler gibi Hz. Fuzayl ibn İyâz, Hz. Bişr-i Hafî, Hz. Beyazıd-ı Bistâmî, Hz. Cüneyd-i Bağdâdî, Hz. İmam-ı Azam Ebû Hanîfe, Hz. İmam-ı Şâfiî, Hz. İmam-ı Mâlik, Hz. Ahmed ibn Hanbel, Hz. İmam-ı Rabbânî, Hz. İmam-ı Gazâlî, Hz. Mevlânâ, Hz. Şeyh-i Geylânî, Hz. Şâzelî, Hz. Nakşibendî, Hz. Ahmed Rufâî, Hz. Bedüzzaman, Süleyman Efendi, Mahmut Efendi, Mehmet Zâhid Kotku Efendi, Râşid Efendi hazretleri (rahmetullahi aleyhim ecmaîn) ve daha niceleri... hep derslerini ve terbiyelerini O'ndan almış, O'nun terbiye metotlarıyla yetişmişlerdir. Etbâları da dünyanın her türlü ağır şartlarına rağmen Kur'ân ve Sünnet ışığı altında nesil yetiştirmeye devam etmektedirler.

Allah (celle celâluhu) böylesine vefa ve sadâkatle iman ve Kur'an hizmetini bizlere intikal ettiren bu Allah dostlarının nesillerini yanıltmasın, ayaklarını kaydırmamasın. İhlâs, samimiyet ve vahdet-i rûhiye ile kıyâmete kadar bu sorumluluğu taşımaya muvaffak kılsın.

Aile Reisi Olarak Efendimiz'in Terbiyeciliği

Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) aile reisi olarak hanesindeki terbiyeciliğini görmeye çalışalım. Her şeyden evvel O, mükemmel bir aile reisidir. Hanesinde hanımları, evlâtları ve torunları vardır. O yuva, maddî imkânlar bakımından fakir bir yuva olmasına rağmen yeryüzünün en mes'ud, en bahtiyar, en bereketli ve en saâdetli yuvasıdır. Annelerimizin dünya adına kulübe denecek kadar küçük birer odaları ve aylarca bir çorba pişmeyecek kadar dar imkânlar içinde bulunmaları, onların mutluluğunu olumsuz etkilememiştir.

Efendimizin'in (sallallahu aleyhi ve sellem), bütün evlâtları Hz. Fâtıma vâlidemiz hariç kendisinden evvel vefat etmişlerdir. Gözünün nuru ve gönlünün sürûru biricik kızı Hz. Fâtıma'yı (radıyallahu anhâ) çok seviyordu. Zira kıyâmete kadar devam edecek altın halkanın annesiydi. Efendimiz, Hz. Fâtıma vâlidemiz kendisini ziyarete geldiği zaman ayağa kalkar, onu karşılar, altına minder atar ve sonra onu bağrına basardı.

İnsanın sonsuz emelleri ve arzuları vardır. Ona ne verseniz tatmin edemezsiniz! Bütün dinlerin ve peygamberlerin (aleyhimüsselâm), husûsiyle Efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) mesejlarının esâsı da beşerin bu sonsuz emel ve arzularını tatmin edecek, âhîret buutlu hayata davettir. Onun için Aleyhissalâtu Vesselâm Efendimiz, ailelerine, çocuklarına ve topyekün insanlığa, sürekli huzur soluklamanın yanında, onları ebedî huzura ve ebedî saâdete hazırlamayı da hiç ihmâl etmemiştir.

Bir gün çok sevdiği kızı Hz. Fâtıma Validemiz (radıyallahu anhâ), boynunda bir gerdanlıkla Allah Resûlü'nün huzuruna gelir. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), "Gözümün nuru ister misin, Peygamberin kızı boynunda Cehennem'den bir zincir, kolye taşıyor, desinler." buyurur. Resûlullah Efendimiz'in bu hitâbına mukâbil Hz. Fâtıma vâlidemiz der ki: "Hemen kolyeyi çıkarıp sattım ve bir köle satın aldım. O köleyi de hemen hürriyetine kavuşturdum. Sonra Allah Resûlü'nün huzûruna geldim, yaptıklarımı bir bir anlattım. Memnûn ve mesrûr oldu, sonra ellerini açıp şöyle hamd etti: "Fâtıma'yı Cehennem'den koruyan Allah'a hamdolsun."[32](#)

Elbette Hz. Fâtıma (radıyallahu anhâ) boynuna taktığı bu kolye ile haram işlemiş değildi. Bugün zînet takan hanımlar da dışa karşı korunmaları kaydıyla haram işlemiyorlar fakat ölümle sona erecek dünyanın fânî zînetlerini kalblerine koymamaya, başkalarını da tahrik edecek şekilde günaha girmemeye gayret etmeliler. Aynı zamanda evleri, malları ellerinden alınıp hürriyetleri gasp edilen, günlük gıdasını bile temin etmekte zorlanan kardeşlerin var olduğu da unutulmamalıdır .

Görüldüğü üzere kâinâtın yaratılış vesilesi olan Nebîler Sultânı Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) ve neslini, kıyâmete kadar gelecek velîler, kutuplar, seyyidler ve bütün ehl-i imanın annesi olma şerefini temsil eden Hz. Fâtıma'ya, Efendimiz özel bir ilgi göstermiştir. O'nun ve ehl-i beyt ashâbının bu özel konumlarından dolayı Allah Resûlü, onları nübüvete

gölge düşürecek davranışlardan uzak tutmuş, yüce bir ahlâk üzere yetiştirmiştir.

Efendimiz biricik kızına: “Sen öyle bir koca evine giriyor ve öyle bir eve gelin gidiyorsun ki senin o mübârek hanenden nice altın halka ortaya çıkacak. Boynuna taktığın bu altın halka yerine o altın nesil olan halkaya liyâkatlı ana olmaya bak!” buyurmuştur adeta. Doğrusu bu altın halkaya ana olmak elbette kolay değildi fakat kendisi bu şerefe lâyıktı ki Allah da bu şerefi O’na nasip etti.

Hâne-i saâdetlerine gelen misâfirlere hizmet edip ikramda bulunabilmek için değirmen taşı çevirmekten Hz. Fâtıma’nın elleri nasır tutmuş ve su taşımaktan omuzları yaralanmıştı. O günlerde harp dönüşü elde edilen esirler dağıtılıyordu. Hz. Ali Efendimiz (radiyallahu anh), Fâtıma vâlidemize, “Git Efendimiz’den sen de bir hizmetçi iste! İşlerinde sana yardımcı olur.” dedi. Hz. Fâtıma Hz. Ali’den aldığı bu tavsiye üzerine kalkıp babasının yanına gitti. Ama evde kimse yoktu. Hz. Âişe vâlidemiz (radiyallahu anhâ), “Ya Fâtıma! Baban geldiğinde ben haber veririm.” deyip onu gönderdi.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) haber alır almaz kızının evine teşrif buyurdu. Durumu kızından dinleyince birden uhrevîleşti ve : “Ya Fâtıma, Allah’tan kork ve O’na karşı vazifende kusur etme! Allah’ın omuzuna yüklediği farzları hakkıyla yerine getir. Kocana da daima sâdık ve itaatkâr ol! Sana bir şey daha söyleyeyim: Yatağına girmek istediğin zaman, otuz üç defâ Sübhânallah, otuz üç defâ Elhamdülillah, otuz üç defâ Allahüekber de. İşte bu, senin için hizmetçiden daha hayırlıdır.”[33](#) buyurmak sûretiyle kızının şahsında kıyâmete kadar gelecek ümmetine tavsiyede bulundu.

Peygamber Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem) her hâli Allah’ı hatırlatıyordu. O’na bakanlar Cennet’in güzelliklerini, ifadelerinden de Cehennem’in dehşetini sezebiliyorlardı. Allah Resûlü namazda, Allah huzurunda, hep haşyet içinde iki büklüm ağlayarak Allah’a teveccüh eder, namazını öyle eda ederdi. Hz. Âişe Vâlidemiz (radiyallahu anhâ) defâatle O’nu Allah huzurunda başını secdeye koymuş, haşyet ve gözyaşları içinde bulmuştu.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Allah'tan aldığı emir ve yasakları harfiyyen yaşayarak örnek oluyor ve yaşadıklarını da tebliğ ediyordu. O, yapmak ve anlatmak istediği şeyleri daha ziyade davranışlarıyla temsil ve ifade ederdi. Allah'a karşı nasıl haşyet duyulup, tevazu ve mahviyet içinde olunacak, ibadetler nasıl ihsan şuuru içinde Allah'ı görüyor gibi eda edilecek, hanımlara karşı nasıl davranılacak, çocuklar nasıl terbiye edilecek gibi hususlara ait metod ve sistemleri bizzat yaşayarak gösteriyordu. Diğer yandan komşulara karşı tutum ve davranışların nasıl olacağı, raiyetine, dul ve yetime, kimsesi olmayan gariplere, farklı din mensuplarına ne şekilde davranılacağı konusunda hüsn-ü misâl olmuştu.

Efendimiz hassasiyetle takip edilerek örnek alınmış ve böylece asırlardır milyarlarca insanın gönlünde sevgi, şefkat ve merhametiyle taht kurarak, hak ve adâleti temsil eden ideal bir insan ve ideal bir aile reisi modeli oluşturmuştur. Hem baba hem dede hem de âhirzaman peygamberi olması itibariyle, büyük mesuliyet gerektiren nübüvvet vazifesini şerefle yapmış, kıyâmete kadar örnek ve müstesnâ bir hayat yaşayarak, Kur'an-ı Azîmüşşân'ı ve Sünnet-i Seniyyeyi ümmetine emânet etmiştir. Yukarıda ifâde etmeye çalıştığım gibi evlatlarını ve torunlarını öyle yetiştirmiştir ki onların sulbünden gelen bu altın halkayı oluşturan insanlardan, beşerin ufkunu aydınlatacak güneşler, aylar ve yıldızlar doğmuştur.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), âlemşümûl bir terbiye sistemi ile gelmiştir. Bu hakikatleri Kur'an açık ve net olarak ifade etmektedir. O, insanların aklî kapasitelerini vahiy buudlu fetânetiyle en son noktaya vardırılmış, hissiyât ve letâiflerini tatmin etmiş, böylece müştâk oldukları uhrevî âlemlerin yamaçlarında seyr ü sefer etmelerine vesile olmuştur. Ayrıca, manen yükselttiği ümmetinin iktisadî, idarî, içtimâî, askerî, siyasî ve ilmî prensiplerle en mükemmel idareci, en seçkin iktisatçı, en başarılı siyasetçi ve en mükemmel askerî dâhiler olarak yetişmelerini sağlayacak mesajlar sunmuştur.

Efendimiz'den (sallallahu aleyhi ve sellem) evvel gelen peygamberlerin her biri, bu muhteşem binanın bir tarafını tamamladı. Allah'ın gönderdiği her peygamber, kendine ait vazifeyi yapıp, "Acaba bu bina ne zaman tamamlanacak?" diyordu. Efendimiz de "İşte onu tamamlayan benim. Artık

benimle o binanın eksik yanı kalmamıştır.”[34](#) buyurarak “Bugün size dininizi tamamladım.” meâlindeki Mâide sûresi 3. âyeti tebliğ buyurdu.

O’nun (sallallahu aleyhi ve sellem) getirdiği terbiye sistemi, bütün beşerin dertlerine derman olabilecek mahiyette ve evrenseldir. Bir terbiyecinin büyüklüğü, getirdiği terbiye esaslarının kalıcılığında aranır. Efendimiz’in sunduğu terbiye sistemi asırlar geçmesine rağmen tar ü tâzedir. Eksiklik o sistemi bilemeyen, tam ve doğru olarak uygulamadan mahrum kalan Müslümanlardadır. Vahşî, bedevî ve âdetlerinde mütaassıp nice insan ve kavimler, Allah Resûlü’nden aldıkları bu terbiye ile sanki beşer üstü bir hâlet-i rûhiyeye yükselmişlerdir. Bugün sigara gibi küçük bir âdeti bile devletler bütün imkânlarıyla seferber olduğu halde bıraktıramıyor ve tüketimini azaltamıyorlar. En’âm sûresi 95. âyette “...Ölüden diriyi O çıkarır, diriden ölüyü çıkaran da O’dur.” buyuruluyor. Allah’ın izniyle Cezâretü’l-Arab gibi vahşi bir çölde ve bedevî insanlar içinde Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), âdeta taşı toprağı, kömürü bakırı eline almış ve onlardan som altın Ebûbekirler, Ömerler, Osmanlar, Aliler, Hâlidler, Ukbe ibn Nâfîler, Târik ibn Ziyâdlar (radıyallahu anhum ecmaîn) çıkarmıştır.

Bunun en çarpıcı örneklerinden birisi Müslüman olmadan evvel develerin boynunu büküp yere yatıran ve Peygamber Efendimiz’in öldürülmesi için planlar kuran Ömer’dir. O, Müslüman olduktan sonra karıncaya ve çekirgeye basmayan, “Fırat nehrinden geçerken bir koyun suya düşse ve boğulsa veya bir kurt kuzuyu kapsa, Allah onun hesâbını Ömer’den sorar.”[35](#) diyecek kadar Allah’tan korkarak hayatını tanzim eden bir insan olmuştur.

Diğer taraftan Abdullah ibn Mes’ûd, Ukbe ibn Ebî Muayt’ın koyun ve develerini güden bir çobandı. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) onu rahle-i tadrîsine aldı. Öyle bir mürşit oldu ki, “Kûfe Mektebi bu şanlı sahâbenin eseridir.” denilebilir. Alkameler, Nehâîler, Hammâdlar, Sevrîler, İmâm-ı A’zam Ebû Hanîfeler bu mektebin talebeleridir. Her biri tek başına zirve olan bu zatlar, büyük ölçüde ilimlerini Abdullah ibn Mes’ûd (radıyallahu anh) kaynağından almışlardır. Öteden beri Batı ilim dünyasını meşgul eden birkaç büyük İslâm âlimi vardır ki bunlardan birisi hukuk sahasındaki şöhretiyle bilinen İmâm-ı A’zam Ebû Hanîfedir.

Bütün bunlara ilâve olarak Herkül burcunu aşmış ve Cebel-i Târik olarak imzasını atmış Târik ibn Ziyâd (radiyallahu anh), bir köle idi. Allah'a ve Resûlullah'a iman ettikten ve Kur'ân ahlâkını benimsedikten sonra kölelikten komutanlığa yükselmiş ve müthiş bir muhâsebe insanı olmuştu. Endülüs fâtihi olarak Toledo'da kralın hazinelerinin üstüne çıkıp: "Târik, dün bir köleydin. Allah hürriyetine kavuşturdu ve bugün fatih bir komutan yaptı. Unutma! Yarın belki daha yakın bir zamanda bastığın toprağın altına girecek, hayatının hesabını Allah'a vereceksin." diyecek kadar şuur ve şerefe ermiştir.

On beş asırdan beri dâhiler, filozoflar ve her biri düşünce dünyamızın yıldızları bulunan nice mütefekkir ve ilim adamı, hep Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) arkasında el pençe divan durmuş ve kendisine "Sana intisapla iftihar ediyoruz." demişlerdir. Zaman ihtiyarlıyor ve nice düşünceler köhneleşip, değerden düşüyor fakat Hz. Muhammed'e âit hakikatlerin hiçbiri eskimiyor. On dört asır geçmesine rağmen O içimizde taptazedir. Bugün dahî hacca giden her mü'min, bu tazeliği içinde hissetmekte, ziyaretine giderken sanki O'nu karşısında görecekmış gibi heyecan duymaktadır. Allah (celle celâluhu) bizleri de O'nun ahlâkıyla ahlâklanmayı, O'nun emanet ettiği davaya sahip çıkarak hizmet etmeyi ve böylece şefâatına nâil olma şerefiyle şereflenmeyi nasîp etsin. Âmin

Allah Resûlü'nü Ne Kadar Tanıyabildik?

O Sultanlar Sultânı'nı, ne ölçüde tanıdık? O'nu (sallallahu aleyhi ve sellem) tanıyabilme mevzuunda ciddi bir gayretimiz, derdimiz, çile ve ızdırabımız oldu mu? Gerçekten tanıyabilseydik, mecnun olur yollara düşerdik. O'nun aşkının ateşiyle yanan kalpler gibi bizde yanar, gözlerimiz yaşla dolardı. Her devirden daha ziyade O'na ve O'nun ahlâkına muhtaç insanlar olarak, Efendimiz'i tanımalı, tanıtmalı ve O'na ümmet olmakla iftihar etmeliyiz. O'nu tanıyamamadan, tanıtamamadan ve yüce ahlâkını temsil edemeden dolayı düçar olduğumuz zilletten kurtulmak ancak Kur'ân-ı Azîmüşşân'ı ve ahlâk-ı Muhammediye'yi iyi anlamak, hükmünce amel etmek ve kâinat kitâbını doğru okumakla mümkün olacaktır.

Bütün gayretlerimizin, fedakârlıklarımızın ve hizmetlerimizin neticesi Allah'ın rızâsını kazanmak, emir ve yasaklarına ihlâs ve samîmiyetle itaat

etmek olmalıdır. Allah'ın hoşnut ve râzı olması, Allah'a ve Resûlü'ne iman ve itaat ile mümkündür.

Efendimiz'e saygı, Allah'a saygıdır. O'na muhalefet Allah'a muhalefettir. Allah (celle celâluhu) Kur'ân-ı Azîmüşşân'da Tevbe sûresi 24. âyette; “De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım ve akrabalarınız, kazandığınız mallar, düşmesinden korktuğunuz ticaret(iniz), hoşlandığınız konutlar size Allah'tan, elçisinden ve onun yolunda cihad etmekten daha sevgili ise o halde Allah emrini getirinceye kadar (başınıza gelecekleri) gözetleyin. Allah (celle celâluhu), yoldan çıkmış topluluğu doğru yola iletmez.” buyurmaktadır. Ve yine Zümer sûresi 53. ve 54. âyetlerinde de “De ki: Ey çok günah işleyerek kendi öz canlarına kötülük etmede ileri giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. Allah dilerse bütün günahları mağfîret eder. Çünkü O, gafûr ve rahîmdir (çok affedicidir, merhamet ve ihsanı fazladır). Size azap gelip çatmadan önce, Rabbinize dönün ve O'na teslim olun, O'na itaat edin. Yoksa yardım göremezsiniz.” buyrulur. 53. âyet Kur'ân-ı Kerîm'deki en ümit verici âyet olarak görülse de tövbeyi kabul etmek Allah'ın dilemesine bağlıdır. Bu âyeti günah işlemeye teşvik sebebi saymak, Kur'ân-ı Kerîm'i maksadı dışına çekmek olur. Hâlbûki maksat tövbeye teşviktir. Nitekim müteâkip 54. âyet de buna işaret etmektedir. Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle dediği nakledilir: “Bu âyeti, dünyaya ve dünyada bulunan bütün şeylere değişmem.”

Haşır sûresi 8. âyette ise “... Elçi size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladı ise ondan sakının ve Allah'tan korkun. Çünkü Allah'ın azabı şiddetlidir.” buyurulmaktadır. Binâenaleyh bizler kendimize dönüp nefsimizi ciddi bir muhâsebe ve murâkebeye tâbi tutmalı, imanımızı yenileme mevzuunda daha ciddi bir gayret göstererek, hayatı daha verimli hâle getirmeliyiz. Aksi hâlde korkunç bir pişmanlık ve nedâmetle karşı karşıya kalabiliriz.

Hiz. Ömer'e isnâd edilen bir sözde, “Hesaba çekilmeden evvel kendinizi hesaba çekiniz.” denilmektedir. Bu gerçeğe uygun hareket etmek, âhîret hayatımız adına bizi rahatlatabilir. Nitekim Kehf sûresi 49. âyette, “İşte herkesin hesap defteri önüne konuldu. Mücrimlerin defterdeki kayıtlardan korktukları ve şöyle dediklerini görürsün: ‘Eyvah bize! Bu deftere de ne

oluyor? Ne küçük komuş, ne büyük. Yazılmadık hiçbir şey bırakmamış!’ Böylece yaptıkları herşeyi yanlarında buldular. Şu kesin ki Rabbin kimseye zulmetmez.” buyrulmaktadır.

Hiç önem vermediğimiz, küçük zannettiğimiz meselâ birisinin kitabını ya da Kur’ân’ını izinsiz alıp okuma gibi işler vardır ki bunlar öbür tarafta bizi utandırabilir. Yakılan küçük bir kibrit, büyük bir yangınla bizi karşı karşıya getirebilir. Gömleğimize damlayan küçük bir leke bizi rahatsız ettiği gibi küçük zannettiğimiz nice günah, kalbimizin kararmasına sebebiyet verip, Allah ve Resûlü huzûrunda bizi mahcup edebilir. Bu tür ihmaller bizi rahatsız etmeli ve onlardan derhâl tövbe edip kurtulmaya çalışmalıyız. Zira kalpteki görünmeyen lekeler büyüdükçe iman ve âhiretimizi tahrip edecek duruma gelebilir. Evet, imandaki boşluklarımız, zaaflarımız, günahlara karşı gevşek ve lâubâli oluşumuz, dünya ve âhiretimiz adına çok şey kaybettirebilir. Yer yer hizmet ediyoruz mantığıyla ibadetlerdeki gevşekliğimiz, zikir ve fikir zaafımız, ilim ve irfanımızı marifet yörüngeli hâle getirmedeki eksikliklerimiz, Kitap ve Sünnet’e muhalif kendi yorumlarımız, fetvâlarımız, İslâm’ın aydınlık ikliminden bizleri uzaklaştırabilir, gönlümüzü ve ruhumuzu karartabilir.

İnsan olarak hepimizin boşlukları vardır. Ama ne var ki şehvet, korku, gazap, kin, adâvet, inat, haset gibi insanı tehlikeye sevkedecek bütün duygular, meşrû dairede bizi hayra sevk etmek suretiyle, her zaman ve her yerde günah yerine sevap kazandırabilir. Meselâ Allah’ın insana emanet ettiği şehvet duygusu, meşrû dairede kullanıldığı takdirde hayırlı ve bereketli nesiller yetiştirmeyi netice verebilir.

Kişinin herkesten ve her şeyden korkması başına belâdır. Allah’tan korkması ise onu bütün korkulardan kurtarır, mutlu ve huzurlu bir hayata kavuşturur. Kin ve inat ise toplum huzurunu alt üst eder, yuvaların yıkılmasına neden olur ve düşmanlığı körükler. Meleği şeytan, şeytanı melek gösteren inat, Allah’a itaatte, hakta sebat ve sabırda kullanıldığı takdirde faydalı hâle getirilmiş olur. Toplumun büyük çoğunluğunun, iman zaafından kaynaklanan, yanlış olarak kullandığı bu duyguların tahribatından kurtulmak, bunların yönünü müsbete kanalize edip hayra sevk etmek, kendini hak ve hakîkate adanmış gönül erlerinin, hasbî ve fedakâr ruhların gayretlerine bağlıdır.

Dünyevî ve uhrevî beklentileri ayaklar altına almak sûretiyle, azimli ve kararlı durarak gayret gösterildiği takdirde Allah'ın inâyeti ve vaat ettiği huzur, güven ve emniyet dolu günleri beklemek hakkımız olacaktır.

Kâbe ve Efendimiz

Mekke, bir anne gibi Kâbe'yi bağrında saklayan, insanlığın kararan ufkunu aydınlatan vahyin sağanak sağanak indiği, İslâm ve iman nurunun bütün kâinâta yayıldığı, bu uğurda çilelerin ve ızdırapların çekildiği, Yâsir âilesinin ilk şehitlik mertebesine ve şerefine ulaştığı, Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) doğduğu ama hor görülüp kovulduğu ve hicrete mecbur bırakıldığı ana vatanıdır.

Bu kutlu şehir, Hz. İbrâhim'in (aleyhisselam) Hz. Hâcer vâlidemiz ve Hz. İsmâil'i emr-i ilâhî ile kendisine emanet ettiği bir kucak, kıyâmete kadar bereketiyle devam edecek çile ve ızdırapların, hasret kokan ayrılıkların, kavî ve fîlî yapılan duaların neticesinde Allah'ın ikrâmı olarak zuhûr eden Zemzem'in bulunduğu, çocuk yaşta iken Hz. İsmail'in -lihikmetin- bıçak altına yatırıldığı, her yeri hatıra, ibret ve bereketle dolu milyonların gözyaşı bulunan mübârek bir beldedir.

Kâbe ile Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) arasında derin bir alâka vardır. Âdetâ onlar ruh ve beden, kalb ve kafa gibi ayrılmaz iki bütündür. Ne acı bir tablodur ki müşrikler, bu iki sevgiliyi geçici olarak birbirinden ayırdılar. Efendimiz'i doğduğu evinden, büyüdüğü şehirden, canı kadar sevdiği Kâbe'den uzaklaştırdılar. Efendimiz'in başına gelen bu ve benzeri hadiselerde tıpkı Hz. Yûsuf'un kuyuya atılması neticesinde Mısır'a azîz (maliye bakanı) yapılması gibi bizim bilemediğimiz, esasını kavrayamadığımız çok hayırlar ve bereketler gizlendiği Bakara sûresi 216. âyette açık ve net bir şekilde ifâde edilir: "...Olur ki hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırlı olur. Olur ki sevip arzu ettiğiniz bir şey sizin için şerli olur. Gerçeği Allah bilir. Siz bilemezsiniz."

Kâbe ve Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hakikatini merhum Ali Ulvi Kurucu hocamızdan dinlemiştim: "Bir şâir, Kâbe'ye 'Niçin hep siyah elbise giyiyorsun?' diye sorar. Kâbe bu soruya: 'Kardeş benim derdimi deşme, yaramı kanatma!' der. Şâir ısrar edince Kâbe, 'Ben Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber doğdum, aynı beşikte büyüdüm.

Beni şimdi kardeşimden ayırdılar, ben mahşerde O'nunla buluşuncaya kadar hep siyah giyeceğim, hep üzümlü ağlayacağım.' diye cevap verir.”

Âl-i İmrân sûresi 96. âyette “İnsanlar için ibadet yeri olarak yeryüzünde yapılan ilk bina Mekke'deki Kâbe olup, pek feyizlidir, insanlar için hidayet rehberidir.” buyurulmaktadır. Kâbe, Hz. Âdem'den evvel meleklerin tavaf ettiği ve daha sonra O'nun ilk mâbed olarak inşâ ettiği, bugün milyonlarca hacı tarafından tavaf ve ziyaret edilen mukaddes yerdir. Câhiliye döneminde bile insanlar, duygu ve düşüncelerini temiz tutmak, her türlü kavga ve kötülükten, nefsanî arzudan uzak kalmak için Hz. İbrâhim'in (aleyhisselam) dinine uyarak hac yapmışlardır. O dönemde bile hac mevsiminde umumî bir sulh havası meydana gelirdi.

Kâbe, ümmet-i Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) kiblesi ve kıyâmete kadar da mihrâbı olacaktır. O; cin, ins ve meleğin tavaf ettiği, Allah'ın beyti ve dünyanın kalbidir. Kâbe, Allah'ın emri olduğu için teveccüh edilen ve O'nun rızâsını kazanma maksadı ile milyonların ziyaret edip etrafında pervaz ettiği yerdir.

Bir hak dostu, perdeler ve sebepler ötesi iki ehlullahın sohbetine şahit olur. Bu zatlar, altı yüz bin hacının içinde sadece altı kişinin haccının kabul olduğunu müşâhede ederler. Bununla beraber Allah (celle celâluhu) haccı makbul bu kulların yüzü suyu hürmetine, altı yüz binin haccını da kabul buyurur. Gerçek ümmet-i Muhammed öyle bir şahs-ı manevî cemaatidir ki şakîler bile aralarında olsa affa mazhar olurlar. Ebû Hureyre'den (radıyallahu anh) rivayetle Allah Resûlü şöyle buyurdular: “Allah ü Teâlâ meleklerine ‘Sizi şahit tutarak söylüyorum ki Ben bu zikreden kullarımı bağışladım.’ der. Meleklerden biri, ‘İçlerinde bulunan falan kimse aslında onlardan değildir. O buraya bir iş için gelip oturmuştu.’ deyince Allah (celle celâluhu) şöyle buyurur: Orada olanlar öyle iyi kimselerdir ki onların arasında bulunan kötü olmaz.”[36](#)

Hz. Âdem (aleyhisselâm) Kâbe'yi tevbe, istiğfar ve Allah'ı zikrederek tavaf etmiştir. Kâbe'nin etrafında yedi defa dönmüş sonra iki rekât namaz kılmıştır. Selâmdan sonra Mültezem'e yani Kâbe kapısı ile Hacerü'l-Esved'in bulunduğu yere gelmiş ve dua etmiştir. Cenâb-ı Hak, “Yâ Âdem, duanı kabul ettim. Evlat ve torunların da bana hâcetlerini arz edecek olurlarsa, onların da dualarını kabul eder, hâcetlerini veririm.” buyurdular.

Hız. Nûh'un (aleyhisselâm) tûfânına kadar Hız. Âdem'in (aleyhisselâm) evlâtları da tavâfa devâm etmişlerdir. Bu tûfanda Kâbe harap olmuştur.

Hız. İbrâhim oğlu İsmail (aleyhimesseleâm) ile birlikte Kâbe'yi yeniden inşa etmişlerdir. Hız. İbrâhim oğluna, "Bana bir taş getir de tavafa nereden başlayacağını işaret edeyim" buyurmuş, Hız. İsmâil de Cebel-i Kubeys'den bir taş getirip babasına vermiştir. Hız. İbrahim de onu tavafın başladığı bugünkü yerine koymuştur. İşte bu mübarek ve saâdetli taş, melekler, peygamberler ve Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) tarafından öpülmüş ve istilâm edilmiştir.

Başkalarını incitip harama girmeden Hacerü'l-Esved'i öpmek Allah'a yaklaştırmaya bir işarettir. Hız. Ömer (radiyallahu anh), "Senin taş olduğunu, kimseye fayda ve zarar veremeyeceğini biliyorum ama yine de öpüyorum. Çünkü Resûlullah'ın seni öptüğünü gördüm." [37](#) buyurmuşlardır.

Mekke ve Medine çok önemli yerlerdir. Cenâb-ı Hakk'ın Mekke'yi Kâbe ile Medine-i Münevvere'yi de Hız. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ile şereflendirmesindeki sır-ı hikmeti bilemiyoruz. "Zarf, mazrûfu ile değer kazanır." prensibi belki bize bu konuda bir fikir verebilir.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) insanlığı dünya ve âhiret mutluluğuna davet etmesine karşılık, dövülüp kovulmuş, hakâretlere maruz kalmış, acı ve ızdırabın birbirini takip ettiği o günlerde yer yer sıkılmışlardır. Bu durum Bakara sûresi 214. âyette "Yoksa siz daha önce geçmiş ümmetlerin başlarına gelen durumlara maruz kalmadan Cennet'e gireceğinizi mi sandınız? Onlar öyle ezici mihnetlere, öyle zorluklara dâçar oldular, öyle şiddetle sarsıldılar ki Peygamber ile yanındaki müminler bile 'Allah'ın vaat ettiği yardım ne zaman yetişecek?' diyecek duruma geldiler. İyi bilin ki Allah'ın yardımı yakındır!" ifadeleriyle anlatılmıştır. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ve yıldızlar mesâbesindeki arkadaşları (radiyallahu anhum), vazifelerine devam etmişler, katiyen ye'se düşmemişlerdir.

Allah Resûlü, Hâtemü'n-Nebiyyîn olması itibarıyla bütün enbiyâ-ı izâmın düşüncelerinin hülâsasını ve topyekün insanlığa sunulacak mesajların bütününü cem etmiş mükemmel bir müceddiddir. Semâvî dinlere ait bütün tahribatı tamir etmiş, onları gerçek rayına oturtmuştur. O'nunla insanlık

duygu ve düşünce istikâmetini, din ve akîdedeki gerçek doğruyu, takip edeceği yol ve yöntemi öğrenmiştir. Öyle ise mü'minler, Allah'ın kapısında sâdık bendeler olarak beklemeli, Resûl-i Ekrem'i vesile yaparak talep ve isteklerini Allah'tan (celle celâluhu) istemeli ve her şerden O'na sığınmalıdırlar.

Hız. İbrâhim, Hâcer vâlidemizi ve oğlu Hız. İsmail'i Mekke'de ıssız bir yere bırakıp dönüyordu. Hâcer vâlidemiz arkadan seslenmesine cevap alamayınca şöyle demişti: "Yâ İbrâhim! Emir O'ndan ise yolun açık olsun, Allah bizi zâyi etmez."

Görüyoruz ki Cenâb-ı Hak zâyi etmemiştir. Yolda olanları, en ağır imtihanlara tabi tutsa da sabır ve tevekkülle karşılayanların haklarını zâyi etmemiş ve etmeyecektir. Dün, bugün ve yarın milyonlarca hacı o Belde-i Emîn'e, Belde-i Mübâreke'ye sel gibi akmış ve kıyâmete kadar da akmaya devâm edecektir.

Dünyada O'nsuz Mutlu Olunamaz

Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) dünyaya teşrifiyle geceler gündüze, harâbeler ümranlara, kin, nefret ve adâvet düşüncesi, şefkat, merhamet, muhabbet ve uhuvvete dönüşmüştür. O'nun rehberliğinde kalple aklın, ruhla cesedin, dünya ile âhîretin gerçek manada buluştuğunu ve bütün varlıkların birbiriyle dost ve emr-i ilâhiyle birbirine muâvenet ettiklerini müşâhede ediyoruz.

Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) teşrifiyle kâinatın okunması gereken bir kitap olduğunu, insanların yaratılan varlıkların en şerefli ve en üstünü bulunduğunu, insanın asıl ve en önemli vazifesinin kulluk ve ubûdiyet olduğunu öğrendik.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ile kışların bahara, gecelerin gündüze, nefretin sevgiye dönüştüğünü, mazlumun gözyaşının dindiğini, zâlimin zulmünün sona erip hak ve adâletin geldiğini, böylece insanların yüzünün güldüğünü ve toplumun huzur bulduğunu müşâhade ettik. O'nu örnek alanlar her müşküllerini çözmüş ve vicdanen mutluluğa ermişlerdir. Çünkü O (aleyhissalâtü vesselâm), dünya ve âhîret saâdetinin elde edilebilmesine vesiledir ve Allah tarafından insanlığa gönderilmiş özel

donanımda, örnek bir rehber ve model bir insandır. Bugün bütün sıkıntıların altında O'nu tanıyamama ve O'nun şahsında, Allah'ın bütün kullarına gönderdiği İslâm'ı bilememe, anlayamama ve yaşayamama yatmaktadır. Kaptanını kaybetmiş bir geminin sahile ulaşamaması gibi insanlık da gerçek rehber ve kaptanı olan Resûlullah'ı tanıyamamasıyla pusulasını şaşırılmış, hedefini kaybetmiş, böylece zillet ve sefâlet içinde kıvranmakta ve kendi nefislerine zulmederek kan-revân içinde boğulmaya devam etmektedirler.

Bu durumda insanın bulunduğu her yere gitme ve O'nu tanıtma ve sevdirmeye mecburiyetindeyiz. Zira bugün insanlık, her devirden daha ziyade O'na ve O'nun getirdiği İslâm'a muhtaçtır. Beşer, O'nu tanıdığı ve rehberliğinde hareket ettiği zaman kurtuluşa erecek, mutluluk ve huzura kavuşacaktır.

Hayatlarını insanlığa adayan kalp ve kafa mimarları, kışın bütün şiddetine rağmen îman, ahlâk ve fazîlet tohumlarını, Efendimiz'in rehberliğinde sînelere atma gayreti içinde çırpınmakta ve onların bir gün yeşerip meyve vereceğine inanarak bunu müjdelemektedirler. Helâket ve felâketlerin insanları zillet ve sefâlete boğduğu bir dönemde, ye's'in kökünü kurutma mülâhazasıyla Hz. Üstad, "Ne yapayım! Acele ettim, kışta geldim. Sizler cennet-âsâ bir baharda geleceksiniz. Şimdi ekilen nur tohumları zemininizde çiçek açacaktır." [38](#) müjdesiyle gelecek nesillere ümit vermiştir. Bir damla yağmurun düşmediği, kuruyan toprağın hiçbir meyve vermediği, allâmeler dâhil bütün insanlığın ümidini kaybettiği bir dönemde verilen bu müjdenin, bugün bütün dünyada gerçekleştiğini müşâhade etmekteyiz. Evet, bugün bütün güzelliğiyle bahar çiçeklerinin dünyanın her yerinde açtığını, insanlığı yanıltmayan liderin tanındığı ve merhameti sonsuz Rabbü'l-Âlemin'den alıp insanlığa tebliğ ettiği hakikatlerle tanışan beşerin bir kısmının rahat nefes aldığını görmenin yanında, bu güzellikleri hazmedemeyen, onlara göz diken, ciddî bir şekilde mevcudiyetlerinden rahatsızlık duyan fâsıklar, fâcirler ve zehirlemekten zevk duyan yılan ve akrepler türediğini de acı acı hissediyor ve üzülmüyoruz.

Bütün bu engelleri aşmak, Allah'ın rızâsına ulaşmak için gönüllerin iman nuruyla aydınlanmasını temin etmek, emeklerin zâyi olmaması ve hedefin şaşırılmaması adına Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) başta olmak üzere Kur'ân'ın ve İslâm'ın gerçek temsilcilerinin rehberliğinde, fevkalâde tedbirli, temkinli ve aynı zamanda azimli, kararlı ve sabırlı hareket ederek

ciddi bir fedakârlık gösterilmesi gerekmektedir. İnsanlık O'nu kaybetmekle kışın bütün şiddetine maruz kalmış, maddî-manevî bütün değerlerini kaybetmiştir. Böylece dalâlet ve küfür içinde boğulma noktasına gelmiştir. Beşerin en muhtaç olduğu iman ve Kur'an hakikatleriyle, İslâm'ın aydınlık dünyasına onları davet etmek, sevgi ve şefkatle onları kucaklamak, şakîlerin tuzağından, şeytana esir, nefse köle olma durumundan korumak ve kurtarabilmek için Cenâb-ı Hak'ın havl ve kuvvetine dayanmalı ve Resûlullah Efendimiz'in rehberliğinde, şefkatle, güleryüz ve tatlı dille insanlığı kucaklamak îcab etmektedir. Bugün Allah'ın mü'minlere tanıdığı bütün fırsatları değerlendirmek, atâleti bırakıp gece gündüz çalışmak, çok ciddî gayret ve fedakârlık göstermek ve böylece gelecek nesillere huzur ve güven dolu bir iklim hazırlamakla mükellef olunduğu unutulmamalıdır.

Özür Dilerim Efendim!

Yâ Resûlallah! Allah (celle celâluhu) Seni, hükmü kıyâmete kadar devam edecek Kur'ân-ı Mu'cizü'l Beyân ile insanlığın dünya ve âhiretini aydınlatmak üzere bir nur ve bir saâdet güneşi olarak göndermiştir. İnsanlık Seninle her şeyi doğru okuma, doğru görme ve doğru inanma fırsatını yakaladı. Hazreti Âdem'den Hazreti İsa'ya (aleyhimüsselâm) kadar bütün peygamberlere ve insanlara saygıyı Sen'den öğrendik.

Efendim! Bir gün yanından geçmekte olan bir cenaze için ayağa kalktın. Sahâbeden birisi “Yâ Resûlallah, o cenaze Yahudi idi!” deyince, “İnsan değil mi?”³⁹ buyurdun. Bu ve bunun gibi pek çok örnekte, insana saygıyı öğretip gösterdin. Hz. Âdem'den bugüne olup biten bütün hâdiselerin doğru ve gerçeğini Sen'den ve Sen'in vasıtanla Allah'ın göndermiş olduğu Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'da bulduk ve öğrendik.

Yâ Resûlallah! Anne-babanın kıymet ve değerini, büyüğe saygı ve hürmeti, küçüğe şefkat ve merhameti Senin ile keşfettik. Renklere, dillere ve dinlere takılmamayı, bütün insanlara Allah'ın kulları olarak bakmayı, insan başta olmak üzere bütün canlılara şefkatle yaklaşmayı bize Sen öğrettin.

Yâ Resûlallah! Mi'raç'ta Allah'ın Sana açtığı Cennet kapısının herkese açılması için çırpındın ve bizlere ümit pompaladın. Aramızda on beş asır bulunmasına rağmen bize olan şefkatini hissedebiliyor ve Mi'raç hediyesi

olarak getirdiğin ilâhî mesajlarla ruhlarımızda oluşan heyecan fırtınalarını vicdanlarımızda Seninle duyabildik.

Yâ Resûlallah! Bir ömür boyu insanlığın saâdet-i dâreyini adına ağladın ve inledin. Kalbin çatlırcasına dua ettin. Dünyaya teşrif buyurduğun anda, “Ümmetim!” dedin. Mahşerde de onların affı için Cenâb-ı Hak’tan ferman gelmeden, başını kaldırmayacağını ifâde buyurdun.

Yâ Resûlallah! Varlığımızın sebebi Sen’sin. Bizler sahip olduğumuz her şeyimizi, Sen’in şahsında Allah’a borçluyuz.

Yâ Resûlallah! Bütün bunlara rağmen Allah’ın tanıttığı, Kur’ân’ın anlattığı gibi Seni tanıyamadık ve tanıtamadık. Sen âlemlere rahmet olarak gönderildin. Enbiya sûresi 107. âyette “Ey Resûlüm! Biz seni bütün insanlar için sırf bir rahmet vesilesi olman için gönderdik.” buyuruluyor. Sen, körlerin gözünü Hakk’a açmak, sağırlara Hakk’ı duyurmak için beşîr ve nezîr olarak geldin.

Efendim! Teşrif buyurduğun asırda Sana neler demediler ve neler yapmadılar ki? Taif seferinde şahsiyetine yapılanlara mukâbil Allah (celle celâluhu) Cibrîl’i (aleyhisselâm) gönderdi. Cebrâîl, “Ey Allah’ın Elçisi! Allah, o insanların size yaptıklarını gördü ve onlar için dilediğin emri veresin diye sana dağlarla görevli meleği gönderdi. O melek de şöyle dedi: “Habibim dilerse yerleri yarıp dağları başına geçireyim.” Buna rağmen Sen o talihsizlere beddua etmedin ve onlar için şu temennilerde bulundun: “Yâ Rabbi! Onlar senin kulların. Şayet onların neslinden asırlar sonra bile olsa bir kişi İslâm ile müşerref olacaksa onları af ve mağfiret et!”⁴⁰ Hâlbuki onlar Senin başını yarmış, dişini kırmış ve her türlü hakârete mâruz bırakmışlardı. Buna rağmen katlandın... Sabrettin... Çünkü Sen, bütün insanları insan-ı kâmil çizgisine çekebilmek için vazifeleydin.

Yâ Resûlallah! Senin lügatında zulüm değil, bilakis ortalığı fesada verenlere karşı ıslahçı rol almak vardı. Kötülük yapanlara iyilikle mukâbele etmek vardı. Yaratılan varlıkların en şerefli olan insanı, Hakk’a davet etmek vardı. Beşeri gerçek manada insanlık ufkuna yüceltmek ve aynı zamanda azâb-ı elimden kurtarmak vardı. Bu kadar şefkat ve merhametle kucak açmana rağmen Seni tanımayan, tanımak da istemeyen talihsiz ve nasipsiz muâsırların gibi bugün de peşin hükümlerinden taviz vermek

istemeyen, küfre kilitlenmiş, dalâlet vâdilerinde dolaşan, sorumluluk ve mes'uliyetten uzak zulüm ve nifak şebekelerinin, kalpleri ve kulakları mühürlenmiş, gözleri perdelenmişlerin, Sana yakışmayan tavır ve ifâdelerine maruz kalıyorsun. Onların Sana ve senin davana sahip çıkanlara karşı yaptıklarından ve yapacaklarından dolayı özür diliyorum. Sana karşı yapılan taarruzlar ve hakâretlerden dolayı çok utanıyor ve üzülüyorum. Zira o talihsizlere gidip, ayaklarına başımı koyup Seni anlatamadım, sevdiremedim. Onlar kadar ben de suçlu ve mesulüm. Onlar, İslâm'a uyanan insanları tahrik etmek, sokağa dökmek, yanlışlıklar yaptırmak ve böylece İslâm'ın yolunu kesmek, toplumun huzurunu, mü'minlerin moralini bozmak, kin ve nefretlerini kusabilmek, gayrimeşru yollarla menfaat elde etmek ve dünya nimetlerine hâkim olmak için güç ve kuvveti de kullanarak ellerinden gelen her şeyi yapmaktadırlar. Bu zümre içinde bulunup da vicdan azabı çeken, dava-ı İslâm'ın haysiyet ve şerefiyle oynayanlara karşı hicap duyan, hukukun kendilerine tanıdığı bütün hakları kullanmaktan mahrum bulunan, elinden hiçbir şey gelmediği için gerçekten üzülenler mutlaka vardır.

Evet, her gecenin bir gündüzü, her kışın bir baharı olduğu gibi zalimlerin sebep olduğu ve her şeyin altını üstüne getiren bu fırtına ve tipilerin de netice itibariyle müjdelediği bir bahar gelecektir. Ümmet-i Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) yüzünü güldürecek aydınlık ve nurlu günlerin bir gün mutlaka Allah'ın izniyle geleceğine, bu davaya gönül veren hasbîler olarak inancımız tamdır ve bu ümidimiz en büyük tesellimizdir.

Yâ Resûlallah! "Allah'ı kullarına sevdiren ki Allah da sizi sevsin, sizden hoşnut ve razı olsun."⁴¹ buyurdun. İşte bu mesaj uğrunda gökteki yıldızlar kadar değerli olan arkadaşlarıyla (radiyallahu anhum) beraber, kıyâmete kadar örnek alınıp hayırla yâd edilecek destansı bir hayat yaşadınız. Yüzlerce şehit vererek, diyar diyar dolaşarak Cenâb-ı Hakk'ı cihana tanıttınız. Bir ömür boyu çile ve ızdırıp çekerek, başın yarılıp, dişin kırılarak emanet buyurduğun Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ı ve İslâm'ı muhtaç gönüllere duyurma ve sevdirme adına her türlü fedâkarlığı yaparak bizlere örnek ve model oldunuz. Asırlar sonra bugün de dünyanın dört bir tarafına dağılarak, Allah'ı ve Resûlü'nü tanımayan insanlara tanıtma ve sevdirme yolunda dava-ı İslâm'a gönül veren hasbîler ve fedâkarlar ruhlar

da her türlü fedakârlığa, çile ve ızdıraba katlanmakta ve bu uğurda gayret göstermektedirler.

Yâ Resûlallah! “Benim adım Güneş’in doğup battığı her yere ulaşacaktır.”⁴² demiştin. Bizler bunu emir telakki ederek, Senin mesajını, bütün insanlığa gücümüzün yettiği kadar götürebilmek için çalışıyor ve muhtaç sinelere sevdirebilmek için gayret ediyoruz. Bu yolda koşarken Allah’ın inâyetine ve Senin himmetine muhtaç kapı kulların olarak yollarda takılıp kalmamak için Rahmet-i Sonsuz’a yalvarıyor ve şerhilerin şerrinden ümmet-i Muhammed’i (sallallahu aleyhi ve sellem) ve bütün masum insanları korumasını diliyoruz.

Yâ Resûlallah! Senden af dilemeye yüzümüz yok ama kereminin enginliğinden de hiç şüpheye düşmedik. Ufkumuzun karardığı, her yanı hazanın sardığı, yolların yıkılıp köprülerin harap olduğu durumlarda bile gözlerimiz izlerini takipten hiçbir zaman geri durmadı ve durmayacaktır.

“Azîzim, rehberim, pîrim, efendim, şem-i tâbânım

Ziyâ-i himmetimdir her iki âlemde devrânım

Benimle müttefikdir bu recâda cümle ihvânım” (Ketencizâde)

deyip Sana karşı vefa ve sadâkatimizi seslendirmeye çalıştık. Eksiğimiz, kusurumuz hadsizdir ama yine de Sen’in engin müsamahan yanında deryada damla kalır.

Öyle ise gelin bizde, Muhammed Lütfi yani Efe Hazretlerinin dediği gibi diyelim:

Kerem kıl, kesme Sultanım keremin bînevâlerden,

Keremkâne yakışır mı kerem kesmek gedâlerden!..”

Allah Resûlü’nü Tanıma ve Sevme

Kâinâtın varlık sebebi Nebîler Sultanı Hz. Muhammed’i (sallallahu aleyhi ve sellem) ne kadar tanıdık ve ne ölçüde anladık? “Kutlu Doğum” vesilesi

ile O'nu anmak, anlatmak, anlatılanları dinlemek güzeldir ama yeterli midir?

Fetret devrini kısa zamanda saâdet asrına çeviren Nebîler Nebîsi'ni tanımaya ve tanıtmaya çalışmalıyız. Bunun yolu da O'nu dünyaya gönderen, O'nun vesilesiyle kâinâtı yaratan, her şeyi sisteme koyup emrimize veren Hazreti Allah'ı tanımamıza, bilmemize ve Kur'ân'ı okuyup anlamamıza bağlıdır. Bugün beşerin çektiği sıkıntıların, başına gelen musîbet ve felâketlerin büyük çoğunluğu iman zayıflığından kaynaklanmaktadır. Talebe öğretmenini iyi dinler ve kitabını iyi anlamaya çalışırsa başarıyı yakalar. Allah'a inanmayanlar, şeytanın esîri ve nefsin kölesi olanlar, Resûlullah'ı anlayamazlar. O'nu tanımayanların da Kur'ân'ı anlamaları mümkün değildir.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) Kur'ân'ı yaşayan canlı bir örnekti. Onun için Kur'ân bizi, kendisini örnek almaya davet eder. Bu davete “Evet” diyen ve O'na gönül veren herkes, başta Resûlullah olmak üzere O'nun rahle-i tedrîsinde yetişen sahâbe efendilerimizi (radıyallahu anhum) örnek alıp, günümüzle saâdet asrı arasında gönül köprüsü kurarak, İslâm'ın iki temel kaynağı olan Kur'ân ve Sünnet'e sımsıkı sarılmalı ve onların hükümlerine bağlı kalmalıdır.

Diğer taraftan inanan insanlar ilim ve teknoloji nimetlerinden istifade ederek, dinin temel esaslarına bağlı kalarak, gelişen dünya şartları ve her türlü yenilenme hareketlerine karşı sarsılmadan, Kitap ve Sünnet çizgisini koruyarak iradelerinin hakkını vermelidirler.

Hazreti Resûlullah'ı ve O'nun Sünnetini örnek almak, Efendimiz'in getirdiği mesajın ruhuna ve muhtevasına inerek özünü kavramak, onu hiçbir şeye alet etmeden davranışlarımıza yansıtmak ve asırlarca ihmale uğramış, tozlar arasında çürümeye terk edilmiş kaynaklarımızı, bu şuurla hayata mâl ederek ihyâsına çalışmak gerekmektedir.

Dinin dili bilinmez, bilinenler de unutulursa din de unutulur ve bilinmez hâle gelir. Bu açıdan elimizdeki imkânları, günün şartları içinde en iyi şekilde değerlendirip, mutluluğa giden bu yolda, üzerimize düşeni yapmalıyız. Yani dinin dilini ve ahkâmını, muâmelatını, hayata taşımak ve

böylece, nefsimizi ve neslimizi helâket ve felâketlerden kurtarma gayreti içerisinde bulunmalıyız.

Bu “Kutlu Doğum” vesilesi, kararmış dünyamızın aydınlanması, ölmüş ruhlarımızın yeniden ihyâsı için büyük bir fırsattır. Bu fırsatı değerlendirerek, liyâkati olan her insana bu davaya sahip çıkması gerektiğini, tebliğ ve temsil yoluyla anlatma imkanı ihmal edilmemelidir.

Gerçek iman, toplumsal barışın temeli ve garantisidir. Sevgi imandan gelir, sevgiyle iman elde edilir. Nebîler Sultânı (sallallahu aleyhi ve sellem), “İnsanlara Allah’ı sevdiren ki Allah da sizi sevsin.”⁴³ buyuruyor. Allah’ın seni ne kadar sevdiğini bilmek istersen, O’nu ne kadar sevdiğine bakmalısın. Allah’ı seven, Resûlullah’ı da sever. Sevmeyen sevilmez. Bugün bütün insanlık bu sevgiye muhtaçtır. Dünyanın her tarafına giden gönül erleri rengi, dili, dini ne olursa olsun topyekün insanlığı sevgiyle, şefkatle kucaklamak için gittiler. Gidecek olanlar da bu duygu ve düşünce ile gitmeli ve omuzlarında taşıdıkları büyük mesuliyetin hakkını vermeye çalışmalıydılar. Zira ahlâk-ı İlâhi, ahlâk-ı Peygamberî ve ahlâk-ı İslâmiye bunu gerektirir. İmanın sorumluluğunu taşıyan inananlar, yaratılan varlıkların en kıymetlisi ve şerefli olan insana, insan olduğu için değer vermeli ve kendilerini yaratan Allah’ı tanıtmalı ve sevdirmelidirler.

Yalnız Değilsiniz!

Din-i mübîn-i İslâm’a inanan ve imanında hiçbir tereddüt ve şüphesi olmayan bir insana, hiç kimse sahip çıkmasa bile yaratan, yaşatan ve her şeyden haberdar olan Allah (celle celâluhu) sahip çıkar.

Hız. Âdem (aleyhisselâm) dünyada tekti ama yalnız değildi. Allah O’nunla beraberdi. Allah’ın Nebî’si kendisini bir hikmete binâen yoktan yaratan Allah’a dayanıp güveniyordu. Cenâb-ı Hak, kıyâmete kadar nesillerin devamını sağlamak için kendisine eş ve arkadaş olarak Havvâ vâlidemizi yaratmıştı. Allah (celle celâluhu) bu yolla, âhîrzamanda varlığın hem çekirdeği, hem de en mükemmel meyvesi bulunan Efendimiz Hz. Muhammed’i (sallallahu aleyhi ve sellem), insana yakışır bir hayat tarzını talim, temsil ve tebliğ için hükmü kıyâmete kadar devam edecek İslâm dini ve beşere dünya ve âhîret saâdetini elde etmesi misyonuyla göndermeyi ilm-i ezelîde takdir buyurmuş.

Ne var ki dünya hayatı bir imtihandan ibaretti. Hz. Âdem (aleyhisselâm) kıyâmete kadar gelecek nesillere örnek ve model olma makamındaydı. O'nun imtihanı Şeytan'la başlamıştı. Şeytan Allah'ı bilmeyen bir varlık değildi. Melekler ve cinler içinde seçkin bir yeri vardı fakat enâniyeti, kibir ve kıskançlığının kurbanı oldu. Allah'a karşı saygısızlıkta bulunarak, "O'nu topraktan beni ise ateşten yarattın." deyip, Hz. Âdem'i kıskandı ve Allah'a başkaldırdı. Hz. Âdem'e secde emrine muhalefet ettiği için de kaybetti ve huzûr-u İlâhi'den kovuldu. Bunun üzerine Şeytan kıyâmet vaktine kadar Hz. Âdem'in (aleyhisselâm) çocuklarına musallat olmak ve onları Allah'a isyana, yakıp yıkmaya, birbirine karşı gayz, kin ve nefretle düşmanlığa teşvik etmek üzere izin istedi. Sırr-ı teklifin gereği olarak Allah da ona ruhsat verdi.

Şeytan, çok geçmeden Hz. Âdem'in çocukları olan Hâbil ile Kâbil'i birbirine düşürdü. Hâbil, kardeşi Kâbil'e, "Ben sana el kaldırmam." demesine rağmen Kâbil, Hâbil'i kıskandığı için öldürdü.

Yine Şeytan, "Babamız Yusuf'u bizden daha çok seviyor." önyargısıyla Yusuf'un kardeşlerini kıskandırıp O'nu kuyuya attırdı ve babaları Hz. Yakub'a karşı Yusuf'un kardeşlerine yalan söylettirdi.

Evet, Hâbil ve Kâbil de Hz. Yusuf ve kardeşleri de yalnız değildi. Niyet ve hayallerden geçen şeyleri dahi bilen Cenâbı Hak, onların yaptıkları şeylerden ve niyetlerinden haberdardı.

Diğer taraftan Firavun, bana alternatif olurlar ve saltanatımı elimden alırlar paranoyasıyla her doğan erkek çocuğunu öldürtüyordu. Ne var ki Allah (celle celâluhu) Mûsâ'yı onun sarayında himâye edip büyütüyordu. Hz. Mûsâ'nın (aleyhisselâm) peşine takılan diğer bir Firavunu da Kudret-i Sonsuz suda boğmuş ve Nebî'sine necat vermişti. Demek Hz. Mûsâ yalnız değildi. Allah O'nu koruyordu.

Bir diğer zalim Nemrud, Hz. İbrâhim'i ateşe atıp yakmak istiyordu ama Allah (celle celâluhu) ateşe yakmama emrini verdi. Enbiyâ sûresi 69. âyet, "Biz ateşe şöyle ferman ettik: Dokunma İbrâhim'e! Serin ve selamet ol O'na!" diye ifâde ediyor. Demek İbrahim (aleyhisselâm) yalnız değildi. Allah O'nunla beraberdi.

Hiz. İsa (aleyhisselâm) çarmlha gerilip idam edilmek isteniyordu. Cenâb-ı Hak, O'nu huzuruna alıp himaye etmişti. Demek Hiz. İsa (aleyhisselâm) da yalnız değildi.

Efendiler Efendisi'ne de Ebû Cehil, Ebû Leheb, Şeybe ve Utbeler hakk-ı hayat tanımak istemiyorlardı ama Allah (celle celâluhu) Habîb-i Edibi'ni Sevr'de örümcek ve güvercinleri memur kılarak muhafaza edip koruyordu. Tevbe sûresi 40. âyette ifâde edildiği gibi "... Hani kâfirler O'nu Mekke'den çıkardıklarında, iki kişiden biri olarak mağarada iken arkadaşına: Sen hiç tasalanma zira Allah bizimle beraberdir, diyordu..." Demek ki Hak Teâlâ âlemlere rahmet olarak gönderdiği Habîbi'ni yalnız bırakmıyordu.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), "İslâm şüphesiz garip olarak başladı ve günün birinde garip hale dönecektir. Ne mutlu o garip mü'minlere!"⁴⁴ buyurmuşlardır. Ümmet-i Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) -belli zamanlar dışında- hep gurbet yaşamış ve yaşamaktadır.

Garip, yurdundan yuvasından ayrı düşen, dünya nimetlerinden mahrum kalan kişi değildir. O, insanların âhîret hayatlarını kurtarma adına gece gündüz koştuğu ve her türlü sıkıntıya katlandığı halde, hâlinden, dilinden anlaşılmayan, dövölüp kovulan, tehdit edilen, itilip kakılan, hor ve hakir görülen kişidir. Bununla beraber o, bir itfâiye memuru gibi ateşte yanan nesil için tehlikeleri göğüsleyen, şefkatli bir ana gibi insanlığın küfür ve dalâlette boğulmasına karşı çıkan ve onların kurtarılması için ağlayıp inleyendir.

Garipler bu davaya bilerek, inanarak, ölüm dâhil hak yolunda her türlü mahrumiyete ve sıkıntılara "Evet" deyip, yola koyulmuşlardır. Garibin kırık kalbinde bin hüznün ve bin keder saklıdır. Onlar gecelerin derinliklerinde bin bir ızdırapla kıvrılır, insanlığın imdadına yetişebilmek için dört gözle gündüzleri beklerler. Onlar ortalığı fitne ve fesada verenlere karşı tahripçi değil, tamirci ve ıslahçılardır. Kötülük yapanlara karşı dahî sîneleri şefkat ve merhamet doludur. İnanışları ve temsil ettikleri yolun kaderinin çile ve ızdırap olduğunun farkındadırlar. Bundan dolayı her türlü ezâ ve cefâyâ katlanır Allah'ın (celle celâluhu) rızasına talip olurlar.

"Bin müjde gariplere! Bin muştı, fitnenin, fesadın ortalığı kasıp kavurduğu bir dönemde, ümit ve itmînân soluklayanlara, umumun huzur ve mutluluğu

için şahsî çıkarlarını, haz ve zevklerini unutanlara!”[45](#)

O garipler “...Allah’ın nimetlerini düşünün de bozgunculuk yaparak dünyada karışıklık çıkarmayın.” (A’râf sûresi, 74), “...Ülkede düzen sağlanmışken fesat çıkarıp huzuru bozmayın...” (A’râf sûresi, 85), “...Ülkeyi bozan o müfsitlerin sonunun nasıl olduğuna bakın da ibret alın!” (A’râf sûresi, 86) ikazlarını hiç unutmaz, bozguncu, fesatçı ve müfsit olarak değil, ıslahçı ve tamirci olarak rol alırlar.

O garipleri “...Allah’a yönelip yalvarsınlar diye yoksulluğa, hastalık ve musibetlere düçar ederiz. (Sabredenler için) Sonra o kötü durumları değiştirip, güzellikleri yayarız...” (A’raf sûresi, 94), “Ey bizim Rabbimiz! Bizimle şu halkımız arasında sen adil hükmünü ver, haklı-haksız ortaya çıksın. Sen elbette hüküm verenlerin en hayırlısıdır.” (A’rûf sûresi, 89), “...O halde Allah aramızda hükmünü verinceye kadar bekleyin (sabredin). Hüküm verenlerin en hayırlısı O’dur.” (A’raf sûresi, 87) gibi ilâhî beyanlara kulak vererek, sebeplerde kusur yapmadan, teslim ve tevekkül içinde neticeyi beklerken görürsün.

Hiz. Âdem’i Şeytan’a, Hiz. İbrâhim’i Nemrud’a, Hiz. Musa’yı Firavun’a, Hiz. İsa’yı (aleyhimüsselâm) İsrailoğullarına, Efendiler Efendisi Hiz. Muhammed’i de (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebû Cehillere karşı yalnız bırakmayan Allah (celle celâluhu), kıyâmete kadar davasına sahip çıkan, hasbî, fedâkâr, muhlis, Kur’ân ve îman hizmetine kendisini adayın gönül erlerini de yalnız bırakmayacaktır. Unutmayalım ki Biz Allah ve Resûlullah’ın davasına sahip çıkar isek Allah’ın inâyeti bizimle beraber olacaktır. Muhammed sûresi 7. âyette “Ey iman edenler! Eğer Allah’(ın dinine) yardım ederseniz, Allah da size yardım eder ve (O’nun dini uğrunda bastığınız her yerde) ayaklarınızı sağlam tutar, kaydırmaz.” buyurmaktadır. Nitekim Hiz. Üstad da “Ümitvar olunuz! Şu istikbal inkilâbâtı içinde en yüksek ve gür sada İslamiyet’in olacaktır.”[46](#) müjdesini vermiştir.

Dünyada birçok şeyin kıymeti var iken bilinmez. İnsan elindekileri kaybedince, o zaman kıymetleri anlaşılmış olur. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), “Beş şey gelmeden evvel şu beş şeyi ganimet bilip değerlendir:

1. İhtiyarlık gelip çatmadan evvel gençliğin,

2. Hastalıktan evvel sıhhatin,
3. Fakir düşmeden evvel varlıklı olmanın,
4. Meşguliyetten evvel boş zamanın
5. Ölüm gelmeden evvel hayatın kıymetini bil ve bunların hakkını ver![47](#) buyurmaktadır.

Daha iyi meyve alabilmek için ağaçlar budanır, maden altın olabilmesi için ateşe verilir. Baharda yeniden yeşermeleri için bütün ağaçları hazan vurur. Binâenaleyh Allah (celle celâluhu), bütün dünyada hizmeti yeşertmeyi murat buyurduğu için ona bugün bir budanma mevsimi yaşatmakta ve altın kabiliyetlerin ortaya çıkması için ciddi bir imtihâna tabi tutmaktadır. Bunun için şahıs, aile ve hizmet olarak maddeten kaybettığımız şeylere üzülmenin yanında, üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirerek yarına ümitle bakıp, Allah'ın lütfedeceği güzelliklere tâlip olmalıyız.

Yıllardan beri îman ve Kur'an hizmetine gönül verenler Hakk'ı tutup kaldırmada çok büyük fedâkârlıklar göstermiştir. Bu talihliler mazisi çok şerefli, geleceğe ümit vaat eden ve ülkemizin gerçek sahipleri olarak, samîmiyet ve fedâkârlıklarıyla, dünya kamuoyuna güven ve itimat telkin etmiş, milletimize maddî-manevî ciddî bir itibar kazandırmış, dünya barışına katkıda bulunmak suretiyle, insanlığa çok büyük hizmetlerde bulunmuşlardır. Devletin gücünü arkalarına alanlar, ülkemizin yüzakı eğitim kurumlarını, sağlık ve yardım kuruluşlarını kapatıp, adâlet ve hukuk düzenini tahrip etmişlerdir. Bu yaptıklarıyla, yüz binlerce masumu mağdur, mazlum ve mahkûm ederek aileleri paramparça etmişlerdir. Bu zulümleri irtikâb edenlerin tavır ve davranışları her ne kadar bizleri ve ehl-i vicdânı üzse de Allah'ın izni ve inâyetiyle hizmet hiçbir zaman durmayacak ve kıyâmete kadar devam edecektir. Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) mucize olarak parmaklarından akan suyun yüzlerce ashâbın ihtiyacını gidermesi gibi bu hizmet-i imaniye ve Kur'âniyeye gönül verenler de dünyada nice ciğeri yanmışın imdâdına yetişip, iman, ilim ve ahlâkla gönüllerin huzur ve itmînana kavuşmasını sağlamaya devam edeceklerdir.

Mutlu Bir Hayata Doğru

Bugün gelişen dünya şartları karşısında, rahata ve rehâvete yenilen, makam ve mansıpla başı dönen, manen iflas etmiş, nefsin kölesi, bedenî arzularının esîri, ölümü ve hesabı unutmuş şefkate ve merhamete muhtaç milyarlar bulunmaktadır.

Bununla beraber imandan mahrum, Allah'a başkaldırıp insanlığa zulmeden, dünyada fesat çıkarıp, fert, aile ve toplumun huzurunu altüst eden, ıslahçıların yolunu kesip yuvalarını târûmar eden, hürriyetlerini ellerinden alıp ülkelerinde yaşama hakkından mahrum bırakan zâlimler, fâsıklar, münâfıklar da kendi çıkarları ve menfaatleri adına kul hukukuna bakmadan ve nice mâsum çocuk ve kadını dinlemeden zulümlerine devam etmektedirler. Böylesine perişan, gırtlığına kadar sefâlete boğulmuş insanlığın saâdet ve huzuru adına Allah'ın son defa gönderdiği gönüller sultânı, nebîler nebîsi ve insanlığın iftihar tablosu Hz. Muhammed'e (sallallahu aleyhi vesellem) ve O'nun getirdiği ahlâkî prensiplere, topyekün insanlığın her devirden daha çok muhtaç olduğu görülmektedir. Allah (celle celâluhu), O'nu insanlığın dünya ve âhiret mutluluğunu temin için beşîr ve nezîr olarak göndermiştir.

Mutluluk ve huzurun kaynağı, Allah'a ve Resûlullah'a imandır. Allah'ın koyduğu kurallar, sevginin, emniyetin, güvenin, adâletin, dünya ve âhiret saâdetinin menbâdır, kaynağıdır. Bugün başı dönen, içi bunalan, canı gırtlığa gelmiş insanlığın, maddî manevî sıkıntılarının en büyük sebebi, ilâhi davetten mahrum kalması ve varlığın sırrını kavrayamamasıdır.

Beyt-i Hüdâ olan kalbi, mâsivâ (günahlar)dan temiz tutmak gerekirken, maalesef onu kirlettik, temiz tutamadık. Bundan dolayı da durumumuz Hz. Yunus'dan, Hz. Eyyûb'dan (aleyhimesselâm) daha tehlikeli ve sıkıntılı bir hâl aldı. Zira Hz. Eyyûb'un başına gelen hastalık ve sıkıntılar, O'nun dünya hayatını tehdit ederken, bizim günahlarımız, isyanlarımız, ebedî hayatımızı karartmakta ve tehdit etmektedir.

Dünyanın hemen hemen her yerinde yürekleri parçalayan hâdise ve manzaralar karşısında devletler, milletler çare ve kurtuluş yolları arıyorlar. Bu iş için dev yatırımlar yapılıyor. Bu projeler hâdiseleri durdurmuyor, aksine her geçen gün katlanarak büyüyor, nice masumun canı yanıyor, perişan oluyor, zillet ve sefâlete mahkûm hâle geliyorlar. Maddî-mânevî her derdin hekimi bulunan insanlığın iftihar tablosu Hz. Muhammed (sallallahu

aleyhi ve sellem) bilinmeden, tanınmadan huzur bulmak ve bu hâdiselerin önünü almak mümkün değildir. Üst üste terâküm etmiş ve kangren hâline gelmiş problemler, Efendiler Efendisi (sallallahu aleyhi ve sellem) ile çözülecek, yaralar O'nunla sarılacak ve sancılar O'nun getirdiği reçeteleri hayata uygulamakla dinecektir.

İnanmış bütün mü'minler, Resûlullah'ın (aleyhisselâm) vârisi olarak Peygamberden devralınan bu verâseti korumak, onu kıyâmete kadar gelecek nesillere intikal ettirmek, bu yolda ciddî gayret göstermek ve İslâm'ı, Allah'ı ve Resûlullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) insanlara sevdirmek gibi önemli bir misyonu yüklenmiştir. Bu sorumluluğun gereği fırsatları en iyi şekilde değerlendirmek, İslâm'ın güzelliklerini temsil ve tebliğ yoluyla duyurmaktır.

Başta Anadolu insanı olmak üzere gerçeklere uyanmış dünyanın her yerindeki gönül erleri, fikir işçileri, var güçleri ile bu dava için çalışıyor, sahâbenin iz düşümü nesiller yetiştirmeye gayret ediyorlar. Çiçeği burnunda yetiştirilen bu nesiller, dünyaya ümit vaat ediyor, vicdanlara huzur pompalıyorlar. Allah (celle celâluhu) bu gayretleri, maddî-manevî bu fedakârlıkları boşa çıkarmasın ve yetişen umut tomurcuklarını zâyî etmesin. Âmîn..

Î'sâr Ruhû

Her devir ve dönemde Allah'ın gönderdiği peygamberlerin en büyük derdi, kavimlerine Allah'ı anlatmak ve tanıtmak, mükellef oldukları dini tebliğ etmek, insanların imanlarını kurtarıp onları dünya ve âhiret mutluluğuna kavuşturmak olmuştur. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de gece gündüz bütün ömrünü insanlığın hidâyete ermesini sağlamak için çırpınmıştır. O başta olmak üzere hiçbir Peygamber yoktur ki halkını hidâyete davet ettiğinde, Şeytan bütün gayretiyle karşılarına çıkmış, inanmak isteyenlerin ümidini kırıp vesvese vermeye çalışmış, onları Allah ve Peygamberden uzaklaştırmak için çabalamış olmasın.

Allah'a iman etmeleri için ısrarla kavmine davette bulunan Hz. Âdem'den Hz. İbrâhim'e (aleyhimesselem), O'ndan Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) kadar bütün peygamberler her türlü zahmet, sıkıntı ve tuzağa ve

Şeytan ve âvânelerinin bütün gücüyle saldırmalarına rağmen davalarını duyurabilmek için gayret göstermişler ve vazifelerini ihmal etmemişlerdir.

İnsanlığın iftihar tablosu Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem), Hz. İsa'dan (aleyhisselâm) sonraki fetret karanlığının boğucu atmosferi içinde ağır ve mesuliyetli bir yükün altına davet edilmiş, tevhid nurunu bütün insanlığa duyurma, İslâm'ı temsil ve tebliğ etme sorumluluğu ile tavzif edilmiştir. Cenâbı Hak Ankebût sûresi 18. âyette Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem), "Şayet siz beni yalancı sayarsanız, sizden önceki birtakım ümmetler de resûllerini yalancı saymıştı. Elçinin görevi imana zorlamak değil, sadece açıkça tebliğ etmektir." demesini emretmektedir. Ahzâb sûresi 45 ve 46. âyetlerde "Ey şanlı Peygamber! Biz seni insanlar hakkında şahit, müjdeci, uyarıcı, Allah'ın izniyle O'nun yoluna davet eden bir peygamber ve aydınlatan bir lamba olarak gönderdik.", Sebe' sûresi 28. âyette ise "Ey Resûlüm! Biz seni bütün insanlığa rahmetimizin müjdecisi, azabımızın uyarıcısı olarak gönderdik lâkin insanların ekserisi bunu bilmezler." buyurmaktadır.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bu vazife ve sorumluluğunu yerine getirirken, her geçen gün gelişen, büyüyen, kuvvetlenen davası karşısında hasımları rahatsız olmaya başlamışlar ta ki bu rahatsızlıklar saldırıya ve işkenceye dönüşmüş ve bunun neticesinde Tâif, Habeşistan ve nihayet Medine hicreti gerçekleşmiştir.

Medîne-i Münevvere'de Ensâr ve Muhâcirler arasında Kur'ân'ın "î'sâr hasleti" olarak anlattığı, "kardeşini kendine tercih etme" şuurunun gerçekleşmesi, bu vakanın tarihe altın harflerle yazılmasına ve kıyâmete kadar böylesine güzel bir kardeşliğin devam etmesine örnek olması açısından takdire şâyandır:

"Bunlardan önce Medine'yi yurt edinip imana sarılanlar ise kendi beldelerine hicret edenlere sevgi besler, onlara verilen ganimetlerden ötürü içlerinde bir kıskanma veya istek duymazlar. Hatta kendileri ihtiyaç duysalar bile o kardeşlerine öncelik verir, onlara verilmesini tercih ederler. Her kim nefsinin hırsından ve mala düşkünlüğünden kendini kurtarırsa, işte felah ve mutluluğa erenler onlar olacaklardır." (Haşir sûresi,9)

Bu faziletli duygu ve düşüncenin devam etmesi ancak İslâmî şuurun gönüllere yerleşmesi sâyesinde mümkün olacağından Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ve yıldızlar kadar değerli ashâb-ı kirâm (radiyallahu anhum) bir ömür boyu bu rûhu insanlığa anlatma yolunda kimsenin ulaşamayacağı gayret, azîm ve fedâkârlıklarda bulunmuşlardır.

Allah'ın (celle celâluhu) ehl-i imana karşı Şeytan'a vesvesede bulunma fırsatı vermesi, kalblerinde bir hastalık, bir şüphe olanlar ve kalpleri katılaştıranlar hakkında bir imtihan vesilesi yapmak içindir. Din, bir imtihandır. Mü'min iman, akıl ve iradesiyle Şeytan'dan gelen tayflara itibar etmeden, bâtilı terk edip Hakk'a sarılmalıdır. Allah'ın inayetine güvenip ye'se düşmeden, Kur'ân ve Resûlullah'ın emirlerine gönülden inanarak, engellere takılmadan vazifesini îfâ etmeye çalışmalıdır. Zira yeryüzünde mü'minler, insanlık adına Hakk'ın şâhidi ve Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de ümmetinin şâhididir. Allah Resûlü, Rabbi'ne olan imanı ve güveni, takvâsı, adâletle muamalesi, mükkemmel ahlâkı, yaşayan bir Kur'ân olması îtibârıyla, Kur'ân'ın tecessüm etmiş bir şeklidir. O'nu gören Hakk'ı görmüş gibi olur. Nitekim bir Yahudi âlimi olan Abdullah ibn Selâm (radiyallahu anh), Efendimiz'in yüzünü görür görmez, "Vallahi, bu sîmâda yalan yok!" deyip îman etmişti. Müşriklerden ve diğer pek çok kabileden dünya kadar insan, Allah Resûlü'nün ahlâkı, doğruluğu, emniyet ve güven insanı olması karşısında aynı şekilde imanla şereflenmiş, Allah ve Resûlü'ne teslim olmuşlardı.

Kâinâtın yaratılış vesilesi Efendiler Efendisi Hz. Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) ölmüş cesetlerimize yeniden ruh olması ile küfre ait engellerin yavaş yavaş kalkmaya başladığı, insanlığın kararmış ufkunun aydınlandığı, tevhid nurunun dalga dalga gönüllerde makes bulduğu günümüzde, Şeytan ve avanelerinin bütün hıncı, kini ve nefreti artmakta ve ehl-i îmana tuzak kurmaya devam etmektedirler.

Asırlar sonra yüce ve kudsî davayı bayraklaştırma, îmanı ve Kur'ân-ı Kerim'i muhtaç gönüllere taşıma adına, verâset-i Nebî şerefine ermiş îman kahramanları, gönül erleri ve ruh mimarları bedenî arzûlarını aşip, Şeytan'ın tuzaklarını geçip, Allah'ın rızâsına erme ve vicdânî huzura kavuşmanın mutluluğu içinde vazifelerini yapmaya çalışmaktadırlar. Bu gönül erleri, kalben ve ruhen iman ve Kur'ân'dan uzaklaşanların, küfür ve

dalâlet çıkmazı içinde kıvrananların ve hakîkate gözleri kapalı, bedenî arzularının esîri, gaflet içinde gençliğini ve ömrünü zâyi eden insanlığın imdâdına yetişme gayreti içindedirler.

Bu şuur ve ruhu yakalayan hak erleri, inandıkları ve huzur buldukları bu iklime bütün insanlığı davet etme adına sevdiklerinden, yurt ve yuvalarından irâdeleri dışı uzaklaştırılmış veya ellerinden her türlü imkân alınarak zor durumda bırakılmışlardır. Onlar buna rağmen dünyanın dört bucağına giderek, “i’lâ-i Kelimetullah’ı muhtaç gönüllere duyurma adına, yılmadan, vefa ve sadâkatle hizmetlerine devam etmektedirler.

Bugün insanlık, semâvî ses ve soluktan mahrum kalma neticesinde, sıkıcı, üzücü, çile ve ızdırap dolu bir hayat sürdürmenin yanında, rahatını, huzurunu, haram ve günahlarda, içki ve kumarda aramakta, dolayısıyla zillet ve sefâlet içinde kıvranmaktadır. Gönüller îman ve Kur’ân nuru ile tamir edilmeden, ahlâk-ı âliye ile tezyin edilmeden, haramdan helâle, günahattan sevaba, Şeytan tuzaklarından Allah’a hicret etmeden, saâdet bulmak ve huzur elde etmek mümkün değildir.

Mutluluk Ufku...

Hayat, bir devr-i dâimden ibârettir. Her canlı doğar, yaşar ve ölür. Hiçbir varlık kendi iradesi, plan ve projesiyle bu dünyaya gelmemiş, gönderilmiştir. Muhteşem bir düzen ve sistem içinde hareket eden kâinât, tesâdüflere yer verilmesi mümkün olmayacak kadar hikmet ve sırlarla doludur. Bu sırları ve hikmetleri, akıl ve irade sahibi insanlar -Allah’ın inâyetiyle- çözecek, anlayacak ve başkalarına anlatacaklardır. Ne var ki insanın akıl ve iradesi bu gerçekleri, hakikatleri koruma ve anlamaya yeterli olmadığından mutlaka bir rehber ihtiyacı duymaktadır. İşte bu ihtiyacı giderecek, kâinâtın ve insanın yaratılış sırlarını çözecek, bu gerçekleri öğretmek için dünya mektebinin talebeleri olan insanları yetiştirecek rehberler gönderilmiştir.

Allah (celle celâluhu) Hz. Âdem ile erkân-ı imaniyenin temelini atmış, kâinâtın yaratılış vesilesi ve en mükemmel meyvesi olan Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Kur’ân-ı Mu’cizü’l-Beyân ile de hitâma erdirmiştir.

Bütün peygamberler kendi kavim ve kabîlelerine rehberlik yapmışlardır fakat Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) cihanşümul bir Peygamber olarak gönderilmiştir. O, davasını dünyevî hiçbir şeye alet etmediğinden dolayı her türlü engele rağmen sabır ve metânetle yürümüş, Allah'ın yardımını ve kendi gayreti ile en kısa zamanda hak bildiği davasını gönüllere, ruhlara sevdirmiştir. Günümüzde dahî milyonlar O'nun sevgi, şefkat, emniyet ve güven iklimine sel gibi akmaktadırlar.

O (aleyhissalâtü vesselâm), beşîr ve nezîrdir. Müjdeleyen ve îkaz eden, çok şefkatli, çok merhametli bir Peygamberdir. O'nun hakkında Allah (celle celâluhu) Ahzâb sûresinde: “Ey şanlı Peygamber! Biz seni insanlar hakkında şahit, müjdecî, uyarıcı, Allah'ın izniyle O'nun yoluna davet eden bir Peygamber ve aydınlatan bir lamba olarak gönderdik. Sen mü'minlere Allah'tan büyük bir lutfu mazhar olacaklarını müjdele!” buyuruyor. Yine Kur'ân-ı Azîmüştân'da Enbiyâ sûresi 107. âyette: “İşte bunun içindir ki ey Resûlüm! Biz seni bütün insanlar (âlemler) için sırf bir rahmet vesilesi olman için gönderdik.” buyurmaktadır.[48](#)

Efendimiz'in dünyaya şeref buyurmaları ile beşerin karanlık ufku aydınlanmış, insanlığa kaybettiği saâdet kapısının anahtarı sunulmuştur.

Allah, en üstün meziyetlerle yarattığı insana, kendi seviyesinin çok altında bulunan fâni şeylere tapma zilletine düştüğü o günlerde bir güneş gibi Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) göndermiş, O da i'lâ-i kelimetullah'ı muhtaç gönüllere duyurmak, Hâkim-i Mutlak olan Allah'ı sevdirmek ve tanıtmakla işe başlamış, fâni şeylere tapmanın kendilerine hiçbir fayda temin etmeyeceğini anlatmış, tevhid ruhunu gönüllere mayalamıştır. Bu tevhid nuru, kıyâmete kadar da devam edecektir.

Bu uğurda Allah Resûlü büyük engellerle karşılaşmış, tahammülfersâ sıkıntılar çekmiş ama hiçbir zaman inandığı davasından vazgeçmemiştir. Kadın-erkek herkese şahsiyet kazandırmış, diri diri öldürülen kız çocuklarının o korkunç cinâyetlerine engel olmuştur.

Cahiliye devrinde kadın, alınan satılan, hiçbir değeri olmayan, itilip kakılan, hakaret gören bir varlıktı. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) kadına, en büyük mertebeyi kazandırmış, “Cennet anaların ayakları altındadır.”[49](#) buyurarak çocuk, kral ve padişah da olsa anne karşısında onları küçültmüş

ve elini öptürmüştür. Onun içindir ki anneler, bacılar, kızlarımız O'nun (sallallahu aleyhi ve sellem) dava ve mesajına dört elle sahip çıkmalıdır.

Yine O, kan davası, içki, kumar, zinâ, faiz gibi insanlığın huzurunu altüst eden, yuvaların yıkılmasına, bir sürü yetim ve dulun boynu bükük perişanîyetlerine sebebiyet veren sıkıntılardan insanlığı kurtarmıştır. Binâenaleyh kâinâtın varlık sebebi olan Efendimiz'in davetine dört elle sarılmalı, O'nun ikaz edip uyardığı, Allah'ın haram kıldığı tehlikeli zeminden, yılandan çiyandan kaçır gibi kaçmalı, dünya ve âhîret mutluluğunu kazanmak için gayret sarf etmeliyiz.

Lider ve Rehber

Lidersiz ve rehbersiz doğruyu bulmak, gerçeği tanımak ve hedefe ulaşmak mümkün değildir. Lider vardır, küfür ve dalâleti temsil eder. Raiyetini inkâr-ı ulûhiyete ve sapıklığa götürür. Lider vardır, menfaat zebûnudur. Midesinin, bedenî arzularının esiridir, başkalarının sırtından geçinir. Lider vardır, insanlığın iftihar tablosu Hz. Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) temsilcisi gibi görünür fakat Allah'ın (celle celâluhu) dîni kolaylaştırma adına tanıdığı ruhsatları istismar eder. Dünya ve menfaat yörüngeli hareket eder.

Bunların hiçbirisi hedefe varamaz. Yollarda engellere takılır kalırlar. Zira bunların içi başka, dışı başkadır. Gözlerinin gördüğünü kalp gözleri görmez. Kulaklarından girenler de kalplerinde tesir bırakmaz. Bu tür liderlere tarihin her döneminde rastlamak mümkündür. Niçin? Çünkü bunlar, sebeplere takılıp kalmışlar, Müsebbibü'l-Esbâb'a ulaşamamışlardır. Onlarda sorumluluk ve mes'uliyet duygusu yoktur. Hak-hukuk, haram-helâl mefhumu ölmüştür. Ölümü, kabri, hesabı unutmuşlardır. Gurur, kibir, çıkar düşüncesi ve rahat yaşama arzusu bu insanların başlarını döndürmüş ve sarhoş etmiştir. Elbette kendini kontrol edemeyen, inandığı gibi yaşamayan bu zavallıların, başkalarını yönlendirmesi, yol göstermesi, onlara dünya ve âhîret mutluluğunun kapısını aralaması mümkün değildir.

Lider vardır, insanlığın özellikle milletin kaderi, kendi kaderi olmuştur. Onların rahatı, huzuru için gerekirse kendini feda eder. Makam-mansıp, şan-şöhret, ona yılan çıyan gibi gelir ve kaçır onlardan. Bu türlü teklifleri kendisine yapılmış en büyük hakâret sayar ve tiksinti duyar. Aç ve susuz da

kalsa, izzet-i imaniye ve İslâmiye'den gelen onuruyla yaşar, nefsi için kimseden bir şey istemez. O dünyadan kaçtıkça, Allah da dünyayı onun peşine takar. O kaçtıkça, dünya da onu kovalar.

Böylesi adanmış liderlerin sinesi, gece gündüz çile ve ızdırab doludur. Onlar sürekli ağlar güldürebilmek için. Aç kalır doyurabilmek için. Bir anne şefkatiyle bağına basar raiyetini. Katlanır onların her türlü sıkıntılarına. Gönüllerini imanla kanatlandırıp "Rıza" ufkuna uçurabilmek ve Cennet yamaçlarında dostlarıyla buluşturabilmek için. Zira onların en büyük ideali, derdi ve sancısı budur.

Yaratılanların en şerlileri, Allah'ı tanımayıp inkâr edenlerdir. En hayırlıları da imanla müşerref olanlardır. Allah (celle celâluhu) insanı, insan yarattığı halde, akıl ve iradelerini kötüye kullanarak, mahlûkâtın en şerlileri durumuna düşen bu kullarını, en hayırlılar hâline getirebilmek için peygamberler, rehberler göndermiştir.

Gerçek önderler ve liderler peygamberlerdir. Allahü Zülcelâl Hazretleri onları hususi olarak, tebliğ ve temsil için göndermiştir. Onlar, bir ömür boyu tevhid inancıyla dünya ve âhiret mutluluğunu insanlara kazandırabilmek için kavimlerine karşı mücâdele vermişler ve bu uğurda çekmedikleri çile, görmedikleri ezâ ve cefâ kalmamıştır.

Ne zaman küfür ve dalâlet, insanlığı fetret karanlığıyla sarmış, işte o zaman insanlar kaptanını, rehberini, liderini kaybetmiş, çizgiden çıkmış ve mahlûkâtın en şerefli iken, en şerlisi durumuna düşmüşlerdir. Merhameti sonsuz Rabbü'l-Âlemin, insanlığı düştüğü bu karanlıktan kurtarıp saâdet-i beşeriyeyi temin etmek üzere kâinatın varlık sebebi, insanlığın iftihar tablosu Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz'i göndermiş ve O'nun teşrifıyla karanlıklar aydınlanmıştır. İnsanı dünya ve âhirette utandıracak her türlü ahlâkî erozyondan uzaklaştırabilmek ve sahil-i selâmete çıkarabilmek için hükmü kıyâmete kadar geçerli, saâdet ve huzur kaynağı olan Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ı O'nun ile göndermiştir.

Hayatının gayesi Allah ile kulları arasındaki engelleri kaldırmak ve irtibatı sağlamak olan, Allah'ın intihap ederek özel donanımda gönderdiği Nebîler Nebîsi (sallallahu aleyhi ve sellem), her hâliyle ümmetine örnek olmuştur. Rabbimiz O'nu ahlâk-ı âliyenin en son temsilcisi yapmıştır. Efendimiz de

kısa zamanda gönüllerde sevgiden bir taht kurmuş ve beşeri, gerçek mutluluk ve huzura, emniyet ve güvene kavuşturmuştur.

Bugün aradan on beş asır geçmesine ve Şeytan saltanatının her sokak başını tutmuş olmasına rağmen, insanlık bütün dünyada O'nun vaat ettiği Cennet iklimine koşmakta, mutluluk ve huzuru ancak O'nun getirdiği ve tebliğ ettiği sistemde bulmaktadır. Niçin? Çünkü O'nun hiçbir hareketi, söz ve davranışı aldatıcı değildir, vahiy kaynaklıdır.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Allah'tan aldığı emir ve yasakları uygulamıştır. Çünkü Cenâb-ı Hak, fitrat-ı beşere uygun olan bu ilâhi emirlere O'nu model yapmıştır. İnsanlar ne kadar o modele uyar, hayatlarında uygular ve ona yaklaşırlarsa, o nisbette dünya ve âhiret mutluluğunu elde etmiş ve Cennet'in kokusunu daha dünyada iken almaya başlamış olurlar.

Mi'râc (İlahi Davete İcabet)

Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) Kur'ân'dan sonra en büyük mucizelerinden birisi Mi'râc'tır. Mi'râc; yükselme, yukarılara çıkmaktır. İsrâ ise gece yolculuğudur. Mi'râc mucizesi, Peygamberimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) Mescid-i Haram'dan başlayıp Mescid-i Aksâ'ya, oradan da Sidretü'l- Müntehâ'ya kadar devam eden, sırlar ve hikmetler dolu yolculuğudur.

İmanın rükünlerine inanmayan ve imanı iz'an şuurunda olmayanlar için sebepler tahtında Mi'râc hadisesini anlamak ve kavramak oldukça zor hatta imkânsızdır. Bu kişilerin onu anlayabilmeleri için evvela imanın altı erkânını hazmedip kabullenmeleri gerekir.

İsrâ sûresinin birinci âyetinde Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksâ'ya kadar olan bu seyahat, açık ve net bir şekilde beyan buyurulmaktadır: “Bir gece kendisine bazı delillerimizi gösterelim diye kulu Muhammed'i, Mescid-i Haram'dan, çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya götüren O zatın şanı ne yücedir! Bütün eksikliklerden uzaktır O! Gerçekten, her şeyi işiten, her şeyi gören O'dur.”

Görüldüğü gibi âyette “Kulu” tabiri kullanılmaktadır. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) evvelâ bir “kul” idi. Kulluğun şuur ve idrakiyle risâlete yükseltildi. O (sallallahu aleyhi ve sellem), öyle bir kul idi ki mebdede varlık ağacının çekirdeği, neticede ise en mükkemmel ve en kâmil meyvesiydi.

O Mi’râc şehsuvarı, yeryüzünde Allah’ın emirlerini Kur’ân vasıtasıyla kullara tebliğ ve temsil yoluyla anlatmak üzere gönderildi. Âyine-i İlâhî olması itibârıyla Cenâb-ı Hak, kâinatın sırlarını O’na açmayı murad buyurdu ve Cibrîl’in (aleyhisselâm) arkadaşlığında huzûruna celbetti.

Allah (celle celâluhu) Necm sûresi 4-18. âyetlerinde Mi’râc gerçeğine şöyle işaret buyurmaktadır:

“Melek kendi aslî sûretine girip doğruldu. İşte o zaman kendisi en yüce ufukta idi.”

“Sonra yaklaştı ve iyice sarktı. Öyle ki araları yayın iki ucu arası kadar veya daha az kaldı.”

“O da kuluna vahy etmek istediği her şeyi vahyetti.”

“Gözlerinin gördüğünü kalbi yalan saymadı.”

“Şimdi siz kalkmış da onun gördükleri hakkında şüphe edip kendisiyle münâkaşa mı ediyorsunuz?”

“Onun bir başka inişini Sidretü’l-Müntehâ’nın yanında görmüştü.”

(Hz. Peygamber’in Cibrîl’i ikinci defa görmesine işarettir. Bu seferinde onu aslî sûretindeki azametiyle görmüştü. Sidretü’l-Müntehâ, Hz. Peygamber’e Mi’râc gecesinde gösterilen, hilkatın aldığı son şekli gösteren, emir âleminin sonundaki “şeceretü’l-kevn” yani yaratılış ağacı, kâinat ağacıdır.)

“Me’vâ cenneti de onun yanındadır.”

“O dem ki Sidre’yi bir feyiz sarıyor, sardıkça sarıyordu...”

“Peygamberin gözü kaymadı, şaşmadı, aşmadı da.”

“Vallahi gördü, hem de Rabbinin âyetlerinden en büyüğünü gördü!”

Mi'râc-ı azîm, Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) Rabbü'l-Âlemîn olan Allah (celle celâluhu) ile Sidretü'l-Müntehâ'da imkân ve vücûb arası bir noktada buluşmasıdır. Bizim gaybî olarak inandığımız âhiret âlemini, Peygamberimiz Mi'râc vesilesiyle müşâhade etmiştir. Buna rağmen Cennet'in göz kamaştırıcı güzellikleri O'nu oraya bağlayamadı. Bir hak dostu olan Abdu'l-Kuddûs (rahmetullahi aleyh), “Ben Hz. Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) yerinde olsaydım, Cennet'e girmişken ‘Allah'ım! Ne olur beni buradan çıkarma!’ der, orada kalmayı talep ederdim.” diyor.

Efendimiz ise ümmetini o yüce makâma davet edip götürebilmek için dünyaya geri geldi. İşte nebî ile velî arasındaki fark budur. Nebî, başkalarını götürmek için geri gelir. Velî, Cennet'i bulup girmişken oradan çıkmayı düşünmez.

Peki, Efendimiz niçin geri geldi? Şiddetli bir muhabbetle ümmetini seven Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ümmetini de oraya götürebilmek, insanlığı oraya davet edebilmek için geldi. Dünya ve âhiret hayatı adına böylesine önem arz eden bir vazife için dışının kırılması, başının yarılması, kovulup hakâretlere maruz kalması pahasına, her türlü sıkıntı ve musibete karşı hislerinin esiri olmayıp sabretti.

Cenâb-ı Hak, Mi'râc ile imanın altı rüknünü O'na gözüyle müşâhade ettirdi ve neticede Allah'ın abd-i hâssı, Sultân-ı Ezel ve Ebed'in muhâtab-ı misâfir-i azîzi, Cennet-i Bâkiyeye namzet bir halîli ve habîbi olduğunu gösterdi.

En doğru sözlü Efendiler Efendisi (sallallahu aleyhi ve sellem), “Burak'a bindim, Beytü'l-Makdis'e vardım.”⁵⁰ buyurmaktadır. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) Mescid-i Aksâ'dan huzura yükseltildi. Seyahatinde Nebîler ve meleklerle görüştü ve Cennet'i bütün güzelliğiyle, Cehennem'i de bütün dehşetiyle ve mahiyetini kavrayamadığımız nice âlemlerin esrarını müşahade etti. Yine gerçek mahiyetini kavramakta âciz kaldığımız “Kâb-ı Kavseyn” makamında Mevlâ ile mülâkî oldu.

Cenâb-ı Hak, günde beş defa hayatın, gençliğin, sahip olunan nimetlerin hesabını Allah'a verme şuuruyla yapılması gereken, mü'minlerin mi'râcî sayılan namazın esaslarını cin ve inse Mi'râc vesilesiyle hediye göndermiştir.

İdam olunacak bir adama, "Affedildin!" müjdesinin verilmesi gibi mü'mine de dünyadan ayrıldığı sevdikleri ve dostlarıyla imanını sayesinde ebedî olarak, orada (Cennette) buluşup kalacağına müjdesi verilmiştir. Nisâ sûresi 69. âyette, "Kim Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederse işte onlar Allah'ın nimetlerine mazhar ettiği nebîler, siddîkler, şehidler, salih kişilerle beraber olacaklardır. Bunlar ne güzel arkadaşlar!" buyuruluyor.

Her şeye, her şeyden daha yakın, yerleri gökleri, zerrelere küreleri ve sistemleri yoktan yaratan Allah (celle celâluhu), muktedir değil midir ki en sevgili kulunu huzuruna almasın, hâşâ! Hz. Üstad (rahmetullahi aleyh), Allah'ı tanıtan üç külli muâriften bahseder:

"Hâlık-ı âlem'i bize târif ve îlan eden deliller ve bürhanlar, lâyüad ve lâyuhsâdır. O delillerin en büyükleri üçtür:

Birincisi: Bazı âyetlerini gördüğün, işittiğin şu "kitâb-ı kebîr-i kâinat"tır.

İkincisi: Bu kitabın âyetü'l-kübrâsı ve dîvân-ı nübüvvetin hâtemi ve künûzu mahfiyenin miftâhı (gizli hazinelerin anahtarı) olan Hazret-i Muhammed aleyhissalâtü vesselâm'dır.

Üçüncüsü: Kitâb-ı âlemin tefsiri ve mahlûkâta karşı Allah'ın hücceti olan Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'dır.

Şimdi birkaç reşha zımında ikinci bürhânı tariften sonra sözlerini dinleyeceğiz: Arkadaş! Hâlıkımızı tarif eden, pek büyük bir şahsiyet-i mâneviyeye mâlik, bürhân-ı nâtık (konuşan delil) dediğimiz 'Hazret-i Muhammed aleyhissalâtü vesselâm kimdir?' diye yapılan suâle cevâben deriz ki:

Hazret-i Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) öyle bir zâttır ki azamet-i mâneviyesinden dolayı sath-ı arz, o zâtın Mescid-i Aksâ'sıdır. Mekke-i Mükerrreme O'nun mihrâbı, Medîne-i Münevvere O'nun minber-i fazl-ı

kemâlidir. Cemaat-i mü'minîne en son ve en âlî imam ve nev-i beşerin hatîb-i şehîridir, saâdet düsturlarını beyan ediyor. Ve bütün enbiyânın reisidir; onları tezkiye ve tasdik ediyor çünkü dîni bütün dinlerin esâsâtına câmidir ve bütün evliyânın başıdır. Şems-i risâletiyle onları terbiye ve tenvir ediyor..."[51](#)

Resûl-ü Ekrem, neşrettiği hakîkatle nev-i beşerin gecesini gündüze, kışını da bahara çevirmiştir.

“O zâtın nurânî güzelliğiyle kâinata bakılmazsa, kâinat bir mâtem-i umûmi içinde görünecekti; herşey birbirine düşman, insanlar hayvanlardan daha aşağı, zelil ve hakir olacaktı.”

Kâinâta, o Mürşid-i Kâmil'in gözüyle ve iman gözlüğüyle bakılırsa, her taraf nurlu, ziyâdar, canlı, hayatlı, sevimli, sevgili bir vaziyette arz-ı dîdâr (nazarlara sunma) edecektir. Evet, kâinat iman nûruyla matem-i umumi yeri olmaktan çıkıp, mescid-i zikir ve şükür olmuştur; birbirine düşman telakki edilen mevcudât birbirine ahbab ve kardeş olmuşlardır..."[52](#)

“O zât-ı nûrânî olmasaydı kâinat da insan da adem (yok) hükmünde olurdu. O zaman da kâinatın ve insanın manası anlaşılmazdı. Nitekim bu hakikat “Sen olmasaydın (ya Muhammed!) kâinâtı yaratmazdım.”[53](#) beyânıyla net olarak ifâde edilmiştir.

Mucize, Peygamberlerin şahsında Allah'ın yarattığı harikulâde hallerdir. Mucize, peygamberlerin Allah tarafından tayin edildiklerine dair birer vesîka ve diplomadır. Resûl-i Zîşân Efendimiz'in bini aşkın mucizesinin başında Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan gelmektedir. Onu takip eden mucize ise Mi'râc'dır. Allah (celle celâluhu) Habîb-i Edîbi'ni huzuruna almakla O'nu şereflerin en yücesine ulaştırmış, pâyelerin en büyüğünü vermiştir. Nizâmî bunu ifâde sadedinde “Yıldızlar, yolunda kaldırım taşları haline getirilmiş, melekler teşrifâtçılık yapmış, yarım ay atının ayakları altında bir nal, Güneş O'nun ışık kaynağına sığınmıştı.” der.

Mi'râc'ın kapısı ubûdiyetle açılır. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) kul idi. Kulluk ile Mi'râc'a erdi. Şehâdet ifadesinde geçen, “Eşhedü enne Muhammeden abduhû ve Resûluhû” bölümü bu gerçeği ifade etmektedir.

Bu kapının bizlere de açık olduğunu Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) beyanlarından öğreniyoruz.

Fahreddin er-Râzî ve Âlûsî'nin kaynak belirtmeden hadis olarak rivâyet ettiği, "Namaz, mü'minin mi'racıdır." [54](#) sözü de bu hakikatı ifade etmektedir. Resûlullâh (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Kulun Rabbine en yakın olduğu an, secde halidir." [55](#)

Namaz, bizleri Rabbimize yücelten ve yükselten en büyük bir ibâdettir. O, her türlü fuhşiyattan, münkerden nehyeder. Hayatı düzene ve sisteme sokar. Mutlu ve huzurlu bir hayat yaşamamızı temin eder. O bir muhâsebedir ve hâkimler hâkimi Allah huzurunda hayatın hesabının sorulacağını hatırlatır.

İbni Ömer (radıyallahu anh) rivâyet ediyor: Resûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: "Namazın dindeki yeri, başın vücuttaki yeri gibidir." [56](#)

Abdullah ibn Mes'ud şöyle dedi: "Resûlullah'a 'Allah katında en güzel amel hangisidir?' diye sordum. "Vaktinde kılınan namaz." buyurdu. 'Sonra hangisidir?' dedim, 'Anne babaya iyilik yapmak' buyurdu. Sonra hangisidir? deyince "Allah yolunda cihad etmek." [57](#) buyurdu.

Onun için namazımızı Allah'ı görüyor gibi eda etmemiz, O'nun her an bizi gördüğüne inanmış olmamızın ifadesidir. Cenâb-ı Hak Ankebût sûresi 45. âyette, "(Habîbim!) Sana vahyedilen kitabı okuyup tebliğ et, namazı hakkıyla îfâ et. Muhakkak ki namaz, insanı, ahlâk dışı davranışlardan, meşrû olmayan işlerden uzak tutar. Allah'ı namazla anmak, elbette en büyük fazîlettir. Allah bütün işlediklerinizi bilir." ferman etmiştir.

Bediüzzaman Hazretleri Leyle-i Mi'râc'ın, ikinci bir Kadir gecesi olduğunu beyan etmektedir. Bu gecelerde ameller bereketlenir. Bazen bire on, bazen bin, bazen Kadir gecesinde olduğu gibi otuz bin sevapla Allah (celle celâluhu) kullarını mükâfatlandırır. Bu noktada dikkat edeceğimiz bir husus var. Sadece Leyle-i Mi'râc ve Leyle-i Kadir gibi mübârek geceleri ihyâ ile yetinmeyip, dünyadan her an ayrılma ihtimalini hesaba katarak ömrümüzün tamamını o geceler gibi değerlendirme ve kıymetli hâle getirebilmek için gayret göstermeliyiz.

Her yıl tekerrür eden mübârek geceler ve aylar, Allah'ın kullarına ne kadar merhametli olduğunun açık bir delilidir. Affetmek için o kadar çok vesileler halketmiş ki değerlendirmekten âciziz. Balıkları denizde yüzdürdüğü gibi insanları da nimet denizinde yüzdürdüğü halde, insanoğlu nankörlükte ısrar ediyor. İnfîtâr sûresi 6-8. âyetlerde, “Ey insan! Nedir seni o kerim Rabbin hakkında aldatan? O değil mi seni yaratan, bütün vücut sistemini düzenleyen ve sana dengeli bir hilkat veren. Ve seni dilediği bir surette terkip eden.” buyurulmaktadır.

Mi'râc, Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) ümmetine ne ölçüde şefkatli, onların âhiretleri adına ne kadar ciddi çırpındığının açık bir alâmetidir. Cennet'i bütün güzellikleriyle müşâhede ettiği, onun bin yıllık güzelliği bir ânına tekâbül etmeyen Cemâlullah'la mülâki olduğu halde ümmetini oraya götürebilmek için her türlü sıkıntıyı göze alarak dünyaya geri geldi, bir ömür boyu insanlığı mutlu edebilmek, âhiretlerini kazandırabilmek için çırpındı.

Bir seyâhatten veya hac ve umre için gittiğimiz belde-i mübârekeden dönerken, dostalarımıza, sevdiklerimize ve çocuklarımıza hediyeler alırız. Aynen bunun gibi Efendimiz de gökler ötesi seyâhatten dönerken çok sevdiği, çok düşkün olduğu ümmetine Cenâb-ı Hak'tan şu hediyeleri getirdi:

1. Kulun kemâle erebilmesinin ve mi'râc şerefine ulaşabilmesinin en büyük vesilesi olan namaz ibâdeti,

2. Bakara sûresinin son iki âyeti. O âyetler;

“Peygamber, Rabbi tarafından kendisine ne indirildi ise ona îman etti, mü'minler de. Onlardan her biri Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve resûllerine iman etti. 'O'nun resûllerinden hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz.' dediler ve eklediler: 'İşittik ve itaat ettik yâ Rabbenâ! Affını dileriz, dönüşümüz Sanadır.'”

“Allah hiçbir kimseyi güç yetiremeyeceği bir şekilde yükümlü tutmaz. Herkesin kazandığı iyilik kendi lehine, işlediği fenâlık da kendi aleyhinedir.

Yâ Rabbenâ! Eğer unuttuk veya kasıtsız olarak yanlış yaptıysak bundan dolayı bizi sorumlu tutma.

Yâ Rabbenâ! Bizden öncekilere yüklediğın gibi ağır yük yükleme.

Yâ Rabbenâ! Takat getiremeyeceğımız şeylerle bizi yükümlü tutma. Affet bizi, lütfen bağışla kusurlarımızı, merhamet buyur bize! Sensin Mevlâmız, yardımcımız! Kâfir topluluklara karşı Sen yardım eyle bize!”(Bakara sûresi, 285-286)

3. Allah’a hiçbir şeyi eş ortak koşmadan ölen kimselerin günahlarının af ve mağfiret edilmesi.

Bu hediyelere sahip çıkıp çıkmama ve değerlendiren değerlendirmeme ise insanın kendi irâdesine bırakılmıştır.

Hayâlimizle nasıl oluyor da maddî- manevî âlemleri bir ân-ı seyyâlede dolaşıp gelebiliyoruz?

Kâinâtı yaratan, ay ve güneşi tesbih tanesi gibi ahenk içerisinde hareket ettiren Allah (celle celâluhu), bütün sistemleri birbirine çarpıştırmadan, akıllara durgunluk verecek şekilde evirip çevirmekte ve bu icraatıyla sonsuz kudretini bizlere göstermektedir. Allah, insanların âhiret hayatında mutlaka karşılaşacakları o ebedî âlemlerin baş döndürücü güzelliklerini, inceliklerini, can yakıcı korkunç azaplarını en doğru beyan sahibi Hz Muhammed’i (sallallahu aleyhi ve sellem), mezkûr hakikatleri kullarına duyurmak için bizzat göstermek üzere huzuruna alamaz mı? Doğrudan muhâtap alıp emirlerini sunamaz mı?

Hz. Allah, Enbiyâ sûresinin 107. âyetinde “Ey Resûlüm! Biz seni bütün insanlar için sırf bir rahmet vesilesi olman için gönderdik.”, Fetih sûresi 8. âyetinde de “Muhakkak ki biz seni bir şahit, bir müjdecî ve uyarıcı olarak gönderdik.” buyuruyor.

“O zât, öyle bir kutub ve nokta-i merkeziyedir ki onun halka-i zikrinde bulunan bütün enbiyâ u ahyâr, ebrâr u sâdikîn onun gelmesine müttefik ve kelâm-ı nutkuyla nâtıktırlar. Ve öyle bir şecere-i nûrâniyedir ki damar ve kökleri enbiyânın esâsât-ı semâviyesidir. Dal ve budakları, evliyânın

maârif-i ilhâmiyesidir. Bu itibarla herhangi bir davayı iddiâ etmiş ise bütün enbiyâ mucizelerine istinâden ve bütün evliyâ kerâmetlerine müsteniden ona şehâdet etmişlerdir. Evet bütün davalarının tasdiklerini iş'âr eden, bütün kâmillerin hâtem ve mühürleri vardır.”[58](#)

Aczimizi ve zaafımızı itiraf ederek, bol bol Rabbimizi anmalı, böyle bir Peygamber ve Rehber'e ümmet olma gibi bir şerefe mazhar olmanın şükrünü eda adına dua, zikir, fikir, ibâdet ve Kur'ân'la meşgul olmalı, ümmet-i Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ve insanlığın saâdet ve mutluluğu için yalvarmalıyız:

“Ey bizim Kerim Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi saptırma ve katından bize bir rahmet bağışla. Şüphesiz bağışı bol olan Vehhâb Sensin, Sen!” (Âl-i İmrân sûresi, 8), “... Ey bizim Kerim Rabbimiz! Nurumuzu daha da artır, tamamına erdir, kusurlarımızı affet. Çünkü sen her şeye kadirsin!” (Tahrîm sûresi, 8)

Hicret ve Fetih

Hicret ve fetih, iman ve imanda iz'an şuuruna ermekle mümkündür.

Cibrîl (aleyhisselam) bütün peygamberlere Allah'tan mesaj getirip elçilik yaptığı gibi Resûlullah Efendimiz'le (sallallahu aleyhi ve sellem) kıyâmete kadar hükmü bâkî olacak Allah'ın son mesajını sunabilmek için Hira'da buluştu. Allah Resûlü, yağmur yüklü bulutlar gibi gerilim içinde Hira Sultanlığı'ndan avdet buyurup bu yüce mefkûrenin temsilcisi olarak, suya muhtaç çatlayan toprak gibi yürekleri şak şak olmuş imana muhtaç insanlığa, Cibrîl'den aldığı diriltici ilâhî iksirlerle yaklaşmış, emniyet ve güven telkin etmiş, nihâi olarak sevgi, hoşgörü ve muhabbetle ruhlarını fethedip onların iman erkânı ile şereflemelerine vesile olmuştur.

O, tohumun toprağın derinliklerine kök salarak meyveye durması gibi bin bir sıkıntı, ızdırıp ve çile ile beşeri Cennet'e namzet ve gerçek insanlığa yüceltebilmek gayreti ile çırpınmış, en can alıcı hasımlarına karşı müsâmahayı, uzlaşma ve anlaşmayı ilke edinmiştir. Fevkâlbeşer bu davranış ve muâmelesine rağmen evinden, köyünden kovulmuş ve ilk hicret noktası diyebileceğimiz Tâif'e gitmişti. Ümitlenildiği Tâif'ten de en ağır ithamlar altında taşlanarak kovulmuş, mahzun ve mükedder olarak bir

ağacın altında Zeyd ibn Hârise (radıyallahu anh) ile yara ve berelerini temizleyip sararken, yine Hira'daki melek Cibrîl (aleyhisselâm) gelmiş ve şöyle demişti: “Rabbinin selâm var. İstersen sana zulmeden bu insanların altını üstüne getirecek.”

Buna karşılık Efendimiz ise “Hayır yâ Rabbi, kusur benim. Ben Seni kullarına tanıtamadım, sevdiremedim. Bunları kahredersen tebliğ edecek kimse bulamam. Kalpler senin (Kudret) elinde. Allah'ım kavmimi mağfîret et zira onlar bilmiyorlar.”[59](#) buyurmuştur.

Nitekim bu duanın kabulü çok geçmeden gerçekleşmiş ve Hıristiyan köle Addâs, Müslüman olmuştur. Yine dikenli yollar, sarp kayalar, mücâdele, mücâhedeler ve zorluklara rağmen ruhların, gönüllerin, sînelerin ve hatta akılların fethi tahakkuk etmişti. Bu ruhla Yâsir (radıyallahu anh) âilesi şehâdetle Mevlâ'ya hicret etmiş, bu ruhla Mus'ab (radıyallahu anh) dünya nimetlerini kalben terk ederek, Allah Resûlü'nün emriyle Medîne'nin yolunu tutmuş, ilk muallim olarak hicret etme şerefine ermişti.

O Hz. Mus'ab ki yağmura gebe atmosferin sıkışması gibi Mekke'de zorlanan müstakbel muhâcirlere, medeniyetin merkezi olacak Medîne-i Münevvere'yi hazırlayacak, İslâm site devletinin fikir işçilerini, ilm-i ezelîde karar verilen kutsîleri yetiştirecek ve Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile tanıştıracaktı. Ölüm tehditleri altında bir yıl içinde 70 kişi ile yani kutsîlerin ensâr ünitesi ile Akabe'de Resûlullah'ı buluşturmuş ve biat yapılmıştı. Bu biatta îman gücü ile “Canın canımız, kanın kanımız, biz yok olmadan kılına dokundurmayız yâ Resûlallah!” denilerek söz verilmişti.

Artık mevsimi gelmişti. Çekilmez şartlar altında kıvranan ashâbına Resûlullah Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) hicret emretmiş, Mekke-i Mükerrreme'den Medîne-i Münevvere'ye (Yesrib'e) göç başlamıştı. Vefa ve sadâkatin gerçek örneği Hz. Ali (radıyallahu anh), Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) yatağına girmiş, Efendimiz de Sıddîk-ı Ekber (radıyallahu anh) ile beraber hicret yolculuğuna çıkmışlardı.

Zannediyorum ki O'nun (sallallahu aleyhi ve sellem) Medîne-i Münevvere'ye girişi Cennet'e girişten daha tatlı olmuştur. Böylece emniyet ve güven insanı olan Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), burada kısa zamanda gönüllere girmiş, sevgisi ruhları sarmıştı. Şu anda bizlerde de

meydana getirdiği huzur iklimi, her türlü sıkıntıya rağmen dünya evvâkına değişilmeyecek kadar tatlı ve kutsaldır.

Muhâcir ve Ensâr ünvanlarıyla tarihe altın harflerle yazılan, imanın ve İslâm'ın temelini fedakârlıklarıyla inşâ eden, insanlığın kurtarılması adına kurbanlık koyun gibi baş, budanan ağaç gibi kol ve bacak veren, insanlığın yüzünün akı bu insanlar, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) arkadaşları olma şerefini kazanmışlar ve “Tûbâ li'l-gurabâ/ Gariplere müjdelersun!”[60](#) beşâretine mazhar olmuşlardır. Bilâhare kutsîlerin başını tutan bu talihlilere, Cenâb-ı Hak kovuldukları Mekke'nin fethini de nasîb etmiştir.

Fetih, dâhilî ve hâricî şekliyle ele alındığı zaman ağacın kök salması bir iç fetih, sert taşı ve toprağı delip geçmesi, semâlara doğru ser çekip yükselmesi de bir dış fetihtir. İmanın sesini vicdânında duyma, takvâ ve amel-i sâlihe erme bir iç fethi ifâde ettiği gibi cihad ruhuyla gerilim içinde bulunma, gece-gündüz nöbetini ihmal etmeden insanlığın hayrına hizmet etme yolunda bulunma da bir dış fetihtir. İman ve iz'anla iç derinliğine erme, fenâdan bekâya, maddeden manaya, bedenden rûha, dünyadan âhirete, seyyiâtтан hasenâta yücelmiş ve yükselmiş olma, iç ve dış fethin bütünleşmesinin tezahürüdür.

Mekke'nin, İstanbul'un fethi ve benzeri bütün dış fetihler, iç fetihdeki devrini tamamlamış yüce ruhların başarısıdır. Târik ibn Ziyâd'ın Endülüs'ü fethetmedeki sırrı iç fetihdeki derinliğidir. Zira o, Toledo'da kralın sarayında gece izbeye serdirdiği yatağının yanında hazinelerin üzerine çıkarak, Rabbine şöyle hesap veriyordu: “Târik, dün bir köle idin. Allah seni hürriyete kavuşturdu. Bugün fâtiğ bir kumandansın. Unutma yarın bastığın toprağın altına girecek ve Allah'a hesap vereceksin.”

Fatih Sultan Mehmet (rahmetullahi aleyh) fetihden sonra kıyâmete kadar fethin sembolü olarak kalacak olan Ayasofya'ya gidip on binlerce askerine, “İkindi namazının sünnetini ömründe hiç geçirmeyen geçsin, namaz kıldırsın!” hitâbında bulunmuş, cevap alamayınca (geçirmeyen sadece kendisi olarak) namazı eda etmiştir.

İşte iç ve dış fetihdeki sır! Bu sırrın sırrı, ciddî bir metafizik gerilim, fevkalâde bir muhâsebe ve murâkebe şuurudur. Âhiret hayatının bekleme

salonu durumunda olan dünya hayatından bir gün mutlaka bir yolculuk olacaktır. Bu yolculuğun neticesinde dostlara ulaşma ve onlarla buluşma, rızâyâ erebilmek için dünyanın makam, mansıp, servet, şehvet ve şöhretine takılıp kalmadan, sahip olduğumuz ilâhî emânetlerin hakkını vererek, üzerimize terettüp eden sorumluluğun bilincinde hareket etmemiz gerekmektedir.

Unutmamak lâzımdır ki gönüllerin fethi Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) sünnetine ittibâ, ahlâk-ı âliye-i İslâmiye'yi temsil ve tebliğ ile olacağı gibi gerçek hicret de kalpten her şeyi çıkarıp Allah (celle celâluhû) ile huzur ve itminâna kavuşmakla mümkündür. Dua ve dileğimiz, âhîrzamanda zuhur edecek kutsîlerin bu işi tahakkuk ettirmeleridir.

Dünyanın Cazibesi

İnsan dünyaya bir defa gönderilir. O, dünyaya gözünü ilk açtığı anda nereye geldiğinin farkında bile değildir. Üryandır, sînesi şefkat dolu annesi onu bir beze sararak bağrına basmıştır. Merhameti sonsuz Allah (celle celâluhu) kan ve pislik içinden tertemiz âb-ı hayat olan sütü, anne musluklarından akıtarak ona rızık göndermektedir. İnsan, dünyada sanki ebedî kalacakmış gibi hayatın değişik kademelerinde bin bir zorlukla yaşam mücâdelesini verirken, beklenmedik bir anda ecel kapısını çalar. Hayatın başlangıcında bir beze sarıldığı gibi yine evlat veya akrabaları tarafından bir beze sarılarak ebedî âleme intikal eder.

Dünyanın geçici ve fâni câzibedar güzellikleri, insanın başını döndürüp esir almakta, Allah'ın rızâsını, Resûlullah'ın hoşnutluğunu, ebedî hayatı ve hâkimler hâkimi Allah huzurunda hesap vermeyi unutturmaktadır. Kehf sûresi 7. âyette, “Biz, dünyada bulunan her şeyi ona bir zinet kıldık. Böylece insanlardan kimin daha iyi iş gerçekleştireceğini ortaya koymak istedik.” ve Mülk sûresi 2. âyette, “Hanginizin daha güzel iş ortaya koyacağını denemek için ölümü ve hayatı yaratan O'dur. O azîzdür, gafûrdur.” buyurulmaktadır.

Zavallı insan huzur bulayım derken, şeytanın câzibedar fitnesiyle Cehennem'e namzet hale gelmekte, bu fâni âlemin geçici lezzet ve zevklerinde boğulup gitmektedir. Bu hâliyle o, ya nefsinin esiri olup dünya cennetinde âhîretini kaybedecek ve yahut kâinatı emrine veren Rabbini

tanıyıp, emir ve yasakları doğrultusunda dünya ve âhiret mutluluğuna erecektir.

“Kaptanı olmayan bir geminin rotası denizin dibidir.” Dünya denizinde dalgalara teslim olmadan, istikâmeti koruyarak hedefe ulaşmak için ancak o dalgaları yaratandan emir alarak yönünü tayin eden bir kaptana ihtiyaç vardır. Mü’minler, şaşmayan ve şaşırmayan, kıyâmete kadar kaptanlığı devam edecek Hz. Sâdık-ı Masduk’a (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Kelâm-ı Ezelî olan Kur’an-ı Mu’cizü’l-Beyân’a itaat ettikleri ölçüde, Mevlâ’nın rızâsını ve iki cihan saâdetini kazanma imkânı elde etmiş olacaklardır.

Yaratılan varlıkların en şerefli, yeryüzünde hakkın en parlak aynası, eşi menendi olmayan sanat harikası bulunan -inansın inanmasın- bütün insanlar, Allah’ın kulları ve Resûlullah’ın da ümmetidirler ve ümmet-i dâvet ve ümmet-i icâbet olarak ikiye ayrılmaktadırlar. Allah (celle celâluhu), kullarına çok şefkatli ve merhametli olduğundan, hayatın devamına vesile olan hava, su, güneş ve toprak gibi en lüzumlu nimetleri en ucuza ve ücretsiz lütfetmektedir. İmanla şereflenen, imanın zevkini ve huzurunu vicdânında duyanlar, Hak’tan mahrum insanlara gece gündüz davayı temsil ederek, model ve örnek olmak suretiyle, hakkı ve gerçekleri duyurmakla mükellef ve muvazzaftırlar. Âl-i İmrân sûresi 104. âyette Rabbimiz, “Ey müminler! İçinizden hayra çağıran, iyiliği yayıp kötülükleri önlemeye çalışan bir topluluk bulunsun. İşte selâmet ve felahı bulanlar bunlar olacaklardır.”, 110. âyette de “Ey ümmet-i Muhammed! Siz insanların iyiliği için meydana çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz: İyiliği yayar, kötülüğü önlersiniz, çünkü Allah’a inanırsınız...” buyurmaktadır.

İnsanların ebedi saadeti kazanmaları adına Allah’ın en son tayin ettiği Nebiler Sultanı Efendimiz’e, Şuarâ sûresi 3. âyette “(Habibim!) Onlar iman etmiyorlar diye üzüntüden neredeyse kendini yiyip tüketeceksin?”, Kehf sûresi 6. âyette “Şimdi bu söze inanmazlarsa, demek sen onların ardına düşüp neredeyse kendi kendini yiyip tüketeceksin.”, Fâtır sûresi 8. âyette “Hiç kötü işleri kendisine güzel görünen kimse, iyilik edip dürüst işler işleyen kimse gibi olur mu? Allah dilediğini sapıklık içinde bırakır, dilediğini doğru yola iletir. O halde insanlardan ötürü üzülp kendini mahvetme! Çünkü Allah onların bütün yaptıklarını bilir.”, Nahl sûresi 127.

âyette, “Sabret! Senin sabrın da ancak Allah’ın yardımı iledir. Kâfirlerin yüz çevirmelerinden mahzun olma, yaptıkları hilelerden dolayı da telaş edip darlanma.” buyurulmaktadır.

İşte inanmayan insanlara bile böylesine şefkat duyan, inanmaları için çırpınan Nebîler Sultânı’nı ortadan kaldırmak için ölüm tuzakları kurulmuş, başı yarılmış, dişi kırılmış, yapılmadık ezâ ve cefâ kalmamıştır. Buna rağmen O (sallallahu aleyhi ve sellem), hiçbir zaman kuvvete başvurmamış, kin ve nefret duymamış, müsâmaha, şefkat ve merhametle muâmelede bulunmuş, onların âhiret hayatının kurtuluşu adına dişini sıkıp sabretmiştir. Diğer yandan Allah Resûlü, sahâbe efendilerimize de tahammülfersâ eziyetlere karşı, sabrı tavsiye buyurmuşlardır.

O’na Medyûnuz

Varlık âlemi, Gönüller Sultanı ve Sevgililer Sevgilisi’nin yüzü suyu hürmetine yaratılmıştır. O (sallallahu aleyhi ve sellem), eşyaya mana kazandıran, bütün içtimaî problemleri rahatlıkla halleden, dost ve düşmanın kabullendiği, huzur, güven ve emniyetin temsilcisi ufuk insandır.

Cenâb-ı Hak, insanların günahlarını bağışlamak, onları sapıklık, dalâlet, tuğyan ve azgınlıkta kendi başlarına bırakmamak için Hz. Muhammed’i (sallallahu aleyhi ve sellem) en son ve cihanşümül bir peygamber olarak göndermiştir. Tâ ki insanlar şaşırıp yollarda kalmasın, kalıp da zâyî olmasınlar. İnsanlık semasına çıkıp kâmil birer insan olsunlar.

O’nun döneminde günümüzde olduğu gibi insanlık öyle bir durumdaydı ki bütün insanî değerler ters yüz edilmiş, fazîletler ayıp, ayıp ve kusurlar ise birer fazîlet gibi itibar görmeye başlamıştı. Canavarlık alkışlanıyor, insanlık horlanıyor, ayıplanıyor ve kınanıyordu. Husûsiyle kız çocuklarının diri diri gömüldüğü, kadının hakk-ı hayatının olmadığı, insanlığın kölelik gibi bir zillet içinde kıvrandığı dönemde küfürden kurtulmuş, îmanla müşerref olmuş bir sahâbi, Allah Resûlü’nün huzûruna gelip Câhiliye dönemindeki canavarlığını şöyle dile getirmişti:

“Yâ Resûlallah! Biz, Câhiliye devrinde kız çocuklarımızı diri diri gömerdik. Benim de bir kız çocuğum vardı. Annesine: ‘Çocuğu giydir, dayısına götüreceğim.’ dedim. Anne bunun ne demek olduğunu biliyordu ama bu

canavarlığın önüne geçmeye gücü yetmiyordu. Zavallı çocuk da gerçekten dayısına gideceğini zannediyordu. Çocuğun elinden tuttum, onu kuyunun yanına getirdim ve kuyuya bakmasını söyledim. Tam kuyuya bakarken, sırtına bir tekme vurdum. Eliyle bir yere tutunan yavru, bir taraftan çırpınıyor, diğer taraftan ‘Babacığım!’ diye feryat ediyordu ama benim kulağım duymuyor, vicdânım sızlamıyordu.”

“Allah Resûlü’nü üzdün.” deyip ona müdâhale eden sahâbeyi Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) susturuyor; tekrar diğer sahâbeye dönerek, “Bir daha anlat, kıyâmete kadar gelecek nesiller küfrün, dalâletin vahşetini görsünler.” buyuruyordu.

Görüldüğü gibi, O’nun (sallallahu aleyhi ve sellem) tanınmadığı dünyada, kız çocukları diri diri gömülüyordu. Bugün ise çocukların âhret hayatları mahvedilmekte ve dinamitlenmektedir.

O gün, Allah Resûlü’nün ses ve soluğu ile kadınlar, köleler, kız çocukları ve insanlık, dünya ve âhret mutluluğuna kavuştuğu gibi günümüzde de ancak ve ancak Resûlullah’ın (sallallahu aleyhi ve sellem) getirdiği mesaj ile gerçek manada dünya ve âhret mutluluğuna kavuşacaklardır. O mesaj ki zamanın yaşlanmasına ve nice fikirlerin köhneleşip değerini kaybetmesine rağmen günümüzde hâlâ taptazedir. Yeter ki O’nu hakkıyla tanıyıp rehberliğinde dava-ı İslâm’ın şuuruna vararak hayatımıza uygulayabilelim.

İnsan, bilmediğinin düşmanıdır. Allah’ı ve Resûlü’nü tanıyamayanlar, küfür ve dalâlet içerisinde bulduklarından kendilerini yaratan, yaşatan ve rızık veren Allah’ı ve Nebîsi’ne hasım olmaktadırlar. Hâlbuki Allah Resûlü’nün tebliğ buyurduğu dîn-i mübîn-i İslâm’ı kabul etmeyip muhâlefet ettiklerinden, dünyada huzursuz ve âhretlerini de kaybetme durumuyla karşı karşıyadırlar. Ayrıca gelecek nesillerin önünde kötü bir örnek teşkil ettikleri için nesillerin kalp ve kafası iğfâl ve idlâl edilmekte, Allah ve Resûlü’ne (sallallahu aleyhi ve sellem) düşman hâline getirilmektedirler.

Maalesef küfür ve dalâleti temsil eden belli bir zihniyet sahipleri, ellerindeki bütün imkânları gençliğin tahribinde kullanmakta, toplumun huzur ve saâdetini, güven ve emniyetini sarsmaktadırlar. Buna rağmen, ilmin ve teknolojinin baş döndürücü gelişmeleri ve dünyanın bir köy haline geldiği, herkesin herşeyden haberdar olduğu günümüzde, kâinâtın yaratılış

vesilesi olan ve hakkında: “Eğer sen olmasaydın varlığı yaratmayacaktım.” buyurulan Efendiler Efendisi’ni (sallallahu aleyhi ve sellem) bütün ilim mahfilleri merakla araştırmakta ve neticesinde nice hasımlar O’nu canları kadar aziz bilip nefislerine tercih eder hâle gelmektedirler.

Dünyamızı ve âhiretimizi böylesine sıkıntılardan kurtaran İnsanlığın İftihar Tablosu’nu, Sultanlar Sultânı’nı ne ölçüde tanıdık ve tanıttık? Şayet O’nu hakkıyla tanıyabilseydik, mecnun olur yollara düşerdik. O’nun aşkıyla, ateşiyle yanan kalpler gibi gözlerimiz yaşlarla dolardı. Mü’minler, gerçek manada o yüce Resûlü temsil edebilseler ve iyi örnek olup hayatlarına O’nu model yapsalar; o zaman nice düşman zannedilen insanlar, oluk oluk O’nun dostluğuna koşacaklardır.

Gönüllerimizi Aydınlatan Güneş

Varlığın gayesi, var edeni tanımadır. Varlık, O’nu tanıtmak için bir âyinedir. Cenâb-ı Hakk’ı tanıtan bütün Esmâ-ı ilâhi kâinatta cilvelenmekte ve sergilenmektedir. Ne var ki hamuruna konan istîdatları veya potansiyel kabiliyetleri, ilim ve imanla inkişaf etme özelliğinde olan insanın, varlığın manasını kavramak için kendisine rehberlik yapacak, önünü açacak, duygu ve düşüncesini geliştirecek, madde ile manayı, dünya ile ukbâyı, kalb ile kafayı, ruh ile cesedi birleştirecek, gerçekleri tebliğ ve temsil edecek ve her konuda kendisine rehberlik yapacak, aldatmayan ve yanıltmayan bir öndere ihtiyacı vardır. Bu önder, hiç şüphesiz Hz. Muhammed’dir (sallallahu aleyhi ve sellem).

O’nun gelişiyle kâinatın sırlı kapıları açılmış, şifreler çözülmüş, insanın kalb ve dimağına dalga dalga manalar akmaya başlamıştır. Gönüllerini O’na açanlar, kalblerinin derinliklerinden gelen sevgiyle O’nun ocağına koşanlar ve davetine “lebbeyk” diyenler, imanla emniyet ve güvene ermiş, Mevlâ’yı bulmuş, huzura kavuşma hakkını elde etmişlerdir.

O’nun sayesinde, eşya ve hâdiseler gerçek değerini bulmuş, tebliğ ettiği mesaj insanlığın kurtuluş yolu olmuş, dünya ve âhiret saadeti olarak netice vermiştir.

O’nun (sallallahu aleyhi ve sellem) sayesinde dünyanın bir meşher, yol üzerine kurulmuş bir pazar olduğu gerçeği anlaşılmalı, pazarın her an

kapanma ihtimaline binâen ciddi bir alışveriş yapmak gerektiği gerçeği ortaya çıkmıştır. Tevbe sûresi 111. âyette, “Allah, karşılık olarak Cennet’i verip müminlerden canlarını ve mallarını satın almıştır...” buyurularak bu hakikat ifade edilmektedir.

Ayrıca kâinâtın bir kitap olduğu, okuyup manasını anlamamız gerektiği ve dünya pazarı ve kâinat misafirhânesinin Sahibi’nin istek ve rızâsına uygun bir hayat yaşanmasının zarûreti ayan beyan ortaya çıkmıştır.

Kalblerin sertlikte taşları geçtiği, manevî buzlanmanın âdetâ bütün yeryüzünü sardığı, insanlık güllerinin, lâle ve sümbüllerin kuruduğu, bunların yerini sûreta insan fakat gerçekte ne oldukları düşündürücü mahlûkatın aldığı bir zamanda, varlığın ufkunda bir güneş gibi doğan Efendimiz’in teşrifıyla, karanlıklar aydınlandı. Kâinat O’nunla nura gark oldu. O’nunla ruh bedene hâkim olurken, insanlık adına İlâhî yardım ve lütufların kapıları açıldı.

O (sallallahu aleyhi ve sellem), tebliğ ettiği kudsî davanın en güzel temsilcisi ve en güzel örneğiydi.. Müjdeleyici ve îkaz ediciydi... İyiye, güzele ve doğruya davet ederdi.. Aşılmaz engeller, geçilmez deryalar, tahammülü güç meşakkatler yolunu kesse de, “Yardımın ne zaman Allah’ım!” (Bakara sûresi, 2/214) diyecek ölçüde bunalsa ve daralsa da bütün bunları sabır ve azimle aşıyor, mesuliyeti ölçüsünde ızdıraptan iki büklüm hale geliyordu. Diğer taraftan “Habibim onlar bu söze (sözlerin en güzeli Kur’ân’a) inanmıyorlar diye üzüntüden kendini helâk edeceksin!” (Kehf sûresi, 18/6); “...Senin vazifen tebliğdir...” (Âl-i İmran, 3/20) beyanlarıyla da teselli ediliyordu.

Huzurun kaynağı sevgidir. O’nun içindir ki sevdiğimiz şeyleri kaybetmek istemeyiz. Sevdiğimiz bir kişinin kırılması ve darılmasından korktuğumuz için çok hassas davranır, temkinli ve dikkatli hareket ederiz. Sevgiye dayanan itaat şuuru, saygı ve disiplin, O’nun getirdiği inanç, iman, eğitim ve terbiye ile mümkün hâle gelmiştir. Bundandır ki O’nu seven bağıri yanık âşıklarla, gözü yaşlı sâdıkların asırlardır dillerinden mübârek adı hiç düşmemiştir ve düşmeyecektir.

İşte bağıri yanıklardan birkaçı:

“Ruhum sana âşık, sana hayrandır Efendim,
Bir ben değil, âlem sana kurbandır Efendim,
Aşkınla buhurdan gibi tükenmekte bu kalbim,
Sensiz bana Cennet bile hicrandır Efendim.”

(Ali Ulvi Kurucu)

“Sevdirdi seni bana her şeyden artık felek,
Varsın kebab olsun sinem ta subh-i haşre dek;
Meftûn-u hüsnün gibi, belki de bilmeyerek,
Yüzüm izinde dolaşıyorum eğilerek...

Doğ gönlümün içine, onu ney gibi inlet!

Duyduklarının esrarını bana da dinlet!

Yârâna güller sunarken kıtmiri de yâd et!

Ak ufkuna uymayan her hâlimi bilerek...!”

(Muhammed Fethullah Gülen)

“On dört asır evvel, yine bir böyle geceydi,

Kumdan, ayın on dördü, bir öksüz çıkıverdi!

Bir nefhada insanlığı kurtardı o ma’sum,

Aczin ki ezilmekti bütün hakkı dirildi;

Zulüm ki zeval aklına gelmezdi, geberdi!

Dünya neye sahipse, O’nun vergisidir hep,

Medyûn O'na cemiyeti, medyûn O'na ferdi,

Medyûndur O ma'suma bütün bir beşeriyet,

Ya Rab, bizi mahşerde bu ikrâr ile haşret.”

(Mehmed Akif)

Solmayıp sönmeyecek bir nûrun dünyada son temsilcisi bulunan Kâinâtın Efendisi (sallallahu aleyhi ve sellem), doğduğunda yetimdi. Mevlâ'ya yürüdüğü zaman bütün âlemi yetim bıraktı. O'ndan yetim kaldığımız zamanlar, yörüngesini şaşırılmış gemi gibi sahilimizi kaybettik. Başını sağa sola vura vura akli başına gelmeye çalışan âlem-i İslâm, O'nunla yolunu, yönünü bulacak ve kurtuluş sahiline ulaşacaktır.

Hiçbir fâninin kalemi, O'nun varlığını anlatacak güce sahip olmadı, olamaz da. Hassân ibn Sâbit (radiyallahu anh), O'na olan sevgisini satırlara dökerken bunu hakkıyla aksettirememesi endişesiyle;

“Ve mâ medahtü Muhammeden bi mekâletî

Ve lâkin medahtü mekâletî bi Muhammedin”

yani “Ben o Gönüller Sultanı'nı anlatmakla, O'nu güzelleştirip methetmiyorum. Aksine O'nu anlattığım için sözlerimi O'nunla güzelleştiriyorum.” demiş ve sözlerin yetersizliğini çok güzel ifade etmiştir.

Peygamber köyü Medîne, âşıklar durağıdır. Rabbim, herkesten daha ziyâde muhtaç gönüllerimizi O'nun aşkıyla doyursun, O'nun sevgisiyle doldursun. Âmîn.

1 et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr 8/90, 91; İbn Asâkir, Târîhu Dimaşk 24/72.

2 Münâzarât

3 Sözler

[4](#) Buhârî, edeb 96; Müslim, birr 165.

[5](#) Aliyyülkârî, el-Esrâru'l-merfûa s. 295; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/214.

[6](#) Lem'alar

[7](#) Buhârî, bed'ü'l-halk 6; edeb 41; tevhid 33; Müslim, birr 157.

[8](#) İşârâtü'l-İ'câz

[9](#) Dârimî, mukaddime 1.

[10](#) Ali el-Muttakî, Kenzü'l-ummâl 11/406.

[11](#) Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 5/262; Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr, 8/175; Hâkim, el-Müstedrek, 2/656.

[12](#) İbni Asâkir, Târîhu Dimaşk 17/371; İbni Adıyy, el-Kâmil 1/337; ez-Zehebî, Mîzânü'l-îtidâl 1/336.

[13](#) es-Sehâvî, el-Makâsîdü'l-hasene s.522; Aliyyülkârî, el-Esrâru'l-merfûa s.271; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/173.

[14](#) Muvatta, kader 3.

[15](#) Ahmed ibn Hanbel, el-Müsned, 5/262; Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr, 8/175; Hâkim, el-Müstedrek, 2/656.

[16](#) Müslim, tahâret 39; Nesâî, tahâret 110; İbn Mâce, zühd 36.

[17](#) Aliyyülkârî, el-Esrâru'l-merfûa s. 295; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/214.

[18](#) El-Hindî, Kenzü'l-ummâl, 12/99

[19](#) Müslim, iman 322

[20](#) Ebû Dâvûd, salât 201, vitr 26

[21](#) Tirmizî, tefsir (56) 6.

[22](#) Buhârî, meğâzî 39.

[23](#) Tarihçe-i Hayat

[24](#) Buhârî, tevhid 2.

[25](#) Tirmizî, birr 16; Ebû Dâvûd, edeb 58.

[26](#) Buhârî, edeb 96; Müslim, birr 165.

[27](#) Buhârî, deavât 1; Müslim, iman 340.

[28](#) Müslim, îmân 67.

[29](#) Samed: Tam, eksiği olmayan, her şey Kendisine muhtaç olduğu halde, Kendisi hiçbir şeye muhtaç olmayan demektir.

[30](#) el-Hakîm et-Tirmizî, Nevâdiru'l-usûl 2/204. Ayrıca benzer manadaki hadisler için bkz.: Ahmed İbn Hanbel, el-Müsned 2/359; Abd İbn Humeyd, el-Müsned 1/417.

[31](#) Buhârî, Câmiü's-Sağîr 1/12

[32](#) Nesâî, zînet 39.

[33](#) Buhârî, fedâilü'l-ashab 9; Müslim, zikr 80, 81; Ebû Dâvûd, harâc 19.

[34](#) Buhârî, menâkıb 18

[35](#) Ebû Nuaym, Hilyetü'l-evliyâ, 1/53

[36](#) Buhârî, daavât 66; Müslim, zikr 25.

[37](#) Buhârî, hac 50; Müslim, hac 248-251.

[38](#) Münâzarât

[39](#) Müslim, cenâiz 78

[40](#) Buhârî, bed'ü'l-halk 7; Müslim, cihâd 111.

[41](#) Suyutî, el-Camiu's-Sağîr 1/251

[42](#) Buhârî, bed'ü'l-halk 7; Müslim, cihâd 111.

[43](#) et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr 8/90, 91; İbn Asâkir, Târîhu Dimaşk 24/72.

[44](#) Müslim, îmân 232; Tirmizî, îmân 13; İbn Mâce, fiten 15.

[45](#) Garipler, Ekim-1982

[46](#) Sünühât

[47](#) Buhârî, rikâk 3; Tirmizî, zühd 25

[48](#) Âlemler yerine insanlar demekten maksudumuz, birçok müfessir gibi manayı insanlar üzerinde yoğunlaştırmaktır.

[49](#) Nesâî, cihad 6

[50](#) Buhârî, bed'ü'l-halk 6; Müslim, iman 259.

[51](#) Reşhalar

[52](#) Mesnevi-i Nûriye

[53](#) Aclûnî, Keşfûl-hafâ 1/45.

[54](#) el-Âlûsî, 6/361; Râzî, 1/226

[55](#) Müslim, salât 215

[56](#) Taberânî, el-Mu'cemu's-Sağîr, hadis no: 107

[57](#) Buhârî, mevâkîtü's-salât 5

[58](#) Reşhalar

[59](#) Buhârî, Bed'ü'l-halk 7; Müslim, cihad 3.

[60](#) Ahmed İbn Hanbel, el-Müsned 2/177, 222; İbn Ebî Şeybe, el-Musannef 7/83.

ACI ÇEKEN HAYATI DAHA İYİ ÖĞRENİR

Yüce Rabbimiz, kullarına karşı çok merhametli olduğundan onların hem dünyada hem de âhiret de mutlu olmalarını ister. Bu mutluluğun kaynağını Peygamberler aracılığıyla gönderir. Hz. Âdem'den Hz. İsa'ya (aleyhimüsselâm) kadar Allah'ın onlar vesilesiyle göndermiş olduğu hakikatler zamanla nisyâna maruz kalmış, beş asır evvel Hz. İsa'nın (aleyhisselâm) tebliğ ettiği hakikatler de unutulmuş, rehbersiz kalan beşer istikâmetini kaybetmiş ve kötülükler de alabildiğine yayılmıştı. Bundan dolayı o günün dünyası en kötü duruma düşmüş, en şerefli varlık olan insanlar da âdeta vahşileşmişlerdi. Kuvvetliler zayıfları eziyor, mallarını ellerinden zorla alıyorlardı. Namus, haysiyet, şeref çiğnenmiş, hak ve adâlet mefhumu lügatlerde yerini kaybetmiş, her türlü kötülük irtikâb edilir hale gelmiş, daha evvel müjdesi verilen Peygamber artık herkesçe beklenir hâle gelmişti.

Kâinâtın Efendisi'ne hâmile olan Hz. Âmine, hâmileliğinin sonuna doğru bir gece uykuda iken gaybden bir sesle irkilmiş, kendisine doğacak çocuğa "Muhammed" isminin verilmesi söylenmişti. Dede Abdülmuttalib de bir gün Kâbe'de uyumuş ve manalı bir rüyâ görmüştü. Rüyasında tepesi göklere, dalları doğuya ve batıya uzanan bir ağaçtan, büyük bir nur etrafa dağılıyor ve herkes ağaca secde ederken ağaç daha da büyüyordu. Kureyş'ten bazıları o ağaca tutunmak, bazıları ise kesmek istiyordu. Abdülmuttalib o ağaca uzanmış fakat yakalayamamıştı.

Kâinâtın Efendisi'nin doğduğu gece, Kâbe'de dua etmekte olan Abdülmuttalib'e doğum müjdesi verildi. Doğumunda ebelik yapan Abdurrahmân ibn Avf'ın annesi Şifâ Hâtun, eve gelirken etrafın nurla aydınlandığını müşâhede etmişti. Kâbe'deki putların hepsi o gece baş aşağı devrildi. Kısra'nın sarayında on dört sütun yerle bir olmuştu. Mecûsilerin bin seneden beri yanan ateşleri söner ve Sâve gölü, akıl almaz bir şekilde yere batıp kupkuru kalmıştı. O'nun gelişini intizâr eden o yıl, artık kıtlık değil bereket yılıydı.

Abdülmuttalib Kâbe'ye gidip sevgili torununa, "Muhammed" ismini koydu. O'nu, "Benim yetim yavrum!" diye koklar, öper ve severdi zira oğlu

Abdullah torunu henüz doğmadan ölmüştü. Dolayısıyla, “Muhammed” ona oğlunun hatırasıydı.

Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem) dünyaya teşrif buyurduğu günlerde Abdulmuttalib, Kureyş kabîlesi heyetiyle Yemen Hükümdarı Seyf ibn Zîyezen’i ziyarete gitmişti. Bir ara Melik Seyf, Abdulmuttalib’i yanına alarak, “Bu söylediklerimi şimdilik sır tut, kimseye açma!” diye tembihde bulunduktan sonra “Kutsal kitaplarımızda gördüğümüze göre muhtemelen bugünlerde bir çocuk dünyaya gelecek. İki omuz küreği arasında bir işaret olacak. Adı Muhammed olan bu çocuğun anne-babası genç yaşta vefat edecek. O’nu önce dedesi sonra amcası himaye edecek. O kıyamete kadar sizin reisiniz olacak. İyiliği emredek, kötülüklerden insanları uzaklaştırmaya çalışacak. Kutsal ev Kâbe’ye andolsun ki bu çocuğun dedesi ey Abdulmuttalib sen olacaksın!” diye sözlerini bitirdi.

O dönemde Mekke’de bir âdet vardı. Soylu aileler yeni doğan çocuklarını sütannelere verirlerdi. O yıl kırsalda kıtlık vardı. Çölde yaşayan sütanneler, büyük bir ümitle Mekke’ye geldiler. Herkes zengin çocuklarını aldı. Babasının olmadığını öğrenince Efendimiz’i kimse almak istememişti. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) dünyaya teşrif buyurdıkları an anne sütü gelmediği için ilk sütanesi amcası Ebû Leheb’in azatlı câriyesi Süveybe olmuştu. Bu kadın, Efendimiz’i üç gün emzirme şerefine nâil olmuştu.

Çölden gelen sütannelerden birisi de Halime idi. Efendimiz’i görünce pek sevdi. Kalbinin derinliklerinden bu yetime karşı ciddi bir alâka duydu. O’nu bağrına basıp köyüne götürdü. Efendimiz’in misâfir olduğu bu ev berekete kavuştu. Öyle ki Halime’yi herkes kıskanır hâle gelmişti. Efendimiz’in sütkardeşi Şeyma, O’nu çok seviyor, ayağında sallıyor, sırtında dolaştırıyordu. İki yıllık anlaşma bittiğinde Halime vâlidemiz gülünden ayrılacağı için pek üzölmüştü. Onu getirip Âmine vâlidemize teslim etti ama o yıl Mekke’de veba salgını olduğundan Âmine vâlidemiz “Çocuğum bir müddet daha sende kalsın.” diyerek onu geri verdi. Halime vâlidemiz o kadar çok sevindi ki sanki dünyalar onun olmuştu.

Efendimiz bir gün çocuklarla oynuyordu. Yüzü nurlu bir kişi –Cebrâil (aleyhisselâm)– Peygamberimiz’i yere yatırdı, göğsünü açıp, kalbinden iki siyah kan pıhtısı alıp attı ve şöyle dedi: “Artık Şeytan sana bir şey

yapamaz.” Daha sonra kalbini zemzemle yıkayıp kapattı. Çocuklar koşarak Halime vâlidemize geldiler, olup biteni anlattılar. Halime koşarak geldi, O’nu kucaklayıp öptü. Hiçbir şey olmadığına sevindi. Başına bir hâl gelmesinden korktuğu için Mekke’ye götürüp evinin bereketlenmesine vesile olan bu yavruyu annesi Âmine’ye teslim etti.

Âlemlere rahmet olarak gönderilen Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), henüz dünyaya teşrif etmeden evvel babasını kaybetmişti. Ticaret için seyahate çıkan baba Abdullah, bir daha dönememişti. Altı yaşındayken babasının Yesrib’deki mezarını annesiyle beraber ziyaret etmek için gitmişlerdi. Bu ara Hz. Âmine hastalandı. Bir an evvel Mekke’ye dönmek istiyordu. Dönüş yolunda Ebvâ köyüne geldiklerinde hastalığı iyice artmış olduğundan bir ağaç altında istirahat ettikleri an babadan yetim kalmış olan oğlu Efendiler Efendisi ve Ümmü Eymen’i gözyaşları içinde bırakarak dünyaya veda etti. Böylece Efendimiz’in dünyada tutunacak bir dalı kalmamıştı. Artık dedesinin himâyesinde sâdık cârîye Ümmü Eymen O’na analık yapmaya başladı. Efendimiz sekiz yaşına girdiğinde de dedesini kaybetti. O da vefatından önce torununu, oğlu Ebû Tâlib’e emanet etmişti.

Ebû Tâlib, Peygamberimiz’in amcasıydı. Yeğenine sevgiyle kuçak açtı ve dedesini aratmadı. Zaman zaman yeğeninin yanına yatar, O’nu okşar ve öperdi. Ebû Tâlib’in eşi Fâtıma da çok merhametli bir hanımefendiydi. Efendimiz’i çok sever, kendi yavrularından önce O’nun karnını doyurur ve saçlarını tarardı. O’na öksüzlüğün ve yetimliğin acısını hissettirmemeye çalışırdı.

Ebû Tâlib, tüccarlık yapıyordu. Suriye’ye gitmek üzere hazırlanırken sevgili yeğeni, kendisinden ayrılmak istemedi. Boynunu büküp mahzun bir şekilde kendisinin de gitme arzusunu bildirerek O’na sımsıkı sarıldı. Ebû Tâlib de yeğenini kırmak istemediği için O’nu yanına aldı ve birlikte yola çıktılar.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) henüz dokuz yaşındaydı. Kervan Busrâ’da konakladı. Orada bir manastırda çok kitap okuyan, Bahîra adında bir rahip yaşıyordu. Bu zât, okuduğu kitaplarda, gelecek peygamberin özelliklerini öğrenmişti. Efendimiz’i görür görmez tanıdı ve amcasına, “Kötü adamlar bu çocuğa zarar verebilirler, hemen O’nu geri götür.” diye tenbih etti.

Efendimiz amcasının işlerine yardım ediyordu. Onun koyun ve develerini, olatmaya götürürdü. Yerde ve göklerde Allah'ın yarattığı güzellikleri seyretmeye doyamıyordu. Sürülerin etrafa zarar vermesini önüyor, bu vesileyle sorumluluk alıyordu.

Henüz on dört yaşına basmıştı ki bir kabîlenin Efendimiz'in kabîlesine saldıracağı öğrenildi. Bu savaşa Efendimiz de katıldı. Bu harpte O'na okları toplama vazifesi verilmişti. "Ficâr Savaşı" denen bu savaşı Kureyş kabîlesi kazandı.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) dünyaya teşrif etmeden babasını, altı yaşında annesini, sekiz yaşında dedesini kaybetmişti. Acı çeken her insan pişer, olgunlaşırdı. Binâenaleyh Cenâb-ı Hak, O'nun her türlü acıyı çekmesini murat buyurmuştu. Böylece müstakbel Peygamber her türlü dert, çile ve ızdırabı olan, yetim, garib, mazlum ve mağdur insanların dert ve sıkıntılarını anlayıp destek verecekti.

Örnek Bir Evlilik, Mutlu Bir Yuva

İnsanoğlu her ne kadar akli ve iradesi olsa da rehberini, kaptanını bulamadığı takdirde her türlü kötülüğü yapmaya müsait bir varlıktır. İnsan kendini yoktan yaratan, paha biçilmez değerinde maddî-manevî latîfeler ve uzuvlarla donatan Allah'ı unuttuğu takdirde, ebedî hayatı kazandıracak çok şeyi de kaybedebilir. Bu takdirde insan, öleceğini, öldükten sonra dirileceğini, hesaba çekileceğini, yaptığı iyilik ve kötülüklerin bir gün mutlaka karşılığını göreceğini de unuttur ve hiçbir fenalıktan sakınmaz hâle gelir. Artık kendine kötülük yapmakla kalmaz, etrafına ve topluma da her türlü kötülük ve zararı verebilir. Hâlbûki merhameti sonsuz Rabbimiz, kullarının hem dünyada hem de âhirette mutlu olmasını ister. Bunun için insanlara peygamberler gönderir ve onlar vesilesiyle, inzal buyurduğu kitaplarla müstakim bir hayat yaşanmasına imkân lütfeder.

O dönemde Arabistan'da yağmacılık, haksızlık, yol kesme, insanları esir alıp mallarına el koyma gibi hâdiseler sıradan hâle gelmişti. Bu haksızlıkları önlemek, güçsüzlerin elinden tutmak, haksızlık edenleri Mekke'den uzaklaştırmak için erdemli kişiler bir araya gelip yemin etmişlerdi. Bu grubun içinde Efendimiz de vardı. Bu kurumun adı "Hılfu'l-Füdûl" idi. O dönemde Efendimiz henüz yirmi beş yaşındaydı.

Efendimiz'in hem anne hem de baba tarafından akrabası olan, iki defa evlenmiş ve eşleri vefat ettiği için dul kalmış, soylu, zengin ve güzel bir hanımefendi vardı. Bu hanımın iki oğlu ve bir kızı bulunuyordu. Kendisinin pek çok tâlibi olmasına rağmen o, bu teklifleri kabul etmemişti. "Hatîce" ismini taşıyan bu soylu kadın, Efendimiz'e iş ortaklığı teklif etmiş, Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de bu teklifi kabul buyurmuşlardı. Hz. Hatice, kölesi Meysere'yi Efendimiz'in hizmetine verdi. Kervan döndükten sonra da Meysere'den Peygamberimiz hakkında bilgi aldı.

Hz. Hatîce'nin gönlüne Efendimiz'in sevgisi düşmüştü. Kabul ederse O'nunla evlenmeyi aklına koydu. Çünkü hem işlerini evirip çevirmede hem de yetim yavrularına iyi babalık yapacağına inanmıştı. Bu düşüncesini arkadaşı Nefise'ye açtı. O da gidip Efendimiz'e niçin evlenmediğini sordu. Allah Resûlü de evlenecek ve bir yuvayı idare edecek kadar imkânının olmadığını söyledi. Nefise kendisine, Hz. Hatîce'den söz etti ve şöyle dedi: "Aynı soydan geliyorsunuz. Kabul edersen gerisini ben hallederim." dedi. Efendimiz kabul buyurdular. Bir araya geldiklerinde Hz. Hatîce, Efendimiz'e "amcamın oğlu" diye hitap ederek, güzel huyunu ve dürüstlüğünü çok sevdiğini, bu sebeple kendisiyle evlenmek istediğini beyan etti. Efendimiz de hicâb içinde bu teklifin kendisini mutlu ettiğini söyledi. Hz. Hatîce kırk yaşında olmasına rağmen, maddî manevî güzelliğinden hiçbir şey kaybetmemişti. Böylece dünyanın en mutlu yuvası kurulmuştu. Birbirlerini Allah için çok seviyorlardı. Onların mutluluğuna herkes imreniyor ve yeni evleneceklere örnek gösteriyorlardı.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) o güne kadar büyük sıkıntılar çekmişti. Öksüzlüğün, yetimliğin ve fakirliğin acısını yaşamıştı. Cenâb-ı Hak, O'nun çektiklerini şöyle anlatmaktadır: "Sen yetimken Rabbin Seni barındırmadı mı? Yolunu şaşırılmış bir toplumda Sana yol göstermedi mi? Sen fakirken zengin etmedi mi?" (Duhâ sûresi, 6-8)

Hz. Hatîce mükemmel bir eş olarak, İnsanlığın İftihar Tablosu'na her yönüyle tam destek olmuş, insanlık için dönüm noktası olacak ilk vahyin gelme ânında, en büyük desteği vermiş ve ilk inanan insan olarak "Hatîcetü'l-Kübrâ" nâmıyla şereflenmiştir.

Efendimiz'in âzatlı kölesi Zeyd, yıllar önce annesiyle dayısını ziyarete gittiğinde dayısının kabîlesi baskına uğramış, Zeyd de esir olarak satılmıştı.

Neticede Hz. Hatîce'ye köle olarak satıldı. Babası Zeyd'i yıllarca aradı ve onu hiçbir yerde bulamadı. Hz. Hatîce sevgili eşine hizmetçisi Zeyd'i hediye etti. Zeyd on beş yaşındaydı.

Efendimiz Zeyd'e yediğinden yedirir, giydiğinden giydirir, şakalaşır ve "Oğlum!" diye seslenirdi. Bir gün Zeyd'in kabîlesinden birisi, babası Hârise'ye oğlunu bulduğunu ve Mekke'de Muhammed'in kölesi olduğu müjdesini verdi. Bu haber Zeyd'in babası Hârise'yi çok mutlu etmişti. Hemen Mekke'ye gidip Efendimiz'e "Oğlumu bana ver, ne istersen yapayım." deyince Peygamberimiz, "Hiçbir şeye gerek yok, Zeyd isterse seninle gidebilir." buyurdular. Hârise çok mutlu oldu ve "Haydi oğlum! Evimize gidelim. Dostlar ve akrabalar seni bekliyor." deyince, Zeyd "Babacığım! Ben Efendim'i çok seviyorum. Onda kimsede olmayan güzellikler var. Onun yanında çok mutlu ve huzurluyum." dedi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Zeyd'e "İyi bir seçim yaptın. Artık sen köle değil, hürsün." buyurdular. Daha sonra elinden tutup onu Kâbe'ye götürdü ve Zeyd'in hür olduğunu ve kendisini evlat edindiğini herkese îlan etti. Bütün bu yaşananlardan sonra baba Hârise köyüne Zeyd ile beraber dönemediğine üzüldü ama iyi bir ailenin himayesinde olduğuna da sevinmişti. Zeyd bu kararıyla ilk inananlardan olma şerefine adım atmıştı.

Efendimiz'in Hz. Hatîce'den Kâsım ve Abdullah isimlerinde iki oğlu olmuş, her ikisi de süt emme çağında vefat etmişlerdi. Daha sonra Rukiye, Zeyneb, Ümmü Gülsüm ve Fâtıma adlarında dört kızı daha doğmuştu. Onlar daha uzun ömürlü oldular.

İlk Gelen Hakem Olsun

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) otuz beş yaşındaydı. Bugün bizim,

"Bir mübarek sefer olsa da gitsem,

Kâbe yollarında kumlara batsam."

diyerek aşkıyla yandığımız Kâbe'nin bakıma ihtiyacı vardı. Duvarları çürümüş ve yıpranmıştı. O günlerde Kâbe'ye bir yılan dadanmıştı ve kimse oraya yaklaşamıyordu. Bir gün kocaman bir kuş o yılanı kaptığı gibi götürmüştü. Bu durumda artık Kâbe'yi yeniden yapmaya karar verdiler.

Efendimiz Kâbe'nin yapımında rol almış ve sırtında taş taşımıştı. Hacerü'l-Es'ad-Kutsal taş denilen Hacerü'l-Esved'in, Cennet'ten geldiğine inanılıyordu. Bu mukaddes taşı yerine kim koyacaktı? Kabileler arası ihtilaf çıkıp, gerginlik oluşmuştu. Kılıçlar kınından çıkmış, neredeyse kan dökülecekti. İçlerinden biri şöyle bir çözüm teklifinde bulundu: “Kâbe'ye ilk gelen hakem olsun ve onun sözü tutulsun.” Bu teklif oy birliğiyle kabul edildi. Herkes merakla kimin geleceğini bekliyordu. Az sonra herkesin tanıdığı ve itimat ettiği Muhammedü'l-Emîn belirdi. O'nun gelmesi ve hakem olacak olması, herkesçe memnuniyetle karşılandı. Hemen konuyu kendisine açıp yardımcı olmasını istediler. Efendimiz de teklifi kabul edip, Hacerü'l-Es'ad'ı bir bez üzerine koydu ve her kabîle reisinin bezin uçlarından tutmasını istedi. Böylece taşı beraberce taşıdılar. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) onu alıp yerine koydu. Bu şekilde büyük bir anlaşmazlık giderildi. Sonuç herkesi memnun etmiş, bu çözüm fikrine de hayran kalmışlardı.

Efendimiz kırk yaşına gelmişti. Kâbe putlarla doluydu. İnsanlar görmeyen, duymayan, konuşmayan taşlara, ağaçlara, ateşe, aynı zamanda aya, güneşe, yıldızlara hatta elleriyle yaptıkları helvadan putlara tapıyorlardı. Efendiler köleleri eziyor, ağır işlerde çalıştırıyorlardı. Kadının hiçbir değeri yoktu, mal gibi alınıp satılıyordu. Kız çocukları diri diri gömülüyor, basit şeylerden dolayı savaşlar çıkıyor ve gereksiz yere insanlar birbirlerini öldürüyorlardı. Allah Resûlü, insanların bu olumsuz tavırlarına ve hallerine bakıp ızdırap içinde kıvranıyordu. Zaman zaman Hira (Nur) mağarasına çıkıyor, oradan masmavi göklere, dağlara, ovalara, aynı zamanda Kâbe'nin bulunduğu Mekke'ye baktıkça, âdetâ ruhu kanatlanıyor, bütün güzelliğiyle kâinatı ve Yaratan'ı düşünüyordu.

Ramazan ayının on yedinci gecesi idi. İnsanlığın en büyük düşmanı olan cehâlete karşı Allah'ın kudret ve irâdesiyle yazdığı kâinât kitabının iyi okunabilmesi için Cebrâîl (aleyhisselâm) geldi ve Efendimiz'e hitaben “Oku!” dedi. Peygamberimizin “Ben okumak bilmem.” demesine karşılık, onu kucaklayıp ısrarla, “Oku!” diyordu. Üçüncü seferinde Cebrâîl (aleyhisselâm) şu âyetleri okumaya başladı:

“Yaratan Rabbinin adıyla oku! İnsanı yapışkan bir hücreden yaratan. Oku! Rabbin sonsuz kerem sahibidir. Kalemle yazmayı öğretendir. İnsana

bilmediklerini öğretendir.” (Alâk sûresi,1-5)

Böylece ilk vahiy inmiş oldu. Efendimiz artık bir peygamberdi fakat ruhunu ağır bir sorumluluk ve mes’uliyet sarmıştı. Bundan dolayı da bütün vücudu titriyordu. Mağarada daha fazla duramadı ve doğruca evine geldi ve Hatîce annemize, “Beni örtün!” deyip yatağına uzandı. Bir süre sonra eşine bütün olup bitenleri anlattı. Annemiz, “Allah seni hiçbir zaman utandırmaz zira Sen, akrabaları gözetir, hep doğru söylersin. Garip ve yetimlerin elinden tutar, misafire ikramda bulunur, onları ağırlarsın.” diyerek O’nu teselli etti.

Hiz. Hatîce vâlidemizin Varaka ibn Nevfel isminde dinleri araştırmış, bilgin ve yaşlı bir amcası vardı. Annemiz Efendimiz’i alıp o zâta götürdü. Varaka; “Sana görünen Musa ve İsa peygamberlere gelen Namus-u Ekber’dir. Ne mutlu sana! Bu ümmetin peygamberi olacaksın. Keşke genç olsaydım da seni yurdundan çıkardıklarında yardımına koşabilseydim!” deyince, Efendimiz merakla “Beni yurdundan mı çıkaracaklar?” diye sordu. Varaka ibn Nevfel, “Evet” dedi. “Bütün peygamberleri yurtlarından çıkarmışlardır. Ölmezsem sana yardım ederim.” demesine rağmen kısa bir süre sonra vefat etti.

Kalk ve İnsanları Uyar!

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) Varaka ibn Nevfel’in yanından derin bir düşünce ve hüznle evine döndü. Kendisine uzun bir müddet görünmeyen vahiy meleği, yerle gök arası bir kürsüde, heybetli ve dehşetli bir şekilde tekrar görüldü. Yatağında yatmakta olan Efendimiz’in yanına gelerek, “Ey sarılıp örtünen (peygamber)! Kalk ve insanları uyar! Rabbinin büyüklüğünü an! Elbiseni temiz tut! Maddi-manevi kirlilerden uzak dur!” (Müddessir sûresi, 1-5) mesajını getirdi.

Hükmü kıyamete kadar devam edecek ağır bir vebal ve mesuliyet, böylece Efendimiz’e tebliğ edilerek İslamiyet’e davet vazifesi başlamış oldu. “Önce en yakın akrabalarını uyar.” (Şuarâ sûresi, 214) emri üzere ilk defa tebliğe Hiz. Hatîce validemizden başladı. Böylece annemiz ilk Müslüman olma ve kıyamete kadar ümmet-i Muhammed’in annesi kalma şerefine nail olmuştu.

Peygamber evinde olup bitenleri müşâhede eden Hiz. Ali henüz çocuktü. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), kendisine konuyu açtı ve

peygamber olduğunu söyledi. Ona Müslüman olmasını teklif etti. Hz. Ali, ilk anda tereddüt edip babasına sorma ihtiyacı hissetse de sonra “Allah beni yaratırken babama mı sordu?” diyerek, Efendimiz’in teklifini kabul edip şehâdet getirdi. Efendimiz o anda çok sevinmişti.

Resûlullah Efendimiz daha sonra mevzûyu âzatlî kölesi Zeyd ibn Hârise’ye açtı. Zeyd zaten Efendimiz’in hayranıydı, teklifi derhâl kabul edip şehâdet getirdi. O andan itibaren namazı cemaatle kılmaya başladılar. Efendimiz’den iki yaş küçük, herkesin çok sevdiği, güleryüzlü ve Efendimiz’in çok samimi arkadaşı olan Ebûbekir, bir gün Allah Resûlü’nü ziyarete geldi. Efendimiz konuyu ona da açtı ve Müslüman olmaya davet etti. Hz. Ebûbekir’in (radıyallahu anh), Efendimiz’e aşırı itimadı ve muhabbeti olduğu için derhâl teklifi kabul edip şehâdet getirdi. Böylece Müslümanların adedi Efendimiz’le berâber beş kişi olmuştu. Biri kadın, biri çocuk, biri âzatlî köle, biri de hür erkeklerden oluşuyordu.

Artık durmak ve yorulmak yoktu. Herkes kendi sahasında koşturacaktı. Hz. Hatîce kadınlara, Hz. Ali sokakta beraber oynadığı çocuklara, Hz. Zeyd kölelere, Hz. Ebûbekir de hür erkeklere İslâm’ı tebliğ ederek tanıtmak ve sevdirmekle vazifelendirilmişlerdi.

Hz. Ebûbekir (radıyallahu anh), samîmi dostları olan ve güvendiği kişilerden Osmân ibn Affân, Zübeyr ibn Avvâm, Abdurrahman ibn Avf, Sa’d ibn Ebî Vakkâs, Talha ibn Ubeydullah’a konuyu açtı. Bunlar da kabul edip İslâm ile şereflendiler. Böylece müminlerin sayısı dokuza ulaştı. Bu küçük cemaat müşriklerden gizli bir şekilde bir araya geliyor, ibâdetlerini yapıyor ve Resûlullah’ın sohbetlerinde bulunuyorlardı. Sayıları azdı ama imanları sarsılmazdı.

Ellerin Kurusun Ebû Leheb!

İnsanlığın İftihar Tablosu (sallallahu aleyhi ve sellem), Allah (celâluhu) tarafından omuzuna yüklenen ağır mesuliyeti îfâ etmeye yani peygamber olduğunu açıklayarak Allah’a inanmaya davet etmeye başladı fakat maalesef buna en çok karşı çıkanlar kendi yakınları oldu.

Bir gün akrabaların hepsini davet etmişti. “Şu tepenin arkasında düşman var desem bana inanır mısınız?” sorusuna hep birlikte “Sen şimdiye kadar hiç

yalan söylemedin, elbette inanırız.” diye cevap verdiler. Bunun üzerine, “Öyleyse ben Allah’ın Resûlü’yüm, sizi Allah’a inanmaya davet ediyorum.” diye devam edince öz amcası Ebû Leheb, “Bizi bunun için mi çağırдың?” diyerek öfkeyle, “Ellerin kurusun!” deyip çekip gitti. Bunun üzerine diğerleri de inanmadan sessizce dağılıp gittiler.

Ebû Leheb, Peygamber Efendimiz’in hem amcası hem de dünürüydü. Utbe ve Uteybe isimlerindeki oğullarına, Efendimiz’in kızları Rukiye ve Ümmü Gülsüm’ü söz kesmişlerdi. Allah Resûlü’nün bu daveti üzerine Ebû Leheb ve karısı Ümmü Cemîl, oğullarını akdi bozmaları konusunda uyardılar. Uteybe bununla yetinmeyip Efendimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem) saldırdı ve gömleğini yırttı. Canı yanan Nebîler Sultânı “Allah köpeklerinden birini senin üzerine salsın!” diye beddua etti. Bir süre sonra Uteybe ticaret kervanıyla sefere çıktı. Konakladıkları yerde kâfilenin uyuduğu sırada bir aslan çıkageldi, herkesi kokladı. Uteybe’yi bulunca paramparça etti. “Kurusun Ebû Leheb’in elleri! Zaten kurudu da. O’na ne malı ne de yaptığı işler fayda verdi. O alev alev yanan ateşe girecek. Karısı da boynunda bir urganla ateşe odun taşıyacak.” (Tebbet sûresi)

Resûlullah Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), yakınlarının hasmane tavır ve davranışlarına karşılık ümitsizliğe düşmedi. Hak bildiği yolda yılmadan yürümeye devam etti. Panayırlar gibi insanların topluca bulunduğu yerlere gidiyor, onlara Kur’ân’dan âyetler okuyordu. Her şeyi Allah’ın yarattığını, O’nun tek olduğunu, eşi ve ortağı bulunmadığını, hiçbir şeye muhtaç olmayıp her şeyin O’na ihtiyaç duyduğunu, öldükten sonra insanların yeniden dirileceğini ifade ediyordu. Mekkeliler Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem) bu tebliğâtına karşı “Hiç ölen dirilir mi?” diyerek şaşkınlıkla tepki verdiler ve “Aramızda bu kadar zengin ve kabîle başkanı varken, Tanrı senin gibi bir yetimi mi buldu? Sen delinin tekisin.” -hâşâ ve kellâ- deyip isyan ettiler.

Onlar böyle diye dursun, İslâmiyet yavaş yavaş yayılıyordu. İnananlar gece gündüz tebliğ ediyor, bilhassa kadınlar arı gibi çalışarak hemcinsleri içinde dini yayıyorlardı. Efendimiz’in amcalarından biri olan Abbâs henüz inanmamıştı ama hanımı Lübâbe (radiyallahu anhâ) gizlice Müslüman olmuştu. Ömer ibn Hattâb Müslümanlara düşmandı fakat kardeşi Fâtıma (radiyallahu anhâ) ve eniştesi Saîd de gizlice Müslüman olmuştu. Hz.

Ebûbekir'in kızı Esmâ (radıyallahu anhâ) da İslâmiyet'i seçmiş, gizlice tebliğde bulunuyordu.

Mekkelileri en çok kızdıran şey, kölelerin Müslüman olmasıydı. Hz. Bilâl-i Habeşî ve annesi Hamâme de Allah'a inanmışlardı. Efendileri Ümeye zalimin tekiydi. Bilâl'i (radıyallahu anh) kızgın kumlara yatırır, taşları üzerine yığar, aç ve susuz bırakır, "Muhammed'in dinini ve Allah'a inanmayı terk et!" diyerek işkence ederdi. Hz. Bilâl de "Allah bir!" der, ızdırab içinde feryat ederdi. Çok geçmeden Hz. Ebûbekir (radıyallahu anh) Hz. Bilâl'i satın aldı ve hürriyetine kavuşturdu.

Müslümanlar çoğalıp geliştikçe Mekkeliler çılgına dönüyor, gördükleri her yerde inananlara eziyet ediyorlardı. Müslümanlar ise Dârü'l-Erkam'da gizlice bir araya geliyor, dinlerini öğrenmeye çalışıyorlardı. Hz. Erkam (radıyallahu anh) on sekiz yaşında Müslüman olan bir gençti ve evini Pegamberimiz'in hizmetine tahsis etmişti.

Ebû Zerr el-Gifârî, Kâbe'ye giden kabîlelerin yollarını kesen ve onları soyan ekiplerin içinden birisiydi. Bir defasında soygun anında, kadın ve çocukların çılgınlıkları ona tesir etmişti. Yaşlı annesini ve kardeşini alıp, kabîlesini terk etti. Bir ara Ebû Zerr'in içine bir ateş düştü. Mekke'ye Peygamber'i görmek üzere yollara düştü. Kâbe'de pejmürde kıyafetli birisinin yanına yaklaştı. Onu Müslüman zannedip, "Peygamber nerede?" diye sordu. O da "Burada bir Müslüman var!" diye çılgılık attı. Hemen derdest edip feci bir şekilde dövdüler. Ebû Zerr'i o hâlde gören Hz. Ali (radıyallahu anh) onun yabancı olduğunu anladı ve "Haydi bize gidelim! Beni arkamdan, uzaktan takip et!" dedi ve yürümeye başladı.

Ebû Zerr, "Sırrımı kimseye söylemeyeceksen anlatırım." diyerek Peygamber Efendimiz'i aradığını söyledi. Hz. Ali de onu alıp, Peygamberimiz'e götürdü. Efendimiz'i görür görmez, "Allah'ım! Bu yüz ne kadar güzel!" diyerek kelime-i şehâdet getirdi ve Müslüman oldu. Allah Resûlü ona kabîlesine dönmesini ve Müslüman olduğunu gizlemesini tavsiye etti. Buna rağmen Hz. Ebû Zer (radıyallahu anh), Resûlullah'ın emrine muhalefetten değil, imanından kaynaklanan heyecanını yenemeyerek, doğruca Kâbe'ye gidip gür bir sesle kelime-i şehâdet getirmeye başladı. Mekkeliler çileden çıktılar. Ebû Zer'i öldürme niyetiyle üzerine saldırdılar ve çok eziyet ettiler. Eli yüzü kanlar içinde kaldı. Elini

yüzünü zemzemle yıkayan Ebû Zer'in içinde fırtınalar kopuyor, vücuduna gelen onca darbenin neticesinde yine Kâbe'ye gidip haykırıyordu. Bu ara Efendimiz'in sözleri hatırına geldi. Demek ki her dönemin şartları hesaba katılmıyordu. Çocuktan kâmil bir insan hareketi beklenemezdi. Bu tavır ve davranış her dönemde Müslümanlar için bir ders-i ibret olmalıydı.

Git Oğlum, Görevini Yapmaya Devam Et!

İslâmiyet'in yayılması Müslümanları sevindirirken, Mekkeli müşrikleri de öfkeliyordu. Efendimiz'i vazgeçirmek için amcası Ebû Tâlib'e gittiler. Ebû Tâlib gelenleri ikna edip geri gönderdi. Mekkeliler ikinci bir heyet göndererek Ebû Tâlib'e, "Sen engel olmayacaksan aramızdan çekil biz engel olalım." dediler. Durum ciddileşince Ebû Tâlib, Efendimiz'e, "Oğlum! Bana bu kadar ağır yük yükleme. Üzerime çok geliyorlar, zor durumdayım." dedi.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), bu ifadelerle çok üzüldü. Allah'tan aldığı görevin önemini, ciddiyetini amcasına anlatması gerekiyordu. "Amca!" dedi. "Bir elime Güneş'i, öteki elime de Ay'ı koysalar, Allah'a yemin ederim ki ben yine bu görevimi bırakmam, bu davadan aslâ vazgeçmem." Yeğenin ciddiyetini gören Ebû Tâlib, "Git yeğenim, görevini yapmaya devam et! Ben sağ oldukça kimse senin kılına dokunamaz." deyince bu, Efendimiz için büyük bir moral kaynağı oldu.

Efendimiz'in geriye adım atmaması, amcasının sahip çıkarak destek vermesi, Mekkeli müşrikleri daha da kızdırdı. Korkutmaya ve öldürmeye niyet ettiler. Bir gün Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) namaz kılarken, talihsizlerden birisi hırkayı boynuna dolayıp kendisini boğmak istedi. Hz. Ebûbekir (radıyallahu anh) imdadına yetişerek, "O'nu Rabbim Allah dediği için mi öldüreceksiniz?" diye çıkıştı.

Mekkeli müşrikler çaresizlik içinde Efendimiz'e meşhur bir şair gönderdiler. Temsilci, "Ne istiyorsan söyle, istediğini vereceğiz. Kral mı olmak istiyorsun, güzel bir kadınla evlenmek mi istiyorsun, en zengin bir insan mı olmak istiyorsun? Eğer Peygamberlikten vazgeçersen bunların hepsini sana vereceğiz." dedi. Peygamberimiz hepsine "Hayır!" diyerek şu âyetleri okudu: "De ki: Ben de sizin gibi bir insanım. Yalnız bana şu vahyolunuyor: Sizin İlahınız yalnız bir tek İlah'tır. O halde O'na yönelerek

doğru yolda yürüyün, O’ndan af dileyin! O’na eş, ortak uyduranların vah haline!” (Fussilet sûresi, 6)

Bunları dinleyen temsilci döner dönmez; “Biliyorsunuz ben şiirden iyi anlarım. Muhammed’in okuduğu Kur’an, şiirden daha üstün bir şey. Bana kalırsa O’nu kendi hâline bırakınız.” dedi. Beklemedikleri bu ifadeler Mekkeli müşrikleri iyice çileden çıkardı.

İnsanlığın İftihar Tablosu (sallallahu aleyhi ve sellem), bir gün Kâbe’de derin bir huzur içinde Rabbine teveccüh ederek namaz kılıyordu. Ebû Cehil yanındaki kişilere, “Şu arsaya deve işkembesi atmışlar. Onu getirip Muhammed başını yere koyunca üstüne koyun.” dedi. İçlerinden bir tanesi işkembeyi getirip Efendimiz’in başına koydu. Kahkahalarla alay ederek güldüler. Henüz çocuk olan Hz. Fâtıma’ya hemen haber verildi. Annemiz ağlayarak işkembeyi babasının üstünden alırken, “Ağlama kızım, Allah babanı zayı etmeyecektir.” deyip Kâbe’ye doğru döndü ve onların da duyacağı şekilde isimlerini tek tek sayarak, “Allah’ım! Onları Sen cezalandır!” dedi. Hepsi korkup ürperdiler. Söz konusu kişilerin hepsi, Bedir savaşında öldü ve cesetleri bir çukura atıldı.

Ebû Cehil, Efendimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem) yaptıklarından daha beterini kölesi Zinnîre’ye de yaptı ve onu döverken gözlerini kör etti. Bütün bunlara karşı o, “Gözümü Allah verdi, Allah aldı. O dilerse gözümü yine açar.” dedi ve bir süre sonra gözleri tekrar görmeye başladı.

Yâsir ailesine Müslüman oldukları için merhametsizce işkence edildi. Efendimiz onları “Sabrediniz, yeriniz elbette Cennet olacaktır!” diyerek teselli etti. Yâsir (radıyallahu anh) işkence altında can verirken Ebû Cehil, Sümeyye vâlidemizin bağrına mızrağı saplayarak onu da şehit etti. Böylece karı-koca beraber İslâm’ın ilk şehitleri olma şerefine mazhar oldular.

Evlatları Ammâr’a da sırtına büyük taşlar koyarak eziyet edip, başını suya sokarak boğmaya çalıştılar. Ammâr (radıyallahu anh) dilinin ucuyla “Döndüm.” demişti. Resûl-i Ekrem ile karşılaştığı an, kendini Allah Resûlü’nün bağrına bıraktı. Efendimiz mübârek eliyle Ammâr’ın gözyaşlarını sildi ve “O’nun kalbi tepeden tırnağa imanla doludur.” diyerek etraftaki dedikoduları bir çırpıda silip attı.

İşkence gören kölelerden birisi de Hz. Habbâb ibn Eret idi. Ümmü Enmâr adlı bir kadının kölesiydi. Kadın Habbâb Müslüman olduğu için öyle düşmandı ki elbisesini çıkartır, kurumuş dikenler üzerinde sürükletirdi. Kor olmuş ateşe yatırır, göğsüne ayaklarıyla basar, çiğnerdi. Bir gün kızdırılmış demirle başını dağladı. Habbâb (radiyallahu anh) hâlini Efendimiz'e anlatınca, "Allah'ım! Habbâb'a yardım et!" diye dua etti. Gün geldi, Ümmü Enmâr başağrısına yakalandı. Izdırabından köpekler gibi uluyordu. Ona, "Başını dağlatırsan geçer." dediler. Habbâb demiri ateşte kızdırarak başını onunla dağladı. Allah (celle celâluhu), Habbâb'a yaptığı zulümle aynı şekilde, onu Habbâb eliyle cezalandırdı.

Sabaha Kadar Kur'ân-ı Kerim Dinlediler

Kur'ân'ın öyle bir câzibesi vardı ki Müslüman olmayanlar bile hayranlığını gizleyemiyordu. "Muhammed'in okuduğu beşer sözü olamaz, o başka bir şey." diyorlardı. Bir gece Ebû Cehil ile Mekkeli iki adam birbirlerinden haberi olmadan ve kimseye görünmeden, Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) evine Kur'ân dinlemeye gittiler. "Bunlar ne güzel ifadeler, insanın ruhunu okşuyor." diye düşündüler. Ortalık aydınlanınca birbirlerini görünce şaşırıldılar. "Biz böyle yaparsak diğer insanlar ne yapmaz ki!" dediler ve bunu bir daha yapmamak üzere ayrıldılar. Kur'ân'ın cazibesi onları öyle cezbetmişti ki birbirinden habersiz aynı yerde ertesi gün yine karşılaştılar ve söz vermelerine rağmen, üçüncü gün tekrar gittiler. Ne var ki inatları her defasında iman etmelerine mâni olmuştu.

Mekke müşrikleri Müslümanlara göz açtırmıyorlardı. Dövüyor, sövüyor, hakaret ediyorlardı ama Müslümanlar inaçlarından asla taviz vermiyorlardı. Her şeye rağmen katlanıyor ve sabrediyorlardı. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) olup bitenler karşısında "Habeşistan'da iyi bir kral var. Umarım size kucak açar." deyip, oraya hicret etmelerini istedi. Bu vesileyle hicret eden 12 erkek ve 5 kadın, ilk muhâcirler olarak tarihe geçtiler. İçlerinde Efendimiz'in kızı Hz. Rukiye ile damadı Hz. Osman da vardı. Gidenler birkaç ay sonra yanlış bir haber üzerine sevinerek yurtlarına geri döndüler fakat Mekkeliler, "Yine elimize düştünüz." deyip tekrar işkence etmeye başladılar. Bu durumda Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), pek çok Müslümana yine Habeşistan'a hicret etmelerini tavsiye etti. Bunu duyan

Mekkeliler, hemen Habeşistan kralına kıymetli hediyelerle bir heyet gönderdiler ve hicret eden Müslümanları geri istediler.

Habeşistan kralı Necâşî, iyi bir Hıristiyandı. Heyeti dinledikten sonra Mekkelilere, “Bir de onları dinlemem gerekir.” karşılığını verdi. Kral Müslümanları sarayına davet etti ve “İçinizde Peygamber’in akrabası var mı?” diye sordu. Efendimiz’in yeğeni Ca’fer ibn Ebû Tâlib (radıyallahu anh) Resûlullah ve İslâmiyet hakkında bilgi verdi. Kral okunan Kur’ân’ı dinledi. Daha sonra, “Bizim kitabımızla sizin kitabınız aynı kaynaktan çıkan iki ışık gibi.” deyip, Peygamberimiz’e hayranlığını ifade etti. Heyete dönüp, “Onlar benim şerefli misafirlerim, onları size veremem. İstedikleri kadar burada kalabilirler.” diyerek mü’minlere sahip çıktı.

Bir Kadının İhbarı

Müslümanların en büyük düşmanı olan Ebû Cehil, sevgili Peygamberimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem) çirkin şeyler söylüyor, her türlü hakareti yapıyordu. Buna rağmen Efendimiz cevap vermiyor ve oradan uzaklaşıyordu. Bir defasında bu hakaretleri duyan bir kadın, oradan geçmekte olan (Hz.) Hamza’nın yolunu kesti ve “Ey Hamza! Biraz evvel burada olmalıydın. Yeğenine Ebû Cehil’in yapmadığı hakaret kalmadı. Hem kendisine, hem dinine uygunsuz, rencide edici sözler söyledi.” diye şikâyette bulundu. (Hz.) Hamza buna çok sinirlendi. Efendimiz, Hamza’nın hem yeğeni hem de sütkardeşiydi. Müslüman olmasa bile O’nu çok sever ve söz söyletmezdi.

(Hz.) Hamza Ebû Cehil’i Kâbe’nin yanında buldu ve başına dikilip, elindeki demir yayı kafasına indirdi. “İşte ben de O’nun dinini kabul ediyorum ve Müslüman oluyorum. Gücün yetiyorsa O’na yaptıklarını gel de bana yap!” deyip, meydan okudu. Etrafta bulunan herkes korkup kaçtı. Ebû Cehil de “Eyvah! Hamza’yı da kaybettik.” deyip üzüldü.

Müslümanlar Hz. Hamza’nın şehâdet getirip Müslüman olmasıyla tam 39 kişi olmuşlardı. Hz. Ebûbekir (radıyallahu anh), “Yâ Resûlallah! Artık Kâbe’ye gidelim. Herkesi Müslüman olmaya çağıralım.” dedi. Efendimiz evvela bunu kabul etmedi fakat daha sonra ısrara dayanamayıp râzı oldu.

Bu dâvet neticesinde inkârcılar çileden çıktı ve saldırılarını şiddetlendirdiler. Başta Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Ebûbekir (radıyallahu anh) olmak üzere Müslümanlara çok büyük eziyet ettiler. Hz. Ebûbekir (radıyallahu anh) Efendimiz'in hâlini görünce, "Buna ben sebebiyet verdim." deyip çok üzüldü. "Canım sana kurban olsun yâ Resûlallah!" diyerek gözyaşları içinde özür diledi.

Hz. Hamza'nın Müslüman olmasından üç gün sonra idi. Ömer'in akrabası olan gizli Müslüman Hz. Nuaym ibn Abdullah, yolda Ömer'e rastlayınca; "Ya Ömer, nereye?" diye sordu. O da "Muhammed'i öldürmeye gidiyorum." dedi. Nuaym (radıyallahu anh) çok korktu ve Ömer'e şöyle dedi: "Muhammed'i öldürmeye değil, önce git ailenle uğraş! Kız kardeşin Fâtıma ve enişten Saîd de Müslüman oldu." Bu söz üzerine Ömer'in aklı başından gitti ve doğruca kız kardeşinin evine geldi. Habbâb ibn Eret (radıyallahu anh) onlara Kur'ân talim ediyordu. Ömer'i görür görmez Hz. Habbâb, Kur'ân sayfalarıyla beraber saklandı. Ömer kız kardeşine hitaben, "Ne okuyordunuz?" deyip bağırdı ve kardeşini sıkıştırdı. Hz. Fâtıma korkusundan cevap veremeyince, " Müslüman olmuşsunuz, yalan söylemeyin " deyip kardeşini tokatladı. Ağzı yüzü kan içinde kaldı. O da "İstersen öldür, elhamdülillah ikimiz de Müslümanız. Bizi inancımızdan hiçbir şey vazgeçiremez." diye cevap verdi.

Ömer, kız kardeşini bu vaziyette görünce, kalbi yumuşadı. "Okuduğunuzu bana getirin." dedi. "Onu sana veremeyiz. Önce gusül abdesti alıp temizlenmen gerekir." dedi Fâtıma (radıyallahu anhâ). Tarif üzere temizlendikten sonra kendisine Tâhâ sûresi verildi. Ömer bu sûreyi okuyunca, "Bunlar ne güzel sözler!" deyip, hayran kaldı. Kendisinin Müslüman olması için Peygamberimiz'in dua ettiğini söylediler. Ömer "Beni O'nun olduğu yere götürün." dedi.

Eniştesi ve kız kardeşi Ömer'i alıp Efendimiz'in bulunduğu yere götürdüler. İçeri girmek için izin istediler. Oradaki Müslümanlar Ömer'i görünce telaşlandılar. Hz. Hamza (radıyallahu anh) da oradaydı. "Bırakın gelsin, iyi niyetle geldiyse ne âlâ, kötü niyetle geldiyse kafasını kendi kılıcıyla uçururum." dedi. "Niçin geldin yâ Ömer?" sorusuna, "Müslüman olmaya geldim." deyince Allah'ın Sevgilisi ile beraber herkes sevincinden tekbir getirdi. Mekke'nin dağları bu tekbirlerle inledi.

Hız. Ömer kelime-i şehâdet getirdi. Allah Resûlü Hz. Ömer'i bağrına bastı. Onun gelişı ve Müslüman oluşu yeni bir dönemin başladığını ifade ediyordu. Müslüman olan herkes, ayrı bir güç kazanmıştı. İbn Mesud'un (radıyallahu anh) dediği gibi Hz. Ömer'in Müslüman oluşu din adına bir fetih anlamına geliyordu. Onunla Müslümanlar, Efendimiz'in peygamberlikle şereflendiği yaşına tekâbül eden kırk sayısına ulaşmışlardı. Hz. Ömer, Efendimiz'e "Yâ Resûlallah! Biz hak üzerine olduğumuz halde neden hâlâ dinimizi gizliyoruz." dedi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Hz. Ebûbekir, Hz. Osman, Hz. Hamza, Hz. Ömer ve diğer Müslümanlar (radıyallahu anhum ecmaîn) hep beraber Kâbe'ye gidip açıkca Müslümanlıklarını ve İslâmiyet'i ilan ettiler. Allah (celle celâluhu) cümlemizi şefâatlerine mazhar eylesin. Âmîn...

Eğer Sen Peygambersen Gökteki Ay'ı İkiye Böl!

İslâmiyet yayılıyor, Müslümanlar her geçen gün çoğalıyorlardı. Mekkeliler telaş içindeydi. "Muhammed'i öldürmedikçe bize rahat yok." diyerek acımasız bir karar aldılar. Ebû Tâlib, alınan bu karardan fevkalâde rahatsız oldu ve bütün akrabaları davet etti. Sadece Efendimiz'e diş bileyen amcası Ebû Leheb katılmadı. Bu toplantıda inanan inanmayan bütün akrabaları, Efendimiz Hz. Muhammed'i korumak için söz verdiler. Her gece bir akrabası Allah Resûlü'nün yatağında yatacaktı.

Bunu duyan Mekke müşrikler pek acımasız bir karar aldılar ve bunu Kâbe'nin duvarına astılar. Boykot yılları olarak ifade edilen üç yıl boyunca Efendimiz'i, akrabalarını ve inananları tecrid altına alacaklardı. Her türlü maddî-manevî irtibatı kestiler. Açlıktan ağlayan çocukların feryâdı dayanılmaz hâl almıştı. Bu feryâda dayanamayan bazı merhametli insanlar, geceleri develere erzak yükleyip Ebû Tâlib mahallesine doğru gönderdiler. Bunu öğrenen Mekke müşrikler, söz konusu insanlara da kötü davrandılar.

Allah Resûlü dayanamayıp, "Allah'ım! Onlara kıtlık ver." diye dua etti. Yağmurlar kesildi, korkunç kıtlık başladı. Allah onları, ölen hayvanları ve kokmuş leşleri yemeye mecbur etti. Gelip, Efendimiz'e boyun büküp yalvardılar. Efendimiz'in duası üzerine yeniden yağmur yağmaya başladı.

Boykotun üçüncü yılında, daha evvel alınan karara basılan mühürlerin - Allah lafzı hâriç- bütününü ağaç kurdu yemişti. Ebû Tâlib Mekkelilerin

yanına gitti. Bunu görenler, “Artık mecbur kaldı, yeğenini bize verecek.” zannettiler. Ebû Tâlib ağaç kurdu meselesini anlatınca, inanmak istemediler. “Dediğim doyuysa boykotu kaldıracak mısınız?” sorusuna onlar da “Yalansa yeğenini bize teslim edecek misin?” dediler. “Evet” dedi Ebû Tâlib. Gidip baktıklarında gerçekten “Allah” lafzı dışında kurdun her şeyi yediğini gördüler. Buna rağmen “Şu Muhammed yaman sihirbazmış (hâşâ!)” dediler. Boykotu da ister istemez mecburen kaldırmak zorunda kaldılar.

Müşriklerden Rükâne adında kimsenin yenemediği bir pehlivan vardı. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bir gün koyun otlatan bu şahısla karşılaştı. “Hâlâ Müslüman olmayacak mısın?” diye sordu. Rükâne, “Beni güreşte yenersen olurum.” cevabını verdi. Kendinden çok emindi fakat güreş sonucunda sırtı yere gelmişti. Şaşırان ve öfkelenen Rükâne, “Bir daha” dedi. Kendisini ikinci kez yerde bulan pehlivan, “İyi ki etrafta bizi gören kimse yok.” diye mırıldandı. Yenilen pehlivan güreşe doymazmış fehvâsınca, “Eğer üçüncü defa da beni yenersen senin dinine gireceğim.” diye söz verdi. Yine kendini yerde bulan Rükâne’nin başı dönmüştü. Ayağa kalktı “Şehâdet ederim ki” diye başlayan sözünü, “Sen ne büyük sihirbazmışsın (hâşâ!)” diye bitirdi. Demek ki Allah murad etmeden kimse ışığı bulamıyor, imanla şerefletemiyordu.

Mekkeliler iki de bir Efendimiz’den mucize göstermesini istiyorlardı. O da “Ben istediğim zaman mucize gösteremem. Eğer Allah isterse mucizeyi yaratır.” diye cevap verirdi. Buna rağmen ısrarla, “Eğer Sen peygambersen, şu gökteki Ay’ı ikiye böl!” dediler. Ay o gün dolunaydı ve aynen tepsi gibi görünüyordu. Efendimiz’in işaretleriyle yarısı dağın öbür tarafında, yarısı bu tarafında kaldı. “İşte bakın gözlerinizle görün.” dedi onlara. Fevkalâde şaşkınlık içinde -hâşâ- “Bu adam yaman bir büyücü, gözlerimizi büyüledi.” diyerek inat etmeye devam ettiler ve iman etmeye yanaşmadılar.

Hüzün Yılı

Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem) risâletinin onuncu yılıydı. Üzüntü ve kederler birbirini takip ediyordu. İlk önce oğlu Kâsım’ı, bir müddet sonra diğer oğlu Abdullah’ı kaybetti. Bilâhere amcası Ebû Talib hastalandı. Son anında, “Amcacığım Müslüman ol, kurtul!” teklifinde bulunsa da

müspet cevap alamamanın üzüntüsü içinde amcasını kaybetti. Bu hüznün kaynağı olaylara karşı Cenâb-ı Hak, “Habibim! Senin vazifen tebliğdir...”(Mâide sûresi, 99) ve “Sen dilediğin kimseyi doğru yola eriştiremezsin lâkin ancak Allah dilediğini doğruya hidâyet eder. O, hidâyete gelecek olanları pek iyi bilir.” (Kasas sûresi, 56) buyurarak Nebisini teselli buyurdu.

Daha sonra zevce-i muhteremeleri ve ümmet-i Muhammed’in annesi Hz. Hatîce (radıyallahu anhâ) vâlidemiz de hastalandı. Çok geçmeden o da ruhunun ufkuna yürüdü. Efendimiz’in âdetâ kolu kanadı kırılmıştı. Düşmanlarına karşı Allah’tan başka hâmisi kalmamıştı. Bu durumda Mekkeliler Efendimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem) iyice yüklediler. Başına, yüzüne toprak saçtılar, mübârek yüzüne tükürüp hakarete bulundular. Hak Teâlâ’nın “(Habibim) Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdim.” (Enbiya sûresi, 107) buyurduğu Nebiler Sultanı’nı çok üzdüler. Bu durum karşısında Peygamber Efendimiz, Hz. Zeyd’i yanına alarak Tâif’e gitti. İnsanlara Allah’ı ve O’nun dinini anlattı. Ne talihsiz insanlardı ki O’nu taşa tutarak Tâif’ten kovdular. Hz. Zeyd (radıyallahu anh) Efendimiz’i korumaya çalışsa da ayakları kanlar içinde kalmıştı. Allah Resûlü’nün sadece vücudu değil, gönlü de yaralanmıştı. Tam bu anda Cibrîl (aleyhisselâm) dağlara hükmeden melek ile beraber gelip Efendimiz’e, “Tâiflilerin Sana yaptığını Rabbin gördü. Her istediğini yapmamız için bizi gönderdi.” Dağlara hükmeden melek de “Yâ Resûlallah! İstersen şu iki dağı onların başına geçireyim.” dedi.

“Ya Rab! Onların yok olup gitmelerini istemem. Şayet yok olurlarsa ben Seni kime anlatayım? Soylarından iyi Müslümanlar çıkmasını dilerim.” buyuran Nebiler Sultanı (sallallahu aleyhi ve sellem), yüreği kan ağlarken bile intikam almayı düşünmemişti. Bir ağaç dibinde Hz. Zeyd ile birlikte üst başlarını temizlediler ve abdest alıp namaz kıldılar. Sonra ellerini açıp, “Rabbim! Sen benden râzı olursan, bu yapılan şeylere aldırmam.” diyerek dua etti. Duasını bitirir bitirmez, uzaktaki bağ sahipleri köleleriyle üzüm gönderdiler. Efendimiz gelen şahsa bazı sorular sordu:

- Adın nedir?

- Addâs.

- Nerelisin? Hangi dindensin?
- Ninovalıyım, Hıristiyanım.
- Demek Yunus Peygamber'in köyündensin.
- Evet ama sen Yunus'u nereden biliyorsun?
- Ben de onun gibi peygamberim, o benim kardeşimdir. Onu da kavmi dinlememiş, büyük sıkıntılar vermişlerdi, buyurdu.

Ardından Hz. Yunus hakkında bilgiler verdi. Bunun üzerine Addâs Efendimiz'in ellerine kapandı. Ellerini ve başını öperek kelime-i şehâdet getirip Müslüman oldu. Efendimiz daha sonra Mut'im ibn Adıyy himayesinde Mekke'ye döndü. Hatîce validemiz vefat edince kızları yalnız kalmıştı. Onun için Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) Habeşistan'a ilk göç edenlerden ve beş çocuğu bulunan Sevde vâlidemizle evlendi.

Bir defâsında Ebû Cehil, "Muhammed'i Kâbe'nin yanında namaz kılariken görürsem boynunu çiğneyeceğim." demişti. Bunu bilenler, Efendimiz'in Kâbe'de namaz kıldığını hemen Ebû Cehil'e haber verdiler. Allah düşmanı, Resûlullah'ın üzerine yürüdü ama birden irkilip durdu. "Ne oldu?" diye sordular. "Muhammed'e yaklaştığımda aramızda büyük bir ateş gördüm. Biraz daha yaklaşıyordum cayır cayır yanacaktım." dedi. Cehâletin babası Ebû Cehil iman nimetinden mahrum olduğu için Allah'ın, Peygamberini her zaman, her yerde koruduğunu bilmesi mümkün değildi.

Akabe Biatları

Risâletin on birinci yılında (Yesrib) Medîne'den Kâbe'yi ziyarete gelen altı kişi ile Akabe'de buluşuldu. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onlara kendisinin peygamber olarak gönderildiğini bildirdi. Onlar da Yahudilerin "Yakında bir peygamber gelecek." dediklerini duymuşlardı. Efendimiz'in şahsı ve beyanlarındaki güzellikler karşısında karar verip şehâdet getirdiler. Medîne'de İslâmiyet'i yaymaya söz verdiler.

Bir sonraki yıl "Mi'râc Mucizesi" gerçekleşti. Müşrikler, "Bu kadar büyük bir yalanı şimdiye kadar hiç duymadık. Madem oralara gittiğini

söylüyorsun, bize Kudüs ve Mescid-i Aksâ hakkında bilgi ver.” dediler. Allah (celle celâluhu) bir televizyon ekranında gösteriliyor gibi oraları Resûlü'nün gözünün önüne getirdi. Efendimiz'in verdiği bu doğru haberler karşısında şaşırın müşrikler yine de inanmadılar. Efendimiz'in en sâdık arkadaşı Hz. Ebûbekir'e koştular, duyduklarını heyecanla anlattılar. Hz. Ebûbekir “Bunları O mu söyledi?” diye sorunca, “Evet” dediler. “O söylediye aynen doğrudur.” dedi Hz. Ebûbekir (radıyallahu anh). Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) o sâdık arkadaşının bu beyanını duyunca, ismine “es-Sıddîk” yani “sadâkatin zirvesi” ismini de ilâve etti.

Daha evvel Mekke'ye gelip iman eden ve Efendimiz'e söz veren Medîneli altı mü'min, bu defa on iki kişilik bir heyetle geldiler ve Akabe'de Efendimiz ile tekrar buluştular. Şu hususlarda Allah Resûlü'ne söz verdiler:

“Allah'tan başkasını ilâh kabul etmeme, kimsenin malına göz dikmeme, hırsızlık yapmama, hem çocuklarını hem de başkalarını öldürmeme, kimseye iftirada bulunmama ve Peygamber'in sözünü her hâlükârda dinleme.” Bu sözleşme tarihe, “Birinci Akabe Biatı” olarak geçti.

Böylece iman edip söz veren Medîneli Müslümanlar, Allah Resûlü'nden duyarak İslam hakkında bazı bilgiler edinmişlerdi. Fakat sürekli yenilenen, her gün yeni bir mesajla gelen bir din olması itibâriyle Hazrec ve Evs kabîlelerinin arasındaki iftirâkı giderecek, vifak ve itifâkı tesis edecek, hicret öncesi burayı medenî bir şehir hâline getirip hazırlayacak birisine ihtiyaç vardı. Allah Resûlü “Mus'ab!” diye seslendi. Belli ki bu mürşid, dün zengin iken sırf Müslüman olduğu için evinden kovulan, her türlü imkandan mahrum bırakılan Mus'ab ibn Umeyr (radıyallahu anh) olacaktı.

Esad ibn Zürâre (radıyallahu anh), Hz. Mus'ab'a evinin kapılarını açarak onu sahiplenmişti. Sa'd ibn Muâz ve Useyd ibn Hudayr bu gelişmelerden rahatsız olmuşlardı. Useyd, kavmin efendisiydi. Kılıcını kuşandı, Mus'ab (radıyallahu anh) ile görüşmek istiyordu. Karşılaştıklarında Hz. Mus'ab gayet yumuşak, “Lütfen biraz oturup dinler misin? Hoşuna giderse kabul edersin, gitmezse biz senin istediğini yaparız.” dedi. Mus'ab'ın ifadelerinden öyle etkilendi ki sözünü keserek “Ne yapmam gerekiyor?” diye sordu. Şehâdet getirip doğru Sa'd ibn Muâz'ın yanına gitti. Sâ'd ibn Muâz da bir kabîle reisiydi. Her ikisi de İslâmiyet'le şereflendiler. Bu gelişmeler ve Hz. Mus'ab ibn Umeyr'in gayretleri üzerine Medîne'de

İslâmiyet hızla yayılmaya başladı. Efendimiz’i henüz görmeden Müslüman olanlar vardı.

Bir süre sonra Allah Resûlü’nü Medîne’ye davet etmeye karar verdiler. Peygamberliğin on üçüncü yılıydı ki Kâbe’yi ziyaret etme niyetiyle yetmiş beş Müslüman Mekke’ye geldi. Bir gece Efendimiz’le buluştular. Müslümanlığını gizleyen ve Efendimiz’i korumak için orada bulunan amcası Hz. Abbâs da vardı. Hz. Abbâs (radiyallahu anh), “Mekkeliler O’nu öldürmek için size savaş açacaklar. Allah’ın elçisini ailenizi koruduğunuz gibi koruyacaksınız, kendisini Medîne’ye götürmenizi kabul ederim. Yoksa bu işten vazgeçiniz.” dedi.

Medîneliler, Peygamberimizi canlarından çok sevdiklerini, O’nun yolunda seve seve canlarını feda edeceklerini, hem O’na hem de diğer Müslümanlara kalplerini, yurtlarını ve evlerini açacaklarını söyleyerek Efendimiz ve Hz. Abbâs’a söz verdiler. Mekke’de gerçekleşen bu anlaşmaya da “İkinci Akabe Biati” denildi.

Sevr Sultanlığı

Mekkeli müşrikler bu haberi duyunca, “Bizim düşmanımızı Medîneliler nasıl korumuş!” diye çileden çıktılar. Müşrikler Efendimiz ve diğer inananları ellerinden kaçırmamak gayreti içindeydiler. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) mü’minlere, “Medine sizi bekliyor.” buyurunca, her şeylerini geride bırakarak hicret yolunu tuttular. Yalnız Hz. Ömer âşikâr olarak Mekkelilere meydan okudu ve “Ben de gidiyorum. Çocuğunu yetim, karısını dul bırakmak isteyen gelsin de bana engel olsun.” diyerek yola çıktı ve hiç kimse karşısına çıkmaya cesaret edemedi.

Medîneli Müslümanlar, Muhâcir kardeşlerine evlerini, bağ-bahçelerini ve gönülllerini açtılar. Din kardeşi olmanın güzelliğini beraber yaşadılar. Diğer taraftan hicret etmeyen çok az kişi kalmıştı. Hz. Ebûbekir de hicret etmek istiyordu fakat Efendimiz kendisine, “Bir süre daha bekle. Belki Allah sana bir yol arkadaşı verir.” buyurdular.

Mekkeliler, Müslümanları ellerinden kaçırmışlardı. “Bunlar Medine’de güçlenerek ileride bize savaş açarlar.” paranoyasıyla düşünüp taşınıp ne yapabileceklerini hesap ediyorlardı. “Muhammed’i öldürmekle bu işin

önünü alabiliriz.” diye karar verdiler ve şu neticeye vardılar: “Her kabileden güçlü delikanlılar seçilecek. Peygamber gece evinden çıkar çıkmaz kılıçlar saplanacak ve O’nu kimin öldürdüğü belli olmayacak.”

Allah Teâlâ (celle celâluhu) Cibrîl-i Emîn ile Efendimiz’e Medîne’ye hicret iznini gönderdi. Muhammedü’l-Emîn olması itibariyle herkes O’na emanet olarak bir şeyler bırakmıştı. Hz. Ali’ye (radiyallahu anh) bu emanetleri sahiplerine teslim etmesini söyledi ve “Bu gece sen benim yatacağında yatacaksın ama asla korkmayacaksın.” buyurdu. Gece kararınca katil adayları evi kuşattılar. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Yâsîn sûresini okuyarak evden çıktı. Bir avuç toprak alarak evi kuşatanların üzerine saçtı ve aralarından çıkıp gitti. Hz. Ebûbekir’i de alarak Sevr Sultanlığı’na doğru yola koyuldular. Oraya varınca Hz. Ebûbekir mağarayı güzelce kontrol etti ve temizledi. Muvakkaten buraya yerleştiler.

Bu arada kâtil adayları kılıçları ellerinde karşılarında Hz. Ali’yi bulunca yanıldıklarını anladılar. Büyük bir panik içinde “O mutlaka Ebûbekir’e gitmiştir.” diyerek evine koştular. Onun da evde olmadığını tespit edince, “Bunlar çok uzaklaşmadan yollarını keselim.” düşüncesiyle hemen Kürz adında çok iyi iz süren birisini buldular. “Muhammed’in yerini bulursan seni çok memnun ederiz.” teklifinde bulundular. Kürz hakikaten işinde profesyonel olduğu için Sevr mağarasına kadar olan izleri tesbit etti fakat orada garip bir şeyle karşılaştılar. Mağaranın ağzında bir dağ güvercini yuva yapmıştı ve bir örümcek de mağaranın kapısını örerek kapatmıştı. “Bu örümcek Muhammed doğmadan buraya ağını örmüş.” diyerek geri döndüler. Mağaranın ağzında Mekkelileri gören Hz. Ebûbekir (radiyallahu anh) telaşlandı. “Eyvah! Yerimizi buldular yâ Resûlallah! Beni öldürürlerse önemli değil ama ya sana zarar verirlerse!” diyerek endişesini dile getirdi. Allah Resûlü “Tasalanma, Allah bizimle beraberdir.” (Tevbe sûresi, 40) buyurarak onu teskin etmeye çalıştı.

Üç gün orada kaldıktan sonra tekrar yola çıktılar. Bir süre sonra Ümmü Mâbed’in çadırına denk geldiler. Ondan süt istediler. Çadırda hiç süt yoktu. Hastalığından dolayı kısır kalmış bir koyun vardı. Efendimiz koyunu sağmak için izin istedi. Ümmü Mâbed, “Buyurun, feda olsun ama bir damla sütü yok!” diye cevapladı. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) “Bismillâhirrahmânirrahîm” diyerek o koyundan bir kova dolusu süt sağdı.

Bu arada Mekkeliler Peygamber’i bulana yüz deve mükâfat vereceklerini ilan ettiler. Süraka bu işe talip oldu. Sahil yolunu takip ederek onları buldu. Süraka’nın geldiğini gören Hz. Ebûbekir yine telaşlandı. Efendimiz yol arkadaşına rahat olmasını, Allah’ın kendileriyle beraber olduğunu söyledi ve Rabbinden onları koruması için dua etti. Sürâka aradıklarına yetiştiği için sevinmişti ama birden atının ayakları kuma battı. Az sonra at ayaklarını kumdan kurtardı fakat bu defa hayvanın ayakları tekrar kuma gömülüp siyah bir duman fışkırdı. O zaman Süraka, “Muhammed’i görünmeyen bir güç koruyor.” diye düşündü ve Peygamber’den eman diledi. “Beni bağışlarsanız benden size zarar gelmez. Zarar vermek isteyenlere de engel olurum.” dedi ve gerçekten de sözünde durdu.

Heyecan Doruktaydı

Medîne’deki Müslümanlar üç gündür heyecanla Resûlullah’ın yolunu gözlüyorlardı. Hele çocuklar... Onunla buluşacakları anı iple çekiyorlardı... Öğle vaktiydi. Evinin damında duran bir Yahudi, “Beklediğiniz misafir geliyor!” diye bağırdı. Şehrin dağları, taşları tekbir sesleriyle çınladı. Bütün inananlar, merakla ve heyecanla Kuba’dan Medine’ye kadar yolları tutmuşlardı. Çocuklar şiir okuyor, kadın ve kızlar def çalıyor, “Talea’l-Bedru aleyha...” eşliğinde Allah Resûlü’nü karşılamaya çıkmışlardı. Efendimiz onlara selam verdi. Hepsi birlikte “Seni çok seviyoruz ey Allah’ın elçisi!” diye sesleniyorlardı. Efendimiz onlara tebessümde bulunarak, “Vallahi, ben de sizi seviyorum.” diyordu. Bilhassa çocuklara duyduğu derin sevgiyi defalarca ifade ediyor, onlar da mutluluktan uçuyorlardı.

İnsanlığın İftihar Tablosu (sallallahu aleyhi ve sellem) Medîne-i Münevvere’nin yakınında bulunan Kuba’da on dört gün kaldı. Orada bir mescid yapıldı. Kendisi de bir işçi gibi omuzunda taş taşıdı. Medîneli Müslümanlar kaygıyla, “Ya Resûlallah! Sen otur, biz taşırız.” demelerine rağmen O çalışmaya devam etti.

Arkadan Hz. Ali (radiyallahu anh) emanetleri sahiplerine vererek, bir yolunu bulup Medîne’ye doğru yola çıkmıştı. Gündüzleri saklanmış, geceleri de yol almıştı. Ayakları şişmiş, yarılmış ve kanamıştı. Diğer taraftan Süheyb-i Rûmî de servetini paraya çevirmiş, Kuba’nın yolunu

tutmuştu ama yolunu kestiler. Bütün servetini gasp edip elinden aldılar sonra da serbest bıraktılar. Başından geçenleri Efendimiz'e anlatınca, şöyle iltifatta bulundular: "Süheyb! Bu alışverişte sen kârlı çıktın."

Allah Resûlü, Kusvâ adındaki devesinin üzerindeydi. Medine o güne kadar böyle bir kalabalık görmemişti. Bir kötülük yapılabilir endişesiyle anne tarafından akraba olan Neccâroğulları, Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) korumak üzere hazırlıklı gelmişlerdi. Herkes devenin yularından tutuyor, gözyaşlarıyla O'nu misâfir etmek istediklerini söylüyorlardı. "Ne olur bize buyurmaz mısın yâ Resûlallah!" diye rica ediyorlardı. Efendimiz hepsinin gönlünü alıyor ve devenin yolunun açılmasını istirham ediyordu. "Devem nereye giderse orada kalacağım." buyurdular. Hayvan, Neccâroğullarının mahallesine geldi ve bir arsaya diz çöktü. Oraya en yakın ev Peygamberimiz'in akrabası olan Hz. Eyyûb el-Ensârî'nin eviydi. Mescid ve hâne-i saâdet yapıncaya kadar Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) bu evde misafir oldu.

Artık Allah'ın sevgili elçisi Medîne'deydi. Mekke'deki çileler bitmiş, acılar ve kederler sona ermişti. Burada yepyeni bir hayat başlayacaktı. Herkes inandığı dini, rahat ve huzur içinde yaşama fırsatı bulacaktı. Allah'ın Elçisi devesinin çöktüğü arsayı satın aldı ve Mescid-i Nebevî'nin inşasına başlandı. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bu defa da inşaat için kerpiç taşımıştı. Namaz için "Haydi namaza!" çağrısı yapılıyordu. Daha sonra bir sahâbînin gördüğü rüya üzere Allahu Teâlâ ezanı talim buyurdu. Efendimiz, Bilâl-i Habeşî'yi (radıyallahu anh) ezan okuması için vazifelendirdi. Böylece kendisi Peygamberimiz'in müezzini olma şerefine erdi. Yaklaşık yedi ay sonra Mescid-i Nebevî ve mütevâzi evi tamamlandı. Peygamberimiz misafir kaldığı evden oraya taşındı.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) daha Mekke'de iken Hz. Ebûbekir'in kızı, anneler annesi Hz. Âişe vâlidemizle sözlenmişti. Hz. Âişe (radıyallahu anhâ) Peygamberimiz'in sadece eşi değil, aynı zamanda en zeki öğrencisi oldu. Efendimiz'i yakından tanımamıza çok büyük katkılarda bulundu. Bir gün kendisine Sa'd ibni Hişâm tarafından Efendimiz'in ahlâkı sorulunca, "Siz Kur'ân okumuyor musunuz? Onun ahlâkı Kur'ân ahlâkıydı."[61](#) buyurmuşlardı.

İlerleyen günlerde Mescid-i Nebevî'nin bitişiğine bir gölgelik yapıldı. Buraya sofa anlamında "Suffe" adı verildi. Burada fakir Müslümanlar yatıp kalktıkları için onlara, "Ehl-i Suffe" denildi. Bu kişiler Peygamberimiz'den Kur'ân-ı Kerim ve hadisler öğrenir, ezberler ve bunları başkalarına ulaştırırlardı. Müslüman olan çevre kabîlelerden bir öğretmen istenildiğinde bunların arasından gönderilirdi. Böylece Suffe Müslümanların ilk yatılı mektebi oldu.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Mekke-i Mükەرreme'den Medîne-i Münevveriye'ye hicret edenlere Muhâcir; onlara yuvalarını ve sînelerini açan Medînelilere de Ensâr adını vermişti. Bir gün Müslümanların hepsini bir araya topladı ve onları kardeş ilan etti. Ensâr, Muhâcir kardeşlerine kucak açarak, bütün imkanlarını paylaşarak hiç kimseyi mağdur bırakmadılar ve İslâm kardeşliğini gösterdiler. Nitekim Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'da "Mü'minler sadece kardeşirler. O halde ihtilaf eden kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'a karşı gelmekten sakının ki O'nun merhametine nail olasınız." (Hucurât sûresi, 10) buyurulmaktadır. Bu âyet, dünyanın neresinde olursa olsun mü'minleri kardeş kabul etmektedir.

Bu hususla ilgili âyet ve hadîs-i şeriflerden bazıları şöyledir:

"Ey iman edenler! Sizden hiçbir topluluk bir başka toplulukla alay etmesin. Ne malum? Belki alay edilenler edenlerden daha hayırlıdır.

Kadınlar da başka kadınlarla alay etmesinler. Belki de alay edilenler edenlerden daha hayırlıdır.

Birbirinizi, (daha doğrusu kendilerinizi) karalamayın. Birbirinize kötü lakaplar takmayın.

İman ettikten sonra insanın adının kötüye çıkması, fâsık damgası yemesi ne fena bir şeydir! Kim tövbe etmezse işte onlar tam zalim kimselerdir." (Hucurât sûresi, 11)

Ashâbdan Hz. Cerîr ibn Abdillâh (radiyallahu anh), Hz. Peygamber'in kendisinden şu üç şeyi yapmak üzere biat istediğini bildirir: "Namaz, zekât ve bütün Müslümanların hayrını isteme (nasihat)."

“Müslümana kötü söz söylemek fâsıklık, onunla savaşmak küfürdür.”[62](#)

“Müslüman Müslümanın kardeşidir; ona zulmetmez, onu desteğinden mahrum bırakmaz. Bir kimse için Müslüman kardeşini hakir görmek kadar büyük bir kötülük yoktur.”[63](#)

Bedir Savaşı

Müslümanların Medîne-i Münevvere’ye hicret etmiş olmaları tehlikenin bittiği anlamına gelmiyordu. Bundan dolayı Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Medîne’de yaşayan Yahudiler ve gayrimüslim Araplarla anlaşma yaptı. Hicretin ikinci yılıydı. Allahü Teâlâ mü’minlere namaz kılarken yönlerini artık Kudüs’ten Kâbe’ye dönmelerini emretti. Aynı zamanda oruç ibâdeti farz kılındı. Müslümanlar oruç tutmanın ve teravîh namazı kılmanın mutluluğunu yaşadılar. Bu arada Mekkeliler İslâmiyet’in yayılmasına engel olmaya çalışıyorlar ve Müslümanların Kâbe’yi ziyaret etmelerini istemiyorlardı. Zaman zaman Medîne yakınlarına kadar geliyor, inananların mallarına zarar veriyorlardı. Medîne’ye saldırmaları ve Efendimiz’i öldürme teşebbüsünde bulunmaları muhtemeldi. Allah Resûlü, onların bu tavır ve davranışlarından rahatsızlık duyuyor ve onları korkutup güçlerini ve morallerini kırmayı düşünüyordu.

Bu arada Mekkeliler Suriye’ye büyük bir ticaret kervanı göndermişlerdi. Kervan Bedir yakınlarından geçecekti. Efendimiz bunu öğrenince Müslümanları topladı ve görüşlerini aldı. Şöyle dediler: “Yâ Resûlallah! Bize kendinizi denize atın deseniz, gözümüzü kırpmadan atarız.” Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bu samimi ifadeler üzerine üç yüz on üç sahâbî ile birlikte Bedir’e doğru yola çıktı. Çocuklar bile gelmek için yalvarıyorlardı. Resûlullah Efendimiz çocukları çok sevdiği için onları geri gönderdi. Kervanın başında bulunan Ebû Süfyan haberi alınca, Mekke’ye haber saldı. Mekke’den büyük bir ordu hazırlayıp gönderdiler. Sayıca Müslümanlardan kat kat fazla idiler. Bu arada Ebû Süfyan kervanın yolunu değiştirmiş, sahil yolundan giderek Müslümanların elinden kurtulmuştu. Ebû Cehil fırsatı kaçırmamak düşüncesindeydi. Takviye kuvveti de beraberine alarak Bedir’e doğru yola devam ettiler.

Bedir’de iki ordu karşı karşıya geldi. Efendimiz, bir onlara bir de Müslümanlara baktı. Münkirlerin gücü maddî anlamda kat kat fazlaydı.

Ellerini açıp, “Allah’ım! Şu birkaç can da yok olup giderse, kıyâmete kadar Sana inanan kalmayacak. Bize yardımını lütfet!” diye dua etti. Yanında Hz. Ömer, Hz. Hamza ve Hz. Ali (radiyallahu anhum) vardı. O günkü âdete göre ilk önce savaşçılar öne çıkardı. Hz. Hamza ve Hz. Ali öne çıktılar. Allah’ın inâyetiyle İslam düşmanları birer birer yere yığıldı. Mekke ordusundan yetmiş ölü, Müslümanlardan ise on dört şehit vardı. “Rabbin meleklerle vahyediyordu ki: Muhakkak Ben sizinle beraberim. Haydi, siz de müminlere sebat ve cesaret verin. Kâfirlerin kalplerine korku salacağım. Haydi vurun onların boyunlarına, vurun onların parmaklarına!” (Enfâl sûresi, 12)

Mekkeliler başta Ebû Cehil olmak üzere en ileri gelen adamlarını kaybetmişlerdi. Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem), Kâbe’de namaz kılarken başına deve işkembesi koyarak eğlenenler birer birer çukura yuvarlanmışlardı. “O vakit siz Rabbinizden yardım istiyordunuz. O da: Ben size peşpeşe gelecek bin melâike ile imdâd edeceğim, diye duanızı kabul buyurdu.”(Enfâl sûresi, 9)

Diğer taraftan Medine’de kalan Müslümanlar adeta bayram ettiler. Zengin esirlerden kurtuluş parası aldılar. Fakir olanları da para almadan, on çocuğa okuma yazma öğretme şartıyla serbest bıraktılar. “Siz savaşta onları kendi kuvvetinizle öldürmediniz lâkin Allah öldürdü. (Ey Resûlüm!) Attığın vakit sen atmadın lâkin Allah attı. Ve bunu Allah müminleri güzel bir imtihana tâbi tutmak için yaptı. Şüphesiz ki Allah hakkıyla işitir ve bilir.” (Enfâl sûresi, 17)

Oğlumu Size Hediye Getirdim Yâ Resûlallah!

Ümmü Süleym (radiyallahu anhâ) adında bir hanım on yaşındaki çocuğu ile gelip, “Ya Resûlallah! Benim size layık vereceğim bir hediyem yok. Onun için oğlum Enes’i hediye getirdim, hizmetinizde bulunsun.” dedi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Enes’i çok sever ve bazen de şöyle nasihat ederdi: “Evine girdiginde herkese selam ver. Namaz kılarken sağa-sola bakma. Seni yaratan Allah’ın huzurunda olduğunun farkında ol. Kalbinde kimseye karşı kin ve nefret taşıma.” Bazı zamanlar Enes’e “iki kulaklı” diye takılır, şaka yapardı. Enes (radiyallahu anh) on yıl Efendimiz’in hizmetinde bulundu. En çok hadis ezberleyen yedi kişiden biri

oldu. Efendimiz'den kalan ve devamlı yanında taşıdığı bir emaneti “Ben ölünce bunu kefenime koyun.” diye vasiyet etmişti.

Hz. Selmân-ı Fârisî (radıyallahu anh)

İranlı ateşe tapan bir ailenin çocuğu olan Selmân-ı Fârisî'yi bir gün babası çiftliğe gönderdi. Selmân, yol üzerinde bulunan kiliseye merak edip girdi ve yapılan ibâdete katıldı. Babasına, Hristiyanlığı çok beğendiğini söyleyince, dinini değiştireceğinden korkan babası tarafından, ayağından zincirlenerek hapsedildi. Selmân bir fırsatını bulup Suriye'ye kaçtı. Hristiyanların en bilgin kişilerine din adamı olarak kimi tavsiye edeceklerini sordu. Önerdikleri kişinin yanına gitti. Toplanan yardımları fakirlere vermediği için onu sevmedi. Kısa bir zaman sonra bu kişi ölünce yerine iyi bir papaz geçti. Selmân ve bu kişi birbirlerini çok sevdiler.

Bir gün papaz, Musul'da iyi bir din adamı bulunduğunu söyleyerek Selmân'ı ona gönderdi. O papaz da Selman'a, “Son Peygamber gelmek üzeredir.” deyip, ondan bahsetti. Gelecek olan Peygamber'in Araplar arasından çıkacağını, hurma bahçelerinin bolca bulunduğu bir şehre göçeceğini, hediye kabul edeceğini ama sadakayı ağzına koymayacağını ve iki omuzunun arasında peygamber mührü olacağını anlattı.

Selmân, kazandığı bütün paraları Arap tüccarlara verdi ve “Ne olur beni şehrinize götürün!” dedi. Bu tüccarlar kötü insanlardı ve onu Yahudilere köle diye sattılar. Selmân'ı alan Yahudi de onu Medîne'de oturan başka bir Yahudi'ye sattı. Selmân, hurma bahçelerinin bolca bulunduğu Medîne'ye gelince çok sevindi. Hurma bahçesinde çalışırken Yahudiler Peygamber olduğunu söyleyen birinin Kubâ'ya geldiğinden bahsediyorlardı. Selmân merakla “O kimdir?” diye sorunca, onu tokatladılar. “Sen git kendi işine bak!” dediler. O, bir fırsatını bulup Kubâ'ya gitti ve Efendimiz'i buldu. Daha evvel papazın anlattığı vasıfların bu zatta bulunduğunu tespit edince, Efendimiz'in kucağına kendini attı. O'nu hem öpüyor hem de ağlıyordu. Hikâyesini Allah Resûlü'ne anlattı. Ardından şehâdet getirip Müslüman oldu.

Abdullah ibn Selâm (radıyallahu anh)

Yahudi âlimlerinden Abdullah ibn Selâm, bütün Yahudiler gibi Peygamberin özelliklerini biliyordu. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Medîne-i Münevvere'ye teşrif edince herkes gibi o da Resûlullah'ı görmeye gitmişti. Yüzünü görür görmez, "Bu aynen Tevrat'ta anlatılan Peygamber! Vallahi bu sîmâda yalan yok!" deyip şehâdet getirdi. Cenâb-ı Hak, "Kendilerine kitap vermiş olduğumuz kimseler, onu (Muhammed'i) tıpkı evlatlarını tanıdıkları gibi tanırlar. Böyle iken onlardan bir kısmı bile bile gerçeği gizler." (Bakara sûresi, 146) buyuruyor.

Abdullah ibn Selâm Müslüman olunca, "Ya Resûlallah! Yahudiler benim iman ettiğimi öğrenince bana iftira ederler. Onlar duymadan önce lütfen beni onlara sorunuz." dedi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Yahudileri davet etti. Abdullah ibn Selâm (radıyallahu anh) bir yere saklandı. Peygamberimiz Yahudilere, "Benim peygamber olduğumu biliyorsunuz. Haydi, artık siz de Müslüman olun!" buyurdu. Onlar da "Hayır, biz senin peygamber olduğuna bilmiyoruz." dediler. Efendimiz "Abdullah ibn Selâm nasıl biridir?" diye sordu. Onlar da "Babası gibi âlim ve hayırlı bir insandır." dediler. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), "Peki, o Müslüman olursa siz de olur musunuz?" diye sorunca Yahudiler "O kesinlikle Müslüman olmaz." diye cevapladılar. İşte bu esnada Abdullah ibn Selâm saklandığı yerden ortaya çıktı ve Müslüman olduğunu ifade etti. Bunun üzerine onlar, "Babası gibi câhil ve hayırsızın biridir." deyip iftira attılar ve ayrılıp gittiler.

Allah'ım! Onları Sev, Onları Sevenleri de Sev!

Habeşistan'a ilk gidenler arasında Hz. Osmân ve zevce-i muhteremeleri, Efendimiz'in kızı Hz. Rukiye (radıyallahu anhâ) da vardı. Daha sonra Medîne'ye de hicret ettiler. Bedir savaşı öncesi hastalanan Hz. Rukiye ardından vefat etti. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) kızına çok üzülmüş ve ona çok dua etmişti. Aynı yıl, Hz. Ali ile Hz. Fâtıma'nın (radıyallahu anhumâ) nikâhları da gerçekleşti.

Hicretin üçüncü yılına girilmişti. Gavres adında cesur bir yağmacı başı, adamlarıyla birlikte Medîne yakınlarında saldırıya geçti. Gavres Efendimiz'i yalnız yakaladığı bir anda kılıcını çekip tepesine dikildi: "Yâ Muhammed! Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?" dedi. Efendimiz

de sonsuz itimat içinde gayet rahat bir şekilde “Allah!” deyince, Gavres titredi ve kılıcı elinden düştü. Efendimiz kılıcı yerden alarak, “Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?” buyurdu. Adam, “Hiç kimse!” diye cevap verdi ve ekledi: “Burada biri kötü biri iyi, iki kişi var. Siz kötülerden olmayın.” Allah Resûlü kendisini serbest bıraktı. O’nun büyüklüğüne hayran olan Gavres hemen orada Müslüman oldu.

Aynı yıl Hz. Osmân, Efendimiz’in diğer kızı Ümmü Gülsüm (radıyallahu anhâ) ile evlendi. Hz. Fâtıma vâlidemiz birer yıl arayla isimlerini Efendimiz’in koyduğu, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin’i dünyaya getirdi. Peygamberimiz torunlarını bağrına bastı ve “Allah’ım! Ben bunları seviyorum, Sen de sev! Onları sevenleri de sev!” şeklinde dua etti.

Uhud Savaşı

Yine aynı yıl Bedir’de yakınları ölenler, Müslümanlardan intikam almak ve onları yok etmek niyetiyle, Ebû Süfyan komutasında üç bin kişilik orduyla Medîne’ye doğru yola çıktılar. Peygamber Efendimiz de arkadaşlarıyla istişâre ederek böylesine güçlü bir orduya karşı ancak bin kişilik bir ordu hazırlayabilmişti.

Bu seferde, Ebû Süfyan ve eşi Hint de vardı. Hint babasını öldüren Hz. Hamza’dan intikam almak istiyordu. Mekke’de Vahşi adında zenci bir köle vardı. İyi mızrak atabilen bu köleye, Hamza’yı öldürmesi karşılığında efendisi hürriyetini vaat etmiş, Hint de pek çok altın ve gümüş taahhüdünde bulunmuştu. Müslümanların cephesinde de inanmadığı halde inanmış görünenler vardı. Abdullah ibn Übeyy ibn Selül başta olmak üzere bu münâfıklar, bazı Müslümanları da etkileyerek cepheden geri döndüler. Yaklaşık üç yüz kişilerdi. Onların cepheden ayrılmasıyla, inananların sayısı yedi yüze düşmüştü. Bedir’e katılamayan çocuklar Efendimiz’e gelip, “Ey Allah’ın Resûlü! Biz büyüdük, ne olur bizi de bu savaşa al!” diye yalvardılar. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) “Henüz çok gençsiniz.” deyip yine geri çevirmek istese de onlar parmaklarının ucuna dikilip kendilerini büyük göstermeye çalışıyorlardı. Neticede on beş yaşını dolduran gençler savaşa dâhil edilmişti.

Peygamber Efendimiz, elli kadar okçuyu Uhud dağındaki bir geçide yerleştirdi ve onlara şu çok önemli uyarıyı yaptı: “Biz yensek de yenilsek

de buradan kesinlikle ayrılmayınız.”

Müslüman yiğitlerin aslanlar gibi çarpıştığını gören düşman ordusu kaçmaya başladı. Onların kaçtığını gören okçuların bir kısmı, Efendimiz’in uyarısını unuttu ve yerlerinden ayrıldılar. Henüz imanla şereflenmemiş Hâlid ibn Velid ve arkadaşları, bu fırsatı kaçırmadı. Önce okçular tepesinden ayrılmayanları şehit ettiler. Ardından da Müslüman ordusunu arkadan kuşattılar. İki elinde iki kılıçla, “Ben Allah’ın aslanıyım.” diyerek savaşmakta olan Hz. Hamza’yı şehit etmekle, alacağı ödülleri düşünen Vahşi bir fırsatını yakalayıp mızrağını fırlattı ve onu şehit etti. Ciğerini çıkarıp Hint’e götürerek vahşiliğini ispatladı.

Efendimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem) çok benzeyen Mus’ab ibn Umeyr (radıyallahu anh), Efendimiz’in önünde savaşıyordu. O da şehit olunca “Muhammed öldü!” diye bağırmaya, sevinç nâraları atmaya başladılar. Bazı sahâbîler, “Peygamber öldükten sonra savaşmanın ne anlamı var.” derken, bazı yiğitler de “Peygamber öldüyse de Allah Bâki’dir.” diyerek düşmana saldırdılar. Hz. Ebû Dücâne ve Hz. Talha ibn Ubeydullah (radıyallahu anhumâ) gibi sahâbeler, vücutlarını Efendimiz’i korumak için siper yaptılar. Buna rağmen Efendimiz’in dudağı yarıldı, dişi kırıldı. O Dünya Güzeli’nin yüzünü yaraladılar. Ebû Ubeyde ibn Cerrâh (radıyallahu anh), Efendimiz’in yanağına saplanan miğfer parçalarını, dişleriyle çıkarırken iki dişi kırılmıştı. Bu savaşta Müslümanların tam yetmiş şehidi olmuştu.

Ümmü Ümâre diye anılan Nesîbe vâlidemiz (radıyallahu anhâ) bile tam on üç yerinden yara almıştı. Kocasını ve çocuklarını şehit veren bu annemiz, Allah Resûlü’nü hayatta görünce çok sevinmişti. Efendimiz ona, “Senin dayandığına kim dayanır yâ Nesîbe!” diye iltifat edince, “Dua et yâ Resûlallah! Cennet’te Sana komşu olayım.” ricasında bulunmuştu. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de bu isteğini geri çevirmemişti.

Resûlullah’ın vefat ettiğine dair haber, Medîne-i Münevvere’ye kadar gelmiş ve Müslümanları perişan etmişti. Mü’minler kendi şehitlerini unutmuş, Allah Resûlü’ne ağlıyorlardı. Sümeyrâ annemiz de Uhud’a kadar gelmiş, olan biteni gözleriyle görmek istemişti. İki oğlu, kocası ve kardeşi şehitler arasındaydı. Buna rağmen o, Efendimiz’i soruyordu. Hayatta olduğunu duyar duymaz, “Ne olur beni O’na götürün.” demişti. Yanına götürdüler, yaralı bir halde Efendimiz’i görünce, “Ey Allah’ın elçisi! Sen

sağ olduktan sonra artık hiçbir felâketin önemi kalmaz.” demiş, gözyaşı dökmüştü. Cenâbı Hak Kur’ân’da “Eğer Allah size yardım ederse, size üstün gelecek hiç kimse olamaz. Şayet o sizi yardımsız bırakırsa, artık O’ndan sonra kim size yardım edebilir ki? Öyleyse mü’minler yalnız Allah’a güvenmelidirler.” (Âl-i İmrân sûresi, 160) buyurur.

Recî Faciası

Hicretin dördüncü yılıydı. Bedir Savaşı’nda sinen müşrikler Uhud Savaşı’nda yeniden cesaretlendiler. Müslümanlara zarar vermek ve onları sindirmek en büyük muratlarıydı. Diğer taraftan hasımlarının güçlenmesinden de endişe içindelerdi. Onun için bu defa nifak yoluyla, inananlara zarar vermeyi planladılar. Arap kabîlelerinden bir heyet kurarak Medîne-i Münevvere’ye gönderdiler. Efendimiz’e “Hepimiz Müslüman olacağız. Bize İslâm’ı öğretecek kimseler gönderiniz.” dediler. Allah Resûlü bu hususta bir nebze tereddüt etti. Herhangi bir vahiy gelmeyince bu münafıkça planı sezememişti. Âsım ibn Sâbit (radıyallahu anh) başkanlığında on kişilik bir heyeti onlara öğretmen olarak gönderdi.

Âsım (radıyallahu anh) Uhud savaşında zengin bir kadının iki oğlunu öldürmüştü. Bundan dolayı kadın Âsım’ın başını getirene yüz deve taahhütte bulundu. Sadece İslâm’ı ve Kur’ân’ı öğretme niyetiyle yola çıkan bu on Müslümanın önleri kesildi. Kendilerine “Teslim olun yoksa sizi öldüreceğiz.” dendi. Mü’minler onlara teslim olmayıp, Allah’a güvendiler. İki dışıda hepsi şehit olmuştu. Âsım ibn Sâbit (radıyallahu anh) tam şehit olacağı an Allah’a şöyle dua etti: “Yüce Rabbim! Şimdiye kadar ben Senin dinini korumak için mücadele verdim. Şimdi de Sen benim bedenimi koru! Müşrikler bana dokunamasınlar..”

Bu duanın akabinde münâfıklar Âsım’ın cesedine yaklaştıkça binlerce arının onu koruduğunu gördüler. Akşam arılar gidince işimizi hallederiz diye düşünürlerken, yağın şiddetli bir yağmurla Âsım’ın cesedi ortadan kayboldu. Bu hâdise Recî denen yerde meydana geldiği için “Recî Fâciası” diye tarihe geçti.

İki mü’min münâfıkların eline esir düşmüştü. Biri Hubeyb ibn Adiyy diğeri ise Zeyd ibn Desinne (radıyallahu anhumâ). Bunları Mekke’ye götürdüler. Bedir savaşının intikamını almak isteyenlere sattılar. Mekkeliler Hubeyb ile

Zeyd’i ağaca bağladılar. Bu iki sahâbî, iki rekât namaz kılacak kadar izin istediler. Namazları eda ettikten sonra Zeyd’in yanına gelen Ebû Süfyan, “Şu anda senin yerinde Muhammed’in olmasını ister misin?” diye alaylı bir şekilde sordu. Zeyd (radıyallahu anh) “Sen ne diyorsun? Onun vücuduna bir diken batmasını bile istemem.” diye cevap verdi. Ebû Süfyan bu cevap karşısında “Hayret doğrusu! Ben dünyada böyle bir sevgi görmedim.” diye şaşkınlığını ifade etti ve dininden dönerlerse serbest kalacaklarını vaat etti. Hubeyb (radıyallahu anh) da ellerini açıp, “Allah’ım! Resûlullah’a selâmımızı ilet, bize yapılan sıkıntıları O’na bildir!” diye dua etti. Cebrâîl (aleyhisselâm) Efendimiz’e bunu bildirince Allah Resûlü Mescid-i Nebevî’de “ve aleykümüsselâm” diyerek mukâbelede bulundu. Orada bulunan sahâbe efendilerimiz şaşkınlıkla sebebini sorduklarında, Efendimiz bu iki şehidin başına gelenleri gözyaşlarıyla haber verdi.

Bi’r-i Maûne Hadisesi

Aynı yıl Necidliler de Efendimiz’den İslâm’ı öğretecek öğretmen istediler. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ehl-i Suffe’den yetmiş kişiyi gönderdi. Bazı İslâm düşmanları onları da tuzağa düşürüp şehit ettiler. Bu olay “Maûne kuyusu” denen yerde gerçekleştiği için “Bi’r-i Maûne Fâciası” diye anıldı.

Gönderilen yetmiş öğretmenin içinde Peygamber Efendimiz ve Hz. Ebûbekir ile beraber hicret eden Âmir ibn Fûheyre de vardı. Cebbâr adlı birisi mızrağını Âmir’e sapladığı an, şanlı sahâbi “Vallâhi kazandım! Billâhi kurtuldum!” diye haykırdı. Cebbâr ise onun bu sözlerine şaşırıp kaldı zira Müslümanlar ölümden korkmuyorlardı. Onlar ne yiğit adamlardı! Şehâdete gülerek gidiyorlardı...

Âmir ibn Fûheyre’nin şehit olan cesedinin göklere yükseldiğini gören Cebbâr, bu samîmi insanların tavır ve davranışlarından etkilenerek şehâdet getirip Müslüman oldu. Bi’r-i Maûne hâdisesini Cebrâîl (aleyhisselâm) Peygamber Efendimiz’e haber verdi. Bunun üzerine Efendimiz bir ay boyunca onlara bedduaetti. Allah da onları çeşitli şekillerde yok etti.

Her Şeyi Anlatırsan Sana Dokunmayız

Mekkelilerin lideri Ebû Süfyan, Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) ortadan kaldırması için tecrübeli bir kâtil ile anlaşarak ona istediği parayı verdi. Adam hançerini beline soktu. Devesini bir yere bağlayıp mescide girdi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) onu görür görmez, "Bu adam beni öldürmek istiyor ama Allah ona izin vermeyecek." buyurdular. Efendimiz ona şöyle dedi: "Her şeyi anlattırsan sana dokunmayız." Adam kendisini kimin ve ne için gönderdiğini açıkca anlattı. Bunun üzerine Efendimiz de onu affetti. Bu hâdise karşısında adam özür dileyip sonra da Müslüman oldu.

Hiçbiri Yardımcı Olmadı

Câbir ibn Abdillah (radıyallahu anh) Uhud savaşında babasını kaybedince ailenin tek erkeği olarak yedi tane kız kardeşiyle zor durumda kalmıştı. Henüz on dokuz yaşında bulunan Câbir'i (radıyallahu anh), borçları çok olduğu için alacaklılar sıkıştırıyordu. O yıl hurmalar da az olmuştu. Durumdan haberdar olan Allah Resûlü alacaklılarla görüştü fakat hiçbiri yardımcı olmadı. Efendimiz, Hz. Ebûbekir ve Hz. Ömer ile birlikte Câbir'in bahçesine gittiler. O anda kendi imkânları olmadığı için Allah'ın Câbir'e yardım etmesi ve hurmaların bereketlenmesi için dua ettiler. Allah (celle celâluhu) öyle bir bereket verdi ki Hz. Câbir bütün borçlarını ödemesine rağmen hurmalar hiç eksilmemişti. Allah Resûlü bu duruma çok sevindi ve Allah'a hamd etti.

Nadîroğuları ile Anlaşma

Medine-i Münevvere yakınlarında yaşamakta bulunan Nadîroğuları Yahudileri ile Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bir anlaşma yapmıştı fakat onlar verdikleri sözde durmayıp anlaşmayı bozdular. Allah Resûlü, onları uyarmak üzere Nadîroğulları kalesine gitti. Yahudiler "Fırsat ayağımıza geldi. O'nu bugün öldürelim." diye düşündüler. Yuvarlayacakları kaya tam üzerine gelecek şekilde oturmasını sağladılar. Hain planı Cebrâîl (aleyhisselâm) Allah Resûlü'ne hemen haber verdi. Nebîler Sultânı derhâl kalkıp Medîne'nin yolunu tuttu. Efendimiz ayrıldıktan sonra Yahudi bilginleri, "O bir peygamberdir. Tek çare Müslüman olup canınızı kurtarmak olmalı." diye nasihat ettiler fakat onlar, "Bizim kalemiz var, kimse bize dokunamaz." diyerek buna karşı çıktılar. Allah Resûlü

(sallallahu aleyhi ve sellem) onlara, “On gün içinde burayı terk edin!” talimatını verdi. Onlar ise kalelerine çekilip direndiler. Mü’minler kaleyi dört taraftan kuşattılar. Neticede daha fazla dayanamayıp ayrılmak mecburiyetinde kaldılar. Ensâr (radiyallahu anhum), Yahudilerden kalan toprakların Muhâcirlere (radiyallahu anhum) verilmesi için Allah Resûlü’nden ricada bulundular. Din kardeşliğinin gereği de bu idi. Efendimiz sergilenen bu kardeşlikten dolayı fevkalâde memnun ve mesrûr oldular.

Bedir’de Buluşalım

Mekke lideri Ebû Süfyan, Uhud’dan ayrılırken Efendimiz’e meydan okuyarak, “Bir yıl sonra Bedir’de buluşalım” demiş, Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de bu teklife sıcak bakmıştı. Günü gelince çıkmaya cesaret edemeyen Ebû Süfyan, bir adam vazifelendirerek araştırma yaptırmış, Allah Resûlü’nün ve sahâbelerin Bedir’e doğru yola çıktığını öğrenmişti. Mecbur kalıp iki bin kişilik orduyla yola çıktı ama savaşma niyetleri olmadığı için vazgeçip Mekke’ye geri döndüler. Efendimiz de bir süre bekledi ve karşısına kimse çıkmayınca geri döndü.

Bugün Annem Vefat Etti

O yıl Hz. Ali’nin annesi ve Ebû Talib’in eşi Fâtıma Hatun vefat etti. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), onu ikinci annesi olarak görüyor ve çok seviyordu. Vefatını öğrenince, “Bugün annem vefat etti.” buyurdu ve çok ağladı. Sekiz yaşında amcası Ebû Tâlib’in himayesine girdiğinde bu merhametli hanım, kendisini bağrına basmış, kendi çocuklarından önce O’nun karnını doyurmuş, her zaman şefkat ve merhametle muamele etmişti. Onun için Allah Resûlü, cenazesinde kullanılmak üzere entârisini çıkarıp ona kefen yaptı, namazını kıldırdı. Kabrinin içine indi ve yaptığı iyilikleri hatırlayarak gözyaşlarıyla onu toprağa emanet etti.

Biz Onu Sana Nikâhladık

Hicretin beşinci yılıydı. Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem) Hz. Zeyd ibn Hârise ile evlendirdiği, halasının kızı Zeyneb kocasından boşanmıştı. Peygamber Efendimiz’e liyâkatlı bir hanımefendi olmasından dolayı Allah

Teâlâ Hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de, "...Biz onu Sana nikâhladık." (Ahzâb sûresi, 37) buyurmuş ve kendisinin Zeyneb validemizle evlenmesini murat etmişti. Bu âyet, evlatlık kişilerin eşleriyle evliliklerini sona erdirdiklerinde, o hanımlarla evlenme hususunda müminler için bir güçlük, kınama ve hukuki engel olmadığını ifade etmekteydi.

Hz. Enes'in (radıyallahu anh) annesi Ümmü Süleym (radıyallahu anhâ), Allah Resûlü'nün Zeyneb vâlidemizle evlendiği gün bir kap yemek gönderdi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) mübârek elini yemeğin üzerine koydu ve dua etti. Davet edilen herkes doyuncaya kadar yedi ama yemek hiç eksilmedi. Hz. Enes bu vakayı merakla annesine anlattı. Annesi, "Evlâdım, bu duruma şaşırma! Bütün Medîne-i Münevvere'de bulunanlar o yemeği yeseydi, yine de hepsine yeterdi." dedi.

Hendek Savaşı

O sırada müşriklerle yeni bir savaşın eşiğine daha gelinmişti. Medîne-i Münevvere'den uzaklaştırılan Yahudiler Mekkelilere, "Müslümanlarla savaşırsanız size yardım ederiz." sözünü verdiler. Bunun üzerine müşrikler Ebû Süfyan komutasında on bini aşkın bir orduyla yola çıktılar. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Müslümanları topladı ve her zaman olduğu gibi onlarla istişare etti. Selmân-ı Fârisî Hazretleri, düşmanın girebileceği yerlere hendek kazılması teklifinde bulundu. Hendeğin derinliği dokuz, genişliği ise beş metre olacaktı. Efendimiz başta olmak üzere bütün Müslümanlar hendek kazmaya başladılar. Küçük bir kız iki avuç kadar hurmayı babasına götürüyordu. Efendimiz'i görünce sevindi. Allah Resûlü "Babana ne getirdin bakayım?" deyip kızın elinden tuttu. Hurmaları bir örtünün üzerine koydu. Orada bulunan herkese yemek için "Buyurun!" dedi. O kadar insan iki avuç hurmayı yiyerek bitiremediler. Bu mucizeyi gören mü'minler, Allah'a ve Resûlü'ne daha derinden bağlandılar.

Hendek kazılırken sert mi sert bir taş rast geldiler. Kazmalar kırılıyor ama taş kırılmıyordu. Allah Resûlü'ne durumu arz ettiler. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) hendeğe indi. "Bismillah" deyip balyozu indirdi. Taşın üçte biri parçalanmıştı. Resûlullah Efendimiz, "Allahüekber! Suriye'nin köşkerini görüyorum, oraları fethedeceksiniz." buyurdu. Yine "Bismillah" deyip balyozu vurdu. Taşın üçte biri daha parçalandı. Efendimiz bu defa,

“Allahüekber! Bana İnan'ın anahtarları verildi.” müjdesini verdiler. Herkes nefesini tutmuş seyrediyordu. Böyle bir şey ne görülmüş ne de duyulmuştu. Allah Resûlü üçüncü defa balyozu indirdiğinde Yemen'in fethedileceğini duyurdu.

Mü'minler üç gündür bir şey yememiş, açlığı hissetmemek için karınlarına taş bağlamışlardı. Câbir ibn Abdillâh (radiyallahu anh), karnına iki taş bağlayan Allah Resûlü'nün hâline çok üzüldü. Evinde biraz arpa ve bir oğlak vardı. Yemek hazırlatıp birkaç kişiyle berâber Allah Resûlü'nü davet etti. Efendimiz çalışan herkese, “Câbir bize ziyafet hazırlamış, buyurun!” dedi. Câbir telaşlanmıştı. Bu kadar insana azıcık yemek nasıl yetecekti? Hanımı, “Telaşlanma! Allah Resûlü ne yaptığını ve ne dediğini bilir.” diyerek kocasını teselli etti. Bunun üzerine Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), “Ben gelinceye kadar yemeği ocaktan indirmeyin.” buyurdu. Allah Resûlü teşrif buyurdıkları zaman dua etti ve herkes doyasıya kadar yediği halde yemek bitmemişti.

Hendeğin kazımı altı gün sürdü. Ebû Süfyan komutasındaki on bin savaşçı gelip Medîne önlerine dayandı. Müslümanlar üç bin kişi kadardı. Hasımları onları Arabistan'dan temizleme niyetiyle gelmişlerdi. Karşılarında hendeği görünce şaşırıp kaldılar. Buna rağmen dar bir geçitten, başta çok güçlü bir savaşçı olan Amr ibn Abdüvüdd olmak üzere birkaç kişi Müslümanların tarafına geçti. Amr kendisiyle savaşacak bir yiğit istedi. Hz. Ali (radiyallahu anh) hemen öne atıldı. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) izin vermedi. İsrar edince müsaade etti. “Senin ağzın süt kokuyor.” diye Hz. Ali ile dalga geçen Amr'a, damad-ı Nebî kılıcı Zülfikâr'la öyle bir darbe indirdi ki dev adam yere serildi.

Bu savaşta inananlar, Yahudi ve münâfıklar tarafından ihanete uğradılar. Derken bir gece müthiş bir fırtına çıktı ve kasırgaya dönüştü. Çadırlar yıkıldı, karanlıktan etraflarını göremiyorlardı. Gözlerine toz ve toprak dolan Mekkeliler, korkuya kapıldılar ve geri dönmeye karar verdiler. Cenâb-ı Hak Ahzâb sûresi 9. âyette “Ey iman edenler! Allah'ın size olan iyiliğini hatırlayınız; üzerinize düşman orduları saldırmıştı. Biz de onların üzerine bir rüzgâr ve görmediğiniz ordular göndermiştik.” buyurur.

Nihayet Hendek savaşı sona ermişti. Yahudi Kureyza oğulları, Müslümanları arkadan vurup ağır hakaret etmişlerdi. Cebrâîl (aleyhisselâm)

Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) gelerek, "Allah onların üzerine gitmeni emrediyor." mesajını ulaştırdı. Allah Resûlü, bu emir üzerine savaşın bittiği gün, üç bin askerle Kureyza Yahudilerinin kalesini kuşattı. Kuşatma yirmi beş gün devam etti. Yahudilerin yiyeceği tükenince, kalenin kapısını açmak zorunda kaldılar. Daha sonra kaleden çıkarılıp uzaklaştırıldılar.

İhanet eden diğer grup ise Benî Hanîfe kabîlesinin başkanı Sümâme ve adamları idi. Onu da yakalayıp Efendimiz'in huzuruna getirdiler. Allah Resûlü, "Onu hapsedin ama iyi muâmele edin." diye emretti. Efendimiz kendisine, "Benim hakkımda ne düşünüyorsun?" diye sorunca, Sümâme "Beni öldürürsen, kötü bir adamı öldürmüş olursun. Beni bağışlarsan, bu iyiliğini hiç unutmam." diye cevap verdi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de onu serbest bıraktı. Bu güzel davranışı karşısında dayanamadı ve Müslüman olmaya karar verdi. "Yâ Resûlallah! Senin yanına geldiğimde, en nefret ettiğim insandın. Şimdi ise en sevdiğim insan oldun." dedi ve izin isteyerek Mekke'ye gitti. Mekke'ye girerken "Lebbeyk! Allahümme lebbeyk" sözlerini söyleyerek girince, Sümâme'nin üzerine saldırıp öldürmek istediler. Kendisine, "Sen dinden çıkmışsın!" dediklerinde o, "Hayır ben gerçek dini Şimdi buldum." diye mukabelede bulundu. Onu tanıyan Mekke'nin ileri gelenlerinden bazıları "Sümâme'yi öldürürseniz, siz de açlıktan ölürsünüz." dediler. Zira Sümâme (radiyallahu anh) Yemâmeliydi. Hz. Sümâme de onlara, "Sizler inanmadıkça Yemâme'den Mekke'ye hiçbir yardım gelmeyecek." dedi.

Bu dönemde Arabistan'da bilhassa Mekke'de müthiş bir kıtlık başladı. Yağmurlar kesildi, bütün hayvanlar açlıktan tükenip bitti. Birçok çocuk ve yaşlı öldü. Yemâme'den de yardım gelmeyince Ebû Süfyan Medîne'ye gitti ve Sümâme'yi Efendimiz'e Şikâyet etti. Yemâme'den gelecek yardımlar için destek istedi. Bir gün Cuma namazında bir kişi kıtlıktan dolayı Efendimiz'den hutbe anında Allah'ın yağmur vermesi için dua etmesini talep etti. Şefkat Peygamberi (sallallahu aleyhi ve sellem), çocukların ve hayvanların açlıktan öldüklerini duyunca dayanamayarak ellerini açtı ve dua etti. Cemaat de "âmîn" dedi. Cenâb-ı Hak bardaktan boşanır gibi yağmur gönderdi. O kadar çok yağmur yağdı ki bu defa Müslümanlar Efendimiz'den yağmurun kesilmesi için dua etmesini rica ettiler. Allah da yağmuru durdurdu. Tatlı, güneşlik bir hava lütfetti.

Hudeybiye Anlaşması

Hicretin altıncı yılına girilmişti. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ve bütün Muhâcirler, Zilkâ'de ayında umre yapma niyetiyle çok özledikleri Mekke ve Kâbe'ye doğru bin dört yüz kişi olarak yola çıktılar. Mekkeliler mü'minlerin yola çıktıklarını öğrenince savaş pozisyonu aldılar. Bunu duyan Efendimiz "Biz savaşa değil umre yapmaya geliyoruz." diye haber gönderdi.

Âdetleri gereği Kâbe'yi ziyaret etmek isteyenlere engel olmanın günah olduğunu Mekkeliler de bildikleri hâlde Müslümanları Mekke'ye sokmamaya karar verdiler ve şehrin yakınındaki Hudeybiye'de önlerini kestiler. Müslümanlar savaşmayı düşünmedikleri için yollarını değiştirerek Hudeybiye'deki bir düzlüğe indiler. Orada bir kuyu bulunmasına rağmen suyu kurummuştu. Müslümanların hem kendileri hem de hayvanları susuzluk çekiyordu. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) dudaklarına temas eden azıcık bir suyu, kuyunun içine döktü ve dua buyurdular. O anda kuyunun içi suyla doldu ve bu sudan bütün Müslümanlar ve binekleri yeterince içtiler.

Efendimiz, Mekkelilere tekrar bir elçi gönderdi. Onlara, "Biz savaşmaya değil, umre yapmaya geldik. Barış anlaşması yapabiliriz." teklifinde bulundu. Ardından "Bunu kabul etmezlerse Allah'ın dini uğrunda ölünceye kadar savaşmaya hazırız." kararlılığını elçiyle bildirdi. Bunun üzerine Mekkeliler, Urve ibn Mes'ud'u gönderdiler.

Urve, Efendimiz'in gözünü korkutmak için Mekkelilerin savaşa çok mükemmel bir şekilde hazırlandıklarını söyledi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) savaş için değil, umre için geldiklerini tekrar ifade etti. Urve geriye döndükten sonra "Ey Mekkeliler! Müslümanlar Peygamberlerini çok seviyorlar. Birçok kralın ülkesine gittim ama hiçbir kralın bu kadar sevildiğini görmedim. Peygamber izin vermeden konuşmuyor, seslerini yükseltmiyor, saygıdan başlarını öne eğerek konuşuyorlar. Saçından bir tel düşse, onu âdeta kapışıyorlar. Beni dinlerseniz O'nunla barış yapın." tavsiyesinde bulundu. Urve'ye "Sakin bunları kimseye söyleme! Biz onları Mekke'ye sokmayacağız." dediler.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) tekrar Hz. Osmân'ı gönderdi fakat müşrikler kararlarından vazgeçmediler ve Hz. Osmân'ı da üç gün tuttular. O

geri dönmeyince öldürüldü söylentisi yayılmaya başladı. Efendimiz bir sakız ağacının altında Müslümanları topladı ve Kâbe’yi ziyarete izin vermezlerse, Mekkelilerle savaşmadıkça oradan ayrılmayacaklarına dair onlardan söz aldı. Bu sözleşmeye “Bey’atü’r-Rıdvân” denildi. Müslümanların kararlılığını duyan Mekkeliler, Hz. Osmân’ı hemen serbest bıraktılar ve Süheyl ibn Amr başkanlığında bir heyet gönderdiler. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ile Süheyl arasında şöyle bir anlaşma yapıldı:

1. İki taraf on yıl süreyle savaşmayacak
2. Müslümanlar Kâbe’yi bir yıl sonra ziyaret edecek
3. Bir Mekkeli, Müslüman olup Medine’ye ilticâ ederse istendiğinde geri verilecek fakat Medine’deki Müslümanlardan Mekke’ye ilticâ edenler Müslümanlara iâde edilmeyecek
4. Arap kabilelerinden isteyen Peygamberimiz ile isteyen de Kureyş ile birleşmekte serbest olacaklardır.

Anlaşmanın üçüncü maddesi Müslümanları çok üzmüştü. Efendimiz ise anlaşmayı İslâmiyet’in geleceği adına çok önemli görüyordu. Böylece Mekkeliler Peygamber Efendimiz’i ve İslâmiyet’i kabullenmiş oluyorlardı. Bu vesileyle İslâmiyet Arap Yarımadası’nda yayılacaktı.

Anlaşmaya imza atan Süheyl’in oğlu Ebû Cendel (radıyallahu anh), Müslüman olduğundan dolayı babası tarafından zincirlere vurulmuştu. Ebû Cendel zincirleri kırmış, kaçarak huzur-u Risâlet-Penâhî’ye gelmişti. Süheyl ise “Oğlum Ebû Cendel’i bana teslim etmezseniz anlaşmaya imza atmam.” diye diretti. Ebû Cendel (radıyallahu anh), “Resûlullah beni bu zâlim babaya teslim etmez.” diye düşünüyordu. Efendimiz Süheyl’e, “Oğlum Ebû Cendel’i bize bağışla.” diye ricada bulundu. Süheyl kabul etmeyince İslâm’ın ve Müslümanların geleceği adına Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebu Cendel’e dönerek bu acılara bir süre daha katlanması ve sabretmesini söyledi. Ebû Cendel ve oradaki Müslümanlar gözyaşlarını tutamayıp hıçkırarak ağladılar. Efendimiz de mahzun ve mükedder olarak buyurdular ki; “Biz bir sözleşme yaptık. onu bozmak bize yakışmaz.”

Ebû Cendel'in zincirleri sürüyerek geriye dönüşü, mü'minleri çok üzdü. Hz. Ömer (radiyallahu anh), Hz. Peygamberin gördüğünü göremediği için "Bu anlaşma bir yenilgidir." diye ağzından kaçırdı ve çok ağladı. Bakara sûresi 216. âyette Cenâb-ı Hak, "Hoşlanmasanız da savaş size farz kılındı. Olur ki hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırlı olur. Olur ki sevip arzu ettiğiniz bir şey sizin için şerli olur. Gerçeği Allah bilir, siz bilmezsiniz." buyurmaktadır.

Bu anlaşma maddesi ilerleyen günlerde çok güzel sonuçlar verdi. Başta Ebû Cendel (radiyallahu anh) olmak üzere Ebû Basîr (radiyallahu anh) ve o dönemde gizlice Müslüman olan gençler kısa zamanda üç yüz kadar kişi oldular. Mekkelilerin kervanlarının yolunu kesmeye ve onlara zarar vermeye başladıklarında müşrikler Efendimiz'e başvurarak "Bu adamlarını al ve Medine'ye götür. Artık onları istemiyoruz." dediler.

Hudeybiye anlaşması Müslümanlara ilk dönemde ağır gelmişti ama Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) bir bildiği vardı. Umre yapamadan Medîne-i Münevvere'ye dönerlerken, Fetih sûresi nâzil oldu. Bu sûre anlaşmanın İslâm için bir zafer olduğunu bildiriyordu. Daha ilk âyette Cenâb-ı Hak, "Biz Sana apaçık bir fetih ve zafer yolu açtık." buyurmaktaydı. Artık inanan herkes, Müslüman olduğunu rahatça söylemeye başlamıştı. Bir süre sonra mü'minlerin sayısı iki kat arttı. Efendimiz'in yanlış bir şey yapmayacağı bir kez daha görülüp tasdik edilmiş oldu.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) Hudeybiye anlaşmasını fırsat bilip çok iyi değerlendirdi. Komşu ülkelerin krallarına, Arabistan'da yaşayan kabîle liderlerine mektuplar gönderdi ve onlara İslâmiyet'i anlatıp davet etti. Habeşistan kralı (Necâşî) Ashâme, Efendimiz'in mektubunu gözlerine sürüp Müslüman olduğunu söyledi. Bizans kralı Herakliyus Efendimiz'in peygamber olduğunu anladı ama çevresinden korktuğu için İslamiyet'i kabul ettiğini ifade edemedi. Mısır kralı mektuba cevap olarak kıymetli hediyeler gönderdi. İran kralı ise mektubu yırtıp attı. Nitekim çok geçmeden oğlu tarafından öldürüldü.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ve sahâbe böylesine zor ve ağır şartlarda dünyevî hiçbir beklenti içinde olmadan, sadece Allah'ın rızâsını kazanmak ve muhtaç gönüllere hakikatleri duyurabilmek için dişlerini

sıkmış, her türlü sıkıntıya katlanmış ve bizlere dünya ve âhiret saâdeti ve mutluluğunu kazandırabilme yollarını göstermişlerdir. Kur'ân, Sünnet ve sahâbe yolunda olanlar da kıyâmete kadar inandıkları ve hak bildikleri dava adına dünyada başlarına gelen sıkıntılara katlanıp sabretmeleri karşılığında, ebedi saâdeti ve Mevlâ'nın rızâsını kazanma fırsatını yakalayacakları gibi kıyâmete kadar gelecek hayrî'l-halef nesillere de model ve örnek olacaklardır.

Hayber Savaşı

Hayber, tepelerin üzerine kurulmuş, yüksek kaleleri bulunan Yahudilerin yaşadığı bir yerdi. Buradakiler Mekkelileri Müslümanlara karşı sürekli kışkırtıyorlardı. Hicretin yedinci yılına gelindiğinde Hayber Yahudileri, Müslümanlara karşı savaş hazırlığı yapmaya başladılar. Yaklaşık on bin savaşçısı vardı. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bin altı yüz sahâbi ile bir gece Hayber kalesini kuşattı.

Sabah erken saatlerde İslâm ordusunu gören Yahudiler ne yapacaklarını bilemediler, hemen kaleye sığındılar. Resûlullah onları teslim olmaya çağırdı. Yahudiler ise yer altından diğer bir kaleye kaçtılar. Efendimiz, “Yarın sancağı içinizden birine vereceğim. Hayber’i o fethedecek.” buyurdular. Birçok sahâbî kendisine verileceği ümidiyle beklerken, sancak Hz. Ali’ye (radiyallahu anh) verildi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) “Yâ Ali! Senin vesilenle bir kimsenin hidâyete ermesi, vadiler dolusu kırmızı develere sahip olmandan daha hayırlıdır.”[64](#) buyurdular.

Fetih Vakti

Kuşatma sırasında Yahudilerin ünlü savaşçılarından Merhab meydana çıktı. “Bana Merhab derler.” diyerek meydan okudu. Hz. Ali de kılıcını çekip “Bana da Allah’ın aslanı derler.” diyerek Merhab’ın karşısına çıktı. Bir gün evvel Merhab rüyasında kendisini bir aslanın öldürdüğünü görmüştü. Allah’ın aslanı Hz. Ali (radiyallahu anh), onu yere serip işini bitirdi. Böylece Hayber kalesi alınmış, Yahudiler yenilmişti.

Zehirli Et

İçî intikam hissiyle dolu olan Merhab'ın kızkardeşi, bir keçi kızartıp her tarafına zehir sürdü ve "Bu benim size ikramımdır." diyerek ısrarla Efendimiz'i ve Müslümanları davet etti. Daveti kabul eden Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), arkadaşlarıyla sofraya oturdu. Lokmayı ağzına götürürken etrafındakilere, "Et bana zehirli olduğunu söyledi, yemeyin!" diye ikaz etti. Fakat bir sahâbî lokmayı yutmuş oldu ve zehirlenip hayatını kaybetti. Allah Resûlü kadına, "Neden yaptın bunu?" diye sorunca, "Eğer Peygamber isen zehir sana tesir etmeyecekti. Peygamber değilsen böylece Senden kurtulacaktık." cevabını verdi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), kendisine yapılan kötülüğün intikamını kimseden almazdı ama haksız yere bir insanı öldürdüğü için kadına cezası verildi.

Bayram Sevinci

Hudeybiye anlaşmasının üzerinden bir yıl geçmişti. O yıl umre yapılacaktı. Altmış tane kurbanlık deve seçildi ve büyük bir heyecanla yola çıkıldı. Mü'minlerin Mekke'ye girdiklerini gören müşrikler, evlerini kilitleyip şehir dışına kaçtılar. Müslümanlar üç gün boyunca doya doya Kâbe'yi ziyaret ettiler. Hacerü'l-Esved'e yüzlerini sürdüler. Mekke'de yaşayan Müslümanlar, Allah Resûlü ve akrabalarını çok özledikleri için âdeta bayram sevinci yaşadılar. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) mahzun ve mükedder olarak ayrıldığı Kâbe ile yıllar sonra buluştu. Üç gün çok çabuk geçmiş, Kâbe'den ayrılık vakti gelmişti. Sayılı günleri Kâbe'de doyasıya ibâdetle geçiren Müslümanlar, dördüncü gün yeniden hüznle Medîne yolunu tuttular. Bu üç gün içinde hâl diliyle, Mekkelilere İslâm adına çok şey anlatmışlardı. Her şeyden evvel Müslümanların umreye gelişiyle Mekke'ye can gelmişti. İnsanlar Müslümanlar arasındaki kardeşliği, sevgiyi ve yapmış oldukları ibâdetlerin şeklini görme fırsatını bulmuşlardı. Böylece gönüllere iman tohumu atılmıştı.

Allah Resûlü, bu kısa ziyarette bazı kişilerle yüz yüze gelebilmeyi arzu etmiş, göremediklerini de yakınlarına sormuştu. Onlardan birisi de Hâlid ibn Velîd idi. Onu kardeşi Velîd ibn Velîd'e sormuş ama bulamamıştı. Bu zât kardeşine bir mektup yazarak Resûlullah'ın kendisini sorduğunu, hakkında güzel şeyler düşündüğünü ve kendisini davet ettiğini anlattı. "Kardeşim gel, fırsatları kaçıрма!" diye yazdı. Hâlid ibn Velid mektubu aldığı anda kararını vermişti. Düşüncesini Osmân ibn Talha'ya açtı ve onun

da aynı düşüncede olduğunu öğrenince beraberce yola çıktılar. Yolda Amr ibn Âs ile karşılaştıklarında birbirlerine, “Hayrola! Nereye?” diye sordular. Her üçü de “İslâm’a girip, Muhammed’e tâbi olmaya” cevâbını verdiler.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) onları samimiyet ve sevgiyle karşılayınca gönülleri fetholdü. Sırayla hepsi şehâdet getirip Müslüman oldular. Önceki hayatlarının altında ezilmiş olmanın mahcûbiyetiyle af dileyen bu insanlara Resûlullah Efendimiz, “İslâm, inanmadan önceki hataları temizler.” buyurarak onları rahatlattı. Bundan sonra bu üç kahraman sahâbî (radiyallahu anhum), İslâm’a çok büyük yarar sağlayacak hizmetlerde bulunmuşlardır.

Hız. Hamza’nın Yetim Kızı

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Mekke’den ayrılırken Hz. Hamza’nın kızı Ümâme arkasından koşuyor, eline ayağına dolaşıyordu. Efendimiz çok duygulanmıştı. Hz. Ali (radiyallahu anh), Ümâme’yi kucaklayıp Hz. Fâtıma’ya, “Amcanın kızı senin yanında kalsın.” dedi. Hz. Câ’fer, “O benim de amcamın kızı, üstelik eşim de onun teyzesidir.” deyince, Zeyd (radiyallahu anh), “Hamza Müslüman olduğunda Allah’ın elçisi beni onunla kardeş yapmıştı. Ümâme benim kardeşimin kızıdır, ona ben bakayım.” dedi. Bu davranışlarından dolayı Efendimiz çok hoşnut oldu. “Teyze anne sayılır.” buyurarak Ümâme’nin teyzesine verilmesini uygun gördü.

Yarıp Kalbine mi Baktın?

Hız. Zeyd’in (radiyallahu anh) Üsâme adında bir oğlu vardı. Çocukken Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) onu kucağına alır, “Allah’ım! Ben onu seviyorum, Sen de sev!” derdi. Yıllar geçti. Üsâme (radiyallahu anh) büyüdü. Artık savaşlarda boy gösteren bir yiğitti. Bir çarpışmada kendisiyle savaşılan düşman, kılıcını bırakıp kelime-i şehâdet getirdi. Üsâme (radiyallahu anh), ölüm korkusundan öyle yaptığı düşünceyle adamı öldürdü. Medîne-i Münevvere’ye döndüğünde Allah Resûlü’ne vaka haber verildi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) hayretle Üsâme’ye baktı. “Şehâdet getiren bir adamı öldürdün mü?” diye sordu. “Yâ Resûlallah! Adam ölümden kurtulmak için öyle söyledi.”

deyince, Efendimiz “Sen onun kalbini yarıp içine mi baktın?” buyurdu. Üsâme ağlamaya başladı. Ardından “Ne olur yâ Resûlallah! Benim için Allah’tan af dile!” diye yalvardı.

Mûte Savaşı

Hicretin yedinci yılında gerçekleşen olaylardan biri de Mû’te Savaşı idi. Mû’te, Suriye’de bir yerin adıdır. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Bizans kralının Busrâ (Havran bölgesi) valisine bir mektup gönderdi. Bu vali, Allah Resûlü’nün elçisini öldürttü. Efendimiz çok üzüldü. Bu saygısızlığa cevap vermek için üç bin kişilik bir ordu hazırladı. Hz. Zeyd’i orduya komutan tayin etti. O şehit olursa yerine sırasıyla kimlerin geçeceğini de söyledi.

Zafer veya Şehitlik

Busrâ vâlisi Bizans kralından yardım alarak, yüz bin kişilik bir orduyla Müslümanları karşıladı. Üç bin Müslümana karşılık yüz bin kişilik bir ordu çıkınca Allah Resûlü’ne sorulmuş dediler. Abdullah ibn Revâha (radiyallahu anh) öne atıldı: ‘Önümüzde iki şey var, zafer veya şehitlik! Her ikisi de çok güzel, üstelik bizim imanımız var.’ dedi. Müslümanlar bunun üzerine Abdullah ibn Revâha’nın (radiyallahu anh) teklifine uyarak savaşa girdiler.

Ekranda Seyrediyor Gibi

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Mescid-i Nebevî’de arkadaşlarıyla otururken, gözlerini bir noktaya dikip, sanki ekranda seyrediyor gibi savaşı anlatıyordu. “Zeyd’i şehit ettiler. Kılıcı Câ’fer aldı. Bir kolu gitti. Sancağı öbür eline aldı. O kolu da kesildi. Câ’fer de şehit düştü...” Daha sonra Hz. Câ’fer’in vücudunda doksan tane mızrak ve kılıç yarası olduğunu fark ettiler.⁶⁵ Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Câ’fer’in iki koluna karşılık Cennet’te kendisine iki kanat verildiğini ve onlarla Cennet’te uçtuğunu söyledi. O günden sonra kendisi, “Ca’fer-i Tayyâr” ve “Zü’l-cenâheyn/iki kanatlı” lakaplarıyla anıldı.

Hz. Halid’in Stratejisi

Hız. Ca'fer (radıyallahu anh) Şehit olunca komutanlığı Abdullah ibn Revâha (radıyallahu anh) aldı. O da Şehit düştü. Komuta edecek dördüncü kişiyi Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) isim olarak söylememiŐ, "Allah kılıçlarından bir kılıç işe vaziyet edecek." buyurmuşlardı.

Müslümanlar Hâlid ibn Velîd'i (radıyallahu anh) komutan olarak Őeçtiler. Hız. Hâlid, ertesi gün orduya yeniden çekidüzen verdi. Sağdakileri sola, soldakileri sağa, öndekileri arkaya, arkadakileri de öne koydu. Her gün bu deđiŐikliđi yapan Hız. Hâlid'in stratejisi karşısında, "Müslüman ordusuna yeni savaşçılar katıldı." zannıyla, düşman ordusunda telaş başladı. Mû'te savaşı yedi gün sürdü. Müslümanlar on dört Şehit verirken, düşmanın kaybı çok daha fazlaydı.

Efendimiz Çocukları Çok Severdi

Allah Resûlü, Mû'te savaŐından dönen askerleri karşılamaya çıktı. Şehit düşen Câ'fer-i Tayyâr'ın (radıyallahu anh) çocuklarını ve diğer Şehitlerin yetimlerini bağırlarına bastı, onları öpüp okşadı ve himayesine aldı. Sevgili Peygamberimiz çocukları çok severdi ve onları sevindirmekten büyük zevk duyardı.

Mekke'nin Fethi

Hatırlanacağı üzere Mekkelilerle Hicret'in altıncı yılında Hudeybiye'de on yıllık barış antlaŐması yapılmıştı. Mekkeliler, Hicret'in sekizinci yılında Müslümanların dostu olan bir kabîleye saldırmıŐ, yirmi kişi öldürmüŐlerdi. Bundan dolayı anlaşma geçersiz hâle gelmişti. Bu geliŐme üzerine Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Mekke'yi fethetmeye ve Kâbe'yi putlardan temizlemeye niyet etmiş, bu kararını da sadece yakın arkadaşlarıyla paylaŐmıŐtı. Medîne-i Münevvere'de on bin kişi toplandı, ama bu toplanmadaki maksadı kimse bilmiyordu. Allah Resûlü, Mekke'yi kan dökmeden, kimseye zarar vermeden fethetmek istiyordu.

İhbar Mektubu

Hicret'ten önce Müslüman olan, Bedir savaŐına katılan ve büyük fedakârlıklarda bulunan Hâtıb ibn Ebî Belteâ (radıyallahu anh), bu

hazırlığın savaş için olacağı zannıyla Mekke’de yaşayan ailesine zarar gelmesinden korkarak onlara bir mektup yazdı. Mektubu Mekke’ye giden bir kadına verdi. Allahü Teâlâ bu mektubu Peygamberimiz’e bildirdi. Efendimiz hemen bu iş için üç kişi vazifelendirerek mektubu getirtti ve Hâtıb’ı sorguya çekti. O da ailesini korumaktan başka hiçbir kötü niyetinin olmadığını anlattı. Hz. Ömer (radıyallahu anh), “Yâ Resûlallah! Bu hâini öldürelim.” teklifinde bulunmasına rağmen; Bedir, Uhud, Hendek savaşlarına katılan ve Mısır’a elçi olarak giden Hâtıb ibn Ebî Beltâ’nın (radıyallahu anh) samimi olduğuna kanaat getiren Allah Resûlü kendisini affetti.

Son Muhacirler

İslâm ordusu Mekke’ye doğru yola çıkmıştı. Yarı yolda Efendimiz’in amcası Hz. Abbâs (radıyallahu anh), yanında eşi Lübâbe ve oğullarını sevgiyle karşıladı. Bunlar yıllar önce Müslüman olmuştu. Hz. Abbâs, olup biten hâdiseleri Allah Resûlü’ne bildirmek için Medîne’ye hicret etmemiş, Müslümanlığını gizlemek sûretiyle Mekke’de kalmıştı. Bu aile Efendimiz’i ve diğer Müslümanları karşılamak üzere yola çıktıklarından dolayı Allah Resûlü onlara, “son muhâcirler” diyerek iltifatta bulunmuşlardı.

Efendimiz’in Süt Kardeşi Ebû Süfyan

Mekkelilerin lideri Ebû Süfyan’dan başka Peygamber Efendimiz’in süt kardeşi ve çocukluk arkadaşı bir Ebû Süfyan daha vardı. Müslüman olmadan evvel iyi bir şâir olan Ebû Süfyan, yirmi yıl şiirleriyle Peygamberimiz’i ve İslâmiyet’i yermiş, elinde kılıç Müslümanlarla savaşmıştı. Efendimiz ona çok güvenmişti. Yıllar sonra hatasını anlayıp Müslüman olmaya karar verdi. Eşini ve çocuklarını alıp Medîne’nin yolunu tuttu. Efendimiz onu huzuruna kabul etti. Ailesiyle birlikte şehâdet getirip Müslüman olduğunu ifâde ettikten sonra utancından Peygamberimiz’in yüzüne bakamadı.

Mekke Lideri Ebû Süfyan

İslâm ordusu yatsı vakti Mekke sırtlarına vardı. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) herkesin birer ateş yakmasını emir buyurdu. Mekkeliler

binlerce ateşi görünce donakaldılar. Hz. Abbâs (radıyallahu anh) Mekke lideri Ebû Süfyan'ı Efendimiz'in yanına götürdü. Nebîler Sultânı, "Ey Ebû Süfyan! Müslüman olma zamanın gelmedi mi?" diye sorunca, başka çaresi kalmadığını anlayan Ebû Süfyan, kalbi tam itminana kavuşmasa da kelime-i şehâdet getirip Müslüman olduğunu ifade etti.

Ertesi gün on bin kişinin Mekke'ye girişi oldukça görkemliydi. Ebû Süfyan Mekkelilere, "Kimse bu büyük orduya karşı koyamaz. Bir an önce Müslüman olun ve kurtulun!" dedi. Karısı Hint, bütün hıncıyla, "Ne söylüyor bu! Öldürün bu dinsizi!" diye bağırdı. Allah Resûlü'nün zafer kazanmış bir komutan gibi değil, başını öne eğmiş Allah'a şükrederek, alçak gönüllü bir şekilde Mekke'ye girdiğini görünce Hint de kocası Ebû Süfyan'ın doğru söylediğini anlamış oldu.

Size Ne Yapmamı Bekliyorsunuz?

Kendilerine kötülük yapılacağını hatta öldürüleceklerini bekleyen Mekkelilere Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), "Size ne yapmamı bekliyorsunuz?" diye sordu. "Bize iyilik etmeni bekliyoruz." deyince, Efendimiz "Haydi, gidiniz! Hepiniz serbestsiniz." buyurdu. Yıllarca kendisine tuzak kurup, birçok Müslümanı öldüren ve böylece ölümü hak eden kişiler gelip Müslüman olunca Allah Resûlü onları da affetti. Şûrâ sûresi 43. âyette, "Her kim dişini sıkarak sabreder ve kusurları affederse, işte onun bu hareketi ancak büyüklere yaraşan örnek alınacak davranışlardandır." buyurulmaktadır.

Sen Fedâle misin?

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Mekke'ye girdikten sonra Kâbe'yi tavafa hazırlandı. O sırada yeni Müslüman olmuş gibi görünen birisi, Allah Resûlü'nü öldürmeyi düşündü. Efendimiz gözlerini ona dikti ve "Sen Fedâle misin?" diye sordu. Adam "Evet, yâ Resûlallah!" dedi. "Peki, içinden ne geçiriyorsun?" diye sordu. "Sadece Allah'ı zikrediyorum." cevabını alınca, Efendimiz tebessüm buyurdu. Çünkü onun kalbinden geçenleri biliyordu. Bundan dolayı ona, "Git, Allah'tan seni bağışlamasını dile!" dedi ve Fedâle'nin göğsüne elini koydu, dua etti. Daha sonra arkadaşları Fedâle'ye sorduklarında, "Efendimiz göğsümden elini çekince

O'na karşı içimdeki kin ve nefretin gittiğini, dünyada en çok O'nu sevdiğimi hissettim.” diye cevapladı

Ne Yapsam Acaba?

Ebû Süfyan bir kenara oturmuş Efendimiz'e bakıyor, Müslümanların O'na olan bağlılığını hayretle izliyordu. Hayatında böyle bir sevgi görmediğini söylüyordu. Henüz tam anlamıyla inanmayan Ebû Süfyan kendi kendine, “Ne yapsam acaba? Yeniden asker toplayıp Muhammed'le savaşa mı girsem?” diye düşünürken, Cibrîl'in (aleyhisselâm) haber vermesiyle Efendimiz yanına geldi ve sırtına hafifçe vurdu ve “Allah işte o zaman seni perişan eder.” buyurdular. O anda Ebû Süfyan, Efendimiz'e, “Şu ana kadar senin Peygamber olduğuna tereddütlerim vardı ama şimdi sana bütün varlığım inanıyorum. Yâ Resûlallah! Allah'ın beni bağışlamasını diliyorum.” dedi.

Müslümanlar Hıçkırarak Ağlıyorlardı

Öğle vakti girmişti. Kâinatın Efendisi (sallallahu aleyhi ve sellem) Bilâl-i Habeşî'ye (radiyallahu anh) Kâbe'ye çıkıp ezan okumasını söyledi. Müslümanlar sevinçlerinden ağlıyorlardı zira yıllarca bu günü beklemişlerdi. Kâbe'de bulunan putlar temizlenirken Allah Resûlü İsrâ sûresi 81. âyeti okuyordu: “De ki: Hak geldi, bâtil yıkılıp gitti. Çünkü bâtil, yok olmaya mahkûmdur.”

Bugün Vefakârlık Günüdür

Kâbe'nin anahtarları yıllardan beri Osman ibn Talha'daydı. Anahtarları getirip Efendimiz'e teslim etmek istedi. Allah Resûlü Kâbe'nin içini ziyaret edip çıkarken, daha evvel kendisine hakaret etmiş olmasına rağmen anahtarları Osman ibn Talha'ya (radiyallahu anh) uzattı ve “Bugün iyilik ve vefakârlık günüdür. Kâbe'nin anahtarları yine sizde kalacak.” buyurdular.

Hint ve Vahşi Müslüman Oluyor

Müslümanlar Mekke'ye girince bazıları Mekke dışına kaçmışlardı. Bunlar arasında Hz. Hamza'yı şehit eden Vahşî ibn Harb ve azmettiren Ebû

Süfyan'ın hanımı Hint de vardı. Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) çok üzen bu insanlar, kısa bir süre sonra O'nun ahlâkına hayran kalıp Müslüman oldular. Hint Peygamberimiz'e şöyle söyledi: "Düne kadar sen ve ailen benim en büyük düşmanımydın. Bugün ise Sen ve ailen benim en çok sevdiğim kimselersiniz." Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), "İyilikle kötülük bir olmaz. O halde sen kötülüğü en güzel tarzda uzaklaştırmaya bak. Bir de bakarsın ki seninle kendisi arasında düşmanlık olan kişi candan, sıcak bir dost oluvermiş!" (Fussilet sûresi, 34) ayetine göre muamelede bulunuyordu.

Kâinâtın Efendisi, Taif'e kaçan Vahşî'yi İslâm'a davet için haber gönderdi. Vahşî Müslüman olmak istiyor fakat kendinde o liyâkati görmüyordu. Resûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) şu cevabı ilettiler: "Yâ Muhammed! Allah'a şirk koşanlar, Allah'ın muhterem kıldığı bir canı haksız yere öldürenler, zinâ edenler günahlarının cezasını çekerler. Kıyâmette o büyük duruşma gününde cezaları katmerli olur, azap ve zillet içinde ebedî kalırlar. Hâlbuki ben bunların hepsini yaptım. Daha benim bir kurtuluşum olur mu?"

Bunun üzerine Allah (celle celâluhu) şu âyeti inzal buyurdu: "Ancak şu var ki dönüş yapıp iman edenler güzel ve makbul işler işleyenler bundan müstesnâdır. Allah onların kötülüklerini iyiliklere, günahlarını sevaplara çevirir. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir" (Furkan sûresi, 25/70)

Bunun üzerine Vahşî: "Yâ Muhammed! Dönüş yapıp iman etme güzel ve makbul işler işleme çok çetin bir şarttır. Bana kalırsa ben bu işin altından kalkmam." dedi. Hemen ardından şu âyet nâzil oldu: "Şurası muhakkak ki Allah kendisine şirk koşulmasını affetmez ama bunun altındaki diğer günahları dilediği kimse hakkında affeder." (Nisâ sûresi, 4/48)

Yine Vahşî "Bilemiyorum beni bağışlar mı bağışlamaz mı?" diye sordu. Akabinde hemen şu âyet nâzil oldu: "Ey çok günah işleyerek kendi öz canlarına kötülük etmede ileri giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. Allah dilerse bütün günahları mağfiret eder. Çünkü O gafur ve rahimdir (çok affedicidir merhamet ve ihsanı boldur)." (Zümer sûresi, 39/53)

Vahşî tam istediği cevabı almıştı. Derhâl Müslüman oldu. Hemen Medîne-i Münevvere'ye gelip Efendimiz'in huzuruna çıkan Vahşî'ye Peygamber

Efendimiz affolunduğunu müjdeleyerek şöyle buyurdu: “Fakat seni görünce Hamza’yı hatırlıyor ve üzülyorum. Onun için bana biraz daha az görünür müsünüz?”

Hız. Vahşî, Resûlullah’ı üzmemek için mümkün olduğu kadar görünmemeye çalışıyordu. Bilâhare Hız. Hamza’yı şehit ettiği aynı mızrak ve okla, yalancı peygamber Müseyleme’yi Yemâme harbinde öldürdü. Cenâb-ı Hak, Hız. Hamza’yı şehit etmeye mukâbil, günahlarına kefâret olacak bir hizmet yapma fırsatını lütfeyledi.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) sekiz yıl önce Mekke’den gizlice ayrılırken, büyüdüğü şehre hasretle bakmış, “Ey Mekke! Beni senden zorla çıkarmasaldı senden asla ayrılmazdım.” demiş, hüzünlenmişti. Artık bu mübarek topraklar Müslümanlarındı.

Efendimiz, Ebû Tâlib’in kızı Ümmü Hâni’nin evinde iki rekât fetih namazı kıldı. O’nun Mekke’de bulunmasını fırsat bilen Müslümanlar, çocuklarıyla gelip selâm verip ziyaret ediyor ve dua istiyorlardı. Çocukları çok seven Allah Resûlü de onların başını okşayıp dua ediyordu.

İkrime Müslüman Oluyor

Ebû Cehil’in İkrime adında bir oğlu vardı. Mekke fethinde “Beni mutlaka öldürürler.” deyip Yemen’e kaçmıştı. Hanımı Ümmü Hakîm İkrime’yi çok seviyordu. Bu kadın Efendimiz’in huzuruna gelip Müslüman oldu. “Ne olur eşimi öldürmeyiniz!” diye kendisinden ricada bulundu. Allah Resûlü de söz verdi. Bunun üzerine Ümmü Hakîm (radiyallahu anhâ) kalkıp kocasının peşine düştü ve onu bulup Peygamberimiz’in huzuruna getirdi. O gelmeden Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) sahâbeye, “İkrime Müslüman olmak için geliyor. Sakın babasına hakarete bulunarak onu üzmeyin!” tembihinde bulunmuştu. İkrime, mahcûbiyet içinde Allah Resûlü’nün huzuruna çıktı. Şehâdet getirip Müslüman oldu ve daha sonra çok büyük hizmetlerde bulundu.

Mekke’ye Vali Tayini

Efendimiz Hız. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem), yetenekli gençlere güvenir, onlara değer verir ve sorumluluk yüklerdi. Attâb ibn Esîd

(radiyallahu anh) henüz yirmi yaşındaydı. Bu genci Mekke'ye vali atadı. Medîneli Müslümanların önemli bir derdi vardı. Efendimiz çok sevdiği Mekke'ye kavuştuğuna göre “Acaba Medîne-i Münevvere'ye O'nsuz mu döneceğiz?” diye hüzünlenmişlerdi. Bunu öğrenen Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), “Bundan sonra hep sizin aranızda yaşayacağım ve sizin aranızda öleceğim.” buyurdular. Bunu duyan Ensâr sevinçlerinden çocuklar gibi ağladılar. Vicdânen itminan ve mutluluğa kavuştular.

Huneyn Savaşı

Mekke fethedilmiş, Müslümanlar imanla şereflenen akrabalarıyla buluşmuş ve rahatça ibâdetlerini yapmaya başlamışlardı. Ama çevrede hâlâ Hevâzin ve Sakîf kabîleleri gibi pek çok düşman vardı. Bunlar Lât ve Uzza gibi putların kırıldığını öğrenince çok öfkeleniler. Mekke fethinden on beş gün sonra yirmi bin kişilik bir ordu hazırladılar. Bunu haber alan Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) on iki bin kişilik ordu hazırlayıp Huneyn'e doğru yola çıktı.

Bu arada bazı Müslümanlar “Çok askerimiz var. Böyle güçlü bir orduyu kimse yenemez.” düşüncesine girmişler, zaferi Allah'ın lütfettiğini unutmışlardı. İki ordu Huneyn'de karşı karşıya geldiler. Karşı tarafta Efendimiz'in sütanesi Halîme'nin köylüleri de vardı. Hevâzin ve Sakîf kabîlelerine mensup ordular saldırıya geçince, yeni Müslüman olan Mekkeliler kaçmaya başladılar. Bu çözülmeyi gören diğer Müslümanlar da geri çekildiler. Efendimiz etrafındaki samimi ashâbıyla beraber düşmanla karşı karşıya kaldı. Allah Resûlü, “Ben Allah'ın kulu ve elçisiyim! Bunda yalan yok. Kaçmayın, geri dönün!” diyerek sesleniyor ve “Allah'ım bize yardım et!” deyip dua ile zafer diliyordu. Allah Resûlü'nün bu ifadelerini duyan Müslümanlar, yeniden toparlanmaya başladılar. Efendimiz yerden bir avuç toprak alıp düşmana fırlattı. Gözleri toz ve toprak dolan düşman ordusu, birden korku ve ümitsizliğe kapıldı ve kaçmaya başladı. Çünkü Allahü Teâlâ'nın gönderdiği melekler onları perişan ettiler. Tevbe sûresi 25. ve 26. âyetlerde, “Şu kesindir ki Allah size birçok savaş yerlerinde yardım etti. Huneyn günü de... O gün ki sayıca çokluğunuz sizi böbürlendirmiş ama bu, size fayda etmemişti. Olanca genişliğine rağmen dünya başınıza dar gelmişti. Sonra da bozguna uğrayarak düşmana arka çevirip kaçmaya başlamıştınız. Sonra Allah, Resûlü'nün ve mü'minlerin üzerlerine

sekinetini, güven veren rahmetini indirmiş, sizin göremediğiniz ordular göndermişti de Kendisini tanımayan o kâfirleri azaba uğratmıştı. İşte kâfirlerin cezası budur!” denilerek Huneyn vakası rapor edilmektedir.

Peygamberimiz’e esirler arasından bir kadın getirdiler. “Ben senin sütkardeşin Şeymâ’yım.” deyince Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) “Bana Şeymâ olduğunu ispatlar mısın?” buyurdular. Kadın kolunu açtı. “Çocukken kolumu ısırılmıştın, işte izi!” diyerek o izi gösterdi. Onun Şeymâ olduğunu anlayan Allah Resûlü hırkasını yere serdi ve süt ablasına, “Gel kardeşim otur!” diyerek iltifatta bulundu. Kendisine anne, baba ve kardeşlerini sordu. Ebeveyninin vefat ettiğini öğrenince çok üzüldü. Şeymâ orada İslâmiyet’i kabul etti. Efendimiz, ona ve kardeşlerine hediyeler vererek Şeymâ’yı (radıyallahu anhâ) gönderdi. Ashâbına ısrarla “Sakın! Çocukları ve kadınları öldürmeyiniz.” diye tembihde bulunmuştu.

Müslümanlar zaferin kuvvetle değil, Allah’ın yardımıyla kazanılacağını böylece öğrenmiş oldular. Savaştan kaçan askerler, Tâif kalesine sığındılar. Müslümanlar da kaleyi kuşattılar. Kuşatma on sekiz gün sürdü. İslâm ordusu on üç şehit verdi. Tâiflilerin Müslüman olup gelmeleri için Resûlullah Efendimiz dua etti. Sonra askerleriyle birlikte geri döndü. Birkaç ay sonra Tâifliler kendiliklerinden gelip Müslüman oldular.

Huneyn savaşında altı bin insan esir alındı. Yirmi dört bin deve, kırk bin koyun ele geçirilmişti. Bu malları Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) yeni Müslüman olanlara dağıttı. Sıra esirlere gelince, sütannesinin köyünden birisi Efendimiz’e, “Bu esirlerin içinde süt teyzelerin ve halaların da var. Ne olur bu esirleri bize bağışlayın!” diye ricada bulundu. Allah Resûlü, Müslümanlarla istişâre ederek onların iznini aldı ve bütün esirleri serbest bıraktı. Ayrıca hepsine hediyeler verdi. Kısa zaman sonra Efendimiz’in iyiliklerinin tesiri altında kalan bu insanlar, kendi rızâlarıyla Müslüman oldular.

Tebük Seferi

Hicretin dokuzuncu yılında Bizans kralı Herakliyus, Suriye bölgesindeki Hristiyan Araplardan kırk bin kişilik bir ordu hazırladı. Efendimiz bu haberi alınca bütün Müslümanların sefere katılmalarını istedi. O yıl ciddi bir kuraklık vardı. Sıcaktan ortalık yanıp kavruluyordu. Münâfıklar ile henüz

Müslümanlığı içine sindiremeyenler, bu sefere katılmamak için birer bahane uydurdular. Fakir Müslümanlar da binekleri olmadığı için savaşa gidemeyeceğiz diye ağlıyorlardı. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), varlıklı aileleri toplayıp yardım istedi ve himmetlerine müracaat etti. Müslümanlar arasında ciddî bir cömertlik yarışı oldu. Hz. Ebûbekir servetinin hepsini, Hz. Ömer yarısını, Hz. Osman (radıyallahu anhum) iki bin dinar ve iki yüz deve infakta bulundular. Allah Resûlü servetinin hepsini getiren Hz. Ebûbekir'e sordu: "Çoluk çocuğuna ne bıraktın?" Sâdık arkadaşı da, "Allah'ı ve Resûlullah'ı bıraktım yâ Resûlallah!" diye cevap verdi. Hz. Ömer bu cevap karşısında "Sana kurban olayım yâ Ebûbekir! Bu yarışta da beni geçtin." deyip ağlamaya başladı. Orada bulunan herkes ağladı.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) otuz bin kişiyle Tebük'e doğru yola çıktılar. Bineği olmayanlar nöbetleşe biniyorlardı. Hz. Ebû Zerr el-Gıfârî'nin devesi zayıf ve güçsüzdü. Yolda yürüyemez hâle gelince, yükünü sırtına aldı. Günler sonra orduya yetişebildi. Efendimiz çok sevindi, kendisine taltifte bulundu.

Diğer taraftan Tebük seferine katılan yiğitler zor durumda kaldılar. Hiçbir yerde su yoktu. Allah Resûlü'nden (sallallahu aleyhi ve sellem) yağmur duası talep ettiler. Efendimiz ellerini kaldırdı, dua etti. Cenâb-ı Hak yağmur gönderdi, böylece susuzluktan kurtuldular. Bu arada Efendimiz'in Kusvâ adındaki devesi kayboldu. Hiçbir yerde bulamadılar. Münâfiklardan birisi saygısızca "Hem göklerden kendisine haber geldiğini söylüyor, hem de kaybolan devesinin yerini bilmiyor." dedi. Bunu duyan Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), "Ben kendiliğimden bir şey bilemem ancak Allah bildirirse bilirim." buyurdu. Çok geçmeden deve bulundu.

Herakliyus'un askerleri Müslümanların güçlü bir orduyla Tebük'e geldiklerini duyunca, ümitleri kırılmış korkup kaçmışlardı. Müslümanlar Tebük'te iken Suriye'de veba salgını çıktı. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), bunu duyunca askerinin sağlığını düşünerek geri dönmeye karar verdi. Yolda ciddi bir kıtlık yaşadılar. Efendimiz "Yanında az da olsa yiyeceği olanlar getirsin." buyurdular. Allah Resûlü dua etti. Bereketlenen erzak, Medîne'ye kadar bütün orduya yetti. Efendimiz, "Bir ay uzaktaki düşmanların kalbine korku salarak Allah bana yardım etti." buyurdular.

Tebük seferinden sonra Efendimiz hacca gitmek istedi ama evvelâ nasıl hac yapılacağı organize edilmeliydi. Üç yüz Müslümanla birlikte Hz. Ebûbekir'i (radıyallahu anh) Mekke'ye gönderdi. Vazifesi Kâbe'nin nasıl tavaf edileceğini öğretmekti. Arkasından Hz. Ali'yi (radıyallahu anh) görevlendirdi. Artık Kâbe çıplak olarak ziyaret edilmeyecek ve Allah'a inanmayanlar Mekke'ye giremeyecekti.

Veda Haccı

Hicret'in onuncu yılıydı. İslâm, bütün Arabistan'a yayılmıştı. O yıl hac mevsimi girince Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisiyle birlikte bütün Müslümanların hacca katılmalarını istedi. Yüz binden fazla hacı adayı toplandı. Bu hac Efendimiz'in ilk ve son haccı olacaktı. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) Müslümanlara, "Belki beni burada bir daha göremeyeceksiniz." diyerek, âdetâ veda ediyordu. Onun için bu hacca "Veda Haccı" dendi.

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Müslümanlara şu tarihî konuşmasını yaptı:

"Sözümü iyi dinleyiniz ve aklınızda iyi tutunuz. Ben size iki şey bırakıyorum, onlara sımsıkı sarılınız: Biri Allah'ın kitabı, diğeri Peygamberi'nin Sünneti'dir. Bütün Müslümanlar kardeştir. Birbirinizi öldürmeyiniz, birbirinizin malını haksız yere almayınız. Şeytan sizi aldatmaya çalışacaktır, onu dinlemeyiniz. Sizin eşleriniz üzerinde haklarınız, onların da sizin üzerinizde hakları vardır. Kadınlar size Allah'ın emanetidir, onlara iyi davranınız. Kim Allah'a karşı gelmekten sakınırsa o en üstün kimsedir..."

Bu arada Allahü Teâlâ, "İşte bugün sizin dininizi kemâle erdirdim ve üzerinizdeki nîmetimi tamamladım. Sizin için din olarak İslâm'ı beğendim."(Mâide sûresi, 3) âyetini gönderdi. Bu âyeti duyan Hz. Ebûbekir (radıyallahu anh) hıçkırarak ağlamaya başladı zira din tamamlanınca Peygamber'in vazifesi de bitmiş oluyordu.

Allah Resûlü hac vazifesi bitince, Medîne-i Münevvere'ye döndü ve orada hastalandı. Bizanslılara karşı bir ordu hazırlanması gerekiyordu. Bu ordunun içinde Hz. Ebûbekir, Hz. Ömer gibi Müslümanlar da vardı.

Ordunun başına on dokuz yaşındaki Üsâme ibn Zeyd'i (radıyallahu anh) komutan tayin etmişti. Sahâbenin önde gelenlerinden hiçbiri bu meseleyi problem yapmamış, hepsi itaat etmişlerdi.

Resûlullah'ın hastalığı oldukça artmıştı. Müslümanlar çok üzgünlerdi ve ağlıyorlardı. Efendimiz zorlanarak mescide girdi. Sahâbenin gözyaşlarını görünce şunları söyledi: “Herkes ölecektir ben de öleceğim. Ben önden gideceğim, siz arkadan geleceksiniz. Buluşma yerimiz Kevser havuzunun başı olacaktır. Muhâcirler Ensâr'a, Ensâr da Muhâcirlere ve bütün Müslümanlar birbirlerine iyi davransınlar. Benimle buluşmak isteyen günahlardan uzak dursun. Bana hakkınızı helâl ediniz.”

O günden sonra Sahâbe, Resûlullah'ı görme fırsatı bulamadı. Namazları Hz. Ebûbekir (radıyallahu anh) kıldırıyordu. Kızı Fâtıma'yı (radıyallahu anhâ) yanına çağırdı. Çok ağladığını görünce, “Âilemden ilk defa bana sen kavuşacaksın.” müjdesini verdiler. Nitekim altı ay sonra annemiz ruhunun ufkuna yürüyerek babasına kavuştu.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) on üç gün hasta yattı. Bir akşamüstü ruhunu Rahmân'a teslim buyurdular. Hz. Ömer bunu kabullenmekte çok zorlandı. Hz. Ebûbekir'in sözleri ona ve herkese ilaç gibi geldi: “Kim Hz. Muhammed'e tapıyorsa O vefat etti. Kim Allah'a ibadet ediyorsa O Hayy'dır, diridir.” Ardından şu âyeti okudu: “Ey Muhammed! Elbette Sen de öleceksin onlar da ölecek.” (Zümer sûresi, 30)

Müslümanlar bundan sonra Peygamberimiz'in buyruklarına gevşemeden sarılmaya devam ettiler. O'nun izinde giderek mutluluğu yakaladılar ve kıyâmete kadar Müslümanlara örnek oldular. Allah bizleri de o yolda olanlardan eylesin. Âmîn...

[61](#) Ahmed ibn Hanbel, Müsned 5/163

[62](#) Buhârî, îmân 36, edeb 44, fiten 8; Müslim, îmân 116.

[63](#) Tirmîzî, birr 18

[64](#) Buhârî, meğâzî 39.

[65](#) Buhârî, meğâzî 44

ALLAH RESÛLÜ HAYATI TALİM EDİYOR

Deveni Bana Satar Mısın?

Babası Uhud'da şehit olan Câbir ibn Abdullah'ı Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) çok seviyordu. Hz. Câbir, yetim kalan yedi kız kardeşine de bakmak zorundaydı. Bir savaştan dönerken, devesi topallamaya başlayan Hz. Câbir'i Efendimiz yanına çağırdı:

- Bu deveyi bana satar mısın, diye sordu.

Câbir (radıyallahu anh):

- Evet, yâ Resûlallah, satarım.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem):

- Medîne'ye varınca deveyi getir, paranı al, buyurdu.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Medîne'ye gelince Câbir'i (radıyallahu anh) çağırttı. Devenin parasını verdi ve sonra tebesüm ederek deveyi de Câbir'e hediye etti. Hz. Câbir çok sevindi ve memnuniyetini ifade ederek teşekkürlerini ilettiler.

Yavrum O Hizmetçiyi Sana Veremem

İslâm'ın süratle geliştiği dönemde Allah Resûlü'nün misafirleri hiç eksik olmuyordu. Aynı şekilde Hz. Ali ve kızı Fâtıma vâlidemizin evi de misafirsiz kalmıyordu. El değirmeninde un öğütüp ekmek yapan validemizin elleri şişer, su taşımaktan omuzları yara olurdu. Bunun üzerine Hz. Fâtıma (radıyallahu anhâ) esirlerden bir hizmetçi talep etti. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) kızına, "Yavrum o hizmetçiyi sana veremem. Mescitte yatıp kalkan fakir Müslümanlar var. Talep ettiğin hizmetçinin getirdiği gelire onları doyuracağım" buyurdu.

Kefen Yapsınlar Diye İstedim

Bir kadın Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) bir kumaş hediye gönderdi. Sahâbeden birisi, "Bu kumaş ne güzel! Bana verir misiniz yâ Resûlallah?" deyince, Efendimiz onu çıkarıp verdi. Diğerleri o zâta, "Allah Resûlü'nden bir şey istendiği zaman hayır demediğini biliyorsun. Neden istedin?" dediklerinde onlara, "Evet biliyorum ama ölünce onu bana kefen yapınlar diye istedim." dedi ve duygulandı.

Hâlinden Aç Olduğunu Anladı

Ebû Hureyre (radiyallahu anh) çok acıkmış olmasına rağmen kimseye aç olduğunu söyleyememişti. Herkes "Hasta mısın?" diye soruyor, kimse hâlinden anlayamıyordu. Çok geçmeden Allah Resûlü teşrif buyurdular. Onun hâlinden hemen aç olduğunu anladı. Elinden tutup, "Gel bize gidelim, arkadaşlarını da çağır!" buyurdular. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bir kâse sütü Hz. Ebû Hureyre'ye vererek, "Arkadaşlarına ikram et!" buyurdu. Ebû Hureyre (radiyallahu anh) o an içinden, "Bu süt ancak bana yeter." diye geçirdi. Herkes doya doya içti. Ebû Hureyre (radiyallahu anh) dedi ki: "En son ben de kana kana içtim. Bir kâse süt hepimize yetti."

Dilencilikten Daha İyi Oldu

Bir gün fakir bir adam Efendimiz'e gelip yiyecek istedi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ona bir şey vermekle beraber, "Evinde hiçbir şeyin yok mu?" diye sordu. Adam, "Bir su kabı ile sarılıp yattığım bir çulumuz var." dedi. Efendimiz "Onları bana getir!" buyurdular.

Allah Resûlü bu malzemeleri sahâbe-i kirâma sattı. Elde edilen miktarın bir kısmıyla ailesine yiyecek almasını, bir kısmıyla da bir balta alıp odun kesmesini ve satmasını tembihledi. On beş gün sonra tekrar görüşmek üzere ayrıldılar.

İki hafta sonra adam geldi ve tebessüm ederek, "Yâ Resûlallah! Ailemin ve kendimin zaruri ihtiyaçlarını temin ettim." deyince Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) sevindi. "Dilencilik, kıyâmet gününde senin yüzünde bir leke gibi duracaktı. Elinin emeğiyle helâlden geçimini temin etmen, dilencilikten daha iyi oldu." buyurdular.

Başkalarına Karşı da Vazifelerin Var

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), mütevâzi ve sâde yaşamayı, ölçülü ve dengeli olmayı severdi. Mü'minlerin de Allah'a karşı vazifelerini noksansız ve hakkını vererek yerine getirmelerini, ebeveynlerine, eşlerine, çocuklarına, akrabalarına, komşularına ve bütün insanlara hatta hayvanlara karşı vazifelerini ihmal etmemeleri gerektiğine dikkat çekerdi.

Abdullah ibn Amr (radiyallahu anh) her gün oruç tutuyor, bir gecede Kur'ân'ı hatmediyordu. Efendimiz bunu öğrenince her gün değil ayda üç gün oruç tutmasını, ayda bir defa da hatim yapmasını tavsiye buyurdu. Bu zât, "Yâ Resûlallah! Ben gencim, daha fazlasını yaparım" deyince, Allah Resûlü "O zaman Hz. Dâvud gibi bir gün tut, bir gün iftar et! Kur'ân'ı da on günde bir hatmet! Zira senin eşine, misafirine, kendine, aile efrâdına karşı da vazifelerin var." buyurdular.

Mütevâzi Bir Hayat

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), duvarları kerpiçle örülmüş, tavanı hurma dalıyla örtülmüş, odasında bir sedir, altında bir post olan müteâzi bir evde yaşamıştı. Fırsat bulunca ailesine yardım eder, evi süpürür, alışveriş yapar ve taşırdı.

Allah Resûlü'nün hâne-i saâdetlerinde, iki ay ocak yanmaz, yemek pişmezdi. Açlıktan bazen kıvrandığı olurdu. "Allah'ım! Muhammed ailesine yetecek kadar rızık ver!" diye dua eder ve "Ben bir ağacın altında dinlenen sonra da kalkıp giden bir yolcu gibiyim." buyururlardı.

Onlara Hizmet Etmek Bana Düşer

Efendimiz fakir insanların evlerine gider, onların hâl ve hatırlarını sorar, kölelerle oturup yemek yer, kendisine aşırı saygı gösterilmesinden rahatsız olurdu. Mazlum-mağdur aileler ve çocuklarıyla yakından ilgilenirdi. Misafirlerini ağırlamaktan huzur duyar, "Allah'a ve âhîret gününe inanan kimse misâfirine ikram etsin." buyururdu.

Bir gün Habeşistan'dan misafir gelmişti. Müslümanlar onlara hizmet etmek isteyince Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), "Onlar'a hizmet etmek bana düşer çünkü bu misafirler benim arkadaşlarım Habeşistan'a hicret edince, onlara çok iyi muamelede bulunup hizmet ettiler." buyurmuşlardı.

Herkese Karşı Nezâketle Muamelesi

Allah Resûlü kendine yapılan kabalıkları hoş görür, herkese karşı nezâketli ve anlayışlı davranırdı. Bilhassa fakirlere, kadınlara önem verir, onların sıkıntılarını paylaşırdı. Yahudi bilginlerinden Zeyd isminde bir zât, son Peygamber'in çok sabırlı olacağını kendi kitaplarında okumuştı. Efendimiz'in fakirlere yardım için borç para aradığını duyunca, Efendimiz'e borç verdi. Allah Resûlü'nün sabrını ölçmek için borç süresi dolmadan alacağını kabaca istedi. Hz. Ömer bu tavra çok kızdı. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), "Sakin ol yâ Ömer! Bana borcumu güzelce ödememi, ona da alacağını güzelce istemesini tavsiye etmelisin!" buyurunca, Zeyd Efendimiz'in peygamber olduğunu kabul ederek Müslüman oldu.

Musibet Anında Sabır

Çocuğu ölen bir kadın kabristanda ağlıyordu. Efendimiz ona sabır tavsiyesinde bulundu. Kadın yüzüne bakmadan, "Benim başıma gelenleri bilsen..." deyince, Allah Resûlü onu bırakıp ayrıldı. Daha sonra tavsiyede bulunanın Allah Resûlü olduğu kadına iletilince, hemen gidip özür diledi. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de "En üstün sabır, bir musibet veya felâketle karşılaştığın ilk anda sabretmen, Allah'a dayanıp güvenmendir." buyurdular.

Deve Yavrusu Vereceğim

İnsanlığın İftihar Tablosu (sallallahu aleyhi ve sellem), doğru sözlü ve güleryüzlüydü. Kimseyi aldatmazdı. Bir gün fakir bir kişi Efendimiz'den deve talep etti. Allah Resûlü ona, "Sana bir deve yavrusu vereceğim." diye takıldı. O'nun şaka yaptığını anlamayan adam, "Ben deve yavrusunu ne yapayım? O benim işime yaramaz!" deyince, "Her deve bir devenin yavrusu değil midir?" buyurup isteğini yerine getirdi.

İhtiyarlar Cennet'e Giremez

Bir gün yaşlı bir kadın Allah Resûlü'ne (sallallahu aleyhi ve sellem), "Ey Allah'ın elçisi! Dua et de Cennet'e gireyim." dedi. Efendimiz "İhtiyarlar

Cennet'e giremez." buyurunca kadın çok üzüldü. Allah Resûlü onun daha fazla üzülmeye tahammül edemeyip, "İhtiyarlar Cennet'e genç olarak girecekler." buyurunca kadın bu defa sevincinden ağlamaya başladı.

Efendimiz Çocukları Çok Severdi

Yaratılıştta Allah'ın sînemize koyduğu sevgi, şefkat ve merhameti, gayz, kin ve nefreti nerede ve nasıl kullanacağımızı gerçek mahiyetiyle Efendimiz'den (sallallahu aleyhi ve sellem) öğrendik. O'nu tanımasaydık, gitmek zorunda olduğumuz ebedî âlemi bilemeyecek, dünya ve ukbâ mutluluğunu kazanamayacaktık. Bundan dolayı Efendimiz'i çok seviyor ve canımızdan azîz biliyoruz.

Ashâb-ı kirâm (radıyallahu anhum) yetiştirdikleri turfanda meyveleri evvelâ Sevgililer Sevgilisi Efendimiz'e takdim ederler, Allah Resûlü de gördüğü ilk çocuğu yanına çağırıp o meyveyi ona yedirirdi zira Efendimiz onları çok severdi.

Resûlullah Sevgisi

Abdullah ibn Ömer (radıyallahu anh) Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) çok severdi. Ablası Hafsa vâlidemiz Efendimiz'in eşi olduğu için O'nu yakından tanıma bahtiyarlığına sahip oldu. Kendisi Resûlullah gibi yaşamaya çalışırdı. Efendimiz'in gölgesinde dinlendiği ağaçların kurumaması için sırtında su taşıyarak onlara su verirdi.

Git Babanı Öldür!

Talha ibn Berâ (radıyallahu anh), Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Medîne'ye hicret etmeden evvel Müslüman olmuştu. Bir gün, "Ey Allah'ın sevgili elçisi! Bana istediğini emret, ben Senin sözünden çıkmam." dedi. Allah Resûlü, Talha'yı denemek için "Öyleyse git, babanı öldür!" buyurdu. Talha (radıyallahu anh) bu şakayı ciddi kabul etti ve "Başüstüne yâ Resûlallah!" deyip ayağa kalktı. Allah Resûlü kendisini tuttu ve "Ben akrabalık bağlarını koparmak, aileyi birbirine düşman yapmak için değil, onları güçlendirmek için geldim." buyurdular.

Hız. Talha (radıyallahu anh) genç yaşta rahatsızlandı. Efendimiz kendisini ziyarete gittiği zaman, onu çok iyi görmedi. Talha da kendisini iyi hissetmediği için “Gece ölürsem beni bir an evvel Rabbime kavuşturun. Resûlullah’ı rahatsız etmeyin, gece karanlığında ona kötülük yapabilirler.” demişti. Gerçekten Talha (radıyallahu anh) o gece ruhunun ufkuna yürüdü. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) sabah haber alınca, arkadaşlarıyla birlikte kabristana gidip cenaze namazı kıldırdı. Talha’yı Cennet’ine koymasına için Allah’a dua etti.

Kişi Sevdiğiyle Beraber Olacaktır

Bir gün Allah Resûlü’nün (sallallahu aleyhi ve sellem) huzuruna bir arkadaş geldi ve “Ey Allah’ın elçisi! Seni canımdan, evlad ü iyâlimden, her şeyden çok seviyorum. Aklıma geldiğin an, kalkıp Seni ziyarete geliyorum. Yüzünü görünce ferahlıyorum. Sen Cennet’te peygamberlerle beraber olacaksın. Seni orada göremeyeceğimden endişe ediyor ve korkuyorum.” dedi. Resûlullah buna cevaben tam on anda nâzil olan: “Kim Allah’a ve Resûlü’ne itaat ederse işte onlar Allah’ın nimetlerine mazhar ettiği nebîler, sıddîkler, şehidler, salih kişilerle beraber olacaklardır. Bunlar ne güzel arkadaşlar!” (Nisâ sûresi, 69) âyetini okuyup, “Kişi sevdiğiyle beraber olacaktır.”[66](#) buyurdular.

Bir Kuş Var Gibi

Allahü Teâlâ bir çok âyette, “Kim Resûlullah’a itaat ederse Allah’a itaat etmiş olur...” (Nisâ sûresi, 80) ve “Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamber’in sesinden fazla yükseltmeyin. Birbirinizle yüksek sesle konuştuğunuz gibi onunla da öylece konuşmayın. Yoksa siz farkında olmadan bütün emekleriniz hiçe iniverir.” (Hucurât sûresi, 2) buyurduğu üzere Efendimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem) çok büyük değer vermektedir. Sahâbe Efendilerimiz de Allah Resûlü’nü sanki başlarında kuş var gibi dinlerlerdi.

Seninle Birlikte Dalarız

Bir gün sahâbeden biri umumu temsilen, “Ey Allah’ın elçisi! Biz Sana iman ettik. Seni dinleyip itaat edeceğimize söz verdik. Biz hep Senin yanındayız.

Allah’a yemin ederim ki bize denizi gösterip dalsan, biz de seninle birlikte dalarız.” diyerek canlarından aziz bildiklerini ifade ettiler.

Aramızda Sır Kalsın

Bir gün Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Enes ibn Mâlik’e bir vazife verdi ve “Bunu kimseye söyleme, aramızda sır kalsın!” buyurdular. Hz. Enes (radiyallahu anh), “Hiç kimseye söylemem yâ Resûlallah!” dedi. Resûlullah’ın verdiği vazife uzun sürdüğü için Enes (radiyallahu anh) evine biraz geç kaldı. Haklı olarak annesi, “Evlâdım geç kaldın, merak ettim.” deyince, “Anneciğim Resûlullah bana bir vazife vermişti, onun için geç kaldım.” diye cevap verdi. Annesi “Hayırdır neymiş bu vazife?” diye sorunca Enes “Söyleyemem, o Efendimiz ile benim aramda bir sır!” dedi. Annesi, “Aferin oğlum, Peygamber’in sırrını sakın kimseye söyleme!” diye tenbihte bulundu.

Allah da Seni Gözetir

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Hz. Enes’i çok sever ve ona güzel şeyler öğretirdi. Bir gün onu karşısına aldı, şu nasihatlerde bulundu: “Sen Allah’ın emirlerini samimiyetle yerine getirirsen Allah da seni gözetir, her türlü belâ ve musibetten korur. Dualarında hep Allah’ın rızâsına ve senden hoşnut olmasına tâlip ol! O zaman, Allah’ın yardımını hep yanında bulursun. Bir şey talep edip isteyeceksen, onu Allah’tan iste! Yardım talep edeceksen Allah’tan dile! Bütün insanlar bir araya gelip sana faydalı olmak isteseler, Allah’ın murâdının ötesinde bir şey yapamazlar. Ve yine bütün insanlar sana zarar vermeye çalışsalar, Allah’ın müsaadesi dışında birşey yapamazlar.”

Kimseye Kin Gütme

“Yâ Enes! Hiçbir zaman kimseye kin gütme! Benim yolum ve sünnetim budur. Elinden geldiğince herkesi sev ve yardım et! Benim sünnetimi kim yaşatırsa, beni seviyor demektir. Beni kim severse, o Cennet’te benimle olur.”

Dağ İnsanı Nasıl Sevebilir?

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) yine bir gün Enes (radiyallahu anh) ile Uhud dağına doğru gidiyorlardı. Allah Resûlü, parmağıyla Uhud dağını göstererek, “Yâ Enes! Şu Uhud dağı var ya o bizi sever biz de onu severiz.” buyurdular. Hz. Enes (radiyallahu anh) önce “Bir insan dağı sevebilir ama cansız bir dağ insanı nasıl sever?” diye aklına takıldı. Sonra biraz düşününce bu soruyu kelam-ı nefsi olarak, “Allah Teâlâ Efendimiz’i bütün âlemlere rahmet olarak göndermişti. Yarattığı bütün varlıkların da rahmet vesilesi Efendimiz’i tanınması ve sevmesi normaldir.” şeklinde cevapladı.

Allah’a İnanırım De...

Süfyan ibn Abdillah (radiyallahu anh) Efendimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem), “Ey Allah’ın elçisi! Bana güzel dinimizi öyle anlat ki bir daha sorma ihtiyacı duymayayım.” deyince Resûlullah şöyle buyurdular: “Allah’a inandım de sonra da dürüst ol!” Süfyan (radiyallahu anh) tekrar, “Benim için en tehlikeli şey nedir yâ Resûlallah?” diye sorunca, Efendimiz dilini gösterdi ve “İşte budur!” buyurdu. İnsanlar en büyük zararı dillerini kontrol altına alamamaktan dolayı görürler.

O, Kötü Olanı Benim İçin İstemez

Fakir ve fizyonomisi yeterince düzgün olmayan ancak fazîletle mücehhez Cüleybib isminde bir genç, bir türlü evlenemiyordu. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bir kızı babasından Cüleybib için talep etti. Babanın Efendimiz’i kırması mümkün olmadığı için annesine de danışma izni istedi. Neticede aile olarak bu teklifi kabul etmemeye karar verdiler. Dindar olan kızları, anne ve babasının uygun görmemesine üzülenek, “Efendimiz’in uygun gördüğünü nasıl geri çeviriyorsunuz? O benim için kötü olanı asla istemez.” deyince, anne-baba nedâmet ettiler ve kızlarından özür dilediler. Efendimiz bu şuurlu kız için dua etti.

Çok Seviyorum

Bir insan Allah için arkadaşını sever, hiçbir beklenti içinde olmadan ziyaret ederse, Allah da o kulunu öyle sever. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Hz. Ömer’in (radiyallahu anh) elinden tutmuştu. Bu yakın alâkadan dolayı, “Yâ Resûlallah! Seni canımdan başka her şeyden daha çok

seviyorum.” diye iltifatta bulundu. Efendimiz tebessüm buyurarak, “Olmadı yâ Ömer! Beni canından da çok sevmelisin.” deyince Hz. Ömer, “Yâ Resûlallah! Kasem olsun ki şu an Seni nefsimden de çok seviyorum.” dedi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) “Şimdi oldu yâ Ömer!” buyurdular.

Efendimiz, Sâ’d’ı Çok Severdi

Uhud savaşı bitmiş, düşmanlar çekip gitmişti. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Sâ’d ibn Rebî’yi arıyordu. Sâ’d Ensârdandı. Mekke’den hicret eden Muhâcirlere çok iyilik yapmıştı. Onun için Efendimiz kendisini çok severdi. Sâ’d’ı (radıyallahu anh) ararken onu şehitlerin arasında buldular. Yaralı bulunan Hz. Sâ’d, Allah Resûlü’nün kendisini aradığına çok memnun oldu. Oradakilere, “Efendimiz’i Medîne’ye getirdik, canımızdan daha aziz bilip koruyacağımıza söz verdik. O’nun başına bir felâket gelirse Allah’a hesap veremezsiniz.” dedi ve bunlar son sözleri oldu.

Kelebeklerin Ateşte Yanmaması

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) arkadaşlarına güzel şeyler anlatıyor, kötü şeylerden korunmalarını tavsiye buyuruyorlardı. Bir ara adamın biri ateş yakmıştı. Alevler yükselince, kelebekler kendilerini ateşe atmaya başladılar. Adam eliyle kelebeklerin yanmaması için onları ateşten uzaklaştırmaya çalışıyordu. Bunu gören Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), “Ben de size karşı kelebekleri ateşten korumaya çalışan bu adam gibiyim. Ben sizi Cehennem ateşinden korumak için gayret ediyorum, siz ise elimden kurtulup kendinizi ateşe atmaya çalışıyorsunuz.” buyurdular.

Lambayı Söndürdüler

Bir gün bir adam Efendimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem) gelip aç olduğunu söyledi. Allah Resûlü’nün evinde ona ikram edecek bir şey olmadığından ashâbına, “Bu kardeşinizi kim doyurabilir?” diye seslendi. Ashâbdan Ebû Talhâ (radıyallahu anh) olduğu ifade edilen bu zât; “Ben evime götürüyüm yâ Resûlallah!” dedi. Sadece kendilerine yetecek kadar yemekleri olan bu sahâbî, hanımıyla anlaşarak, “Yemeği koyar, lambayı söndürürüz. Biz yiyormuş gibi yapar, misafirin karnını doyururuz.” şeklinde

plan yapıp aynen uyguladılar. Ertesi gün Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) o sahâbîye dönerek, “Bu gece misafirinize yaptıklarınızdan Allah râzı oldu.” buyurarak onu tebrik etti ve şu âyeti okudu: “Bunlardan önce Medine’yi yurt edinip imana sarılanlar ise kendi beldelerine hicret edenlere sevgi besler, onlara verilen ganimetlerden ötürü içlerinde bir kıskanma veya istek duymazlar. Hatta kendileri ihtiyaç duysalar bile o kardeşlerine öncelik verir, onlara verilmesini tercih ederler. Her kim nefsinin hırsından ve mala düşkünlüğünden kendini kurtarırsa, işte felah ve mutluluğa erenler onlar olacaklardır.” (Haşir sûresi, 9)

Geminin Su Alması Misali

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Müslümanların birbirleriyle yardımlaşmaları neticesinde büyük zararları engelleyebileceklerine dair şu misâli vermişti: “Gemiyle yolculuk yapacak insanlar kur’a çekerek, geminin alt ve üst katına yerleştiler. Alt kattakiler, su almak için üst kata çıkıyorlardı. Üsttekileri rahatsız etmeyelim düşüncesiyle, alttan bir delik açıp suyu oradan alalım dediler.”

Sonra Efendimiz anlatmış olduğu bu vakayı şöyle değerlendirdi: “Eğer üst kattakiler bu yanışa göz yumar râzı olurlarsa gemi su alır, hepsi birden boğulur. Eğer engel olurlarsa, hem onların hem de kendilerinin kurtulmasını sağlamış olurlar.”

İşte bizler de bu dünya gemisinde bulunan insanlar olarak geminin batmasına sebep olacak küfür ve dalâletten, insanların kurtulmaları yolunda ciddi gayret göstermeliyiz. Şayet ihmal edersek vuku bulacak umumi belâ ve musibetlerden hep beraber zarar görmüş oluruz.

Sen de Bana Yardımcı Olmalısın

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bir defasında şöyle bir müjde vermişti: “Kıyâmet gününde bütün insanlar sıkışıp zor durumda kalınca, sırasıyla diğer peygamberlere şefâat etmeleri için gidecekler. Onlardan ümitlerini kesince bana gelecekler. Ben de Rabbime, ‘Ümmetimi bağışla!’ diye yalvaracağım. Allahü Teâlâ bana şefâat etme yetkisi verecek. Ben de seviyelerine göre onlara şefâat edeceğim.”

Mescid-i Nebevî'nin sofasında yatıp kalkan ve fakir bir sahâbî olan Rebîa'nın (radıyallahu anh) en büyük arzusu Peygamber Efendimiz'e hizmet etmektir. "Gece uyandığında bir ihtiyacını karşılarım." diye Efendimiz'in kapısında uyurdu. Bu tavrından memnun kalan Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), "Benden ne istersin yâ Rebîa?" diye sorunca, "Âhirette bana şefâat etmeni istiyorum yâ Resûlallah!" diye isteğini söyledi. Efendimiz tebessüm buyurup, "Tamam" dedi ve "Ancak sen de çok namaz kılıp secde ederek, bana yardımcı olmalısın." buyurdu.

Kıyamet İçin Ne Hazırladın?

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) otururken bir bedevî köylü geldi. "Kıyâmet ne zaman kopacak yâ Resûlallah?" diye sordu. Allah Resûlü "Kıyâmete ne hazırladın?" buyurdular. Adamın, "Çok fazla orucum, namazım ve sadakam yok fakat ben Allah'ı ve Resûlullah'ı seviyorum." cevabı üzerine "Öyleyse sevdiklerinle berabersin." müjdesini verdiler.

Kardeşlerime Selam Olsun!

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) bir gün mezar ziyaretine gittiğinde yıllar sonra gelecek ümmetini hatırladı ve "Kardeşlerime selâm olsun, onlarla buluşup görüşmeyi çok arzu ederdim." buyurmuştu. Sahâbe şaşkınlıkla, "Senin kardeşlerin bizler değil miyiz?" diye sorduklarında, Efendimiz şöyle cevap verdi: "Benim kardeşlerim sonra gelecek. Onlar, beni görmeden bana îman edeceklerdir..."[67](#)

Bize Düşen Vazife

Yine bir gün İnsanlığın İftihar Tablosu (sallallahu aleyhi ve sellem) ellerini açıp, "Allah'ım! Ne olur ümmetimi bağışla!" diye yalvardı ve ağladı. Allah (celle celâluhu) Efendimiz'e Cibrîl'i (aleyhisselâm) gönderdi ve ona şöyle dedi: "Biliyorum ama niçin ağladığını sor." Hz. Cibrîl sorunca Efendimiz "Ümmetimin âhiretteki durumunu düşünüyorum." buyurdular. Cibrîl (aleyhisselâm) da Efendimiz'in bu beyanını Allah'a haber verdi. Cenâb-ı Hak "Ümmeti hakkında Habîbimi sevindireceğim." buyurdular.

Mü'minlere düşen vazife, ümmeti adına her türlü sıkıntıya katlanan, çile ve ızdırap çeken, onlar için dertlenen Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) Allah huzurunda mahçup etmemek olmalıdır.

Efendimiz Gönül Kırmazdı

İnsanlar İslâmiyet'i yavaş yavaş öğreniyor, âdâb ve erkân bilmiyorlardı. Yeni Müslüman olan birisi Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) yardım dağıtırken -emrivâki olarak- "Bir deveme buğday, diğer deveme de üzüm yükleyin." dedi. Ardından da "Kendinden değil, devlet hazinesinden veriyorsun." deyip Efendimiz'in elbisesini çekerek canını incitti. Efendimiz ona dönüp, "Canımı yaktın, aynısını ben de sana yapacağım." deyince, adam râzı olmadı. Efendimiz tebessüm ederek vazifelilere, "İstediklerini verin." buyurdu.

Mescid-i Nebevî'de yatıp kalkan fakir üç sahâbî vardı. Efendimiz onlara birer tane keçi vererek, "Bunlara bakın, besleyin, sütünü beraber paylaşalım." buyurdular. Onlardan Mikdât ismindeki sahâbî, kendi hissesini içip doymayınca, Peygamberimiz'in sütünü de içti. Allah Resûlü kabının boş olduğunu görünce Mikdât çok utandı. Efendimiz kendisine kızacak diye korktu. Kabını alıp doğruca keçilerin yanına koştu. Hayret, keçilerin memeleri süt doluydu. Sağıp getirdi ve Efendimiz'e ikram etti.

Allah Resûlü Kimseyi Aldatmazdı

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Medîne-i Münevvere yakınlarında otlamakta olan bir deveyi çok beğendi ve fiyatını sordu. Pazarlık etmeden satın aldı. Parasını göndereceğini söyleyerek, deveyi alıp gitti. Deve sahibi "Adamı tanımıyorum ya parasını vermezse!" diye telaşlanınca, orada bulunan bir kadın, "Biz buralarda O'nun gibi temiz, sözüne sâdık birini görmedik. O yalan söylemez, kimseyi aldatmaz." dedi. Allah Resûlü akşam üzeri hem devenin parasını, hem de yemek gönderdi. Adam çok memnun oldu.

Resûlullah'ın Terbiye Metodu

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) her fırsatta nezâket kuralları içinde İslâm'ı öğretir ve bu şekilde insanları terbiye ederdi. O'nun, Ümmü Seleme vâlidemizin ilk eşinden olma Ömer isminde üvey bir oğlu vardı. Fırsat buldukça Ömer'i yanına alır, beraber yemek yerlerdi. Bir gün ona, "Evlâdım! yemekten önce ellerini yıka, sonra besmele çek, hep sağ elinle ve önünden ye!" buyurdular. O günden sonra Ömer (radıyallahu anh) Peygamberimiz'in öğrettiği gibi yemeğini yedi.

Namazda Konuşulmaz

Yeni Müslüman olan birisi namazda konuşunca, Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) nezâket kuralları içinde "Namazda Kur'ân okunur, Allah anılır, konuşulmaz." deyip îkaz buyurdular. Adam, "Hayatımda O'nun kadar güzel öğretmen görmedim." diyerek hayranlığını ifade etti.

Efendimizin Şefkat ve Merhameti

Habeşistan'a hicret eden ilk Müslümanlardan Hâlid adında bir sahâbînin orada doğan bir kızı vardı. İsmi Eme koymuştu. İlerleyen zamanlarda babası Eme'yi Peygamberimiz ile tanıştırdı. Eme Efendimiz'i, Efendimiz de Eme'yi çok sevdi. Bir gün Eme, Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) arkasına geçip peygamberlik mührü ile oynayınca, babası rahatsız olup ikaz etti. Peygamberimiz ise müdahale edip, "Çocuğun gönlünü kırma!" diyerek uyardı.

İnsanlığın İftihar Tablosu, Müslüman olsun olmasın bütün çocukları çok severdi. Bütün çocukların dünyaya tertemiz geldiklerini, anne ve babalarının onları kendi fikir ve inançlarına göre yetiştirdiklerini söylerdi. Onun için "Savaşta bile olsa çocukları sakın öldürmeyin!" buyurur sahâbeyi îkaz ederdi.

Allah Resûlü'ne hizmet eden Yahudi bir komşu çocuğu vardı. Bir gün hastalandı. Efendimiz onun ziyaretine gitti. Hatırını sordu, iltifatta bulundu ve ona, "Müslüman olmak ister misin?" deyince, çocuk babasına baktı. Allah Resûlü'nü seven babası, "Muhammed'in sözünü dinle!" diye tavsiyede bulununca, çocuk Müslüman oldu. Buna çok sevinen Allah

Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), “Onu îmanla, Müslümanlıkla şereflendiren Allah’a hamd olsun.” diye dua etti.

Yine Allah Resûlü bir gün Mescid-i Nebevî’de ashâbıyla otururken, yaşlı bir zât gelip Peygamberimiz ile görüşmek istediğini söyledi. Kalabalıktı ve ihtiyar adam yürümekte zorlanıyordu. Allah Resûlü, “Küçüklerine acımayan, büyüklerine saygı göstermeyen bizden değildir. Bir genç yaşlı bir adama saygı gösterirse Allah da o gence yaşlandığı zaman kendisine hizmet edecek kimseler yaratır.” buyurdu. Evet, Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) küçükleri çok sever, yaşlılara karşı ilgi ve alâka duyar, onlara yardım edilmesini arzu ederdi.

Bir gün Efendimiz, Ebû Zerr (radiyallahu anh) ile yürürken Uhud dağı göstererek “Ya Ebâ Zerr!” diye seslendi. Hz. Ebû Zerr, “Emret ey Allah elçisi!” diye cevap verdi. Efendimiz, “Şu Uhud dağı var ya, hepsi altın olsaydı yine de sevinmezdim. Onun içinden borcumu ödeyecek kadar alır, gerisini bütün fakirlere dağıtırdım.” buyurdu. Efendimiz hayatı boyunca hiç servet biriktirmedi, eline geçeni hep Allah yolunda harcadı.

Zaman zaman Allah Resûlü’nün yanına yoksullar, yetimler ve garipler gelirdi. Bir gün öyle bir grup geldi ki üzerlerinde doğru dürüst elbiseleri yoktu. Onların bu hâline üzülen Efendimiz, hemen sahâbeyi topladı ve şimdiden âhiret hazırlığı yapılması gerektiğini ifade edip Kur’ân’dan âyetler okudu. Bunun için fakirleri gözetmek, yetim ve yoksullara yardım etmek gerektiğini ifade edip, “İnanarak harcanan her malın yerine Allah yenisini verir.” buyurdu. Sahâbe hemen evlerine gidip ne buldularsa getirdiler. İhtiyaçları karşılanan gariplerin yüzleri güldü. Allah Resûlü de memnun oldu.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) sadece yaşlı, çocuk ve gariplere değil, hayvanlara da merhametliydi. Bir bahçede otlamakta olan deve, yanından geçen Allah Resûlü’nü görünce gözlerinden yaşlar boşaldı. Allah Resûlü yanına vardı, boynunu okşadı. Sonra orada bulunanlara, “Bu deve kimin?” diye sordu. Bir genç, sahibi olduğunu ifade edince, “Allah’ın sana emanet ettiği bu hayvana neden kötü davranıyorsun. Deve seni Bana şikâyet etti. Bundan sonra ona iyi davran!” diyerek nasihat etti.

Yine Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bir gün ashâbına şöyle bir vak'a anlattı: "Vaktiyle günahkâr bir kadın yolda giderken çok susadı. Çölde karşısına çıkan bir kuyudan su ihtiyacını karşıladı. Tam o anda dilini çıkarmış nemli toprakları yalayan, susuzluktan kıvranan bir köpek görünce, "Bu da benim gibi çok susamış!" dedi. Tekrar zorlanarak kuyudan su çıkardı ve köpeğin susuzluğunu giderdi. Onun köpeğe şefkatinin neticesi Allah da ona merhamet ederek Cennet'ine koydu.⁶⁸ Bir kadın da yaramazlık yapan kedisini hapsetti. Zavallı kedi açlık ve susuzluktan öldü. Allah da o kadını cezalandırdı."⁶⁹ buyurdular. Ardından "Merhamet etmeyene Allah da merhamet etmez."⁷⁰ dediler.

Bir adam serçe kuşlarının boynunu tutup koparıyordu. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), "Allah kıyamet gününde bunun hesabını soracak." buyurup adama yaptığının doğru olmadığını hatırlattı. Böylece hayvanları keserken bile onlara eziyet edilmemesi gerektiğine dikkatleri çekmişti.

Bir defasında Allah Resûlü namaz kıldırıyordu. Uzunca bir sûre okumaya niyetlenmişti. Ağlayan bir çocuk sesi duyunca namazı kısa sûrelerle tamamladı ve namazdan sonra "Annesinin yavrusuna üzüleceğini düşündüğüm için kısa okudum." buyurdular.

Efendimiz'in torunu vefat etmek üzere iken kızı Zeyneb (radiyallahu anhâ) Efendimiz'e haber gönderdi. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) kızının davetine icabet edip, torununu kucağına aldı. "Yavrucuğum! Veren de alan da Allah'tır, sabret!" dedi ve ağladı. Sa'd ibn Ubâde (radiyallahu anh) Allah Resûlü'nün ağladığını görünce gariptedi. "Ya Ubâde! Allah merhametli kullarına acır."⁷¹ buyurdu.

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Ukbe ibn Âmir (radiyallahu anh) ile bir gün yolculuk yapıyordu. Efendimiz deve üzerinde, Ukbe ise yaya idi. Allah Resûlü "Ya Ukbe! Gel yanıma bin!" buyurdu. Ukbe (radiyallahu anh) binmeye utandı. Allah Resûlü ise deveden indi ve onu Ukbe'ye bıraktı.

Allah Resûlü'nün Cömertliği

Sahâbe efendilerimiz, Allah Resûlü'nü (sallallahu aleyhi ve sellem) esen rahmet rüzgârlarından daha cömert olarak anlatırlar. Sadece bu özelliğiyle

gerçekten peygamber olduğuna kanaat getirerek iman edenler olmuştur. Zira Abdullah ibn Câbir (radıyallahu anh) O'nun bu cömertliğini “Kendisinden bir şey istenip de ‘Hayır!’ dediği görülmemiştir.” ifâdeleriyle anlatır.

Rasûlullah (sallâllâhu aleyhi ve sellem) daimâ cömertliği metheder, cimriliği zemmeder ve şöyle buyurlardı:

“Cömert insan, Allâh’a, Cennet’e ve insanlara yakın; Cehennem ateşine uzaktır. Cimri ise Allâh’a, Cennet’e ve insanlara uzak; Cehennem ateşine yakındır.”[72](#)

“Gerçek mü’minde şu iki haslet asla bulunmaz: Cimrilik ve kötü ahlâk.”[73](#)

Efendimiz yoksullara çok yakınlık gösterirdi. Zenginlere, mağrur olmamalarını zira sahip oldukları maddî başarılarının fakirlerin emeklerinin, alın terlerinin eseri olduğunu söylerdi. Onun için “Alnının teri kurumadan işçiye ücretini ödeyiniz!”[74](#) diyerek Müslüman işverenlere nasihat verirdi.

Müjde Ey Bilâl!

Hız. Bilâl-i Habeşî (radıyallahu anh) anlatıyor: “Allah Resûlü’nün hesaplarını ben takip ediyordum. Bir fakir kendisinden yardım istediğinde bana emreder, eğer elimizde imkân yoksa birinden borçlanır, o fakirin ihtiyâcını görürdük. Bu durumu bilen ve Resûlullah’a sempatisi olan zengin bir putperest bir gün bana, “Eğer borç para ihtiyacınız olursa, bana gelin hepsini ben karşılayayım.” dediği için sözüne ve iyi niyetine güvenerek öyle yapmaya başladık. Borcumuz bir hayli çoğalmıştı. Bu kişi bir süre sonra gerçek niyetini ortaya koydu ve çarşıda rastladığı bir sırada, “Aybaşına az kaldı. Borcunuzu vermezseniz o gün alacaklarıma karşılık, seni rehin edip köle yapacağım.” dedi. Ben de durumu Efendimiz’e (sallallahu aleyhi ve sellem) arz ettim. Tevekkülle karşıladı ve bir çare aramaya koyuldu. O gece endişemden uyuyamadım.

Sabah namazı vakti, beni çağırttı ve kapıda duran yüklü dört deveyi göstererek: “Müjde ey Bilâl! Bunlar az önce Fedek hükümdarından hediye olarak geldi. Hemen satıp borçlarımızı ödeyelim.” buyurdular. Bütün borçlarımızı ödedikten sonra geriye iki altın kaldığını Efendimiz’e arz

edince, “Onları da ihtiyaç sahiplerine vermedikçe ben eve gitmem.” buyurdu. Bunun üzerine araştırdım, kimseyi bulamadım. En sonunda Medîne’ye henüz yeni gelmiş, iki yoksul için alışveriş yapıp ihtiyaçlarını gördüm. Sonra durumu Allah Resûlü’ne rapor ettim. O da Allah’a hamd ederek kalkıp evine gitti.”

Efendimiz’in Vefası

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) kızı Zeyneb’in vefatına sebep olan Hebbâr ibn Esved ile amcasının kâtili Vahşî ibn Harb’i bağışlaması ve eline fırsat geçince bile intikamdan uzak duruşuyla, hoşgörüde zirveyi tutmuş ve ümmetine mükemmel rehber olmuştur. O müsâmahalı olduğu kadar aynı zamanda cesurdu fakat bu cesareti hiçbir zaman gâlibin zulmüne dönüştürmezdi. Diğer taraftan çok vefalıydı. Medîne’de Mescid-i Nebevî’nin temizlik işleriyle ilgilenen yaşlı ve fakir kadını göremeyince hemen sormuş, vefat ettiğini ve defnedildiğini öğrenince mezarına gidip başında yeniden cenaze namazını kıldırmıştı.

Hız. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) yaşadığı toplumda benzeri bulunmayan bir itibar, saygı, vakar ve ciddiyet sahibi olduğu kadar, aile efrâdına, ümmetine ve bütün insanlara gerçek manada sînesi şefkat ve merhamet dolu bir peygamberdir.

İnsan Hukukuna Saygı

Efendimiz’in gençlik yıllarında bütün Arabistan ile birlikte Mekke’de de haddini aşmış olan zulüm bazı vicdan sahiplerini harekete geçmeye zorlamıştı. Aralarında Resûlullah’ın da bulunduğu insânî hassâsiyetlerini hâlâ canlı tutan bir grup Mekke’de bir evde toplandılar. “Hılfu’l-fudûl” adı verilen bir antlaşma yaptılar. “Bundan böyle hiçbir Mekkelinin veya misafirin güçsüz ve yalnız olduğu için haksızlık görmesine izin verilmeyecektir.” kararı almışlardı. Allah Resûlü aradan kırk yıl geçmesine rağmen gençliğinde katıldığı bu antlaşmayı hatırladı ve şöyle buyurdular: “Abdullah ibn Cüd’ân’ın evinde öyle bir antlaşmaya katılmıştım ki onu Arapların en değerli mallarına bile değişmem. Bugün de o antlaşmanın gereği olarak çağrılısam giderim.”

Halini Arz Eden Deve

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) her yönüyle olduğu gibi nezâketi ve zerafeti ile de insanları büyülemiştir. Onun bu nezâket ve zerâfeti ortama ve şartlara bağlı değildi. Yaratılışından sahip olduğu bu yüce ahlâk ile çölün sert, kaba ve câhil insanlarına evvelâ kendini sevdirmiş ve kalplerini kazanmış sonra da onları dünyanın medeniyet rehberleri ve önderleri hâline getirmiştir. Hem de çeyrek asırlık bir zamanda.

İşte böyle bir asırda, sadece insanlar değil hayvanlar ve bitkiler dahî bu incelikten istifade etmişlerdir. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) hayvanlara eziyet edilmesini hatta aşırı çalıştırılmalarını bile yasaklamıştır. Bir gün bir deve son hızla koşarak yanına geldi ve durdu. Sığınmak ister gibi bir hâli vardı.

Az sonra deveyi kovalayan sahipleri çıkageldi. Allah Resûlü onlara “Ama deveniz sizden çok şikâyetçi! O sizin yanınızda büyümüş, yıllarca sırtında yük taşımış, bir sürü yavru vermiş ve en sonunda onu kesip etini yemeye kalkmışsınız.” dedi.

Devenin sahipleri anlatılanları doğruladılar. Bunun üzerine Şefkat Güneşi (sallallahu aleyhi ve sellem), yüz gümüş ödeyerek deveyi onlardan satın aldı ve deveye dönerek: “Haydi git! Artık serbestsin ve sana kimse dokunamaz.” buyurdular.

O’nu Seven Âşıklar

Hiçbir insan Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) kadar sevilmedi. Hiç kimsenin vefatı geride kalanlarını ve sevdiklerini, O’nun hasreti kadar yakmadı. Hiçbir fâni, vefatının üzerinden bu kadar uzun zaman geçmesine rağmen hâlâ bu kadar diri ve sevgili olamadı.

Hz. Abdullah ibn Ömer (radıyallahu anh), vefatına kadar Habîbullah’ın (sallallahu aleyhi ve sellem) adını her andığında ağlardı. Günümüzde de O’nun adını anınca burnunun kemikleri sızlayan, gözleri yaşaran âşıklar hâlâ mevcuttur.

On sene Allah Resûlü’nün yanında kalıp hizmetine bakan Hz. Enes (radıyallahu anh) yüz yaşına geldiğinde torunlarına şöyle diyordu:

“Sevdiğimden ayrılalı seksen sene oldu ve Allah’a yemin ederim ki O’nu rüyamda görmediğim bir tek gece geçirmedim.”

Bütün peygamberlere, Efendiler Efendisi Hz. Muhammed’e, yıldızlar kadar parlak âile efrâdına, ashâbına ve kıyâmete kadar davasına sahip çıkan ümmetine, kâinâtın zerrelere adedince salât ve selâm olsun.

Fetanette Zirve

Dehâlar üstü bir beyin gücü ve aktivitesi (hareket ve canlılığı) demek olan fetânet, peygamberlerde bulunması gereken beş temel özellikten biridir. Diğerleri de ismet, sıdk, tebliğ ve emânettir. Fetânet sağduyu ve vicdanla dengelenmiş ise ideal bir durumu gösterir. Yani denge insanı olmanın şartı fetânet ile ahlâk ve fazîletin müşterek ele alınmasında saklıdır. Bu açıdan bakıldığında, Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) dengenin tam zirvesinde oturmaktadır.

Bir genç şehvet zaafından ötürü, nefsin ve Şeytan’ın tuzağına düşmek üzere iken Efendimiz’in (sallallahu aleyhi ve sellem) ikna ve nasihatıyla bir iffet örneği haline gelmiştir. Allah Resûlü, o genci karşısına aldı ve sordu:

“İstedğin şeyi, başka bir erkeğin nikâhsız olarak annen, kızın, kızkardeşin, halan veya teyzen gibi yakınlarınla yapmalarını kabul eder misin?” Genç derhâl reddederek, “Vallahi, hayır yâ Resûlallah!” dedi. Efendimiz bu sefer: “Senin râzı olmadığın gibi başkaları da anneleri, kızları, kızkardeşleri, hala veya teyzeleri için böyle bir şeye razı olmazlar.” buyurarak, arzu ettiği şeyin ne kadar kötü ve çirkin olduğunu göstermiş ve o genci ikna etmişti.

Necrân Hristiyanlarını temsil eden bir heyet Hz. İsa’nın Allah’ın oğlu olduğu iddiasını Efendimiz’e onaylatmak için Medine’ye geldiler. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) onlara şu kritik soruları sordu:

- Allah’ın ölmeyeceğini, İsa’nın (aleyhisselâm) ise ölmeye mahkûm olup öleceğini bilmiyor musunuz?

- Evet, biliyoruz.

- Rabbimizin her şeyin koruyucusu ve rızıklandırıcısı olduğunu bilmiyor musunuz?

- Evet, biliyoruz.

- İsa (aleyhisselâm) bunlardan herhangi birini yapabilir mi?

- Hayır.

- Ne yerde, ne gökte hiçbir şeyin Allah'a gizli kalmadığını bilmiyor musunuz?

- Evet, biliyoruz.

- İsa (aleyhisselâm) bunlardan herhangi bir şeyi bilebilir mi?

- Hayır.

- Rabbimizin dilediği şekilde İsa'yı (aleyhisselâm) ana rahminde suretlendirdiğini, Allah'ın yeme-içme gibi her şeyden münezze ve müberrâ olduğunu bilmiyor musunuz?

- Evet.

- Her anne gibi İsa'nın annesinin de ona hâmile olduğunu sonra her annenin çocuğunu doğurduğu gibi onu doğurduğunu sonra her çocuk gibi İsa'nın da emzirildiğini, yemek yiyip su içtiğini ve abdest bozduğunu bilmiyor musunuz?

- Evet.

- Öyleyse Hz. İsa'nın Allah'ın oğlu olduğuna yönelik olan iddianız nasıl gerçek olabilir?

Böylece Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) fetânetiyle onları iknâ etmiş, onlar da hiçbir itirazda bulunmadan başlarına bir idâreci (vali) göndermesini istemişlerdir.

Hizmetçi Kız

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şefkati, cömertliği ve hoşgörüsüyle ümmetine mükemmel bir rehber olmuştur. Onun çocuklara karşı derin bir ilgisi vardı ve karşısındaki çocuğa bir yetişkinmiş gibi değer verirdi.

Resûlullah Efendimiz'in on gümüşü olduğu bir günde, Medîne çarşısından dört gümüşe bir gömlek satın aldı. Kapıda bir fakir, yeni aldığı gömleği istedi, O da verdi. Sonra döndü dört gümüşe ikinci bir gömlek aldı. Az sonra yolda ağlayan küçük bir kız çocuğu gördü. Neden ağladığını sordu. Ev sahibinin un alması için verdiği iki gümüşü kaybettiğini söyledi. Şefkat Âbidesi (sallallahu aleyhi ve sellem), cebinde kalan iki gümüşü de ona verdi. Küçük kız için bu yeterli olmamıştı. Elinden tuttu ve beraberce önce un aldılar sonra da hizmet ettiği eve gittiler.

Allah Resûlü ev sahibine, “Sakın ona kızmayın ve cezalandırmayın.” buyurdular. Ev sahipleri hizmetçi kız vesilesiyle İnsanlığın İftihar Tablosu'nun evlerini şerefliendirmesi hatırına o kızı âzâd edip hürriyetine kavuşturdular. Bunun üzerine Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ellerini açarak Allah'a şöyle hamd etti: “Allah'ım şu on gümüş ne kadar bereketliymiş ki onunla bana ve bir yoksula birer gömlek giydirdin. Bir kız çocuğunu sevindirdin ve hürriyetini kazanmasını sağladın.”

Hayatın İçinde Bir Peygamber

İnsan ne kadar tanırsa o kadar sever. Seven sevilir. Allah (celle celâluhu), insanı sevmiş, varlıkların en mükemmeli olarak yaratmış, kâinâtı da emrine vermiştir. Efendiler Efendisini (sallallahu aleyhi ve sellem) varlık ağacının hem çekirdeği hem de meyvesi hâline getirmiştir. Sâni-i Muhteşem (celle celâluhu) Habîb-i Ekrem'i en zirvede maddî mânevî değerlerle ve bütün insanları da paha biçilmez kıymet ve değerde uzuv ve latîfelerle donatmıştır. Nitekim Cenâb-ı Hak, “Ben insanları ve cinleri sırf Beni tanıyıp, yalnız Bana ibadet etsinler diye yarattım.” (Zâriyât sûresi, 56) buyurmuştur.

Hız. Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) hayatı dendiğinde ulaşılmaması zor, olağanüstü ve mucizelerle dolu, taklit edilmez bir tablo zihnimize canlanabilir. Hâlbuki O, Allah ile insanlar arasında tebliğ ve temsil vazifesini yapan peygamberlerin sonuncusudur. Aynı zamanda da bir insandır. Hayatın içinde, herkes gibi yiyen, içen, istirahat eden, çoluk çocuk

sahibi olan, Allah'a kulluk vazifelerini derin bir şuurla îfâ eden, beşerin yaratılış gayesine uygun bir hayat yaşamasına örnek ve model olan, dost ve düşman herkesin yakın takibe aldığı ve Muhammedü'l-Emîn olarak tescil ettiği bir insandır. İnsanî özellikleriyle de önemli bir misyonu îfâ etmiş, onlara kendilerini son derece rahat ve huzurlu hissedecekleri, insan fitratına en uygun İslâm dînini tebliğ etmiştir.

Hız. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) peygamberlik çizgisinin zirvesine ulaştığı günlerde bile, 15 yaşlarında genç bir çoban iken sahip olduğu alçak gönüllüğünü, iffetini, haysiyet ve şerefini, vakar ve ciddiyetini korumuş, toplum içinde kime nasıl davranacağını bilmiş müstesnâ bir zattır. Rûhunun ufkuna yürüdüğünde geriye kalan yedi gümüşlük nakit varlığının beş gümüşü Medîne'nin fakir ailelerine sadaka olarak dağıtılmış, zırhlı bir Yahudi tüccarda rehin olarak kalmıştır. Övülmekten rahatsızlık duyan, kendisi için sadece "Allah'ın kulu ve elçisi" denmesini isteyen, yıllar sonra zafer kazanmış bir komutan olarak kendisini emziren sûtanesiyle karşılaştığı zaman altına hiç çekinmeden kendi elbisesini serebilen, evinin duvarını kendisi tamir eden, kendi devesini bizzat tımar eden, kişisel işlerini hiç kimseye yaptırmamaya gayret eden, "insanlar içinde onlardan biri olarak yaşamak" şeklinde özetlenecek bir hayat anlayışına sahip, alçak gönüllülükte zirve bir insandır.

Hız. Âişe (radıyallahu anhâ) vâlidemizin ifadeleriyle, evde kendi işini görmekten hoşlanan, elbiselerini yamayan, evi süpürerek eşine yardımcı olan, "Her mü'min taşıyabiliyorsa kendi yükünü kendi taşıyın." nasihatini bizzat tatbik eden, Hız. Ömer'in (radıyallahu anh) ifadeleriyle yerde üzerinde istirahat ettiği bir hasır, tavana asılmış kuru bir deri parçası ve bir torbanın içinde birkaç gram arpa bulunan bir odada yaşayan peygamberdir.

O aynı zamanda O "Bu dünya hayatı sadece bir eğlence ve oyundan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, işte asıl hayat odur..." (Ankebut sûresi, 64) âyetini kendine rehber etmiştir. Hız. Ömer (radıyallahu anh), Allah Resûlü'nün hasır üzerinde yatmakta olduğunu, mübarek vücudunda iz yaptığını görünce "Yâ Resûlallah! İmparatorlar ve Kayserler lüks ve ihtişam içinde saraylarda yaşayıp, ipek elbiseler giyerken, Senin -ki Allah'ın Resûlü'sün- vücudunda hasırlar iz yapmış." demiş, O da "İstemez

misin yâ Ömer, dünya onların âhiret de bizim olsun?” sözünü ifade edecek kadar müstağnidir.

İnsanlığın Bir Numaralı Lideri

Araştırmacı-yazar Michael Hart -ki Müslüman değildir- 1982 yılında yapmış olduğu bir araştırmada insanlık târihinin en önemli, en etkili yüz kişisinden birinci sırayı Hz. Muhammed’e (sallallahu aleyhi ve sellem) ayırmıştır. Bu tespit O’nu dünyanın gelmiş geçmiş en etkin önderi olarak gördüğünün ifadesidir.

Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ideal bir liderde bulunması gereken bütün doğal ve kazanılmış vasıflara sahiptir. O, üslubu, alçak gönüllülüğü, tabî heybeti, şefkati, devlet başkanlığını asla kendi çıkarına kullanmaması, toplanan vergiyi –zekâtı- halkın ihtiyaçları adına hususiyle bakıma muhtaç yetim, garip, fakir, hasta ve sakatlar için kullandırması açısından, en büyük liderdir ve bunu ilk defa insanlık tarihine kazandıran en büyük insandır.

“Öyle ise sakın yetimi güçsüz bulup hakkını yeme, sakın onu küçümseyip üzme. İsteyen (fakire, yetime) de kaba davranma, onu azarlama!” (Duhâ sûresi, 10) ilâhi beyânında ifâde edildiği gibi gerçek ihtiyaç sahibi olan bir dilenci kapıya geldiğinde onu boş çevirmemeyi, ihtiyacını görmeyi, şefkatle muamele etmeyi emreden Nebîler Sultânı, diğer taraftan bir dilenciye kendi ayakları üzerinde durmasını, kimseye yük olmamasını telkin etmiş, evinde olan eşyalarını iki gümüşe sattırıp bir balta almasını, bununla odun kesip satmasını tavsiye etmiş ve “Bir insanın onuruyla çalışması dilenmekten daha hayırlıdır.” demiştir.

İrşadın Önemi

Peygamberlerin gönderilişinde en büyük gâye, Allah’ın tanıtılması ve bilinmesidir. Her dönemde tebliğe muhalefette bulunan insanlar olmuştur. Efendimiz’e de “Sen bizim tanrılarımızı incittin. İçimize tartışma ve bozgunculuk tohumları atarak, aile ve toplum arasındaki dayanışmayı, birliği bozdun. Bizi birbirimize düşürdün. Bizi üzüntü ve derde boğdun.” demişlerdir. “Ey Muhammed! Eğer zenginlik istiyorsan, seni en zenginimiz

yapalım. Güç ve iktidar istiyorsan, seni başımıza lider yapalım. Eğer derdin bir kadınsa, beğendiğin her güzel kadın senin olacaktır. Eğer hastaysan, en iyi doktor bulalım seni tedavi ettirelim.” dediler. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ise “Servet istemiyorum. Hükümdarlık ve liderlik arzum da yok. Eşim Hatîce’den başka hiçbir kadında gözüm yok. Deli değilim, doktora da hiç ihtiyacım yok. Ben sadece Allah’ın âciz bir kuluyum. Beni size elçi olarak gönderdi. Kabul ediyorsanız peşimden gelin. Yoksa Güneş’i bir omuzuma, Ay’ı da diğer omzuma koysanız vallâhi bu davamdan dönmem.” buyurarak, Allah’ın mükellef kıldığı tebliğ ve irşad vazifesine devâm etiler.

[66](#) Buhârî, edeb 96; Müslim, birr 165.

[67](#) Râmûzu’l-Ehâdis, 361

[68](#) Buhârî, müsâkât 9, mezâlim 23, edeb 27; Müslim, selâm 153.

[69](#) Buhârî, bed’ü’l-halk 17, şirb 9, enbiya 50; Müslim, birr 151.

[70](#) Buhârî, tevhid 2, edeb 27; Müslim, fedâil 66; Tirmizi, birr 16.

[71](#) Müslim, cenâiz 11; Buhârî, merdâ 9

[72](#) Tirmizî, birr 40

[73](#) Tirmizî, birr 41

[74](#) İbn Mâce, rehin 4

HAKİKİ REHBER

“Hakikaten Allah’ın Resûlü’nde sizler için Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı bekleyenler ve Allah’ı çok zikredenler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzâb sûresi, 21)

Nezâketi

Hz. Âişe vâlidemizden rivâyetle Hz. Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), ne bir hizmetçiye ne de bir kadına vurmadığı gibi -Allah yolunda savaşmaktan başka- elini sertçe herhangi bir şeye de vurmamıştır. Kendi şahsı için kimseden oç almazdı ancak huzuruna getirilen kimse Allah’ın yasak ettiği bir şeyi işlemişse, o kimseyi Allah için cezalandırırdı.

Kendisine bir şey soranı can kulağıyla dinler, soran yanından ayrılmadıkça onu terk etmezdi. Bir kimse ile tokalaşırda veya bir kimse tokalaşmak için elini uzatırda karşısındaki çekmeden elini çekmezdi. Biriyle yüz yüze gelince karşısındaki kişi çevirmedikçe yüzünü çevirmezdi. Önüne oturan kimseye hiçbir zaman ayaklarını uzatmazdı.

Karşılaştığı kimseye önce kendisi selâm verirdi. Ashâbıyla önce kendisi tokalaşırda. Kendisini ziyârete gelenlere ikramda bulunurdu. Oturmaları için çok kere hırkasını sererdi. Bazen de altındaki minderi misafire verir, üzerine oturması için işaret eder, kendisi açık yere otururdu.

Yemesi-İçmesi

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) günde iki kez yemek yerdi. Öğünlerde az yemeyi tavsiye eder, bir öğünde sadece bir hurma yedikleri de olurdu. Yemekte hiçbir zaman kusur aramazlardı. İştahı varsa yer, canı çekmiyorsa yemezlerdi. Mevcutla yetinmeyi sever, şayet yemek bulamazlarsa sabrederlerdi. Hatta açlıktan dolayı karnına taş bağladığı zamanlar olmuştu. Yemeğe başlamadan önce ve sonra ellerini yıkarlardı. Yemeğin başlangıcında besmele çeker, sonunda da hamd ederlerdi.

Yemek yerken sağı veya sola dayanmaz, bu şekilde yemek yemeyi sevmezlerdi. Sağ eliyle ve önünden yer, sol eliyle yiyenleri de ikaz ederlerdi.

Bazı zamanlar müstesna çoğunlukla oturarak su içerlerdi. Suyu dinlene dinlene, yudum yudum içerlerdi. Bu dinleniş bazen üç soluk, bazen de iki nefes alma şeklinde olurdu. Kendisine sunulan bir içeceği içtikten sonra solunda daha büyük birisi bulunsa da içeceği sağındakine verirdi.

Yatması-Uyuması

Bazen yatakta, bazen post üzerinde, bazen hasır, kilim ve divan üzerinde uyurlardı. Yatağı ve yastığı tabaklanmış deri olup dolgu maddesi lif idi. Yatmadan evvel avuçlarını birleştirir, İhlâs, Felâk ve Nâs sûrelerini okur, eline üfler, sonra başından ayaklarına doğru bütün vücudunu meshederlerdi. Bunu üç kere yaparlardı. Sağ yan üzerine yatar, sağ elini sağ yanağının altına kor, dua eder ve uyurlardı.

Konuşması

İnsanlar arasında en fasih konuşanı idi. Maksudını çok kısa ve öz bir şekilde ifade ederlerdi. Konuştukları zaman tane tane konuşurlardı. Biri sözlerini saymaya kalksa sayabilirdi. Çoğu zaman iyi anlaşılın diye sözünü üç kere tekrar ederdi. Lüzumsuz konularda değil, yalnızca sevabını umduğu konularda konuşurlardı.

Gülümsemesi

Gülüşleri tebessüm idi. Güldüklerinde en fazla azı dişleri görünürdü. Küçük dili görülecek şekilde kahkahayla güldükleri görülmemiştir.

Ağlaması

Bazen merhametinden bazen ümmetine şefkatinden bazen Allah korkusundan bazen de Kur'an dinlerken ağlarlardı. Oğlunun, kızının ve bazı sahâbelerin vefatlarında ağlamışlardı.

Aile İçi Münasebetleri

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), evde kendi elbiselerini temizler, koyunlarını sağlar, yırtığını yamar, ev süpürür, devesini bağlayıp yemini verir, çarşıdan aldıklarını kendisi taşırlardı. Hanımlarıyla yaptığı sohbetlerde yeri gelince hikâyeler anlatır, şaka yaparlardı.

Giyinişi

Beyaz renk elbise giyer ve bu renk giyilmesini tavsiye etmişlerdi. Yerken, içerken ve giyinirken sağ taraftan başarlardı. En sevdiği elbise gömlek idi. Gömleğinin kolu bileğine kadardı. Yeni bir elbise giydikleri zaman, giydiği şeylerin adını anarak dua ederlerdi.

Yürümesi

Yürürken ayaklarını sürümez, adımlarını atarken yerden sertçe kaldırırlardı. Hareket halinde iken sağa-sola sallanmazlar, inişli-yokuşlu bir arazide yürürcesine hafifçe öne eğilirlerdi.

Cesareti

Uhud gazvesinde dişi kırılmış, bir okla yaralanmıştı. Ashâbın dağılmaya başladığı bir esnada etrafında toplanan insanlarla savaşın bozguna dönüşmesini engellemişlerdi. Yine Huneyn savaşının başında Müslümanlar dağılır gibi oldu. Öbek öbek Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) etrafında toplanan insanlar, cesaretlerini kazanıp muzafferiyete koşmuşlardır.

Merhameti

Düşmanlarına karşı çok yumuşak ve affediciydi. Öldürüleceğini zanneden birçok esir, affedilerek bu engin merhametten nasiplerini almışlardı. Namazda iken çocuk ağlaması duysa fazla uzatmazdı.

Sözünde Durması

Birisiyle satış muamelesi yapmışlardı. Karşı taraf biraz beklemesini rica edip ayrıldı. Hâdiseyi hatırlayıp geri geldiğinde Efendiler Efendisi

(sallallahu aleyhi ve sellem) üç gündür oradan ayrılmamıştı.

Hudeybiye sulhu için müzâkereler devam ederken, Ebû Cendel (radiyallahu anh) Müslüman saflarına sığınmıştı. Karşı tarafta imza yetkisine sahip Ebû Cendel'in babası, anlaşma metninin yerine getirilmesini istedi. Bunun üzerine Efendimiz Ebû Cendel'e sabır tavsiye ederek ve biraz daha katlanmasını hatırlatarak onu teslim etti.

Hastaları Ziyaret Etmesi

Hastaları ziyaret eder ve şifa bulmaları için dua ederlerdi. Çevresindeki insanların dertleriyle ilgilenir, hastalıklarını tedavi etmeye çalışırdı. Aile fertlerinden biri hastalanınca, sağ eliyle hastayı sıvazlar ve dua ederdi.

Selâmlaması

Yolda karşılaştığı herkese selâm verir, bilhassa çocukları selâmlar, hal-hatır sorar ve onlarla ilgilenirdi.

Vedalaşması

Vedalaştığı insanlara hayır duasında bulunurlardı. Umre yapmak için izin isteyen Hz. Ömer (radiyallahu anh) ile vedalaşırken dua etmesini istemişlerdi.

Yetimlere Karşı Tutumu

Yetimi himâye eden kimse ile Cennet'te komşu olacağını belirtirdi. Yetim ve kadının hakkını yemekten insanları şiddetle sakındırırdı.

HÜLÂSA

Netice olarak Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), gerek beden yapısı, gerekse ahlâk, âdab, söz ve davranışları itibariyle Allah tarafından ümmeti için bir üsve-i hasene-uyulması gereken en güzel misâl-olarak gönderilmiştir.

Tarih boyu örnek şahsiyetler, insanlara imanı, ahlâk ve âdâbı kazandırmak hususunda en tesirli öğretim vasıtası olmuştur. Vahiyle müeyyed Peygamber Efendimiz'in ve ashâb-ı kirâmın (radiyallahu anhum) İslâmî esasları nasıl yaşadıklarını, şahıslarında, ailelerinde ve cemiyette bunu nasıl tatbik ve temsil ettiklerini, akıp giden bir kaynak gibi günümüze kadar uzanan çizgide örnek şahsiyetler olarak yolumuzu aydınlattıklarını görmekteyiz.

Asr-ı Saâdet toplumu sağnak sağnak yağan vahiyle, imanları kemal noktaya ulaşmış, fevkalâde sorumluluk duygusuyla mücehhez hâle gelmişler, insanlık adına birer ümit ve güven kaynağı olmuşlardır.

Onlar zulmü reddedip adâlete sahip çıkmışlar, mü'minlere karşı merhametli, kâfirlere, münâfıklara, mürâî ve zâlimlere karşı tedbirli hareket etmişler, kalb ve kafalara sahip çıkmışlar, dul ve yetime, mazlum, mağdur, mahkûm ve gariplere yardım elini uzatmayı asla ihmal etmemişlerdir.

Onlar Hakk'ı tebliğ ve temsil ederek din kardeşlerinin sıkıntılarını kendi sıkıntıları, sevinçlerini kendi sevinçleri bilmişlerdir. İnanıp hak bildikleri davalarını, inandırıcı olarak hayru'l-halef nesillere intikal ettirmiş, İslâmiyet'in bütün güzelliklerini hayatlarına mâl ederek yaşamışlardır.

Onlar atâletten uzak, temizlik ve nezâfette fevkalâde hassas, ibâdetlerinde hâlis, hayır ve hasenâtta eşsiz, akraba ve komşularına ve topyekün insanlığa karşı tavır ve davranışlarında fevkalâde nezâketli ve hoşgörülü, onların dertleriyle dertlenmek sûretiyle içtimâî tesânüdü sağlamayı ihmal etmemişlerdir.

Bizler de onları örnek alarak iyi niyetli, gayretli, çalışkan, şefkatli, yardımsever, tertip ve düzenli, mütevâzi ve vefalı olmak suretiyle bizden sonra gelecek nesillere bu güzellikleri intikâl ettirebiliriz. Böylece kalp ve

kafaları sağlıklı, ruh ve beden bütünlüğü bulunan, dünya ve âhîret saâdetine vesile olacak ahlâk-ı âliye-i İslâmiye ve ahlâk-ı peygamberiyeyi esas maksat yaparak yetişmelerini sağlayabilir, dünya barışına katkıda bulunabilir ve inşallah dünyanın en mutlu ve huzurlu insanları olma şerefini elde etmiş oluruz.

Devr-i Risâlet'ten günümüze kadar vazifelerini hakkıyla îfâ etmiş hürmet ve saygıya lâyık başta Hulefâ-i Râşidîn ve Ashâb-ı Kiram efendilerimiz olmak üzere nice büyüklerimiz, insanlığın iftihar tablosu ve kâinatın yaratılış vesilesi Efendiler Efendisi ile alâkalı harika pek çok eser yazılarak gönüllerde O'nun sevgisi mayalanmış ve yer etmiştir. Bugüne dek O'nun kadar sevilen, hürmet ve sevgiye lâyık hiçbir beşer görülmemiştir. Bizim de O'nu sevme iddiamız ne kadar doğrudur bilemiyorum ama Allah (celle celâluhu) büyüklerimizden, varlık sebebimiz anne-babalarımızdan razı olsun ki O'nu bize tanıtmaya ve sevdirmeye çalıştılar.

Allah'ın lütfedip inananlara tattırdığı iman nimetini, liyâkati olan muhtaç gönüllere duyurmak için darılmadan, darılmadan, dayanarak ve sabrederek, gece gündüz fırsatları değerlendirmek, yangından insan kurtarırcasına gayret gösterip dertlenmek gerekmektedir. Böylesine helâket ve felâketlerin, küfür ve dalâletin beşeriyeti boğduğu bir asırda, bizim nasibimize düşen vazife de budur.